

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/20-10/4
URBROJ: 613-09-21-107
Bjelovar, 4. studenoga 2021.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

**Upravljanje komunalnom
infrastrukturom u
jedinicama lokalne
samouprave na području
Zagrebačke županije**

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM	6
Podaci o komunalnoj infrastrukturi	14
Grad Dugo Selo	20
Grad Ivanić Grad	33
Grad Jastrebarsko	46
Grad Samobor	58
Grad Sveta Nedelja	71
Grad Sveti Ivan Zelina	83
Grad Velika Gorica	94
Grad Vrbovec	105
Grad Zaprešić	118
Općina Bedenica	131
Općina Bistra	142
Općina Brckovljani	154
Općina Brdovec	167
Općina Dubrava	180
Općina Dubravica	191
Općina Farkaševac	203
Općina Gradec	216
Općina Jakovlje	229
Općina Klinča Sela	242
Općina Kloštar Ivanić	255
Općina Krašić	267
Općina Kravarsko	279
Općina Križ	292
Općina Luka	304
Općina Marija Gorica	316
Općina Orle	328
Općina Pisarovina	340
Općina Pokupsko	351
Općina Preseka	362
Općina Pušća	374
Općina Rakovec	386
Općina Rugvica	398
Općina Stupnik	412
Općina Žumberak	427
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE	438

Prilog 1	443
Prilog 2	445
Prilog 3	446
Prilog 4	447
Prilog 5	449

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA
KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA
LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 8. srpnja 2020. do 4. studenoga 2021.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Prema odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), jedinice lokalne samouprave u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana i to osobito poslove koji se, između ostalog, odnose i na komunalno gospodarstvo. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20), komunalno gospodarstvo je cjelovit sustav obavljanja komunalnih djelatnosti, građenja i održavanja komunalne infrastrukture te održavanja komunalnog reda na području jedinica lokalne samouprave, a temelji se na načelima zaštite javnog interesa, solidarnosti, javne službe, neprofitnosti, univerzalnosti i jednakosti pristupa, kontinuiteta i kakvoće obavljanja komunalnih djelatnosti, ekonomičnosti i učinkovitosti, zaštite korisnika, prostora, okoliša i kulturnih dobara, sigurnosti, javnosti, prihvatljivosti cijene komunalnih usluga, zaštite ugroženih kategorija građana i drugim načelima.

Revizijom je obuhvaćena provedba aktivnosti iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s vođenjem evidencija o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom te obavljanjem nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom u 2019. i 2020.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu
- provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom
- provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima
- ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom
- ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije proučena je pravna regulativa kojom je uređeno komunalno gospodarstvo i stručne publikacije o komunalnom gospodarstvu te su analizirani podaci iz izvješća o prije obavljenim revizijama jedinica lokalne samouprave, podaci iz financijskih izvještaja jedinica lokalne samouprave i drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- obavljen je uvid u unutarnje akte i dokumentaciju jedinica lokalne samouprave
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika
- pribavljena su obrazloženja od odgovornih osoba o aktivnostima u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te unutarnjih akata, kao i poduzetih aktivnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- Upravlja li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Imaju li jedinice lokalne samouprave cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom?
- Upravlja li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave uspostavile učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te jesu li osigurale učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
1	2	
1.	Evidentiranje komunalne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi ○ odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi dostavljaju se nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige ○ jedinica lokalne samouprave pribavlja geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavlja nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru ○ jedinica lokalne samouprave ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži propisane podatke i akte ○ građevine komunalne infrastrukture evidentirane su u poslovnim knjigama jedinice lokalne samouprave i iskazane su im vrijednosti

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		<ul style="list-style-type: none"> ○ građevine komunalne infrastrukture obuhvaćene su godišnjim popisom imovine i obveza na kraju 2019. te su im knjigovodstvena stanja usklađena sa stvarnim stanjima utvrđenim popisom ○ podaci o komunalnoj infrastrukturi u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji i evidenciji komunalne infrastrukture su usklađeni
2.	Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnim djelatnostima kojom su pobliže određeni poslovi koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti i drugih djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na području jedinice lokalne samouprave te se smatraju komunalnim djelatnostima ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti vlastitim trgovačkim društvima donijelo je propisane odluke s propisanim elementima ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti donijelo je odluku o osnivanju koja sadrži propisane odredbe ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020., u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, koji sadrže propisane elemente ○ doneseni programi objavljeni su u službenom glasilu ○ gradonačelnici odnosno općinski načelnici podnijeli su predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture odnosno programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ○ podnesena izvješća objavljena su u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom doprinosu ○ odluka o komunalnom doprinosu objavljena je u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnoj naknadi ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom je određena vrijednost boda komunalne naknade ○ odluka o komunalnoj naknadi i odluka o vrijednosti boda komunalne naknade objavljene su u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom redu
3.	Upravljanje komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> ○ komunalne djelatnosti obavljaju se na način utvrđen donesenim odlukama ○ opći uvjeti isporuke komunalnih usluga doneseni su uz suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga ○ jedinica lokalne samouprave osigurala je objavu općih uvjeta isporuke komunalnih usluga u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama ○ cjenik komunalnih usluga te njegove izmjene i dopune donesene su uz suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga ○ jedinica lokalne samouprave organizirala je zajedničko obavljanje komunalnih djelatnosti s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova upravljanja komunalnom infrastrukturom ○ je li u slučaju zajedničkog obavljanja komunalnih djelatnosti predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave o tome donijelo odluku te jesu li međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave uređene ugovorom

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		<ul style="list-style-type: none"> o jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti na svom području te je djelatnosti povjerila drugoj jedinici lokalne samouprave o u slučaju povjeravanja komunalnih djelatnosti drugoj jedinici lokalne samouprave, međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave uređene su ugovorom o jedinica lokalne samouprave ustrojila je zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova održavanja komunalnog reda na svom području o u slučaju ustrojavanja zajedničkog obavljanja poslova komunalnih redara zaključen je ugovor
4.	Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo	<ul style="list-style-type: none"> o jedinica lokalne samouprave propisala je ovlasti i odgovornosti svojih zaposlenika u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom o jedinica lokalne samouprave analizira i vrednuje učinke upravljanja komunalnom infrastrukturom kako bi se osiguralo učinkovito zadovoljavanje javnih potreba građana u području komunalnog gospodarstva te poduzima mjere u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva o unutarnjim revizijama obuhvaćene su aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim**, ako jedinice lokalne samouprave imaju cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi, ako su normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom, ako komunalnom infrastrukturom upravljaju pažnjom dobrog gospodara te ako je uspostavljen učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s evidentiranjem i vođenjem podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom te funkcioniranjem sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanje komunalnom infrastrukturom te funkcioniranje sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i nije ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili osobe koja obavlja komunalnu djelatnost, a odnosi se na **nerazvrstane ceste** (ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na propisani način i pod propisanim uvjetima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste), **javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila** (trgovi, pločnici, javni prolazi, javne stube, prečaci, šetališta, uređene plaže, biciklističke i pješačke staze, pothodnici, podvožnjaci, nadvožnjaci, mostovi i tuneli, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste), **javna parkirališta** (uređene javne površine koje se koriste za parkiranje motornih vozila i/ili drugih cestovnih vozila s pripadajućom opremom na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **javne garaže** (podzemne i nadzemne građevine koje se koriste za parkiranje motornih vozila s pripadajućom opremom, čiji je investitor odnosno vlasnik jedinica lokalne samouprave ili osoba koja obavlja komunalnu djelatnost pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama), **javne zelene površine** (parkovi, drvoredi, živice, cvjetnjaci, travnjaci, skupine ili pojedinačna stabla, dječja igrališta s pripadajućom opremom, javni športski i rekreacijski prostori, zelene površine uz ceste i ulice, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste odnosno ulice i slično), **građevine i uređaje javne namjene** (nadstrešnice na stajalištima javnog prometa, javni zdenci, vodoscoci, fontane, javni zahodi, javni satovi, ploče s planom naselja, oznake kulturnih dobara, zaštićenih dijelova prirode i sadržaja turističke namjene, spomenici i skulpture te druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja), **javnu rasvjetu** (građevine i uređaji za rasvjetljavanje nerazvrstanih cesta, javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih cesta koje prolaze kroz naselje, javnih parkirališta, javnih zelenih površina te drugih javnih površina školskog, zdravstvenog i drugog društvenog značaja u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **groblja i krematorije na grobljima** (ograđena zemljišta na kojima se nalaze grobna mjesta, prostori i zgrade za obavljanje ispraćaja i pokopa umrlih, pješačke staze te uređaji, predmeti i oprema na površinama groblja) te na **građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza** (tramvajske pruge, građevine za smještaj i održavanje vozila kojima se obavlja djelatnost javnog prijevoza, građevine za prihvat i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu te izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste). Osim navedenih građevina, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti i **druge građevine komunalne infrastrukture**, ako služe za obavljanje komunalne djelatnosti.

Komunalna infrastruktura može biti u pravnom prometu isključivo između jedinica lokalne samouprave i pravnih osoba koje obavljaju komunalne djelatnosti te druge osobe na toj infrastrukturi ne mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Komunalna infrastruktura ne može biti predmet ovrhe ni stečaja. Evidentira se u katastru i upisuje u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao vlasništvo odnosno suvlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, osim ako je izgrađena na pomorskom dobru i/ili na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske. Jedinica lokalne samouprave odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturom pribavlja geodetski elaborat izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ga dostavlja nadležnom tijelu za katastar zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi radi njezina evidentiranja u katastru. Potvrda jedinice lokalne samouprave mora sadržavati katastarske i zemljišnoknjižne oznake zemljišta na kojem se komunalna infrastruktura nalazi i tvrdnju da se radi o komunalnoj infrastrukturi.

Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i odluku o ukidanju tog statusa, ako je trajno prestala potreba za njezinim korištenjem, donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Navedene odluke, uz ostalo, moraju sadržavati naziv i vrstu komunalne infrastrukture, podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se infrastruktura nalazi te nalog nadležnom sudu, kojem se odluka dostavlja, radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige odnosno brisanja tog statusa.

Jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se nalazi, o vlasniku i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopравnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture te aktima s tim u vezi. Spomenuti akti, uključujući projekte odnosno snimke izvedenog stanja, pohranjuju se u evidenciji komunalne infrastrukture. Podaci o komunalnoj infrastrukturu, kao i o drugoj imovini, evidentiraju se i u knjigovodstvu jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20).

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i uslužne djelatnosti kojima se pojedinačnim korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave. Propisano je osam komunalnih djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pet uslužnih komunalnih djelatnosti.

Komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture su **održavanje nerazvrstanih cesta** (skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom cijele godine na nerazvrstanim cestama, uključujući i svu opremu, uređaje i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i prometne sigurnosti na njima (redovito održavanje), kao i mjestimičnog poboljšanja elemenata ceste, osiguravanja sigurnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa (izvanredno održavanje)), **održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima** (održavanje i popravci navedenih površina kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost), **održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda** (upravljanje i održavanje građevina koje služe prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih voda iz građevina i površina javne namjene u građevinskom području, uključujući i građevine koje služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda, osim građevina u vlasništvu javnih isporučitelja vodnih usluga koje, prema posebnim propisima o vodama, služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda), **održavanje javnih zelenih površina** (košnja, obrezivanje i skupljanje biološkog otpada s javnih zelenih površina, obnova, održavanje i njega drveća, ukrasnog grmlja i drugog bilja, popločenih i nasipanih površina u parkovima, opreme na dječjim igralištima, fitosanitarna zaštita bilja i biljnog materijala za potrebe održavanja i drugi poslovi potrebni za održavanje tih površina), **održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene** (održavanje, popravci i čišćenje navedenih građevina, uređaja i predmeta), **održavanje groblja i krematorija unutar groblja** (održavanje prostora i zgrada za obavljanje ispraćaja i ukopa pokojnika te uređivanje putova, zelenih i drugih površina unutar groblja), **održavanje čistoće javnih površina** (čišćenje površina javne namjene, osim javnih cesta, koje obuhvaća ručno i strojno čišćenje i pranje javnih površina od otpada, snijega i leda, kao i postavljanje i čišćenje košarica za otpatke i uklanjanje otpada s javnih površina) i **održavanje javne rasvjete** (upravljanje i održavanje instalacija javne rasvjete, uključujući podmirivanje troškova električne energije, za rasvjetljavanje površina javne namjene).

U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje komunalne infrastrukture.

Uslužne komunalne djelatnosti kojima se korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad su **usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama** (upravljanje uređenim javnim površinama za parkiranje i garažama u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, njihovo održavanje, naplata i kontrola naplate parkiranja i drugi poslovi s tim u vezi te obavljanje nadzora i premještanje parkiranih vozila na površinama javne namjene), **usluge javnih tržnica na malo** (upravljanje i održavanje prostora i zgrada izgrađenih na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojima se u skladu s tržnim redom pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima), **usluge ukopa i kremiranje pokojnika u krematoriju unutar groblja** (ispraćaj, kremiranje i ukop unutar groblja u skladu s posebnim propisima), **komunalni linijski prijevoz putnika** (javni cestovni prijevoz putnika na linijama unutar zona koje utvrđuju jedinice lokalne samouprave na svojem području) i **obavljanje dimnjačarskih poslova** (čišćenje i kontrola dimnjaka, dimovoda i uređaja za loženje u građevinama). U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture potrebne za njihovo obavljanje. Osim navedenih djelatnosti, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva. Također, može odlukom pobliže odrediti poslove koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti.

Obavljanje komunalne djelatnosti organizira se i obavlja na području jedinice lokalne samouprave, pri čemu više jedinica na području iste ili različitih županija može obavljanje komunalne djelatnosti organizirati zajednički, o čemu odluku donose njihova predstavnička tijela, a međusobna prava i obveze u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti uređuju se pisanim ugovorom. Jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti može odlukom predstavničkog tijela obavljanje te djelatnosti povjeriti drugoj jedinici lokalne samouprave na području iste ili druge županije, ako na to pristane njezino predstavničko tijelo, pri čemu se međusobna prava i obveze također uređuju pisanim ugovorom. Komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno i koji imaju status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, služba odnosno vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave, koja u tom slučaju ima status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom jer vlastiti pogon nema svojstvo pravne osobe, te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. U prilogu 1 daju se podaci o broju komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije u 2019., prema organizacijskim oblicima obavljanja.

Trgovačko društvo obavlja komunalne djelatnosti na temelju odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno predstavnička tijela više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti. Navedena odluka sadrži tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, komunalne djelatnosti čije se obavljanje povjerava, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču. Obavljanje komunalnih djelatnosti može se povjeriti trgovačkom društvu u kojem jedinica lokalne samouprave, odnosno više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti, ima sve dionice odnosno udjele.

Javna ustanova obavlja isključivo komunalnu djelatnost zbog čijeg je obavljanja osnovana i ne može istodobno obavljati drugu tržišnu gospodarsku djelatnost, a osnivačka prava u vezi s ustanovom u ime jedinice lokalne samouprave ostvaruje gradonačelnik odnosno općinski načelnik u skladu s posebnim zakonom, odnosno jedan ili više gradonačelnika odnosno općinskih načelnika u skladu s posebnim zakonom i ugovorom o međusobnim pravima i obvezama u slučaju zajedničkog osnivanja javne ustanove.

Jedinica lokalne samouprave osniva vlastiti pogon odlukom predstavničkog tijela koja sadrži odredbe o komunalnim djelatnostima koje obavlja vlastiti pogon, o području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti, o unutarnjem ustrojstvu, organiziranju poslovanja i poslovođstvu vlastitog pogona, o sredstvima potrebnim za početak rada vlastitog pogona te načinu njihova pribavljanja, o aktima poslovanja vlastitog pogona, o iskazivanju učinka poslovanja, o ograničenjima glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge vrste imovine jedinice lokalne samouprave na kojoj se odvija poslovanje vlastitog pogona, o načinu nadzora poslovanja vlastitog pogona od strane jedinice lokalne samouprave, o imenovanju i razrješenju upravitelja vlastitog pogona te o ukidanju vlastitog pogona.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije te je ujedno i davatelj koncesije. Koncesijom se može steći pravo obavljanja komunalnih djelatnosti i pravo korištenja komunalne infrastrukture radi pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, pružanja usluga javnih tržnica na malo, komunalnog linijskog prijevoza putnika, obavljanja dimnjačarskih poslova i održavanja javne rasvjete.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se na njezinu području mogu obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a radi se o djelatnostima koje se financiraju isključivo iz proračuna jedinice lokalne samouprave. Ugovor u ime jedinice lokalne samouprave zaključuje gradonačelnik ili općinski načelnik, a sadrži komunalne djelatnosti za koje se ugovor zaključuje, vrijeme na koje se ugovor zaključuje, vrstu i opseg komunalnih usluga, način određivanja cijene komunalnih usluga, način i rok plaćanja izvršenih usluga te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora. Postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti te zaključivanje, provedba i izmjene ugovora provode se prema propisima o javnoj nabavi.

Obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti financira se iz cijene komunalne usluge, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz prihoda određenih posebnim zakonima te iz drugih prihoda. Isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge, kojima se utvrđuju uvjeti pružanja odnosno korištenja usluge, međusobna prava i obveze isporučitelja i korisnika usluge te način mjerenja, obračuna i plaćanja isporučene usluge, uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Isporučitelj je dužan pridržavati se općih uvjeta isporuke, a ugovor o isporuci komunalne usluge između isporučitelja i korisnika komunalne usluge zaključuje se u skladu s općim uvjetima isporuke komunalne usluge. Cijenu, način obračuna i plaćanja komunalne usluge određuje isporučitelj uzimajući u obzir izdatke potrebne za osiguranje dostupnosti komunalne usluge te za upravljanje i održavanje komunalne infrastrukture koja se koristi za obavljanje uslužne komunalne djelatnosti. Isporučitelj komunalne usluge dužan je za cjenik komunalnih usluga i za svaku njegovu izmjenu ili dopunu pribaviti prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Prijedlog za davanje suglasnosti za cjenik komunalnih usluga sadrži vrstu komunalne usluge i način obračuna i plaćanja usluge, strukturu cijene komunalne usluge te datum od kojega se primjenjuje cijena, a prijedlog za davanje suglasnosti za izmjenu ili dopunu cjenika komunalnih usluga, uz navedene podatke, sadrži i predloženu novu cijenu komunalne usluge i njezinu strukturu, postotak promjene cijene u odnosu na postojeću cijenu te razloge za promjenu cijene s detaljnim obrazloženjem i izračunom. Gradonačelnik odnosno općinski načelnik dužan je očitovati se na prijedlog za pribavljanje prethodne suglasnosti u roku od 60 dana, a ako to ne učini, smatra se da je suglasnost dana. Ako je obavljanje uslužne komunalne djelatnosti organiziralo više jedinica lokalne samouprave i ako gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedne ili više jedinica lokalne samouprave uskrati prethodnu suglasnost na cjenik komunalnih usluga odnosno na njegovu izmjenu ili dopunu, cjenik odnosno njegove izmjene ili dopune primjenjuju se ako suglasnost dađe gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave koja ima većinski dio dionica odnosno udjela u trgovačkom društvu odnosno većinska osnivačka prava u javnoj ustanovi. Isporučitelj komunalne usluge dužan je pridržavati se cjenika komunalnih usluga te ga objaviti na svojoj oglasnoj ploči i na svojim mrežnim stranicama. Gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga dužan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave i upravno tijelo županije, nadležno za poslove gospodarstva. U prilogu 2 daju se podaci o obavljanju uslužnih komunalnih djelatnosti u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije u 2019.

Građenje i održavanje komunalne infrastrukture obveza je jedinica lokalne samouprave odnosno osoba na koje je ta obveza prenesena. Građenje komunalne infrastrukture obuhvaća rješavanje imovinskopravnih odnosa na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture, uklanjanje i/ili izmještanje postojećih građevina na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture i radove na sanaciji tog zemljišta, pribavljanje projekata i druge dokumentacije potrebne za izdavanje dozvola i drugih akata za građenje i uporabu komunalne infrastrukture te građenje komunalne infrastrukture u smislu zakona kojim se uređuje gradnja građevina.

Komunalna infrastruktura gradi se i održava u skladu s programom građenja komunalne infrastrukture i programom održavanja komunalne infrastrukture koji se izrađuju u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, a donosi ih predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za kalendarsku godinu istodobno s donošenjem proračuna te se objavljuju u službenom glasilu.

Program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, čija je izrada propisana odredbama Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), i potrebama uređenja zemljišta planiranog prostornim planom i planom razvojnih programa te se njime određuju građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi izvan građevinskog područja, postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije, građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te druga pitanja u vezi s građenjem komunalne infrastrukture. Program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja (dalje u tekstu: troškovi građenja) komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja, a iskazuju se odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja.

Troškovi građenja procjenjuju se na temelju troškova građenja usporedivih građevina komunalne infrastrukture u godini koja prethodi planskom razdoblju i zabilježenog indeksa povećanja ili smanjenja troškova građenja, a obuhvaćaju troškove zemljišta na kojem će se graditi, uklanjanja i izmještanja postojećih građevina i trajnih nasada, sanacije zemljišta, izrade projekata i druge dokumentacije, ishođenja akata za izvlaštenje, građenje i uporabu građevina komunalne infrastrukture, građenja i stručnog nadzora građenja komunalne infrastrukture te evidentiranja u katastru i zemljišnim knjigama. Programom održavanja komunalne infrastrukture određuju se opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Prema odredbama članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19), sastavni dio programa građenja komunalne infrastrukture je i program građenja građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, koji sadrži opis poslova s procjenom troškova građenja građevina za gospodarenje otpadom i iskaz financijskih sredstava po razdobljima potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja.

Gradonačelnik odnosno općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu. U prilogu 3 daju se podaci o donošenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvještavanju o njihovu izvršenju u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, građenje i održavanje komunalne infrastrukture financira se sredstvima iz komunalnog doprinosa, iz komunalne naknade, iz cijene komunalne usluge, iz naknade za koncesiju, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz fondova Europske unije, iz ugovora, naknada i drugih izvora propisanih posebnim zakonom te iz donacija, pri čemu je propisano da su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, s tim da se sredstva komunalne naknade mogu koristiti i za druge propisane namjene ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture, o čemu odluku donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Odredbama Zakona o šumama (Narodne novine 68/18, 115/18, 98/19, 32/20 i 145/20) propisano je da se sredstva šumskog doprinosa, koja se uplaćuju jedinicama lokalne samouprave područja na kojima se obavlja sječa šume, također koriste za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. U prilogu 4 daju se podaci o prihodima od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije u 2019.

Komunalni doprinos je novčano javno davanje koje se plaća za korištenje komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi samo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, a plaća ga vlasnik zemljišta na kojem se gradi građevina ili se nalazi ozakonjena građevina odnosno investitor ako je na njega pisanim ugovorom prenesena obveza plaćanja komunalnog doprinosa. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom doprinosu koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određuje se za pojedine zone tako da je vrijednost najviša za prvu zonu, a manja za svaku iduću zonu, pri čemu vrijednost za prvu zonu ne može biti viša od 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 1.382,86 kn, koje je objavio ministar nadležan za graditeljstvo kao Podatak o prosječnim troškovima građenja kubnog metra (m^3) građevine u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 98/18). Komunalni doprinos za zgrade obračunava se množenjem obujma zgrade izraženog u kubnim metrima (m^3) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni, a za otvorene bazene i druge otvorene građevine te spremnike za naftu i druge tekućine s pokrovom čija se visina mijenja množenjem tlocrtne površine građevine izražene u četvornim metrima (m^2) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni. Način utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa propisan je Pravilnikom o načinu utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa (Narodne novine 15/19). Rješenje o komunalnom doprinosu donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za poslove komunalnog gospodarstva odnosno jedinstveni upravni odjel u skladu s odlukom o komunalnom doprinosu te sadrži podatke o obvezniku komunalnog doprinosa, iznos sredstava komunalnog doprinosa koji je obveznik dužan platiti, obvezu, način i rokove plaćanja komunalnog doprinosa i prikaz načina obračuna komunalnog doprinosa za građevinu koja se gradi ili je izgrađena s iskazom obujma odnosno površine građevine i jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa.

Komunalna naknada je novčano javno davanje koje se plaća za održavanje komunalne infrastrukture i prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se, na temelju odluke predstavničkog tijela, koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Plaća je vlasnik odnosno korisnik stambenog, garažnog i poslovnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta, koji se nalaze na području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i javne rasvjete i koje je opremljeno pristupnom cestom, niskonaponskom električnom mrežom i vodom prema mjesnim prilikama te čini sastavni dio infrastrukture jedinice lokalne samouprave. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnoj naknadi koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone (K_z) za pojedine zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent namjene (K_n) za nekretnine za koje se plaća komunalna naknada, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za jedinicu lokalne samouprave koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada određuju se s obzirom na uređenost i opremljenost komunalnom infrastrukturom, pri čemu je prva zona područje koje je najbolje uređeno i opremljeno komunalnom infrastrukturom te ima najviši koeficijent zone, koji iznosi 1,00. Koeficijent namjene za stambeni i garažni prostor te stambeni i poslovni prostor koji koriste neprofitne udruge građana iznosi 1,00, za poslovni prostor koji služi za proizvodne djelatnosti ne može biti manji od 1,00 ni veći od 5,00, za poslovni prostor koji služi za djelatnosti koje nisu proizvodne ne može biti manji od 1,00 ni veći od 10,00, za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti može iznositi najviše 10,0 % koeficijenta namjene koji je određen za poslovni prostor, dok za neizgrađeno građevinsko zemljište iznosi 0,05.

Koeficijent namjene za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti, kad se poslovna djelatnost ne obavlja više od šest mjeseci u kalendarskoj godini, umanjuje se za 50,0 %, ali ne može biti manji od koeficijenta namjene za stambeni prostor odnosno za neizgrađeno građevinsko zemljište, dok za hotele, apartmanska naselja i kampove visina godišnje komunalne naknade ne može biti veća od 1,5 % njihova ukupnog godišnjeg prihoda iz prethodne godine. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave također donosi odluku kojom određuje vrijednost boda komunalne naknade (B) u kunama po četvornome metru (m^2) korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni. Komunalna naknada obračunava se po četvornome metru (m^2) površine nekretnine množenjem koeficijenta zone (Kz), koeficijenta namjene (Kn) i vrijednosti boda komunalne naknade (B), i to za stambeni, poslovni i garažni prostor po jedinici korisne površine koja se utvrđuje na način propisan Uredbom o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje zaštićene najamnine (Narodne novine 40/97 i 117/05), a za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađeno građevinsko zemljište po jedinici stvarne površine. Rješenjem o komunalnoj naknadi, koje donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave u skladu s odlukama o komunalnoj naknadi i vrijednosti boda komunalne naknade, utvrđuje se iznos komunalne naknade po četvornome metru (m^2) nekretnine, obračunska površina nekretnine, godišnji i mjesečni iznos komunalne naknade, odnosno iznos obroka ako se naknada ne plaća mjesečno te rok za plaćanje. Godišnji iznos komunalne naknade utvrđuje se množenjem površine nekretnine i iznosa komunalne naknade po četvornome metru (m^2) površine. U prilogu 5 daju se podaci o jediničnoj vrijednosti komunalnog doprinosa i vrijednosti boda komunalne naknade u jedinicama lokalne samouprave Zagrebačke županije.

Šumski doprinos plaćaju pravne i fizičke osobe koje obavljaju prodaju proizvoda iskorištavanja šuma (drvni sortimenti), osim malih šumoposjednika, u odnosu na prodajnu cijenu proizvoda na panju. Šumski doprinos u visini od 10,0 % plaća se jedinicama lokalne samouprave sa statusom potpomognutih područja i jedinicama lokalne samouprave u brdsko-planinskim područjima, dok se šumski doprinos ostalim jedinicama lokalne samouprave plaća u visini od 5,0 %. Sredstva šumskoga doprinosa uplaćuju se na račun jedinice lokalne samouprave područja na kojem je obavljena sječa šume i koriste se isključivo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

U svrhu uređenja naselja te uspostave i održavanja komunalnog reda u naselju predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi jednu ili više odluka o komunalnom redu kojima se propisuje: uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u dijelu koji je vidljiv s površine javne namjene, te određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča na građevinama i druge urbane opreme, klimatizacijskih uređaja, dimovoda, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na tim zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta; način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola te održavanje reda na tim površinama; uvjete korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila; održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda. Poslove provedbe odluke o komunalnom redu obavlja nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave, a odnose se na određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča i druge urbane opreme na zgradama, za korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, uključujući davanje na privremeno korištenje, i građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola, na nadzor nad provedbom odluke o komunalnom redu te na druge poslove određene odlukom o komunalnom redu.

Odlukom o komunalnom redu propisuju se mjere za njezino provođenje, a odnose se na određivanje uvjeta i načina davanja u zakup površina javne namjene, mjere za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba te na prekršajne odredbe, pri čemu se mora osigurati korištenje površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Jedinice lokalne samouprave mogu ugovorom ustrojiti zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara.

Podaci o komunalnoj infrastrukturi

Prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture, jedinice lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, utvrđene odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), evidentirale su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) na svom području 36 274 građevine i uređaja komunalne infrastrukture.

U tablici broj 2 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 2

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
			Jedinice lokalne samouprave	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5
1.	Nerazvrstane ceste	6 645	3 772	723	2 150
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	119	61	50	8
3.	Javna parkirališta	115	99	10	6
4.	Javne zelene površine	368	253	88	27
5.	Građevine i uređaji javne namjene	785	479	273	33
6.	Javna rasvjeta	27 989	15 799	173	12 017
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	136	103	14	19
8.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	90	76	14	0
	Ukupno	36 247	20 642	1 345	14 260

Od ukupno 36 247 evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, 20 642 ili 57,0 % u vlasništvu je jedinica lokalne samouprave, 1 345 ili 3,7 % u javnom vlasništvu, a 14 260 ili 39,3 % nalazi se na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili na zemljištu s neriješenim vlasničkim statusom.

Najznačajniji broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture odnosi se na javnu rasvjetu i nerazvrstane ceste. Građevine i uređaji javne rasvjete čine 77,2 %, nerazvrstane ceste 18,3 %, a sve ostale građevine i uređaji 4,5 % ukupnog broja evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U tablici broj 3 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture po jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 3

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture
po jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije,
prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom					
			Jedinica lokalne samouprave		Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro		Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	
			Broj	%	Broj	%	Broj	%
1	2 (3+5+7)	3	4 (3/2x100)	5	6 (5/2x100)	7	8 (7/2x100)	
1.	Grad Dugo Selo	795	786	98,9	4	0,5	5	0,6
2.	Grad Ivanić Grad	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
3.	Grad Jastrebarsko	6 281	213	3,4	59	0,9	6 009	95,7
4.	Grad Samobor	398	329	82,7	51	12,8	18	4,5
5.	Grad Sveta Nedelja	12 350	6 322	51,2	102	0,8	5 926	48,0
6.	Grad Sveti Ivan Zelina	538	517	96,1	15	2,8	6	1,1
7.	Grad Velika Gorica	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8.	Grad Vrbovec	1 292	34	2,6	15	1,2	1 243	96,2
9.	Grad Zaprešić	422	312	73,9	72	17,1	38	9,0
10.	Općina Bedenica	75	57	76,0	0	0,0	18	24,0
11.	Općina Bistra	2 407	1 904	79,1	495	20,6	8	0,3
12.	Općina Brckovljani	1 070	1 070	100,0	0	0,0	0	0,0
13.	Općina Brdovec	1 943	1 883	96,9	60	3,1	0	0,0
14.	Općina Dubrava	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
15.	Općina Dubravica	65	43	66,2	22	33,8	0	0,0
16.	Općina Farkaševac	50	27	54,0	20	40,0	3	6,0
17.	Općina Gradec	163	96	58,9	67	41,1	0	0,0
18.	Općina Jakovlje	215	215	100,0	0	0,0	0	0,0
19.	Općina Klinča Sela	178	89	50,0	32	18,0	57	32,0
20.	Općina Kloštar Ivanić	1 301	1 252	96,2	49	3,8	0	0,0
21.	Općina Krašić	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
22.	Općina Kravarsko	896	814	90,9	36	4,0	46	5,1
23.	Općina Križ	219	190	86,8	11	5,0	18	8,2
24.	Općina Luka	651	6	0,9	46	7,1	599	92,0
25.	Općina Marija Gorica	198	26	13,1	38	19,2	134	67,7
26.	Općina Orle	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
27.	Općina Pisarovina	204	163	79,9	10	4,9	31	15,2
28.	Općina Pokupsko	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
29.	Općina Preseka	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
30.	Općina Pušća	185	185	100,0	0	0,0	0	0,0
31.	Općina Rakovec	404	402	99,5	0	0,0	2	0,5
32.	Općina Rugvica	2 771	2 672	96,4	96	3,5	3	0,1
33.	Općina Stupnik	1 176	1 035	88,0	45	3,8	96	8,2
34.	Općina Žumberak	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Ukupno		36 247	20 642	57,0	1 345	3,7	14 260	39,3

Grad Ivanić Grad te općine Krašić, Pokupsko i Žumberak nisu ustrojile evidenciju komunalne infrastrukture, odnosno nisu započele s evidentiranjem građevina i uređaja komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Velika Gorica te općine Dubrava, Orle i Preseka ustrojile su evidenciju komunalne infrastrukture, ali podaci u evidenciji nisu sistematizirani po vrsti i nazivu komunalne infrastrukture, već po katastarskoj čestici ili oznaci zemljišta prema podacima iz zemljišnih knjiga, zbog čega nije vidljiv ukupan broj građevina i uređaja pojedine vrste komunalne infrastrukture evidentiran u spomenutoj evidenciji.

Druge jedinice lokalne samouprave na području Zagrebačke županije ustrojile su evidenciju komunalne infrastrukture po vrsti i nazivu komunalne infrastrukture te u evidenciju unose podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i druge propisane podatke. Iz podataka o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom koji se unose u evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo, osim kod Grada Svetog Ivana Zeline i Općine Brdovec te za dio evidentirane komunalne infrastrukture kod Općine Rakovec, za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema navedenim odredbama, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

U tablicama broj 4 i 5 daju se podaci o rashodima jedinica lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, prema podacima jedinica lokalne samouprave o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Sve jedinice lokalne samouprave donijele su programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., a gradonačelnici i općinski načelnici podnijeli su predstavničkim tijelima izvješća o izvršenju programa, osim što program održavanja komunalne infrastrukture Općine Krašić nije usvojilo Općinsko vijeće.

Tablica broj 4

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, prema podacima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Grad Dugo Selo	27.347.860,00	2.425.493,00	8,9
2.	Grad Ivanić Grad	32.638.800,00	22.194.637,00	68,0
3.	Grad Jastrebarsko	13.032.900,00	8.597.890,00	66,0
4.	Grad Samobor	2.490.000,00	2.288.082,00	91,9
5.	Grad Sveta Nedelja	29.766.953,00	25.944.263,00	87,2
6.	Grad Sveti Ivan Zelina	15.925.299,00	14.688.013,00	92,2
7.	Grad Velika Gorica	23.246.000,00	21.432.587,00	92,2
8.	Grad Vrbovec	10.977.437,00	8.489.897,00	77,3
9.	Grad Zaprešić	12.010.000,00	11.521.528,00	95,9
10.	Općina Bedenica	3.158.875,00	2.753.732,00	87,2
11.	Općina Bistra	7.661.802,00	6.569.684,00	85,7
12.	Općina Brckovljani	4.879.006,00	4.561.051,00	93,5
13.	Općina Brdovec	4.021.404,00	3.660.174,00	91,0
14.	Općina Dubrava	1.335.500,00	1.280.864,00	95,9
15.	Općina Dubravica	2.084.095,00	512.014,00	24,6
16.	Općina Farkaševac	4.008.274,00	3.835.334,00	95,7
17.	Općina Gradec	1.480.000,00	828.274,00	56,0
18.	Općina Jakovlje	4.426.000,00	3.879.549,00	87,7
19.	Općina Klinča Sela	6.286.000,00	6.174.877,00	98,2
20.	Općina Kloštar Ivanić	5.952.200,00	812.457,00	13,6
21.	Općina Krašić	3.720.344,00	2.420.047,00	65,0
22.	Općina Kravarsko	6.098.530,00	6.097.814,00	100,0
23.	Općina Križ	4.240.000,00	1.573.719,00	37,1
24.	Općina Luka	1.652.000,00	1.129.302,00	68,4
25.	Općina Marija Gorica	1.860.386,00	661.887,00	35,6
26.	Općina Orle	1.683.000,00	1.427.980,00	84,8
27.	Općina Pisarovina	4.661.000,00	4.531.421,00	97,2
28.	Općina Pokupsko	1.798.500,00	1.662.590,00	92,4
29.	Općina Preseka	685.000,00	611.181,00	89,2
30.	Općina Pušća	3.468.945,00	1.999.938,00	57,7
31.	Općina Rakovec	1.512.824,00	725.747,00	48,0
32.	Općina Rugvica	10.697.000,00	6.740.720,00	63,0
33.	Općina Stupnik	14.444.121,00	3.535.852,00	24,5
34.	Općina Žumberak	1.731.000,00	1.728.396,00	99,8
	Ukupno	270.981.055,00	187.296.994,00	69,1

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Zagrebačke županije za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su u iznosu od 270.981.055,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 187.296.994,00 kn, što je 83.684.061,00 kn ili 30,9 % manje od plana. Većina jedinica lokalne samouprave u programima građenja komunalne infrastrukture planirala je i ostvarivala rashode koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za građenje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda i gospodarenje otpadom, poslovnih zona, upravnih zgrada, mjesnih domova i drugih javnih objekata, rashodi za prostorno i urbanističko planiranje, kapitalne pomoći i drugi rashodi. Rashodi koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 49.877.754,00 kn i čine 26,6 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

Tablica broj 5

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, prema podacima o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Grad Dugo Selo	9.358.800,00	8.039.863,00	85,9
2.	Grad Ivanić Grad	9.942.000,00	9.715.418,00	97,7
3.	Grad Jastrebarsko	10.018.000,00	9.879.741,00	98,6
4.	Grad Samobor	52.500.000,00	52.355.578,00	99,7
5.	Grad Sveta Nedelja	22.902.000,00	20.735.406,00	90,5
6.	Grad Sveti Ivan Zelina	9.737.800,00	9.416.859,00	96,7
7.	Grad Velika Gorica	46.213.000,00	45.789.737,00	99,1
8.	Grad Vrbovec	5.951.000,00	6.262.914,00	105,2
9.	Grad Zaprešić	24.093.000,00	25.280.167,00	104,9
10.	Općina Bedenica	617.000,00	519.716,00	84,2
11.	Općina Bistra	6.006.874,00	4.867.366,00	81,0
12.	Općina Brckovljani	3.905.000,00	3.021.866,00	77,4
13.	Općina Brdovec	4.898.954,00	4.158.395,00	84,9
14.	Općina Dubrava	3.338.850,00	3.011.838,00	90,2
15.	Općina Dubravica	1.253.000,00	826.970,00	66,0
16.	Općina Farkaševac	1.547.000,00	920.009,00	59,5
17.	Općina Gradec	1.240.000,00	1.049.101,00	84,6
18.	Općina Jakovlje	1.516.000,00	1.338.202,00	88,3
19.	Općina Klinča Sela	3.471.000,00	2.771.373,00	79,8
20.	Općina Kloštar Ivanić	4.841.500,00	4.262.712,00	88,0
21.	Općina Krašić	806.000,00	664.908,00	82,5
22.	Općina Kravarsko	1.111.280,00	1.054.397,00	94,9
23.	Općina Križ	2.010.000,00	1.790.843,00	89,1
24.	Općina Luka	1.368.000,00	1.146.340,00	83,8
25.	Općina Marija Gorica	1.617.516,00	1.527.340,00	94,4
26.	Općina Orle	166.000,00	138.115,00	83,2
27.	Općina Pisarovina	1.890.000,00	1.690.059,00	89,4
28.	Općina Pokupsko	1.159.500,00	929.433,00	80,2
29.	Općina Preseka	1.252.140,00	899.293,00	71,8
30.	Općina Pušća	2.229.950,00	2.268.691,00	101,7
31.	Općina Rakovec	639.919,00	301.986,00	47,2
32.	Općina Rugvica	3.541.000,00	1.995.305,00	56,3
33.	Općina Stupnik	7.226.000,00	4.488.947,00	62,1
34.	Općina Žumberak	420.000,00	415.853,00	99,0
	Ukupno	248.788.083,00	233.534.741,00	93,9

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Zagrebačke županije za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su u iznosu od 248.788.083,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 233.534.741,00 kn, što je 15.253.342,00 kn ili 6,1 % manje od plana. Pojedine jedinice lokalne samouprave u programima održavanja komunalne infrastrukture planirale su i ostvarivale rashode koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za održavanje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda i gospodarenje otpadom, upravnih zgrada, mjesnih odbora, sportskih i drugih građevina te drugi rashodi. Rashodi koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 3.578.358,00 kn i čine 1,5 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

Grad Dugo Selo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Dugo Selo utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Grada je 54 km², a obuhvaća jedanaest naselja sa 17 466 stanovnika.

U tablici broj 6 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Dugom Selu po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 6

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Dugom Selu po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Dugo Selo	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	712	704	3	5
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	7	7	0	0
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	21	20	1	0
		Perivoji	2	2	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Fontane	1	1	0	0
		Pametne klupe	1	1	0	0
		Elektropunionice	1	1	0	0
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	2	0	0
		Mrtvačnice	2	2	0	0
6.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Autobusna stajališta	46	46	0	0
Ukupno			795	786	4	5

Grad Dugo Selo je do kolovoza 2020. evidentirao 795 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 786 ili 98,9 % građevina u vlasništvu Grada, četiri ili 0,5 % u javnom vlasništvu, a pet ili 0,6 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Dugo Selo ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 795 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na nerazvrstane ceste. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture. Također, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu kao što su pločnici, nogostupi, mostovi, oglasni panoji, javni sat i druge javne zelene površine koje su evidentirane u poslovnim knjigama ili se održavaju prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Dugog Sela, nerazvrstane ceste na području Grada su Odlukom o nerazvrstanim cestama proglašene javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Grada. Grad je za nerazvrstane ceste pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja te ih dostavljao nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Grada nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Dugog Sela u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Dugog Sela evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te je ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima. Za dio komunalne infrastrukture analitička knjigovodstvena evidencija nije ustrojena po pojedinoj građevini i uređajima, već je iskazana u zbirnom iznosu ulaganja (javna rasvjeta, autobusna stajališta i dječja igrališta). Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. evidentirana je imovina u pripremi u vrijednosti od 4.642.118,00 kn, od čega se 237.286,00 kn odnosi na komunalnu infrastrukturu (nogostup). Radovi na izgradnji nogostupa su započeti u 2019. i završeni u 2020. te preneseni na račun imovine u upotrebi.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Dugo Selo obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima, osim za javnu rasvjetu, dječja igrališta i autobusna stajališta koja su popisana po vrijednosti obavljenih ulaganja.

Državni ured za reviziju nalaže popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Dugo Selo je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnim djelatnostima na području Grada, koja je objavljena u službenom glasilu. Navedenom Odlukom su, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na zimsku službu, poslove deratizacije i dezinfekcije te poslove zbrinjavanja napuštenih životinja i uklanjanja životinjskih lešina s javnih površina. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada.

U tablici broj 7 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Dugom Selu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 7

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Dugom Selu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Dugo Selo
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje groblja	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Usluge javnih tržnica na malo	
6.	Usluge ukopa pokojnika	
7.	Deratizacija i dezinfekcija	
8.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
9.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
10.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
11.	Održavanje javne rasvjete	
12.	Zimska služba	
13.	Zbrinjavanje napuštenih životinja i uklanjanje životinjskih lešina	
14.	Usluge parkiranja	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
15.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
16.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

S obzirom na to da je odredbom članka 23. stavak 7. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano da se pod održavanjem čistoće javnih površina podrazumijeva, između ostalog, ručno i strojno čišćenje i pranje javnih površina od otpada, snijega i leda, zimska služba se smatra propisanom komunalnom djelatnosti.

Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Grada Dugog Sela utvrđeno je da se vlastitom trgovačkom društvu obavljanje komunalnih djelatnosti povjerava na neodređeno vrijeme, na temelju zaključenog ugovora koji mora biti usklađen s godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture kojim se utvrđuje opseg obavljanja komunalnih poslova. Odluka sadrži sve elemente prema odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti može se zaključiti na vrijeme od jedne do četiri godine, a postupak odabira osoba provodi se prema propisima o javnoj nabavi. Postupak dodjele koncesije provodi se prema propisima o koncesijama.

Grad Dugo Selo je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja, procjenu pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja. Programom građenja za 2020. planirani su rashodi za crkvene objekte, a koji nisu komunalna infrastruktura prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Dugo Selo je u 2019. izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2014. – 2018., koje je objavljeno u službenom glasilu.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te sve izvore i iznose financiranja iz kojih je infrastruktura održavana i građena.

Grad Dugo Selo je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 70,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 60,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 40,00 kn/m³. Jedinične vrijednosti se umanjuju za određeni postotak ovisno o vrsti građevine (najniža vrijednost za prvu zonu iznosi 14,00 kn/m³ za staklenike i plastenike). Najviša vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 5,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su četiri zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Grad Dugo Selo koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 4,80 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Dugo Selo je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, prikupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode tri komunalna redara Grada. U obavljanju nadzora komunalni redari sastavljaju zapisnike o provedenom nadzoru, donose upozorenja i rješenja o mjerama za uspostavu komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju novčane kazne. Prema izvješću o radu komunalnih redara za 2019. i 2020., nadzor je, između ostalog, obuhvaćao nadzor nad održavanjem i urednost okućnica i neizgrađenog zemljišta, odlaganje i paljenje otpada, postavu i održavanje reklamnih i oglasnih predmeta, pregled dječjih igrališta, parkovne opreme, spomenika, ugostiteljskih terasa, stajališta gradskog prijevoza, nadzor nad uklanjanjem snijega i leda s javnih površina, protupravno postavljenih predmeta na javnih površinama i druge poslove. Prihodi od novčanih kazni za prekršaje propisane Odlukom o komunalnom redu u 2019. nisu ostvareni, a potraživanja koncem 2019. iznose 12.600,00 kn. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 16 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Grada Dugog Sela je tijekom 2019. obavljano 15 komunalnih djelatnosti, od čega su četiri uslužne komunalne djelatnosti. Grad obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. na području Grada Dugog Sela nije se obavljala uslužna komunalna djelatnost parkiranja.

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, obavljanje sedam komunalnih djelatnosti povjereno je vlastitom trgovačkom društvu (održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina, održavanje groblja, poslovi deratizacije i dezinfekcije, usluge javnih tržnica na malo i usluge ukopa pokojnika), šest djelatnosti je povjereno pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, poslovi zimske službe, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje javne rasvjete te poslovi zbrinjavanja napuštenih životinja i uklanjanja životinjskih lešina), a dvije djelatnosti su povjerene pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o koncesiji (komunalni linijski prijevoz i obavljanje dimnjačarskih poslova).

Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Dugo Selo obavljalo je komunalne djelatnosti na temelju zaključenih jednogodišnjih ugovora uz koje su priloženi detaljni troškovnici poslova održavanja. Koncesija za komunalni linijski prijevoz i obavljanje dimnjačarskih poslova dodijeljena je u 2016. pravnim osobama na vrijeme od pet godina. Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor te način i rok plaćanja, ali neki ugovori ne sadrže jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbama članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji komunalnih usluga kojima su povjerene uslužne komunalne djelatnosti usluga javnih tržnica na malo, ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova na području Grada Dugog Sela donijeli su opće uvjete isporuke komunalnih usluga, uz suglasnost Grada, koji su objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada. Opći uvjeti isporuka usluga javnih tržnica na malo i ukopa pokojnika objavljeni su i na mrežnim stranicama isporučitelja, a opći uvjeti isporuka usluge obavljanja dimnjačarskih poslova nisu objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja jer isporučitelj nema svoju mrežnu stranicu. Opći uvjeti isporuke nisu doneseni za komunalni linijski prijevoz putnika, a usluge se obavljaju na temelju odluke Grada iz 2010. Cjenici za uslužne komunalne djelatnosti doneseni su ranijih godina, a u travnju 2019. donesene su izmjene cjenika za usluge ukopa, uz suglasnost Grada.

O promjenama cijene usluge ukopa obavješteno je središnje tijelo državne uprave i upravno tijelo županije, nadležna za poslove gospodarstva. Cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama Grada Dugog Sela, a za usluge ukopa i javnih tržnica na malo objavljeni su i na mrežnim stranicama isporučitelja.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i komunalnog linijskog prijevoza putnika, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Dugog Sela za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 10.465.356,00 kn, od čega se 877.937,00 kn odnosi na rashode za građenje i održavanje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, a što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 9.587.419,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa i druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 9.351.950,00 kn, što čini 97,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prema izvješću o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, dio navedenih prihoda u iznosu od 7.321.554,00 kn utrošen je za održavanje i građenje komunalne infrastrukture, a prema pisanom očitovanju Grada, neutrošena sredstva u iznosu od 2.030.396,00 kn prenesena su kao višak prihoda u 2020.

U tablici broj 8 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Dugog Sela za 2019., prema izvješću o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 8

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Dugog Sela za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	22.005.060,00	260.000,00	1,2
2.	Javne prometne površine	3.096.300,00	297.161,00	9,6
3.	Javne zelene površine	374.000,00	145.313,00	38,9
4.	Javna rasvjeta	80.000,00	79.995,00	100,0
5.	Geodetski poslovi za komunalnu infrastrukturu	50.000,00	57.750,00	115,5
6.	Nastavak izgradnje komunalne infrastrukture	590.000,00	559.456,00	94,8
7.	Projektiranje u tijeku za komunalnu infrastrukturu	332.500,00	147.881,00	44,5
8.	Građevine za gospodarenje komunalnim otpadom	820.000,00	877.937,00	107,1
	Ukupno	27.347.860,00	2.425.493,00	8,9

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 2.425.493,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (bez građevina za gospodarenje komunalnim otpadom) odnosi 1.547.556,00 kn.

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su za 24.922.367,00 kn ili 91,1 % manje od plana, pri čemu se najznačajnija odstupanja odnose na rashode za građenje nerazvrstanih cesta u okviru kojih nisu ostvareni planirani rashodi za izgradnju obilaznice kroz poduzetničku zonu i otkup parcela za proširenje nerazvrstanih cesta, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Prema pisanom očitovanju Grada Dugog Sela, obrazloženja za odstupanje od plana su iznesena prilikom izvješćivanja na sjednici Gradskog vijeća. Glavni razlozi odstupanja odnose se na izgradnju komunalne infrastrukture koja se financira sredstvima Europske unije, a za koje tijekom 2019. nisu ostvareni uvjeti za njihovu realizaciju (nije dobivena građevinska dozvola, nije riješena parcelacija i imovinskopravni odnosi) i nije proveden postupak zaduživanja za dio radova čije je financiranje predviđeno sredstvima kredita. Gradsko vijeće u dva navrata tijekom 2019. nije prihvatilo prijedlog rebalansa proračuna kojim je planirano smanjenje i preraspodjela sredstava namijenjenih za izgradnju komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za geodetske poslove, nastavak izgradnje komunalne infrastrukture i projektiranje u tijeku kao zasebne stavke, u ukupnom iznosu od 765.087,00 kn, a iz izvješća nije vidljivo na koju komunalnu infrastrukturu se odnose iskazani rashodi. Navedene rashode trebalo je iskazati u okviru rashoda za građenje komunalne infrastrukture odnosno prema vrsti komunalne infrastrukture na koju se odnose, kako je utvrđeno odredbama članaka 59. i 60. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za građenje komunalne infrastrukture u programima građenja komunalne infrastrukture i u izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 9 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Dugog Sela za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 9

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Dugog Sela za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta (i zimska služba)	3.664.000,00	2.998.492,00	81,8
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	1.224.000,00	1.483.952,00	121,2
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	310.000,00	305.542,00	98,6
4.	Održavanje javnih zelenih površina	1.605.000,00	1.028.713,00	64,1
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	373.000,00	79.587,00	21,3
6.	Održavanje groblja	100.000,00	100.000,00	100,0
7.	Održavanje čistoće javnih površina	610.000,00	581.228,00	95,3
8.	Održavanje javne rasvjete	1.422.800,00	1.416.529,00	99,6
9.	Komunalne akcije na području grada	50.000,00	45.820,00	91,6
	Ukupno	9.358.800,00	8.039.863,00	85,9

U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za komunalne akcije u iznosu od 45.820,00 kn, a iz izvješća također nije vidljivo na što se navedeni rashodi odnose. Prema pisanom očitovanju Grada Dugog Sela, navedeni rashodi odnose se na nepredviđene radove na održavanju i izradi projektne dokumentacije za javnu rasvjetu na javnim površinama, a radove su obavile razne pravne osobe. Navedene rashode trebalo je iskazati po vrstama komunalne djelatnosti na koju se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Grada Dugog Sela.

Rashodi za deratizaciju i dezinfekciju te zbrinjavanje napuštenih životinja i uklanjanje životinjskih lešina s javnih površina nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa, iako su Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao komunalne djelatnosti od lokalnog značaja. Navedeni rashodi su proračunom planirani u ukupnom iznosu od 180.000,00 kn, a ostvareni u iznosu od 94.663,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju iskazivati sve rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i komunalne djelatnosti deratizacije i dezinfekcije te zbrinjavanja napuštenih životinja i uklanjanja životinjskih lešina s javnih površina, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Grada Dugog Sela.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodarara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Grad Dugo Selo ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, komunalno i stambeno gospodarstvo. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Upravnog odjela utvrđene su Pravilnikom o unutarnjem redu gradske uprave Grada Dugog Sela. Unutar navedenog Upravnog odjela ustrojen je Odsjek za komunalno i stambeno gospodarstvo, u kojem se, između ostalog, obavljaju poslovi iz područja komunalnog gospodarstva, izgradnje objekata komunalne infrastrukture, nadzora nad provedbom propisa i akata kojima se uređuje komunalno gospodarstvo i komunalni red, donose se mjere za uspostavu komunalnog reda i drugi poslovi.

Grad Dugo Selo organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Prema pisanom očitovanju Grada Dugog Sela iz veljače 2021., iako se ne provodi sustavna analiza upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu, putem neprekidnog kontakta s građanima (telefonom na broj komunalnog redarstva, putem elektroničke pošte i web obrasca) prikupljaju se podaci o stanju komunalne infrastrukture. Osim navedenog, uspostavljena je i komunikacija s mjesnim odborima koji ukazuju gradskoj upravi o potrebama i stanju komunalne infrastrukture na svom području pri čemu suradnja ovisi o stupnju angažiranosti pojedinog mjesnog odbora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Dugom Selu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Dugo Selo ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici njihova obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Grada određeni svi propisani elementi, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture sa svim propisanim elementima, kao i izvješća o izvršenju navedenih programa koja su podnesena predstavničkom tijelu, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su doneseni i javno objavljeni gotovo svi opći uvjeti isporuke i cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje manjeg dijela komunalne infrastrukture u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama tako da iz nje bude vidljiva vrijednost svake građevine ili uređaja, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, na donošenje općih uvjeta isporuke za obavljanje komunalnog linijskog prijevoza putnika, na to da programom održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju nisu obuhvaćeni svi rashodi za održavanje komunalne infrastrukture, po vrstama komunalne infrastrukture odnosno kao zasebne komunalne djelatnosti.

Također, propusti se odnose i na to da izvješća o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrže obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Dugom Selu **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Dugog Sela

Grad Dugo Selo prihvatio je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Grad Dugo Selo. U očitovanju navodi da će se nastaviti sve započete aktivnosti na unošenju propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture i aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, vođenje analitičkih knjigovodstvenih evidencija tako da iz nje bude vidljiva vrijednost svake građevine i uređaja, da će se Odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, a u postupku odabira osoba s kojima se zaključuju ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti osigurat će se jamstvo izvršitelja o izvršenju poslova. Također navodi da će se posebna pažnja posvetiti tome da izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture budu jasna, transparentna i cjelovita te da se prati i analizira učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom, kao i zadovoljstvo građana. U sljedećem razdoblju intenzivno će se provoditi aktivnosti na organizaciji javnog prijevoza te će se posebna pažnja posvetiti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i unaprijediti uvedeni sustav upravljanja komunalnim gospodarstvom.

Grad Ivanić Grad

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Ivanić Grad utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Grada je 174 km², a obuhvaća 19 naselja s 14 548 stanovnika.

Grad Ivanić Grad nije evidentirao građevine i uređaje komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Ivanić Grad do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) nije ustrojio i ne vodi evidenciju komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Prema odredbi članka 131. navedenog Zakona, jedinice lokalne samouprave trebale su ustrojiti evidenciju komunalne infrastrukture u roku godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, odnosno do kolovoza 2019.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju komunalne infrastrukture koja će sadržavati propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Ivanić Grada, nerazvrstane ceste na području Grada su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz veljače 2018. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi i u vlasništvu Grada. Grad je za nerazvrstane ceste pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja te ih dostavljao nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Grada nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Ivanić Grada u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Uredbe o darovanju nekretnina, Grad Ivanić Grad je postupio prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Grada, Grad je do konca 2019. nadležnom ministarstvu dostavio zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za nekretninu odnosno zemljište koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a za potrebe izgradnje prometnica s pratećom infrastrukturom u gospodarskoj zoni. Grad je u lipnju 2020. za navedeno zemljište zaključio ugovor o darovanju s Ministarstvom državne imovine te je zemljište upisano u zemljišne knjige u siječnju 2021. kao vlasništvo Grada.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Ivanić Grada evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima.

Državni ured za reviziju preporučuje, nakon izrade evidencije komunalne infrastrukture na području Grada Ivanić Grada, analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. evidentirana je imovina u pripremi u vrijednosti od 50.728.934,00 kn, od čega se 24.936.210,00 kn odnosi na građevine komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, šetnica, uređenje sportsko rekreacijskog parka, uređenje trga i dječjeg igrališta). Prema podacima Grada Ivanić Grada, dio navedenih radova u iznosu od 10.781.995,00 kn je završen tijekom 2020. te je komunalna infrastruktura prenesena u upotrebu, radovi i rješavanje imovinskopravnih odnosa ili izmjena projektne dokumentacije za komunalnu infrastrukturu u iznosu od 10.949.040,00 kn su u tijeku, a projekti za nerazvrstane ceste u iznosu od 3.205.175,00 kn nisu završeni po građevinskoj dozvoli jer se vodi sudski spor oko rješavanja imovinskopravnih odnosa.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Ivanić Grad obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Ivanić Grad je u ožujku 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima, koja je objavljena u službenom glasilu. Navedenom Odlukom je, uz jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i šest drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na poslove zimske službe, poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarke poslove (zbrinjavanje napuštenih životinja i uklanjanje životinjskih lešina s javnih površina), prigodno ukrašavanje gradskih naselja, oglašavanje na javnim površinama i nekretninama u vlasništvu Grada te poslove premještanja i čuvanja nepropisno parkiranih vozila. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada, osim za poslove premještanja i čuvanja nepropisno parkiranih vozila.

U tablici broj 10 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Ivanić Gradu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 10

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
 Gradu Ivanić Gradu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Ivanić Grad
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluge javnih tržnica na malo	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
11.	Zimska služba	
12.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	
13.	Prigodno ukrašavanje gradskih naselja	
14.	Oglašavanje na javnim površinama i nekretninama u vlasništvu Grada	
15.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
16.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
17.	Poslovi premještanja nepropisno parkiranih vozila	-

Organizacijski oblik obavljanja poslova premještanja nepropisno parkiranih vozila nije utvrđen Odlukom o komunalnim djelatnostima, ali je utvrđen Odlukom o načinu i postupcima premještanja, blokiranja i čuvanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila na području Grada Ivanić Grada iz veljače 2015. Prema navedenoj Odluci, poslovi premještanja nepropisno parkiranih vozila smatraju se komunalnom djelatnošću od lokalnog značaja, a mogu se povjeriti vlastitom trgovačkom društvu, pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ili pravnoj odnosno fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Spomenutu Odluku iz veljače 2015. trebalo je uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odredbom članka 133. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je, između ostalog, da će jedinica lokalne samouprave uskladiti akte o osnivanju, statute i druge opće akte s ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona, odnosno do veljače 2019.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima utvrditi organizacijske oblike obavljanja svih komunalnih djelatnosti, uključujući i za poslove premještanja, blokiranja i čuvanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila. Također preporučuje Odluku o načinu i postupcima premještanja, blokiranja i čuvanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da se vlastitom trgovačkom društvu obavljanje komunalnih djelatnosti povjerava na neodređeno vrijeme, na temelju ugovora koji treba biti usklađen s programom održavanja komunalne infrastrukture kojim se utvrđuje opseg obavljanja komunalnih djelatnosti. Odluka sadrži sve elemente propisane odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete i veterinarsko-higijeničarski poslovi povjeravaju se pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti, a prema propisima o javnoj nabavi.

Grad Ivanić Grad je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno, osim za građevine javne rasvjete za koje je procjena troškova iskazana na ukupnoj razini. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja. Iz programa nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druga komunalna infrastruktura obuhvaćene programom, a programi ne sadrže i podatke o opsegu poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za građenje i uređenje javnih ustanova i poslovnih objekata, izradu dokumentacije prostornog uređenja, projekte energetske učinkovitosti, održavanje mjesnih domova i druge gradske imovine te druge građevinske projekte, a koji nisu komunalna infrastruktura i djelatnost prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg i cjeloviti opis poslova održavanja u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Ivanić Grad izradio je izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2013. – 2018., koje je objavljeno u službenom glasilu.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže sve izvore financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura održavana i građena, iskaz troškova održavanja po vrsti djelatnosti i vrsti radova te iskaz troškova građenja po pojedinim građevinama, osim za građevine javne rasvjete. Izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture i cjeloviti opis poslova održavanja jer nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druge građevine komunalne infrastrukture održavane.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući iskaz troškova građenja po pojedinim građevinama javne rasvjete te opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja.

Grad Ivanić Grad je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je šest zona plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 55,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 45,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 35,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 25,00 kn/m³, za petu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³ i za šestu zonu u iznosu od 13,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 4,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je šest zona plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Grad Ivanić Grad koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz prosinca 2018. u godišnjem iznosu od 4,68 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Ivanić Grad je u listopadu 2019. donio Odluku o komunalnom redu i u studenome 2020. izmjene i dopune navedene Odluke, kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada, korištenje nerazvrstanih cesta, javnih parkirališta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar Grada. U obavljanju nadzora komunalni redar sastavlja zapisnike o obavljenom nadzoru, donosi opomene i rješenja te izdaje obvezne prekršajne naloge na temelju kojih se naplaćuju novčane kazne. Prema pisanom očitovanju Grada, komunalni redar kontinuirano nadzire provedbu Odluke o komunalnom redu i drugih gradskih odluka koje se odnose na držanje pasa, spaljivanje otpada biljnog porijekla, prometa na cestama, raspolaganja nekretnina u vlasništvu Grada i drugo. Nadzor se provodi po službenoj dužnosti, preventivno te po prijavama i zahtjevima mjesnih odbora, pravnih i fizičkih osoba, a o poduzetim mjerama vodi se službena evidencija. Komunalni redar obavlja nadzor nad izvođenjem radova, surađuje s mjesnim odborima u rješavanju problema na terenu te svakodnevno provodi kontrolu javnih površina. U provođenju nadzora, komunalni redar izrađuje foto dokumentaciju radi utvrđivanja činjeničnog stanja koji se odnose na nedostatke i oštećenja na komunalnoj opremi i javnim površinama, a koja se koristi kao dokazni materijal u provođenju daljnjih mjera prema prekršiteljima komunalnog reda.

Tijekom 2019. je pokrenuto više od 80 upravnih postupaka i izdano više od 160 rješenja o izvršenju obveznih radnji koje se odnose na uređenje parcela i odvodnih jaraka te su izdana 57 obvezna prekršajna naloga. Prekršitelji su u većini slučajeva postupili po izdanim rješenjima. Također su izdavana rješenja i suglasnosti za korištenje javnih površina kojima se odobrava prokop javnih površina, postava ugostiteljskih terasa, održavanje određenih manifestacija i za druge namjene. Provođene su akcije kontrole prodaje robe i korištenja javnih površina u dane vikenda, parkiranja na javnim površinama, uklanjanja bespravno postavljenih predmeta na javnim površinama, prisutnosti pasa na javnim površinama bez nadzora i druge aktivnosti koje nisu zahtijevale nametanje određenih obaveza građanima. Akcije su provođene samostalno ili u dogovoru s policijom i vlastitim trgovačkim društvom. Na svakoj sjednici Gradskog vijeća komunalni redar podnosi izvješća o radu. Prihodi od novčanih kazni za prekršaje propisane Odlukom o komunalnom redu u 2019. ostvareni su u iznosu od 13.578,00 kn. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Ivanić Grada sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 17 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Grada Ivanić Grada je tijekom 2019. obavljano 13 komunalnih djelatnosti, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Grad obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. na području Grada Ivanić Grada nisu se obavljale komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, djelatnosti oglašavanja na javnim površinama i nekretninama u vlasništvu Grada te poslovi premještanja nepropisno parkiranih vozila.

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, obavljanje jedanaest komunalnih djelatnosti povjereno je vlastitom trgovačkom društvu (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, usluge javnih tržnica na malo, usluge ukopa pokojnika, obavljanje dimnjačarskih poslova, poslovi zimske službe, poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te prigodno ukrašavanje gradskih naselja), a dvije djelatnosti su povjerene pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti (održavanje javne rasvjete i veterinarsko-higijeničarski poslovi).

Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Ivanić Grad je komunalne djelatnosti obavljalo na temelju zaključenog godišnjeg ugovora. Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrže druge odredbe o obavljanju ugovoreni komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Vlastito trgovačko društvo kao isporučitelj komunalnih usluga javnih tržnica malo, usluga ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova na području Grada Ivanić Grada, donijelo je u ožujku 2019. opće uvjete isporuke i cjenike komunalnih usluga, na koje su pribavljene suglasnosti Grada i koji su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja, a opći uvjeti isporuke objavljeni su i u službenom glasilu te na mrežnim stranicama Grada. Cjenici su dostavljeni Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta te Upravnom odjelu za gospodarstvo Zagrebačke županije.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Ivanić Grada za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 31.910.055,00 kn, od čega se 713.579,00 kn odnosi na rashode za građenje i održavanje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, a 21.114.185,00 kn odnosi se na rashode za građenje i uređenje javnih ustanova i poslovnih objekata, izradu dokumentacije prostornog uređenja, projekte energetske učinkovitosti, održavanje građevinskih objekata u vlasništvu Grada i druge građevinske projekte, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 10.082.291,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 10.124.832,00 kn, što čini 100,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 11 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Ivanić Grada za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 11

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Ivanić Grada za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	2.145.000,00	2.083.668,00	97,1
2.	Groblja	215.000,00	242.364,00	112,7
3.	Javna rasvjeta	270.000,00	238.800,00	88,4
4.	Javne prometne površine	500.000,00	358.207,00	71,6
5.	Program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom	1.581.500,00	713.579,00	45,1
6.	Javne ustanove i poslovni objekti	23.729.300,00	15.906.216,00	67,0
7.	Dokumentacija prostornog uređenja	2.025.000,00	1.343.707,00	66,4
8.	Projekti energetske učinkovitosti	1.445.000,00	954.373,00	66,0
9.	Drugi građevinski projekti	728.000,00	353.723,00	48,6
	Ukupno	32.638.800,00	22.194.637,00	68,0

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 22.194.637,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, groblja, javna rasvjeta i javne prometne površine) odnosi 2.923.039,00 kn, a na građenje drugih građevina 19.271.598,00 kn. Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su 10.444.163,00 kn ili 32,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 12 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Ivanić Grada za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 12

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Ivanić Grada za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	2.155.000,00	1.987.105,00	92,2
2.	Održavanje javne rasvjete	847.000,00	846.361,00	99,9
3.	Održavanje javnih zelenih površina	1.065.000,00	1.032.222,00	96,9
4.	Održavanje čistoće javnih površina	2.960.000,00	2.945.819,00	99,5
5.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	350.000,00	347.745,00	99,4
6.	Održavanje mjesnih domova	460.000,00	381.319,00	82,9
7.	Održavanje druge gradske imovine	2.105.000,00	2.174.847,00	103,3
	Ukupno	9.942.000,00	9.715.418,00	97,7

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 9.715.418,00 kn, od čega se na održavanje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, javna rasvjeta, javne zelene površine, groblja i održavanje čistoće javnih površina) odnosi 7.159.252,00 kn, a na održavanje drugih građevina 2.556.166,00 kn.

Rashodi za održavanje groblja planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o njegovu izvršenju u okviru rashoda za održavanje javnih zelenih površina, zatim rashodi za prigodno ukrašavanje gradskih naselja iskazani su u okviru održavanja javne rasvjete, a rashodi za poslove deratizacije i dezinfekcije te dio rashoda za održavanje javnih zelenih površina iskazan je u okviru rashoda za održavanje čistoće javnih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti. Osim toga, tijekom 2019. su ostvareni i rashodi za veterinarsko-higijeničarske poslove u iznosu od 3.093,00 kn, a koji nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o njegovu izvršenju.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Grada Ivanić Grada. Također preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju iskazivati sve rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i veterinarsko-higijeničarske poslove, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Grada Ivanić Grada.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Ivanić Grad ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za komunalno gospodarstvo, prostorno planiranje, gospodarstvo i poljoprivredu. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Upravnog odjela utvrđene su Pravilnikom o unutarnjem redu upravnih tijela Grada Ivanić Grada. Unutar navedenog Upravnog odjela ustrojen je Odsjek za komunalne djelatnosti, komunalnu infrastrukturu i prostorno planiranje u kojem je sistematizirano jedanaest radnih mjesta, među kojima su tri komunalna redara (viši stručni suradnik – glavni komunalni redar i dva viša referenta – komunalni redari).

U navedenom Odsjeku, između ostalog, obavljaju se poslovi nadzora nad provedbom propisa i akata kojima se uređuje komunalni red, nadzor na radom trgovačkih društava koja obavljaju poslove iz područja komunalnog gospodarstva, nadzor u obavljanju dimnjačarskih poslova i korištenja javnih površina, izriču se mandatne kazne i predlaže se pokretanje prekršajnog postupka, vode se evidencije o obavljenom nadzoru te se sastavljaju mjesečna i godišnja izvješća o radu.

Grad Ivanić Grad organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Ivanić Gradu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da Grad Ivanić Grad provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da evidentira komunalnu infrastrukturu u knjigovodstvenim evidencijama na propisan način, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici njihova obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Grada određeni svi propisani elementi, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da programi građenja komunalne infrastrukture sadrže sve propisane elemente, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su doneseni i javno objavljeni opći uvjeti isporuke i cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da nije ustrojio i ne vodi evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poslove premještanja nepropisno parkiranih vozila za koje odlukom o komunalnim djelatnostima nije utvrđen organizacijski oblik obavljanja djelatnosti, da programi održavanja ne sadrže sve propisane elemente, da izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, da programom održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćem o njegovu izvršenju nisu obuhvaćeni svi rashodi za održavanje komunalne infrastrukture, a neki rashodi nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti, da izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja za odstupanje od plana te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Ivanić Gradu **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Ivanić Grada

Grad Ivanić Grad prihvatio je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Grad Ivanić Grad. U očitovanju navodi da je ustrojena evidencija nerazvrstanih cesta koja se kontinuirano nadopunjuje podacima o promjenama, da je proveo postupak prikupljanja ponuda radi odabira dobavljača koji će izraditi program u kojem će se voditi evidencija komunalne infrastrukture te da se provodi postupak nabave programa za potrebe provođenja analize stanja upravljanja i raspolaganja nekretninama, odnosno komunalnom infrastrukturom. Odabrani dobavljač će zajedno sa stručnim službama Grada provesti identifikaciju i popis imovine te klasifikaciju komunalne infrastrukture, te će se pripremiti softversko rješenje popisa komunalne infrastrukture, čime će Grad postići brže i učinkovitije upravljanje komunalnom infrastrukturom. Također navodi da će nakon ustrojavanja evidencije komunalne infrastrukture provoditi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da će Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrditi organizacijski oblik obavljanja poslova premještanja, blokiranja i čuvanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila te da će kod donošenja budućih programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, kao i izvješća o izvršenju navedenih programa, postupiti prema danim preporukama.

Grad Jastrebarsko

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Jastrebarsko utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Grada je 227 km², a obuhvaća 59 naselja s 15 866 stanovnika.

U tablici broj 13 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Jastrebarskom po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 13

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Jastrebarskom po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Jastrebarsko	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	506	161	0	345
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovi	4	4	0	0
		Šetališta	2	1	1	0
		Pješačke staze	2	2	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	2	2	0	0
5.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	25	14	8	3
		Parkovi	1	1	0	0
6.	Građevine i uređaji javne namjene	Autobusne nadstrešnice	24	2	21	1
		Autobusna stajališta	35	3	29	3
7.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	5 558	0	0	5 558
		Ormari za mjerenje utroška energije i za upravljanje javnom rasvjetom	96	0	0	96
8.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	13	10	0	3
		Mrtvačnice	13	13	0	0
Ukupno			6 281	213	59	6 009

Grad Jastrebarsko je do kolovoza 2020. evidentirao 6 281 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 213 ili 3,4 % građevina u vlasništvu Grada, 59 ili 0,9 % u javnom je vlasništvu, a 6 009 ili 95,7 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Jastrebarsko ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 6 281 građevinu i uređaje komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na rasvjetne stupove. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi te o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, ali ne i podaci o osobi koja njome upravlja, o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Također, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu kao što su i drugi nogostupi i parkirališta na području Grada, mostovi i spomenici te druge površine koje su evidentirane u poslovnim knjigama ili se održavaju prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Jastrebarskog, nerazvrstane ceste na području Grada su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz 2014. te kasnijim njezinim izmjenama i dopunama proglašene javnim dobrom u općoj uporabi i u vlasništvu Grada. Grad je za nerazvrstane ceste pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja te ih dostavljao nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Grada nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Jastrebarskog u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Uredbe o darovanju nekretnina, Grad Jastrebarsko je postupio prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Grada, Grad je do konca 2019. nadležnom ministarstvu dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za dvije građevine komunalne infrastrukture na svom području (dječja igrališta), a koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske. Do konca 2020. zahtjevi nisu riješeni.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Dio komunalne infrastrukture evidentirane u evidenciji komunalne infrastrukture evidentiran je i u glavnoj knjizi. U glavnoj knjizi je evidentirana i druga komunalna infrastruktura, koja se odnosi na nogostupe, parkirališta, mostove, spomenike i druge površine. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. evidentirana je imovina u pripremi u iznosu od 7.699.579,00 kn, od čega se 5.769.454,00 kn odnosi na građevine komunalne infrastrukture (radove i projektnu dokumentaciju). Prema podacima Grada Jastrebarskog, Grad je proveo analizu komunalne infrastrukture evidentirane na računima imovine u pripremi, a prema kojoj se sva evidentirana izgradnja u tijeku nastavlja, a za izrađenu projektnu i drugu dokumentaciju Grad planira nastavak projektiranja ili početak izgradnje.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Jastrebarsko obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi, a evidentirana je u evidenciji komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Jastrebarsko je u srpnju 2019. donio Odluku o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada, a u veljači 2016. Odluku o određivanju komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije na području Grada, koje su objavljene u službenom glasilu. Navedenim Odlukama je utvrđeno svih 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukama su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada.

U tablici broj 14 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Jastrebarsko, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 14

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Jastrebarskom, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Tri trgovačka društva čiji je osnivač Grad Jastrebarsko
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge parkiranja	
10.	Usluge javnih tržnica na malo	
11.	Usluge ukopa pokojnika	
12.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada Jastrebarskog utvrđeno je da se vlastitom trgovačkom društvu registriranom za obavljanje poslova skupljanja, pročišćavanja i opskrbu vodom povjeravaju komunalne djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda na kojem je uspostavljen sustav mješovite odvodnje, vlastitom trgovačkom društvu registriranom za obavljanje pogrebnih poslova povjeravaju se komunalne djelatnosti održavanje groblja i usluge ukopa pokojnika, a vlastitom trgovačkom društvu registriranom za obavljanje komunalnih poslova povjerene su komunalne djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda na kojem nije uspostavljen sustav mješovite odvodnje te održavanje preostalih komunalnih djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture. Navedenom Odlukom je također utvrđeno da se trgovačkim društvima obavljanje komunalnih djelatnosti povjerava na neodređeno vrijeme. Odluka sadrži sve elemente propisane odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o određivanju komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije na području Grada Jastrebarskog utvrđeno je da se koncesije daju za komunalni linijski prijevoz putnika i obavljanje dimnjačarskih poslova, na određeno vrijeme i prema propisima o koncesijama.

Grad Jastrebarsko je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno, osim za javnu rasvjetu i groblja za koje je procjena troškova iskazana ukupno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja, procjenu pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja. Iz programa nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druga komunalna infrastruktura obuhvaćene programom, a programi ne sadrže i podatke o opsegu poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja planirani su rashodi za izradu dokumenata prostornog planiranja i građenje gospodarske zone, a koji nisu komunalna infrastruktura prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu zasebno te opseg i cjeloviti opis poslova održavanja. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Jastrebarsko izradio je izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2012. – 2016., koje je objavljeno u službenom glasilu.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja po pojedinim građevinama i iskaz troškova održavanja po pojedinim djelatnostima te sve izvore i iznose financiranja. Izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture i cjeloviti opis poslova održavanja jer nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druge građevine komunalne infrastrukture održavane.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa održavanja komunalne infrastrukture, uključujući opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja.

Grad Jastrebarsko je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu, a u prosincu 2018. Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 57,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 4,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su četiri zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Grad Jastrebarsko koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 5,52 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Jastrebarsko je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi Pododsjek za komunalno redarstvo u kojem je zaposlen voditelj Pododsjeka i dva komunalna redara. U obavljanju nadzora komunalni redari sastavljaju zapisnike o obavljenom nadzoru, donose opomene i rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda te izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju novčane kazne. Prihodi od novčanih kazni za prekršaje propisane Odlukom o komunalnom redu u 2019. ostvareni su u iznosu od 2.850,00 kn. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 13 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i Odluke o određivanju komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije, na području Grada Jastrebarskog je tijekom 2019. obavljano deset komunalnih djelatnosti, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Grad obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. na području Grada Jastrebarskog nije se obavljala komunalna djelatnost održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima te se nisu obavljale uslužne komunalne djelatnosti javnih tržnica na malo i komunalni linijski prijevoz putnika.

U skladu s odlukama o komunalnim djelatnostima, obavljanje devet komunalnih djelatnosti povjereno je trima vlastitim trgovačkim društvima (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete, usluge parkiranja te usluge ukopa pokojnika), a jedna djelatnost (obavljanje dimnjačarskih poslova) povjerena je fizičkoj osobi na temelju zaključenog ugovora o koncesiji. Ugovor o koncesiji zaključen je u listopadu 2015. na vrijeme od pet godina. Istekom navedenog ugovora, u listopadu 2020. zaključen je novi ugovor o koncesiji s pravnom osobom na vrijeme od pet godina.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji komunalnih usluga kojima su povjerene uslužne komunalne djelatnosti parkiranja, ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova na području Grada Jastrebarskog donijeli su opće uvjete isporuke komunalnih usluga, uz suglasnost Grada. Navedeni opći uvjeti isporuke su objavljeni u službenom glasilu Grada te na mrežnim stranicama isporučitelja i na mrežnim stranicama Grada. Cjenik usluga ukopa donesen je u prosincu 2019., obavljanja dimnjačarskih poslova u studenome 2020., a usluga parkiranja u siječnju 2021., uz suglasnost Grada te su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja. Navedeni cjenici su dostavljeni tijelima državne uprave i upravnom tijelu županije, nadležnima za poslove gospodarstva.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Jastrebarskog za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 18.477.631,00 kn, od čega se 1.005.969,00 kn odnosi na rashode za izradu dokumenata prostornog planiranja i građenje gospodarske zone, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 17.471.662,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa te druga proračunska sredstva.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Jastrebarsko je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu 17.562.781,00 kn, što čini 100,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prema pisanom očitovanju Grada i Odluci o raspodjeli rezultata za 2019., višak prihoda od komunalne naknade i komunalnog doprinosa u iznosu od 91.119,00 kn prenesen je u 2020.

U tablici broj 15 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Jastrebarsko za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 15

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Jastrebarsko za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	10.133.400,00	6.073.590,00	59,9
2.	Javne površine	865.000,00	638.517,00	73,8
3.	Javna rasvjeta	528.000,00	465.838,00	88,2
4.	Groblja	420.000,00	413.977,00	98,6
5.	Izrada dokumenata prostornog planiranja	363.500,00	359.823,00	99,0
6.	Gospodarska zona Jalševac	723.000,00	646.145,00	89,4
	Ukupno	13.032.900,00	8.597.890,00	66,0

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 8.597.890,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, javne površine, javna rasvjeta i groblja) odnosi 7.591.921,00 kn, a na građenje drugih građevina 1.005.969,00 kn. Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su 4.435.010,00 kn ili 34,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za izgradnju parkirališta, javnih zelenih površina, javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i građevina javne namjene planirani su programom građenja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o njegovu izvršenju u okviru rashoda za izgradnju javnih površina, iako su odredbama članaka 59. i 60. Zakona o komunalnom gospodarstvu utvrđene kao zasebne vrste komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za građenje komunalne infrastrukture u programima građenja komunalne infrastrukture i u izvješćima o njihovu izvršenju planirati i iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 16 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Jastrebarsko za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 16

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Jastrebarsko za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta (i zimska služba)	4.330.000,00	4.297.014,00	99,2
2.	Održavanje javne rasvjete	1.820.000,00	1.703.651,00	93,6
3.	Održavanje javnih zelenih površina	2.525.000,00	2.525.455,00	100,0
4.	Održavanje čistoće javnih površina	380.000,00	380.046,00	100,0
5.	Održavanje groblja	720.000,00	732.592,00	101,7
6.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	88.000,00	87.412,00	99,3
7.	Održavanje građevina i uređaja javne namjene	155.000,00	153.571,00	99,1
	Ukupno	10.018.000,00	9.879.741,00	98,6

U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture iskazani su svi rashodi za održavanje komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodarara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Jastrebarsko ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za imovinsko pravne poslove, komunalni sustav, prostorno uređenje i zaštitu okoliša. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Upravnog odjela utvrđene su Pravilnikom o unutarnjem redu gradske uprave Grada Jastrebarskog. Unutar navedenog Upravnog odjela ustrojen je Pododsjek za komunalno redarstvo koji obavlja poslove nadzora nad provođenjem i održavanjem komunalnog reda te obavlja poslove prometnog i poljoprivrednog redarstva.

Grad Jastrebarsko organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Jastrebarskom

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Jastrebarsko ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, evidentira komunalnu infrastrukturu u knjigovodstvenim evidencijama na propisan način, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Grada određeni svi propisani elementi, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

Također da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da provodi mjere utvrđene odlukom o komunalnom redu, da se komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su doneseni i javno objavljeni opći uvjeti isporuke i cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada, da su programom održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćem o njegovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi održavanje komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na neke rashode u programu održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju koji nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti, na to da izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja za odstupanje od plana te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Jastrebarskom **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Jastrebarskog

Grad Jastrebarsko prihvatio je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Grad Jastrebarsko. U očitovanju navodi da je za dio naloga i preporuka neophodno osigurati potrebna financijska sredstva, kadrovske uvjete i programska rješenja kako bi se moglo postupiti po istima u cilju njihove realizacije, a slijedom čega je potrebno odgovarajuće vremensko razdoblje u kojem je objektivno i realno moguće izvršiti naložene aktivnosti.

Grad Samobor

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Samobor utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Grada je 250 km², a obuhvaća 78 naselja s 37 633 stanovnika.

U tablici broj 17 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Samoboru po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 17

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Samoboru po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Samobor	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	49	14	34	1
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovi	4	1	2	1
		Mostovi	3	3	0	0
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	51	31	11	9
		Parkovi	14	7	2	5
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	2	2	0	0
		Autobusna stajališta	264	264	0	0
		Fontane	3	1	2	0
		Javni zahodi	2	1	0	1
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	4	3	0	1
		Mrtvačnice	2	2	0	0
Ukupno			398	329	51	18

Grad Samobor je do kolovoza 2020. evidentirao 398 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 329 ili 82,7 % građevina u vlasništvu Grada, 51 ili 12,8 % u javnom vlasništvu, a 18 ili 4,5 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Samobor ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 398 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na autobusna stajališta. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi i vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, ali ne i podaci o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Također, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu kao što su građevine javne rasvjete, pješačke staze, javna parkirališta, autobusne nadstrešnice i druge građevine koje su evidentirane u poslovnim knjigama ili se održavaju prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Samobora, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Nerazvrstane ceste na području Grada su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz 2014. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi i u vlasništvu Grada. Grad je za nerazvrstane ceste, dječja igrališta i pješačke staze pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja, odnosno poduzimao aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Grada nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljeni geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Državni ured za reviziju nalaže i nadalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Samobora u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Samobora evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. evidentirana je imovina u pripremi u vrijednosti od 38.861.805,00 kn, od čega se 4.493.843,00 kn odnosi na komunalnu infrastrukturu (izrada spomenika, rekonstrukcija cesta te izrada projektne i druge dokumentacije za raznu komunalnu infrastrukturu). Prema podacima Grada Samobora, Grad je proveo analizu komunalne infrastrukture evidentirane na računima imovine u pripremi, a prema kojoj za izrađenu projektnu i drugu dokumentaciju Grad planira provoditi daljnje projekte na izgradnji i uređenju komunalne infrastrukture u narednom razdoblju (od 2021. do 2025.), a za spomenik izgrađen na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske Gradsko vijeće je u lipnju 2020. donijelo suglasnost na zaključivanje ugovora o prijenosu spomen obilježja braniteljima Domovinskog rata na Republiku Hrvatsku. Zahtjev za prijenos i ugovor o prijenosu dostavljen je Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine u studenome 2020., a do dana obavljanja revizije (ožujak 2021.) odgovor nije zaprimljen.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Samobor obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Samobor je u veljači 2019. donio Odluku o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, a u rujnu 2019. njezine izmjene, koje su objavljene u službenom glasilu. Navedenom Odlukom su, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na prigodno ukrašavanje gradskih naselja, sanaciju divljih odlagališta, monitoring saniranog odlagališta neopasnog otpada Trebež te obavljanje djelatnosti javnog prijevoza skelom. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada.

U tablici broj 18 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Samoboru, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 18

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
 Gradu Samoboru, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Dva trgovačka društva čiji je osnivač Grad Samobor
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge parkiranja	
10.	Usluge javnih tržnica na malo	
11.	Usluge ukopa pokojnika	
12.	Prigodno ukrašavanje gradskih naselja	
13.	Sanacija divljih odlagališta	
14.	Monitoring saniranog odlagališta neopasnog otpada Trebež	
15.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
16.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
17.	Obavljanje djelatnosti javnog prijevoza skelom	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti utvrđeno je da se vlastitom trgovačkom društvu registriranom za obavljanje poslova odvodnje povjeravaju komunalne djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, a preostalih sedam komunalnih djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture, zatim usluge parkiranja, javnih tržnica na malo i ukopa pokojnika te prigodno ukrašavanje gradskih naselja, sanacija divljih odlagališta i monitoring saniranog odlagališta povjeravaju se vlastitom trgovačkom društvu registriranom za obavljanje komunalnih poslova. Od rujna 2019. uslužna komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova više se ne obavlja na temelju ugovora o koncesiji već je povjerena trgovačkom društvu registriranom za obavljanje komunalnih poslova. Trgovačkim društvima se komunalne djelatnosti povjeravaju na neodređeno vrijeme, na temelju ugovora koji se zaključuje na temelju godišnjeg programa održavanja komunalne infrastrukture kojim se utvrđuje opseg obavljanja komunalnih poslova. Odluka o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti sadrži sve elemente propisane odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Samobor je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja, procjenu pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja, osim što za komunalnu djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture.

Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i opseg poslova održavanja nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Samobor je u lipnju 2020. izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2015. – 2019. te je objavljeno u službenom glasilu.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te sve izvore financiranja.

Grad Samobor je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi te u ožujku 2020. Odluku o dopuni Odluke o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 110,00 kn/m³ do 138,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 90,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 50,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³ i za petu zonu u iznosu od 5,00 kn/m³. Najviša vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je pet zona plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Grad Samobor koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 10,20 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Samobor je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće, uređenje i korištenje javnih površina, održavanje javnih zelenih površina, skupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s krovova i javnih površina, držanje životinja, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode dva komunalna redara Grada. U obavljanju nadzora komunalni redari sastavljaju zapisnike o obavljenoj kontroli, donose upozorenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju novčane kazne. Tijekom 2019. provedena su 4 400 nadzora. Prihodi od novčanih kazni za prekršaje propisane Odlukom o komunalnom redu u 2019. ostvareni su u iznosu od 205.455,00 kn. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Samobora je tijekom 2019. obavljano svih 17 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, od čega je pet uslužnih komunalnih djelatnosti. Grad obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

U skladu s odredbama Odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, obavljanje 14 komunalnih djelatnosti povjereno je dvjema vlastitim trgovačkim društvima (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete, usluge parkiranja, usluge javnih tržnica na malo, usluge ukopa pokojnika, prigodno ukrašavanje gradskih naselja, sanacija divljih odlagališta te monitoring saniranog odlagališta neopasnog otpada), a tri komunalne djelatnosti povjerene su pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o koncesiji (komunalni linijski prijevoz putnika, obavljanje dimnjačarskih poslova te obavljanje djelatnosti javnog prijevoza skelom).

Koncesija za komunalni linijski prijevoz putnika dana je u siječnju 2010. na vrijeme od 20 godina, na temelju zaključenog ugovora o koncesiji i dodatka navedenom ugovoru iz ožujka 2016. Koncesija za obavljanje djelatnosti javnog prijevoza skelom dana je u prosincu 2012. na vrijeme od 30 godina, a za obavljanje dimnjačarskih poslova u veljači 2010. na vrijeme od deset godina, na temelju zaključenih ugovora o koncesiji. Nakon isteka koncesije za obavljanje dimnjačarskih poslova, u veljači 2020. je obavljanje dimnjačarskih poslova preuzelo vlastito trgovačko društvo, na temelju Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti iz rujna 2019.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji komunalnih usluga kojima su povjerene uslužne komunalne djelatnosti usluga parkiranja, javnih tržnica na malo, ukopa pokojnika, komunalnog linijskog prijevoza putnika i obavljanja dimnjačarskih poslova na području Grada Samobora donijeli su opće uvjete isporuke i cjenike komunalnih usluga, uz suglasnost Grada. Opći uvjeti isporuka objavljeni su u službenom glasilu te na mrežnim stranicama Grada i isporučitelja komunalnih usluga. Cjenici su doneseni ranijih godina i objavljeni su na mrežnim stranicama isporučitelja. U travnju 2020. donesen je novi cjenik usluga obavljanja dimnjačarskih poslova koji je dostavljen središnjem tijelu državne uprave i upravnom tijelu županije nadležnima za poslove gospodarstva.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Samobora za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 54.643.660,00 kn, od čega se 49.950,00 kn odnosi na rashode za građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, a što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 54.593.710,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, godišnja naknada za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji vozila te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa te godišnje naknade za uporabu javnih cesta, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 40.948.575,00 kn, što čini 75,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 19 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Samobora za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 19

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Samobora za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.225.000,00	1.090.723,00	89,0
2.	Javne prometne površine i parkirališta	150.000,00	149.963,00	100,0
3.	Građevine i uređaji javne namjene	60.000,00	56.825,00	94,7
4.	Javna rasvjeta	350.000,00	322.719,00	92,2
5.	Projektna dokumentacija za komunalnu infrastrukturu	605.000,00	567.930,00	93,9
6.	Uklanjanje arhitektonskih barijera	50.000,00	49.972,00	99,9
7.	Građevine za gospodarenje komunalnim otpadom	50.000,00	49.950,00	99,9
	Ukupno	2.490.000,00	2.288.082,00	91,9

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu 2.288.082,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (bez građevina za gospodarenje komunalnim otpadom) odnosi 2.238.132,00 kn.

Rashodi za izgradnju javnih prometnih površina planirani su programom građenja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa zajedno s rashodima za izgradnju javnih parkirališta, iako su odredbama članaka 59. i 60. Zakona o komunalnom gospodarstvu utvrđene kao zasebne vrste komunalne infrastrukture. Također su u programu građenja komunalne infrastrukture i u izvješću o izvršenju navedenog programa iskazani rashodi za projektnu dokumentaciju za komunalnu infrastrukturu i rashodi za uklanjanje arhitektonskih barijera, a koje je trebalo iskazati u okviru rashoda za građenje komunalne infrastrukture prema vrstama na koju se odnose. Rashodi za projektnu dokumentaciju odnose se na troškove izrade projektne dokumentacije za potrebe izgradnje i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta, mostova i druge komunalne infrastrukture, a rashodi za uklanjanje arhitektonskih barijera odnose se na prilagođavanje površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama (denivelacija pješačkih i biciklističkih staza spuštanjem rubnjaka i izradom rampi u zonama raskrižja i spojeva staza sa cestama na mjestima pješačkih prijelaza te izrada betonskih rampi između pješačkih staza i ulaza u javne objekte).

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za građenje komunalne infrastrukture u programima građenja komunalne infrastrukture i u izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 20 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Samobora za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 20

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Samobora za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	29.800.000,00	29.799.752,00	100,0
2.	Održavanje javnih površina	16.250.000,00	16.250.000,00	100,0
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	1.500.000,00	1.499.993,00	100,0
4.	Održavanje javne rasvjete	4.950.000,00	4.805.833,00	97,1
	Ukupno	52.500.000,00	52.355.578,00	99,7

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina i uređaja javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, prigodno ukrašavanje gradskih naselja, sanaciju divljih odlagališta otpada te za monitoring saniranog odlagališta neopasnog otpada Trebež planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o njegovu izvršenju u okviru rashoda za održavanje javnih površina, iako su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i u izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada Samobora.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Samobor ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za komunalne djelatnosti. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Upravnog odjela utvrđene su Pravilnikom o radu i unutarnjem redu upravnih tijela Grada Samobora. Unutar navedenog Upravnog odjela ustrojena je Referada za komunalnu infrastrukturu i promet te Referada za komunalno, prometno i poljoprivredno redarstvo. Unutar navedenih Referada obavljaju se, između ostalog, poslovi pripreme i realizacije programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, postupci vezani uz izgradnju i održavanje komunalne infrastrukture i pružanje komunalnih usluga, suradnja s vlastitim trgovačkim društvom u obavljanju komunalnih poslova, poslovi praćenja utroška električne energije javne rasvjete, kontrola izvršenih radova, poslovi nadzora nad provođenjem odluka i propisa o komunalnom gospodarstvu te poslovi u provođenju komunalnog reda.

Grad Samobor organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Grad Samobor, kao obveznik uspostave unutarne revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), tijekom 2019. i 2020., ali i ranijih godina, obuhvatio je aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Unutarnjom revizijom u 2017. obuhvatio je aktivnosti i procese gradnje i uređenja javnih površina, a u 2019. procese upravljanja dugotrajnom nefinancijskom imovinom koja je u poslovnim knjigama koncem 2017. evidentirana na računima imovine u pripremi, a kojom je obuhvaćena i komunalna infrastruktura. Unutarnjom revizijom iz ožujka 2019. dane su tri preporuke nadležnim upravnim odjelima Grada, koje su usvojene, te su nadležni upravni odjeli Jedinici za unutarnju reviziju dostavili planove djelovanja radi otklanjanja nepravilnosti i propusta. Prema izvješću o statusu provedbe preporuka iz srpnja 2019., dvije nepravilnosti su otklonjene, a rješavanje jedne nepravilnosti je u tijeku.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Samoboru

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Samobor ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, većim dijelom provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, evidentira komunalnu infrastrukturu u knjigovodstvenim evidencijama na propisan način, donio je odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Grada određeni su svi propisani elementi, donio je godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, programi građenja komunalne infrastrukture sadrže sve propisane elemente, gradonačelnik je podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, donio je i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, komunalne djelatnosti obavljaju se u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, doneseni su i javno objavljeni opći uvjeti isporuke i cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada, programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni su svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture te se nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na području Grada. Utvrđeni propusti odnose se na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na to da programi održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže sve propisane elemente, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, da neki rashodi u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju nisu planirani i iskazani po vrstama komunalne infrastrukture odnosno kao zasebne komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Samoboru **učinkovito**, a Gradu su dani nalozi i preporuke radi otklanjanja utvrđenih propusta.

Očitovanje Grada Samobora

Grad Samobor prihvatio je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Grad Samobor. U očitovanju navodi da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju kako bi se povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom na području Grada. Također navodi da je tijekom obavljanja revizije donesen program održavanja komunalne infrastrukture za 2021. sa svim propisanim elementima te je na taj način već provedena jedna od danih preporuka.

Grad Sveta Nedelja

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Sveta Nedelja utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Grada je 40 km², a obuhvaća 14 naselja s 18 059 stanovnika.

U tablici broj 21 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Svetoj Nedelji po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 21

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Svetoj Nedelji po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Sveta Nedelja	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	418	249	9	160
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovi	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	3	3	0	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	6	6	0	0
		Parkovi	7	7	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Autobusne nadstrešnice	7	7	0	0
		Ploče s planom naselja	2	2	0	0
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	11 905	6 046	93	5 766
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	1	0	0
Ukupno			12 350	6 322	102	5 926

Grad Sveta Nedelja je do kolovoza 2020. evidentirao 12 350 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 6 322 ili 51,2 % građevina u vlasništvu Grada, 102 ili 0,8 % u javnom vlasništvu, a 5 926 ili 48,0 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Sveta Nedelja ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 12 350 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na javnu rasvjetu. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Također, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu kao što su pješačke i biciklističke staze, mostovi, zelene površine uz ceste, javni zahodi i druge javne zelene površine koje su evidentirane u poslovnim knjigama ili se održavaju prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj evidencije komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Svete Nedelje, nerazvrstane ceste na području Grada su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz 2013. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi i u vlasništvu Grada. Grad je za nerazvrstane ceste pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja te ih dostavljao nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi. Također su za prostore za sport i rekreaciju poduzimane aktivnosti te su u zemljišnim knjigama upisani kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Grada. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Grada nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljeni geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste i sportske terene, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Svete Nedelje u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Uredbe o darovanju nekretnina, Grad Sveta Nedelja je postupio prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Grada, Grad je do konca 2019. nadležnom ministarstvu dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za tri nekretnine na svom području, a koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske (park, prostori za sport i rekreaciju). Do konca 2020. jedan zahtjev je odbijen, a dva zahtjeva nisu riješena.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Dio komunalne infrastrukture evidentirane u evidenciji komunalne infrastrukture evidentiran je i u glavnoj knjizi. U glavnoj knjizi je evidentirana i druga komunalna infrastruktura, koja se odnosi na nadvožnjake, rotore, pješačke i biciklističke staze i šetnicu. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. evidentirana je imovina u pripremi u vrijednosti od 37.739.098,00 kn, od čega se 31.334.405,00 kn ili 83,0 % odnosi na komunalnu infrastrukturu. Grad Sveta Nedjelja nije proveo analizu komunalne infrastrukture evidentirane na računima imovine u pripremi.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Sveta Nedjelja obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima, osim za javnu rasvjetu koja je popisana po nazivu ulica. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi, a evidentirana je u evidenciji komunalne infrastrukture. Također nije obavljen popis komunalne infrastrukture i druge dugotrajne imovine evidentirane na računima imovine u pripremi.

Prema Uputi o obavljanju popisa imovine i obveza koju je donio ministar financija u 2015., potrebno je obaviti temeljite pripreme povjerenstva za popis kako bi popis imovine i obveza bio obavljen učinkovito i točno. Za dugotrajnu imovinu u pripremi, zadaća povjerenstva za popis je u posebne popisne liste popisati dugotrajnu materijalnu imovinu u pripremi (investicije u tijeku), provjeriti i procijeniti stupanj dovršenosti te predvidjeti rok završetka ili predložiti drukčiji način rješavanja.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

Također nalaže kod obavljanja popisa imovine i obveza koncem godine u posebne popisne liste popisati dugotrajnu imovinu u pripremi, provjeriti i procijeniti stupanj dovršenosti te predvidjeti rok završetka ili predložiti drukčiji način rješavanja, u skladu s Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Sveta Nedelja je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnim djelatnostima, a u listopadu 2019. njezine izmjene, koje su objavljene u službenom glasilu. Navedenom Odlukom je utvrđeno 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada.

U tablici broj 22 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Svetoj Nedelji, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 22

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Svetoj Nedelji, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Sveta Nedelja
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Usluge javnih tržnica na malo	
8.	Usluge ukopa pokojnika	
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Održavanje javne rasvjete	
11.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
12.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Odlukom o komunalnim djelatnostima je utvrđeno da se trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad Sveta Nedelja obavljanje komunalnih djelatnosti povjerava na neodređeno vrijeme, na temelju godišnjeg programa održavanja komunalne infrastrukture kojim se utvrđuje opseg obavljanja komunalnih poslova. Odluka sadrži sve elemente prema odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema Odluci o komunalnim djelatnostima, koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova može se dati pravnoj ili fizičkoj osobi registriranoj za obavljanje djelatnosti, na vrijeme od najduže pet godina, a postupak dodjele koncesije se provodi prema propisima o koncesijama. Ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i javne rasvjete može se zaključiti na vrijeme od najduže pet godina, opseg obavljanja poslova određene djelatnosti određuje se godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture, a postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor provodi se prema propisima o javnoj nabavi.

Grad Sveta Nedelja je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu posebno te su navedeni izvori financiranja prema vrsti komunalne infrastrukture. Programi ne sadrže iznose izvora financiranja i to za svaku građevinu posebno. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova izvanrednog održavanja nerazvrstanih cesta te djelomični opis poslova održavanja druge komunalne infrastrukture, a ne sadrže opseg poslova redovnog održavanja nerazvrstanih cesta i druge komunalne infrastrukture te iz programa nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druga komunalna infrastruktura obuhvaćene programom. Osim navedenog, u programima su naznačeni izvori financiranja, ali nisu navedeni iznosi izvora financiranja. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući izvore financiranja za svaku izgrađenu građevinu zasebno, iznose izvora financiranja te opis i opseg poslova održavanja za svu komunalnu infrastrukturu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. U prosincu 2020. izrađeno je Izvješće o stanju u prostoru na području Grada Svete Nedelje za razdoblje 2016. – 2019. te je objavljeno u službenom glasilu.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture. Izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži iskaz troškova održavanja komunalne infrastrukture po vrstama radova te opseg troškova izvanrednog održavanja nerazvrstanih cesta, a ne sadrži opis obavljenih poslova održavanja te opseg troškova redovnog održavanja nerazvrstanih cesta i druge komunalne infrastrukture. Osim navedenog, u izvješćima su naznačeni izvori financiranja, ali nisu navedeni iznosi izvora financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući opis obavljenih poslova održavanja i iznose izvora financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana.

Grad Sveta Nedelja je u ožujku 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 40,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 2,9 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedna zona plaćanja komunalne naknade za svih 14 naselja na području Grada Svete Nedelje, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Grad koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz ožujka 2019. u godišnjem iznosu od 2,04 kn/m² korisne površine stambenog prostora za 2019. te u godišnjem iznosu od 2,88 kn/m² korisne površine stambenog prostora za 2020.

Grad Sveta Nedelja je u lipnju 2020. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene uključujući i uklanjanje snijega i leda s navedenih površina, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode dva komunalna redara Grada. U obavljanju nadzora komunalni redari sastavljaju zapisnike o obavljenom nadzoru, donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda te izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju novčane kazne. Prihodi od novčanih kazni za prekršaje propisane Odlukom o komunalnom redu u 2019. ostvareni su u iznosu od 1.333,00 kn. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 12 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Grada Svete Nedelje je tijekom 2019. obavljano deset komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Grad obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. nisu obavljane usluge javnih tržnica na malo i komunalnog linijskog prijevoza putnika. Obavljanje usluga komunalnog linijskog prijevoza putnika je u studenome 2020. povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, na vrijeme do konca studenoga 2021. Vrijednost ugovora na temelju predviđenih količina iz utvrđenog voznog reda iznosi 4.257.069,00 kn, a jedinična cijena kilometra u trenutku zaključenja ugovora iznosi 7,42 kn. Usluga je omogućena svim korisnicima (putnicima) bez naknade.

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, obavljanje sedam komunalnih djelatnosti povjereno je vlastitom trgovačkom društvu (održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje čistoće javnih površina te usluge ukopa pokojnika), jedna djelatnost (obavljanje dimnjačarskih poslova) povjerena je fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, a dvije djelatnosti su povjerene pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete).

Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Sveta Nedelja je komunalne djelatnosti obavljalo na temelju zaključenog ugovora iz 2015. i dodatka ugovoru iz 2018., a kojim su detaljnije utvrđeni poslovi održavanja i obveze društva prema Gradu. Koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova dodijeljena je fizičkoj osobi u svibnju 2019. na vrijeme od pet godina, na temelju zaključenog ugovora o koncesiji. Zaključeni ugovori s pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrže druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Sveta Nedelja donijelo je početkom 2019. opće uvjete isporuke usluga ukopa, uz suglasnost Grada, a koji su objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada te na mrežnim stranicama trgovačkog društva. Isporučitelj usluge komunalnog linijskog prijevoza putnika donio je u studenome 2020. opće uvjete isporuke, uz suglasnost Grada, a koji su objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada. Navedeni opći uvjeti isporuke nisu objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja, jer isporučitelj nema svoju mrežnu stranicu.

Isporučitelj komunalne usluge obavljanja dimnjačarskih poslova nije donio opće uvjete isporuke navedenih usluga. Ranijih godina doneseni su cjenici za usluge ukopa i obavljanja dimnjačarskih poslova, uz suglasnost Grada. Cjenik usluga ukopa objavljen je na mrežnim stranicama trgovačkog društva kao isporučitelja komunalnih usluga, dok cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova nije javno objavljen, a isporučitelj komunalne usluge nema svoju mrežnu stranicu.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i obavljanja dimnjačarskih poslova, te javnu objavu cjenika obavljanja dimnjačarskih poslova, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Svete Nedelje za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 46.679.669,00 kn, a izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade te druga proračunska sredstva. U izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture nisu navedeni iznosi izvora financiranja. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 13.099.319,00 kn, što čini 28,1 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 23 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Svete Nedelje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 23

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Svete Nedelje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	23.066.600,00	20.949.243,00	90,8
2.	Javne prometne površine	1.779.000,00	611.067,00	34,3
3.	Javne zelene površine	1.375.853,00	948.829,00	69,0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	198.500,00	196.862,00	99,2
5.	Javna rasvjeta	2.740.000,00	2.697.687,00	98,5
6.	Groblja	607.000,00	540.575,00	89,1
	Ukupno	29.766.953,00	25.944.263,00	87,2

U tablici broj 24 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Svete Nedelje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 24

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Svete Nedelje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	17.012.000,00	15.405.495,00	90,6
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	300.000,00	226.367,00	75,5
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	215.000,00	82.404,00	38,3
4.	Održavanje javnih zelenih površina	1.950.000,00	1.748.203,00	89,7
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	105.000,00	98.663,00	94,0
6.	Održavanje čistoće javnih površina	1.310.000,00	1.308.280,00	99,9
7.	Održavanje javne rasvjete	2.010.000,00	1.865.994,00	92,8
	Ukupno	22.902.000,00	20.735.406,00	90,5

U programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i u izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani rashodi za održavanje groblja jer troškove održavanja groblja iskazuje vlastito trgovačko društvo te ih podmiruje iz vlastitih prihoda (grobnih naknada).

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Sveta Nedelja ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za gospodarstvo, projekte Europske unije, komunalne djelatnosti, prostorno uređenje i zaštitu okoliša i imovinsko pravne poslove. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Upravnog odjela propisane su Pravilnikom o unutarnjem redu upravnih tijela Grada Svete Nedelje. Sistematizacijom su utvrđeni poslovi komunalnog redara koji se, između ostalog, odnose na provođenje nadzora nad odlukom o komunalnom redu i drugih propisa iz djelokruga komunalnih djelatnosti, izricanje mandatnih kazni, kontrolu korištenja komunalnih i javnih objekata, uređaja i opreme, poduzimanje mjera za otklanjanje utvrđenih problema, nepravilnosti ili oštećenja, pokretanje prekršajnog postupka, vođenje evidencije o prekršajima i evidencije o obavljenim pregledima u svrhu održavanja komunalnog reda.

Grad Sveta Nedelja organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Svetoj Nedelji

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Sveta Nedjelja ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da evidentira komunalnu infrastrukturu u knjigovodstvenim evidencijama na propisan način, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Grada određeni svi propisani elementi, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

Također da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su doneseni i javno objavljeni cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture po vrstama komunalne infrastrukture odnosno kao zasebne komunalne djelatnosti te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na donošenje općih uvjeta isporuke za javne tržnice na malo i obavljanja dimnjačarskih poslova te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Svetoj Nedelji **djelomično učinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Svete Nedelje

Grad Sveta Nedelja prihvatio je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Grad Sveta Nedelja. U očitovanju navodi da Grad kontinuirano provodi aktivnosti na unosu podataka o komunalnoj infrastrukturi i njezinom pravnom statusu u evidenciju komunalne infrastrukture i normativnom uređenju upravljanja komunalnom infrastrukturom te da će u narednom razdoblju poduzimati sve potrebne radnje radi provedbe danih naloga i preporuka Državnog ureda za reviziju.

Grad Sveti Ivan Zelina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Sveti Ivan Zelina utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Grada je 185 km², a obuhvaća 62 naselja s 15 959 stanovnika.

U tablici broj 25 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Svetom Ivanu Zelini po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 25

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Svetom Ivanu Zelini po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Sveti Ivan Zelina	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	436	436	0	0
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	5	5	0	0
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	22	6	15	1
		Javni sportski i rekreacijski prostori	8	8	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	5	5	0	0
		Autobusne nadstrešnice	49	49	0	0
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	9	4	0	5
		Mrtvačnice	4	4	0	0
Ukupno			538	517	15	6

Grad Sveti Ivan Zelina je do kolovoza 2020. evidentirao 538 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 517 ili 96,1 % građevina u vlasništvu Grada, 15 ili 2,8 % u javnom vlasništvu, a šest ili 1,1 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Sveti Ivan Zelina ustrojio je i vodi evidencije o imovini u jedinstvenom informacijskom sustavu u okviru kojeg se vodi i evidencija komunalne infrastrukture, a u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 538 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na nerazvrstane ceste. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, osobi koja njome upravlja, o statusu komunalne infrastrukture, o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture te aktima s tim u vezi. Evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu kao što su nogostupi, javna rasvjeta koja tijekom 2019. nije zamijenjena energetski učinkovitijom javnom rasvjetom i druge javne zelene površine koje su evidentirane u poslovnim knjigama ili se održavaju prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture. Dio sustava javne rasvjete je tijekom 2019. zamijenjen energetski učinkovitijom javnom rasvjetom na temelju zaključenog ugovora o energetskom učinku, prema kojem javna rasvjeta ostaje u vlasništvu isporučitelja do isteka ugovora. Ugovor je zaključen u ožujku 2019. na vrijeme od deset godina i devet mjeseci.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Svetog Ivana Zeline, nerazvrstane ceste na području Grada su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz 2017. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Grada. Grad je za nerazvrstane ceste pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja te ih dostavljao nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Grada nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljeni geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Svetog Ivana Zeline u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Svetog Ivana Zeline evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti, te inventurnim brojevima, osim za dio nerazvrstanih cesta koje su u analitičkoj evidenciji iskazane u zbirnom iznosu ulaganja. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. je evidentirana imovina u pripremi u iznosu od 2.619.586,00 kn, od čega se 1.365.059,00 kn odnosi na građevine komunalne infrastrukture (projektna dokumentacija za ceste, pješačko biciklističke staze i kružni tok te izgradnja ceste). Prema pisanom očitovanju Grada, sve građevine komunalne infrastrukture su tijekom 2020. evidentirane na računima imovine u upotrebi, osim projektne dokumentacije kružnog toka u iznosu od 289.375,00 kn čija je izrada još u tijeku.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Sveti Ivan Zelina obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Sveti Ivan Zelina je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima, koja je objavljena u službenom glasilu. Navedenom Odlukom je utvrđeno 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada.

U tablici broj 26 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Svetom Ivanu Zelini, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 26

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Svetom Ivanu Zelini, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta u dijelu koji se odnosi na redovito održavanje cesta, makadamskih i poljskih putova	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Sveti Ivan Zelina
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje javne rasvjete	
8.	Usluge javnih tržnica na malo	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Održavanje nerazvrstanih cesta u dijelu koji se odnosi na izvanredno održavanje	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
12.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Grada Svetog Ivana Zeline utvrđeno je da se komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje nerazvrstanih cesta u dijelu koji se odnosi na izvanredno održavanje povjeravaju na obavljanje pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti provodi se prema propisima o javnoj nabavi. Koncesijom se može steći pravo obavljanja komunalnog linijskog prijevoza putnika i obavljanja dimnjačarskih poslova, a postupak dodjele koncesija provodi se prema propisima o koncesijama. Komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta u dijelu koji se odnosi na redovito održavanje cesta, makadamskih i poljskih putova te preostale komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture, kao i uslužne komunalne djelatnosti tržnica na malo i ukopa pokojnika povjeravaju se na obavljanje vlastitom trgovačkom društvu na neodređeno vrijeme. Odluka sadrži sve elemente propisane odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Sveti Ivan Zelina je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja, procjenu pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja. Iz programa nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druga komunalna infrastruktura obuhvaćene programom, a programi ne sadrže i podatke o opsegu poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za izgradnju ili uređenje poslovne zone, zgrade gradske uprave, mjesnih domova, javnih ustanova i poslovnih objekata, a koji nisu komunalna infrastruktura prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg i cjeloviti opis poslova održavanja. Predlaže se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Sveti Ivan Zelina je izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2013. – 2016., koje je objavljeno u službenom glasilu.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama. Izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži iskaz troškova održavanja po vrsti djelatnosti, a ne sadrži opis i opseg obavljenih poslova održavanja te vrste radova, zbog čega nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druge građevine komunalne infrastrukture održavane. Izvješća sadrže sve izvore i iznose financiranja iz kojih je infrastruktura održavana i građena.

Državni ured za reviziju preporučuje sastavljati izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa održavanja komunalne infrastrukture, uključujući opseg i opis obavljenih poslova održavanja.

Grad Sveti Ivan Zelina je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 50,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 32,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 30,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 20,00 kn/m³ te za petu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 3,6 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su četiri zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Grad koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz prosinca 2018. u godišnjem iznosu od 4,80 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Sveti Ivan Zelina je u listopadu 2019. donio Odluku o komunalnom redu, kojom je propisano uređenje naselja, uređenje i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada te održavanje reda na tim površinama, korištenje javnih parkirališta i drugih površina javne namjene, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode dva komunalna redara Grada, a koji poslove komunalnog redarstva obavljaju i na području druge jedinice lokalne samouprave, na temelju ugovora o zajedničkom obavljanju poslova komunalnog redarstva zaključenog u ožujku 2018. na neodređeno vrijeme. Ugovorena je obveza komunalnih redara o sastavljanju polugodišnjih izvješća o svom radu. Komunalno redarstvo je provodilo nadzor nad održavanjem komunalnog reda na način da je sastavljalo zapisnike o provedenom nadzoru, donosilo je upozorenja o mjerama za uspostavu komunalnog reda i obvezne prekršajne naloge na temelju kojih su naplaćivane novčane kazne. Tijekom 2019. izdana su 23 upozorenja i osam obveznih prekršajnih naloga. Prihodi od novčanih kazni za prekršaje propisane Odlukom o komunalnom redu u 2019. ostvareni su u iznosu od 37.463,00 kn. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 12 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Grada Svetog Ivana Zeline je tijekom 2019. obavljano devet komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Grad obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Uslužne djelatnosti komunalnog linijskog prijevoza putnika i javnih tržnica na malo se ne obavljaju. Prema pisanom očitovanju Grada, tijekom 2019. nisu obavljane komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima.

U skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, obavljanje šest komunalnih djelatnosti (održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina i održavanje javne rasvjete) i dijela održavanja nerazvrstanih cesta povjereno je vlastitom trgovačkom društvu, jedna djelatnost (održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima) i drugi dio održavanja nerazvrstanih cesta povjereni su pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti ili na temelju narudžbenica, a komunalna usluga obavljanja dimnjačarskih poslova je povjerena fizičkoj osobi na temelju zaključenog ugovora o koncesiji.

Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Sveti Ivan Zelina je komunalne djelatnosti obavljao na temelju zaključenih ugovora. Ugovor o koncesiji za obavljanje dimnjačarskih poslova zaključen je u kolovozu 2019. na vrijeme od pet godina. Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji komunalnih usluga kojima su povjerene uslužne komunalne djelatnosti usluga ukopa i obavljanja dimnjačarskih poslova na području Grada Svetog Ivana Zeline donijeli su opće uvjete isporuke i cjenike komunalnih usluga, uz suglasnost Grada. Navedeni opći uvjeti isporuke objavljeni su u službenom glasilu. Opći uvjeti isporuke i cjenici objavljeni su na mrežnim stranicama Grada, a za usluge ukopa pokojnika i na mrežnim stranicama isporučitelja (vlastitog trgovačkog društva), dok isporučitelj komunalnih usluga obavljanja dimnjačarskih poslova (koncesionar) nema svoju mrežnu stranicu. Cjenici su dostavljeni središnjem tijelu državne uprave i upravnom tijelu županije nadležnima za poslove gospodarstva.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Svetog Ivana Zeline za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 24.104.872,00 kn, od čega se 8.725.679,00 kn odnosi na rashode za građenje i uređenje zgrade gradske uprave, javnih ustanova, mjesnih domova, sportskih objekata i širokopojasni internet, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 15.379.193,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 6.454.370,00 kn, što čini 42,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 27 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Svetog Ivana Zeline za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 27

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Grada Svetog Ivana Zeline za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	4.227.005,00	3.805.675,00	90,0
2.	Javna parkirališta	46.250,00	45.850,00	99,1
3.	Javne zelene površine	860.500,00	855.530,00	99,4
4.	Javna rasvjeta	643.470,00	642.383,00	99,8
5.	Groblja	630.000,00	595.958,00	94,6
6.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza (autobusna stajališta)	18.750,00	16.938,00	90,3
7.	Građevine i uređaji javne namjene (zgrada gradske uprave, javne ustanove, mjesni domovi, sportski objekti, širokopojasni internet)	9.499.324,00	8.725.679,00	91,9
	Ukupno	15.925.299,00	14.688.013,00	92,2

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 14.688.013,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, javna parkirališta, javne zelene površine, javna rasvjeta, groblja i građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza) odnosi 5.962.334,00 kn, a na građenje drugih građevina 8.725.679,00 kn.

Rashodi za javnu rasvjetu odnose se na naknadu za energetske usluge koja se obračunava prema odredbama ugovora o energetske usluge zaključenom u ožujku 2019.

U tablici broj 28 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Svetog Ivana Zeline za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 28

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Grada Svetog Ivana Zeline za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	5.836.000,00	5.554.445,00	95,2
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	60.000,00	60.000,00	100,0
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	1.240.000,00	1.420.581,00	114,6
4.	Održavanje javnih zelenih površina	737.800,00	796.062,00	107,9
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	20.000,00	20.000,00	100,0
6.	Održavanje groblja	50.000,00	41.725,00	83,5
7.	Održavanje čistoće javnih površina	494.000,00	366.000,00	74,1
8.	Održavanje javne rasvjete	1.300.000,00	1.158.046,00	89,1
	Ukupno	9.737.800,00	9.416.859,00	96,7

Prema pisanom očitovanju Grada Svetog Ivana Zeline, komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima nisu obavljane te su u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture pogrešno iskazani ostvareni rashodi u iznosu od 60.000,00 kn, zbog čega su ukupni rashodi za održavanje komunalne infrastrukture pogrešno iskazani više za navedeni iznos, odnosno trebali su biti iskazani u iznosu od 9.356.859,00 kn.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Sveti Ivan Zelina ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za gospodarstvo, stambeno komunalne djelatnosti i zaštitu okoliša. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Upravnog odjela propisane su Pravilnikom o unutarnjem redu gradske uprave Grada Svetog Ivana Zeline.

Grad Sveti Ivan Zelina organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Svetom Ivanu Zelini

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Sveti Ivan Zelina ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture sa svim propisanim elementima, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Grada određeni svi propisani elementi, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

Također da programi građenja komunalne infrastrukture sadrže sve propisane elemente, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su doneseni i javno objavljeni opći uvjeti isporuke i cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, po vrstama komunalne infrastrukture odnosno kao zasebne komunalne djelatnosti, te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Utvrđeni propusti odnose se na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na programe održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Svetom Ivanu Zelini **učinkovito**, a Gradu su dani nalozi i preporuke radi otklanjanja utvrđenih propusta.

Očitovanje Grada Svetog Ivana Zeline

Grad Sveti Ivan Zelina prihvatio je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Grad Sveti Ivan Zelina. U očitovanju navodi da će postupiti po nalogima Državnog ureda za reviziju.

Grad Velika Gorica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Velika Gorica utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Grada je 328 km², a obuhvaća 58 naselja sa 63 517 stanovnika.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Velika Gorica ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u kojoj podaci nisu sistematizirani po vrsti i nazivu komunalne infrastrukture, već po katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi. U evidenciju se unose propisani podaci o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopравnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. U evidenciji su djelomično uneseni podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture. Također, evidencija ne sadrži sve građevine i uređaje komunalne infrastrukture kao što su autobusne nadstrešnice, spomenici i drugo. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Prema pisanom očitovanju Grada, Grad je u postupku dogradnje funkcionalnosti evidencije komunalne infrastrukture koja će omogućiti pretrage, ispis i grafičke prikaze po vrsti infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema podacima Grada Velike Gorice, nerazvrstane ceste na području Grada su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz 2014. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Grada. Grad je za nerazvrstane ceste pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja te ih dostavljao nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Grada, nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopравnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Velike Gorice u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Uredbe o darovanju nekretnina, Grad Velika Gorica je postupio prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Grada Velike Gorice, Grad je do konca 2019. nadležnom ministarstvu dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za 33 nekretnine na svom području, a koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, od čega se 25 nekretnina odnosi na građevine komunalne infrastrukture (dječja igrališta, parkovi, groblja i mrtvačnice). Do konca 2020. nije riješen ni jedan zahtjev.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Velike Gorice evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. vodi se imovina u izgradnji i projektna dokumentacija za imovinu u ukupnom iznosu od 28.126.010,00 kn, od čega se 22.835.188,00 kn odnosi na komunalnu infrastrukturu (nerazvrstane ceste 9.248.115,00 kn, groblja i mrtvačnice 8.274.287,00 kn, most 4.827.489,00 kn, park 263.672,00 kn, javna rasvjeta 196.875,00 kn i dječje igralište 24.750,00 kn). Prilikom obavljanja popisa imovine i obveza koncem 2019., povjerenstvo je sastavilo prijedlog za isknižavanjem imovine u pripremi (projektna dokumentacije) u iznosu od 951.676,00 kn jer nije ishođena lokacijska dozvola ili su ukinuti prostorni planovi, a što je i učinjeno tijekom 2020. Osim navedenog, povjerenstvo je koncem 2019. provjerilo vrijednosno najznačajnije građevine komunalne infrastrukture koje se vode u pripremi (dvije nerazvrstane ceste, most, dvije mrtvačnice, groblje i park) u ukupnom iznosu od 14.154.958,00 kn, s procjenom stupnja dovršenosti. Utvrđeno je da je završetak radova za ceste, most, park i jednu mrtvačnicu predviđen tijekom 2020., a za drugu mrtvačnicu tijekom 2021. Radovi na izgradnji groblja su prekinuti jer su prilikom iskopa nađene rimske iskopine te su konzervatori zaustavili gradnju dijela groblja, zbog čega nije moguće predvidjeti završetak radova. Prema pisanom očitovanju Grada Velike Gorice, za preostale građevine komunalne infrastrukture koje se vode u pripremi (projektna dokumentacija) provest će se aktivnosti na utvrđivanju mogućnosti realizacije.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Velika Gorica obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim izrazima.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Velika Gorica je u prosincu 2018. donio dvije odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti vlastitim trgovačkim društvima, a u ožujku 2015. Odluku o obavljanju dimnjačarskih poslova, koje su objavljene u službenom glasilu. Navedenim odlukama je utvrđeno 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, a koje se obavljaju na području Grada. Odlukama su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada.

U tablici broj 29 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Velikoj Gorici, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 29

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Gradu Velikoj Gorici, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Dva trgovačka društva čiji je osnivač Grad Velika Gorica
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje javne rasvjete	
8.	Održavanje čistoće javnih površina	
9.	Usluge parkiranja	
10.	Usluge javnih tržnica na malo	
11.	Usluge ukopa pokojnika	
12.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Odlukama o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti vlastitim trgovačkim društvima utvrđeno je da se komunalne djelatnosti održavanja čistoće javnih površina povjeravaju trgovačkom društvu registriranom za održavanje čistoće, a preostale komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture te uslužne komunalne djelatnosti parkiranja, javnih tržnica malo i ukopa pokojnika povjeravaju se trgovačkom društvu registriranom za obavljanje komunalnih poslova. Trgovačkim društvima su komunalne djelatnosti povjerene na obavljanje na neodređeno vrijeme. Odluke sadrže sve elemente prema odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o obavljanju dimnjačarskih poslova iz ožujka 2015. te izmjenama navedene Odluke iz prosinca 2015. utvrđeni su uvjeti, postupak i način davanja koncesije za obavljanje komunalne djelatnosti dimnjačarskih poslova. Dimnjačarski poslovi na području Grada Velike Gorice podijeljeni su na dva dimnjačarska područja. Dimnjačarske poslove može obavljati pravna i fizička osoba registrirana za obavljanje dimnjačarskih poslova na temelju ugovora o koncesiji. Koncesija se daje na rok od deset godina, za svako dimnjačarsko područje.

Osim navedenog, na području Grada Velike Gorice obavlja se komunalni linijski prijevoz putnika, koji odlukama o komunalnim djelatnostima nije utvrđen kao komunalna djelatnost koja se obavlja na području Grada te nije utvrđen organizacijski oblik obavljanja navedene djelatnosti. Komunalni linijski prijevoz putnika obavlja trgovačko društvo čiji je osnivač druga jedinica lokalne samouprave na temelju ugovora o pružanju usluga javnog prijevoza iz 2009. te 15 zaključenih dodataka ugovoru do konca 2020., uz ugovoreno plaćanje mjesečne subvencije za prijevoz putnika i prtljage. Subvencija za 2019. je iznosila 11.324.550,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima utvrditi sve komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Velike Gorice, uključujući i uslužnu komunalnu djelatnost linijskog prijevoza putnika, kao i organizacijske oblike obavljanja navedene djelatnosti.

Grad Velika Gorica je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno. U programima je navedeno da su troškovi gradnje procijenjeni na temelju cijena gradnje istih ili sličnih objekata koje su na snazi u vrijeme izrade programa te da će se točan opseg i vrijednost radova utvrditi nakon ishoda izvedbene tehničke dokumentacije i provedenog postupka javne nabave. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja, procjenu pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Velika Gorica izradio je izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2014. – 2018., koje je objavljeno u službenom glasilu.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova, opis provedenih aktivnosti i sve izvore financiranja.

Grad Velika Gorica je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 78,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 50,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 34,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 25,00 kn/m³ i za petu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 5,6 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je pet zona plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Grad koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 7,60 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Velika Gorica je u prosincu 2016. donio Odluku o komunalnom redu, a u prosincu 2018. i prosincu 2019. izmjene i dopune navedene Odluke, koje su objavljene u službenom glasilu. Odlukom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s krovova i javnih površina, držanje životinja, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo Grada kojeg čini pet komunalnih redara. U obavljanju nadzora komunalni redari sastavljaju zapisnike o obavljenom nadzoru, donose usmene i pisane opomene, rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju novčane kazne. Prema pisanom obrazloženju Grada, puno pažnje posvećuje se prevenciji i edukaciji građana sa svrhom pridržavanja odredbi komunalnog reda, a što se pokazalo učinkovito (razgovori s građanima na terenu, uživo emisije na radiju i slično). Prihodi od novčanih kazni za prekršaje propisane Odlukom o komunalnom redu u 2019. ostvareni su u iznosu od 24.500,00 kn. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Velike Gorice je tijekom 2019. obavljano 13 komunalnih djelatnosti, od čega svih 12 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama odluka o komunalnim djelatnostima i jedna djelatnost koja nije utvrđena navedenim odlukama (komunalni linijski prijevoz putnika), a od čega je pet uslužnih komunalnih djelatnosti. Grad obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

U skladu s odlukama o komunalnim djelatnostima, obavljanje jedanaest komunalnih djelatnosti povjereno dvjema vlastitim trgovačkim društvima (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje javne rasvjete, održavanje čistoće javnih površina, usluge parkiranje, usluge javnih tržnica na malo te usluge ukopa pokojnika), a obavljanje dimnjačarskih poslova povjereno je fizičkim osobama na temelju zaključenih ugovora o koncesiji. Ugovori o koncesiji su zaključeni u travnju 2016. na rok od deset godina.

Komunalni linijski prijevoz putnika, koji odlukama o komunalnim djelatnostima nije utvrđen kao komunalna djelatnost, obavlja trgovačko društvo čiji je osnivač druga jedinica lokalne samouprave na temelju ugovora o pružanju usluga javnog prijevoza.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Velika Gorica kao isporučitelj komunalnih usluga parkiranja, ukopa pokojnika i javnih tržnica na malo donijelo je u travnju 2019. opće uvjete isporuke navedenih komunalnih usluga, na koje su pribavljene suglasnosti Grada. Isporučitelj usluga komunalnog linijskog prijevoza putnika donio je u studenome 2019. opće uvjete isporuke navedenih usluga, uz suglasnost jedinice lokalne samouprave koja je jedini vlasnik navedenog isporučitelja te su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja. Opći uvjeti isporuke usluga parkiranja, ukopa pokojnika i javnih tržnica na malo objavljeni su na mrežnim stranicama isporučitelja i Grada. Cjenici komunalnih usluga obavljanja dimnjačarskih poslova doneseni su u travnju 2016. i objavljeni su na mrežnim stranicama Grada jer isporučitelji navedenih usluga (koncesionari) nemaju svoje mrežne stranice. Cjenik usluga javnih tržnica na malo donesen je u 2012., usluga ukopa pokojnika u 2014., a usluga parkiranja u 2015., uz suglasnost Grada. Navedeni cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama vlastitog trgovačkog društva. Cjenik komunalnog linijskog prijevoza putnika donesen je u srpnju 2018. te je objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja. Isporučitelji komunalne usluge obavljanja dimnjačarskih poslova (koncesionari) nisu donijeli opće uvjete isporuke obavljanja dimnjačarskih poslova. Opći uvjeti isporuke komunalnog linijskog prijevoza putnika nisu objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i obavljanja dimnjačarskih poslova te javno objaviti opće uvjete isporuke komunalnog linijskog prijevoza putnika odnosno svih komunalnih usluga, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Velike Gorice za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 67.222.324,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalne naknade, komunalnog doprinosa, šumskog doprinosa, godišnja naknada za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji vozila te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa te godišnje naknade za uporabu javnih cesta, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 57.990.997,00 kn, što čini 86,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 30 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Velike Gorice za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 30

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Velike Gorice za 2019.
u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	15.559.000,00	14.882.167,00	95,6
2.	Javna parkirališta	729.000,00	728.542,00	99,9
3.	Javne zelene površine	559.000,00	520.380,00	93,1
4.	Građevine i uređaji javne namjene	947.000,00	942.878,00	99,6
6.	Javna rasvjeta	486.000,00	469.731,00	96,7
7.	Groblja	4.966.000,00	3.888.889,00	78,3
	Ukupno	23.246.000,00	21.432.587,00	92,2

U tablici broj 31 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Velike Gorice za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 31

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Velike Gorice za 2019.
u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta (i zimska služba)	22.363.000,00	22.355.537,00	100,0
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	600.000,00	499.986,00	83,3
3.	Održavanje javnih površina	10.000.000,00	10.000.000,00	100,0
4.	Održavanje čistoće javnih površina	5.800.000,00	5.797.761,00	100,0
5.	Održavanje javne rasvjete	7.450.000,00	7.136.453,00	95,8
	Ukupno	46.213.000,00	45.789.737,00	99,1

Rashodi za održavanje javnih površina odnose se na održavanje javnih zelenih površina, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina i uređaja javne namjene i održavanje groblja, a koji su planirani programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u skupnom iznosu, iako su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima na području Grada Velike Gorice.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Grad Velika Gorica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za komunalne djelatnosti i promet. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Upravnog odjela utvrđene su Pravilnikom o unutarnjem redu Grada Velike Gorice. Unutar Upravnog odjela za komunalne djelatnosti i promet ustrojen je Ured komunalnog redarstva, a koji, između ostalog, obavlja poslove nadzora nad provođenjem komunalnog reda, provodi postupke i donosi rješenja radi uspostave komunalnog reda, izdaje prekršajne naloge i izriče novčane kazne.

Grad Velika Gorica organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Grad Velika Gorica, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2020. obuhvatio je aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom u dijelu koje se odnosi na održavanje nerazvrstanih cesta. Revizijom su obuhvaćene aktivnosti od donošenja programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., zaključenja ugovora o održavanju nerazvrstanih cesta, do izvršenja navedenog ugovora. Revizijom je dana preporuka koja se odnosi na preispitivanje opravdanosti odredbe Odluke o povjeravanju komunalnih djelatnosti vlastitom trgovačkom društvu, koja se odnosi na obvezu trgovačkog društva da podnosi izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, u smislu brisanja navedene odredbe u odluci o povjeravanju komunalnih djelatnosti ili trgovačko društvo tražiti dostavu navedenog izvješća. Grad je postupio po navedenoj preporuci na način da je od trgovačkog društva zatražio izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Velikoj Gorici

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Velika Gorica ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da evidentira komunalnu infrastrukturu u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama na propisan način, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkim društvima u vlasništvu Grada određeni svi propisani elementi, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture sa svim propisanim elementima, kao i izvješća o izvršenju navedenih programa koja su podnesena predstavničkom tijelu, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se gotovo sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da je donesena i javno objavljena većina općih uvjeta isporuke i cjenika za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, po vrstama komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka i sistematiziranje unesenih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Također propusti se odnose i na to da komunalni linijski prijevoz nije utvrđen odlukom o komunalnim djelatnostima kao djelatnost koja se obavlja na području Grada, kao i organizacijski oblik njegova obavljanja, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na donošenje općih uvjeta isporuke obavljanja dimnjačarskih poslova i javnu objavu općih uvjeta isporuke komunalnog linijskog prijevoza putnika, na zasebno iskazivanje svih komunalnih djelatnosti u programu održavanja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Velikoj Gorici **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Velike Gorice

Grad Velika Gorica prihvatio je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Grad Veliku Goricu. U očitovanju navodi da je Grad u postupku dogradnje funkcionalnosti evidencije komunalne infrastrukture koja će omogućiti upis podataka u skladu s odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, da će pokrenuti postupak povezivanja evidencije komunalne infrastrukture s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva te provoditi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Nadalje navodi da je u postupku donošenje Odluke o komunalnom linijskom prijevozu putnika na području Grada i dopuna Odluke o komunalnom redu kojom će se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, da su isporučitelji komunalnih usluga obaviješteni o potrebi donošenja općih uvjeta isporuke za obavljanje dimnjačarskih poslova, a isporučitelj će dostaviti Gradu opće uvjete isporuke komunalnog linijskog prijevoza putnika po završetku postupka javnog natječaja i zaključenja ugovora o javnoj usluzi, koji su u tijeku. Također navodi da su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2022. kao zasebne komunalne djelatnosti te da Grad redovito na svojim mrežnim stranicama izvješćuje javnost o poduzetim mjerama, planiranim odlukama i programima, a javnost može u određenim rokovima dati svoje pritužbe i primjedbe i na taj način sudjeluje u donošenju svih akata koji se tiču lokalne zajednice.

Grad Vrbovec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Vrbovec utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Grada je 161 km², a obuhvaća 42 naselja s 14 797 stanovnika.

U tablici broj 32 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Vrbovcu po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 32

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Vrbovcu po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
			Ukupno	Grad Vrbovec	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	1 233	0	0	1 233
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	0	0	1
		Nogostupi	26	12	14	0
		Biciklističke staze	2	0	0	2
		Javne stube	4	0	0	4
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	13	11	1	1
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni satovi	1	0	0	1
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	4	0	1
6.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Autobusne stanice	7	7	0	0
Ukupno			1 292	34	15	1 243

Grad Vrbovec je do kolovoza 2020. evidentirao 1 292 građevine i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 34 ili 2,6 % građevina u vlasništvu Grada, 15 ili 1,2 % u javnom vlasništvu, a 1 243 ili 96,2 % na zemljištu s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Vrbovec ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture te je odlukom gradonačelnika u listopadu 2019. imenovano peteročlano povjerenstvo za evidentiranje komunalne infrastrukture sa zadaćom popisivanja svih objekata komunalne infrastrukture na terenu (osim nerazvrstanih cesta za koju postoji evidencija), utvrđivanja zemljišno katastarskog stanja, unos jedinica komunalne infrastrukture u informacijski sustav (registar nekretnina i evidenciju komunalne infrastrukture) te sređivanje imovinskopravnih odnosa u svrhu uređenja statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj upotrebi. U evidenciju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 292 građevine i uređaja komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na nerazvrstane ceste. U evidenciju se unose propisani podaci nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, a u većem dijelu se unose i podaci o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i statusu komunalne infrastrukture. Evidencija u manjem dijelu ne sadrži podatke iz zemljišnih knjiga, o osobi koja njome upravlja, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Također, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu Grada kao što su javna rasvjeta (rasvjetni stupovi i druga rasvjetna tijela), mostovi, mrtvačnice, dječja igrališta s pripadajućom opremom, javni zdenci i spomenici, a koja je evidentirana u glavnoj knjizi i koja se održava prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Prema očitovanju Grada, od veljače 2020. se kontinuirano provode aktivnosti na utvrđivanju i popisivanju komunalne infrastrukture na području Grada te se evidencija komunalne infrastrukture i registar imovine kontinuirano dopunjuje navedenim podacima, a vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom će se utvrditi nakon završenog popisa.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Vrbovca, nerazvrstane ceste na području Grada su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz ožujka 2018. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi i u vlasništvu Grada. Grad je za nerazvrstane ceste i javne površine pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja te ih dostavljao nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Grada nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovca u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Uredbe o darovanju nekretnina, Grad Vrbovec je postupio prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Grada, Grad je do konca 2019. Ministarstvu državne imovine podnio pet zahtjeva za darovanje građevina komunalne infrastrukture na svom području, a koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske (dva parka, groblje, zemljište za izgradnju ceste i sportsko rekreacijski prostor). Do vremena obavljanja revizije (studeni 2020.), Grad je dobio očitovanje za park u kojem se nalazi kapelica, a prema kojem nije dopušteno izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva jer se na nekretnini nalazi vjerski objekt, a za tri nekretnine poduzimaju se dodatne aktivnosti radi rješavanja vlasništva (dostava dopune dokumentacije Ministarstvu, formiranje čestice unutar građevinskog područja, rješavanje lokacijske dozvole).

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Vrbovca evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Vrbovec obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi, kao što su javne zelene površine (parkovi i druge travnate površine u gradskom parku, oko ljetne pozornice i drugo).

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Upute o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Vrbovec je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima, kojom su, uz jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na poslove uklanjanja životinjskih lešina s javnih površina, poslove zbrinjavanja napuštenih životinja, zimsku službu te prigodno ukrašavanje gradskih naselja. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada.

U tablici broj 33 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Vrbovcu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 33

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Vrbovcu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad Vrbovec
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Usluge javnih tržnica na malo	
11.	Zimska služba	
12.	Prigodno ukrašavanje gradskih naselja	
13.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
14.	Uklanjanje životinjskih lešina s javnih površina	
15.	Zbrinjavanje napuštenih životinja	

Odlukom o komunalnim djelatnostima je utvrđeno da pravne i fizičke osobe na temelju ugovora obavljaju komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete, zbrinjavanja napuštenih životinja i uklanjanja životinjskih lešina s javnih površina, na vrijeme do četiri godine, a postupak odabira osobe kojoj se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti na temelju ugovora provodi se prema propisima o javnoj nabavi. Sve druge komunalne djelatnosti obavlja trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad Vrbovec. Odlukom o komunalnim djelatnostima je utvrđeno da se trgovačkom društvu obavljanje komunalnih djelatnosti povjerava na neodređeno vrijeme, utvrđene su obveze trgovačkog društva prema Gradu te da nadzor nad obavljanjem komunalnih djelatnosti obavlja upravni odjel nadležan za poslove komunalnog gospodarstva, što je u skladu s odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Vrbovec je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava te izvore financiranja. Programi građenja sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture te za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Vrbovec nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te sve izvore financiranja.

Grad Vrbovec je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnoj naknadi, a u ožujku 2019. Odluku o komunalnom doprinosu, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 50,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 40,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 30,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 3,6 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su tri zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Grad Vrbovec koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Komunalna naknada plaća se u svim naseljima unutar granica područja Grada Vrbovca. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u iznosu od 4,80 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Vrbovec je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s javnih površina i krovova zgrada, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda.

Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode tri komunalna redara donoseći opomene i rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Grad Vrbovec nije izdavao prekršajne naloge i naplaćivao novčane kazne u području komunalnog redarstva, već je navedeno provodio u području prometnog redarstva. Prema izvješću o radu komunalnog redarstva za 2019., komunalni redari su tijekom 2019. riješili 357 predmeta. Najveći broj prijava odnosi se na zapuštene površine, neispravnu javnu rasvjetu, napuštene ili izgubljene životinje te sanaciju cesta. Osim navedenog, komunalni redari su tijekom 2019. sudjelovali u nadzoru rada zimske službe, održavanja cesta i javnih površina te radu dimnjačarske službe. Navedeno izvješće je prihvatilo Gradsko vijeće u veljači 2020. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Vrbovca ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost, osim za korištenje telefonskih govornica. Prema očitovanju Grada, bez obzira na nedostatke Odluke o komunalnom redu, Grad je tijekom 2019. i 2020. provodio niz aktivnosti na povećanju mogućnosti korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s potrebnim potrebama (prilagodba nogostupa za invalide spuštanjem rubnjaka, izvedeno je više parkirnih mjesta za osobe s invaliditetom te prometno redarstvo kažnjava nepropisno parkiranje, drugo).

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Vrbovca je tijekom 2019. obavljano svih 15 komunalnih djelatnosti utvrđenih Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Grad obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, obavljanje 12 komunalnih djelatnosti povjereno je trgovačkom društvu čiji je suosnivač Grad Vrbovec (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, zimska služba, prigodno ukrašavanje gradskih naselja, obavljanje dimnjačarskih poslova, usluge ukopa pokojnika te usluge javnih tržnica na malo), a tri djelatnosti (održavanje javne rasvjete, poslovi uklanjanja životinjskih lešina s javnih površina i poslovi zbrinjavanja napuštenih životinja) su povjerene pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad Vrbovec kao isporučitelj komunalnih usluga ukopa pokojnika, obavljanja dimnjačarskih poslova i usluga javnih tržnica na malo donio je u ožujku 2021. opće uvjete isporuke usluga ukopa pokojnika, u 2013. cjenike usluga tržnica i ukopa, a u srpnju 2018. cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova, koji su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja. Isporučitelj je opće uvjete isporuke komunalnih usluga javnih tržnica na malo utvrdio Pravilnikom o tržišnom redu na gradskoj tržnici i stočnom sajmu u Vrbovcu iz siječnja 2013., koji je objavljen u službenom glasilu Grada. Prema odredbama članka 133. Zakona o komunalnom gospodarstvu, navedene opće uvjete isporuke trebalo je uskladiti s odredbama spomenutog Zakona u roku od šest mjeseci, odnosno do veljače 2019. Isporučitelj nije donio opće uvjete isporuke obavljanja dimnjačarskih poslova. Opći uvjeti isporuke usluga ukopa nisu objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i javnih tržnica na malo te obavljanja dimnjačarskih poslova, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Vrbovca za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 14.752.811,00 kn, od čega se 1.206.988,00 kn odnosi na rashode za građenje građevina i nabavu opreme za gospodarenje komunalnim otpadom u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, dok se 2.200,00 kn odnosi na veterinarske poslove (mikročipiranje), što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima na području Grada nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 13.543.623,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 6.012.276,00 kn, što čini 44,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 34 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Vrbovca za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 34

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Vrbovca za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne prometne površine	5.595.000,00	5.076.600,00	90,7
2.	Javna rasvjeta	310.000,00	320.636,00	103,4
3.	Nerazvrstane ceste	2.445.000,00	1.186.896,00	48,5
4.	Javne zelene površine	569.437,00	395.837,00	69,5
5.	Groblja	306.000,00	302.940,00	99,0
7.	Građevine i oprema za gospodarenje otpadom	1.752.000,00	1.206.988,00	68,9
	Ukupno	10.977.437,00	8.489.897,00	77,3

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 8.489.897,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (javne prometne površine, javna rasvjeta, nerazvrstane ceste, javne zelene površine i groblja) odnosi 7.282.909,00 kn. Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su 2.487.540,00 kn ili 22,7 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 35 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Vrbovca za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 35

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Vrbovca za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javnih zelenih površina i održavanje čistoće javnih površina	1.546.000,00	1.637.259,00	105,9
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta i zimska služba	2.710.000,00	2.787.473,00	102,9
3.	Održavanje javno prometnih površina (spuštanje nogostupa radi prilagođavanja invalidima)	35.000,00	27.469,00	78,5
4.	Održavanje javne rasvjete	1.660.000,00	1.810.713,00	109,1
	Ukupno	5.951.000,00	6.262.914,00	105,2

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su iznosu 6.262.914,00 kn, od čega se na održavanje komunalne infrastrukture (bez rashoda za veterinarske poslove) odnosi 6.260.714,00 kn. Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture ostvareni su 311.914,00 kn ili 5,2 % više od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za prekoračenje plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i u izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani rashodi za održavanje groblja jer troškove održavanja groblja iskazuje trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad Vrbovec te ih podmiruje iz vlastitih prihoda (grobnih naknada).

Rashodi za održavanje javnih zelenih površina i čistoće javnih površina nisu odvojeno planirani programom održavanja komunalne infrastrukture te odvojeno iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa, iako su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti. Kao zasebne komunalne djelatnosti nisu iskazani ni rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina i uređaja javne namjene i komunalne djelatnosti od lokalnog značaja (prigodno ukrašavanje gradskih naselja, uklanjanje životinjskih lešina i zbrinjavanje napuštenih životinja), koje su iskazane u programu i izvješću u okviru rashoda za održavanje javnih zelenih površina i održavanja čistoće javnih površina, te rashodi za održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda koji su u programu i izvješću iskazani u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta. Navedene rashode je potrebno iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbom članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Grada Vrbovca.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Vrbovec ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Odlukom o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Grada Vrbovca iz prosinca 2017. utvrđeni su poslovi iz samoupravnog djelokruga Grada, između ostalog, i poslovi iz područja komunalnog gospodarstva koji se odnose na obavljanje stručnih, pravnih, ekonomskih i drugih poslova vezanih za komunalni sustav, provedbu komunalnih djelatnosti u skladu s propisima kojima se uređuje komunalno gospodarstvo.

Zatim na izradu prijedloga odluka i drugih akata iz područja komunalnog gospodarstva, koordinacija izrade tehničke dokumentacije za investicijske objekte komunalne infrastrukture i objekte održavanja komunalne infrastrukture, kao i pripremu dokumentacije za apliciranje prema tijelima državne vlasti iz područja komunalnog gospodarstva, poticanje mjera energetske učinkovitosti objekata i uređaja komunalne infrastrukture, koordinacija s trgovačkim društvima u vlasništvu Grada u cilju unapređenja komunalnih djelatnosti, organizaciju komunalnog redarstva u svrhu provođenja komunalnog reda te drugi poslovi. Navedeni poslovi se obavljaju u Upravnom odjelu za financije i gospodarstvo.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za financije i gospodarstvo, a ovlasti i odgovornosti zaposlenika utvrđene su pravilnikom o unutarnjem redu.

Grad Vrbovec organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Posljednja analiza i vrednovanje komunalne infrastrukture je u određenoj mjeri provedena u 2015. te je obuhvaćena Razvojnou strategijom Grada Vrbovca 2015.-2020. Navedenom Strategijom je jedan od strateških ciljeva utvrđen razvoj i unaprjeđenje komunalne infrastrukture na području Grada Vrbovca, a kojim su uglavnom obuhvaćene javne površine, nerazvrstane ceste, javna rasvjeta i odvodnja oborinskih voda. Utvrđene su mjere i aktivnosti radi ostvarenja navedenog cilja, a koje se, između ostalog, odnose na aktivnosti na proširenju poslova održavanja na sve javno prometne površine, osigurati postojanje kvalitetnih dječjih igrališta u svi dijelovima grada, integracija zelenih površina s dječjim igralištima, pokrenuti korake klasifikacije, uređenja i sadržajnog osmišljavanja javnih površina, poticati sadržajno aktiviranje javnih površina, izgradnja novih dionica cesta radi povezivanja prometa na način da se dobiju jedinstvene prometne cjeline, unapređenje mreže lokalnih cesta i osiguravanje njihove učinkovitije povezanosti sa županijskim i državnim cestama, izgradnja nedostajućih parkirališta, provesti detaljnu analizu postojeće rasvjete i odrediti novi koncept rasvjete na području Grada, zamjena energetski neučinkovite javne rasvjete s energetski učinkovitijim žaruljama, izrada dokumentacije odvodnje otpadnih voda s analizom predloženog sustava, određivanje faza izgradnje istog ovisno o planiranom razvoju naselja, poticati korištenje najnovijih tehnologija u sustavu zbrinjavanju otpadnih voda, nastaviti s izgradnjom kanalizacijske mreže, nastaviti širenje vodovodne i kanalizacijske mreže na cjelokupnom području Grada Vrbovca u skladu s najvišim okolišnim standardima te druge aktivnosti. Međutim, Grad je tijekom 2020. izdao brošuru pod nazivom „I tebe se pita“ koja je podijeljena kućanstvima, a kojom su prikupljeni prijedlozi mještana za rješavanje problema njihovog mjesta. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana.

Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Vrbovcu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Vrbovec ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da evidentira komunalnu infrastrukturu u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama na propisan način, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Grada određeni svi propisani elementi, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture sa svim propisanim elementima, kao i izvješća o izvršenju navedenih programa koja su podnesena predstavničkom tijelu, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da je ugovorio jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da je donesena i javno objavljena većina općih uvjeta isporuke i cjenika za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada.

Također da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, po vrstama komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Utvrđeni propusti odnose se na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na donošenje općih uvjeta isporuke javnih tržnica na malo i obavljanja dimnjačarskih poslova, na zasebno iskazivanje svih komunalnih djelatnosti u programu održavanja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju, da izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Vrbovcu **učinkovito**, a Gradu su dani nalozi i preporuke radi otklanjanja utvrđenih propusta.

Očitovanje Grada Vrbovca

Grad Vrbovec prihvatio je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Grad Vrbovec. U očitovanju navodi da je započeo s uklanjanjem nedostataka i koje će nastojati ukloniti u razumnom roku te da će postupiti po nalogima Državnog ureda za reviziju.

Grad Zaprešić

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Zaprešić utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Grada je 54 km², a obuhvaća devet naselja s 25 223 stanovnika.

U tablici broj 36 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Zaprešiću po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 36

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Zaprešiću po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Jastrebarsko	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	234	200	0	34
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovi	4	4	0	0
		Šetališta	3	3	0	0
		Biciklističke staze	1	0	1	0
		Pješačke staze	7	7	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	30	29	0	1
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	19	17	1	1
		Parkovi	9	9	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	12	12	0	0
		Autobusne nadstrešnice	29	9	20	0
		Autobusna stajališta	65	15	50	0
		Javni zdenci				
		Fontane	2	2	0	0
		Javni zahodi	1	0	0	1
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Javni satovi	3	3	0	0
		Groblja	2	1	0	1
		Mrtvačnice	1	1	0	0
Ukupno			422	312	72	38

Grad Zaprešić je do kolovoza 2020. evidentirao 422 građevine i uređaje komunalne infrastrukture, od čega je 312 ili 73,9 % građevina u vlasništvu Grada, 72 ili 17,1 % u javnom vlasništvu, a 38 ili 9,0 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Zaprešić ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 422 građevine i uređaje komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na nerazvrstane ceste. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Također, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu kao što su građevine javne rasvjete, zelene površine uz ceste i ulice, pločnike te ploče s planom naselja. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Prema pisanom očitovanju Grada, u registru imovine evidentirana je i druga komunalna infrastruktura kao što su građevine javne rasvjete, pločnici, zelene površine uz ceste i ulice te ploče s planom naselja za koje je potrebno dodatno utvrditi status vlasništva.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Zaprešića, nerazvrstane ceste na području Grada su Odlukom o nerazvrstanim cestama proglašene javnim dobrom u općoj uporabi i u vlasništvu Grada. Grad je za nerazvrstane ceste i javne površine pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja te ih dostavljao nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Grada nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Zaprešića u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Zaprešića evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. vodi se izgradnja dviju ulica, oborinske kanalizacije u dvije ulice, rotora i šetališta u ukupnoj vrijednosti od 36.773.741,00 kn. Radi se o projektima koji se izvode u nekoliko etapa zbog čega se navedena izgradnja vodi na računima imovine u pripremi do završetka projekta.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Zaprešić obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Zaprešić je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima na području Grada, koja je objavljena u službenom glasilu. Navedenom Odlukom je, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i pet drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na prigodno ukrašavanje gradskih naselja, poslove sanacija prekopa, održavanje dijelova javnih cesta koje prolaze kroz naselje, održavanje čistoće javnih cesta koje prolaze kroz naselje te održavanje semafora. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada.

U tablici broj 37 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Zaprešiću, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 37

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Zaprešiću, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti	
	1	2	
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Dva trgovačka društva čiji je osnivač Grad Zaprešić	
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda		
3.	Održavanje javnih zelenih površina		
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene		
5.	Održavanje groblja		
6.	Održavanje čistoće javnih površina		
7.	Usluge parkiranja		
8.	Usluge javnih tržnica na malo		
9.	Usluge ukopa pokojnika		
10.	Prigodno ukrašavanje gradskih naselja		
11.	Sanacija prekopa na nerazvrstanim cestama, dijelovima javnih cesta koje prolaze kroz naselje, javnim površinama na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i na javnim zelenim površinama		Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Održavanje čistoće dijelova javnih cesta koje prolaze kroz naselje		
13.	Održavanje nerazvrstanih cesta		
14.	Održavanje javne rasvjete		
15.	Održavanje dijelova javnih cesta koje prolaze kroz naselje		
16.	Održavanje semafora		
17.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji	
18.	Obavljanje dimnjačarskih poslova		

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da se vlastitom trgovačkom društvu registriranom za obavljanje vodoopskrbe i odvodnje povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, a vlastitom trgovačkom društvu registriranom za obavljanje komunalnih djelatnosti povjerava se obavljanje jedanaest komunalnih djelatnosti.

Trgovačka društva obavljaju komunalne djelatnosti na temelju zaključenog ugovora i programa održavanja komunalne infrastrukture kojim se utvrđuje opseg obavljanja komunalnih poslova, a obavljanje komunalnih djelatnosti povjerava se na neodređeno vrijeme. Odluka sadrži sve elemente propisane odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Komunalne djelatnosti linijskog prijevoza putnika i obavljanja dimnjačarskih poslova povjeravaju se pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora o koncesiji koji se može zaključiti na vrijeme do pet godina, a postupak dodjele koncesija provodi se prema propisima o koncesijama. Komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta, javne rasvjete i dijelova javnih cesta koje prolaze kroz naselje povjeravaju se pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a postupak odabira osoba s kojima se zaključuju ugovori provodi se prema propisima o javnoj nabavi.

Grad Zaprešić je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja, opseg poslova održavanja nerazvrstanih cesta, procjenu pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja, a ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja druge komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za izgradnju plinske mreže i distributivno telekomunikacijske kanalizacije, prostorno planska dokumentacija i kapitalne donacije, a koji nisu komunalna infrastruktura prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže program održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrži sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Izrada izvješća o stanju u prostoru na području Grada Zaprešića za razdoblje 2016. – 2020. je u tijeku. Ugovor o izradi nacrtu navedenog izvješća ugovoren je u svibnju 2020.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Izvešća sadrže iskaz troškova građenja po pojedinim građevinama te iskaz troškova održavanja komunalne infrastrukture prema vrsti djelatnosti. Izvešća ne sadrže izvore financiranja iz kojih je infrastruktura održavana i građena, a izvješća o izvršenju programa održavanja ne sadrže opis i opseg poslova održavanja.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući opis i opseg obavljenih poslova održavanja te izvore financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana.

Grad Zaprešić je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 58,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 38,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 28,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,5 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su tri zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Grad Zaprešić koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 7,20 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Zaprešić je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, držanje životinja, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode četiri komunalno prometna redara Grada. U obavljanju nadzora komunalni redari donose usmena upozorenja, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju novčane kazne. Prema polugodišnjim izvješćima o radu gradonačelnika za 2019., komunalno redarstvo u evidenciji ima izdanih 1 326 naloga kroz aplikaciju „Gradsko oko“ te 1 261 predmet koji se najvećim dijelom odnose na komunalne probleme (javnu rasvjetu, uređenje javnih površina, oborinsku odvodnju, signalizaciju, oštećenje kolnika, održavanje privatnih zelenih površina, divlje deponije). Komunalno redarstvo je tijekom 2019. izdalo oko 400 usmenih upozorenja i obveznih prekršajnih naloga. Prihodi od novčanih kazni za prekršaje propisane Odlukom o komunalnom redu u 2019. ostvareni su u iznosu od 236.065,00 kn.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 18 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Grada Zaprešića je tijekom 2019. obavljano 17 komunalnih djelatnosti, od čega je pet uslužnih komunalnih djelatnosti. Grad obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. na području Grada Zaprešića nije se obavljala komunalna djelatnost održavanja dijelova javnih cesta koje prolaze kroz naselje.

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, obavljanje 12 komunalnih djelatnosti povjereno je dvjema vlastitim trgovačkim društvima (održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, prigodno ukrašavanje gradskih naselja, poslovi sanacije prekopa, održavanje čistoće dijelova javnih cesta koje prolaze kroz naselje, usluge parkiranje, usluge javnih tržnica na malo i usluge ukopa pokojnika), tri djelatnosti su povjerene pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete i održavanje semafora), a jedna djelatnost (obavljanje dimnjačarskih poslova) je povjerena fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Koncesija je dana u siječnju 2019. na vrijeme od pet godina.

Preostala komunalna djelatnost koja se odnosi na komunalni linijski prijevoz putnika obavlja trgovačko društvo čiji je osnivač druga jedinica lokalne samouprave na temelju ugovora o subvenciji iz 2013. te deset zaključenih dodataka ugovoru do konca 2019., uz ugovoreno plaćanje mjesečne subvencije za prijevoz putnika i prtljage. Subvencija za 2019. je iznosila 5.579.031,00 kn. Komunalni linijski prijevoz putnika ne obavlja se u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, kojima je utvrđeno da se navedena usluga obavlja na temelju koncesije koja se može dati pravnoj ili fizičkoj osobi na vrijeme do pet godina.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati obavljanje komunalnih djelatnosti, uključujući i uslužnu djelatnost komunalnog linijskog prijevoza putnika, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području Grada Zaprešića.

Trgovačka društva čiji je osnivač Grad Zaprešić su komunalne djelatnosti obavljala na temelju zaključenih jednogodišnjih ugovora kojima su utvrđena međusobna prava i obveze u obavljanju komunalnih djelatnosti.

Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji komunalnih usluga kojima su povjerene uslužne komunalne djelatnosti usluga parkiranja, javnih tržnica na malo, ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova na području Grada Zaprešića donijeli su opće uvjete isporuke i cjenike komunalnih usluga, uz suglasnost Grada. Isporučitelj usluge komunalnog linijskog prijevoza putnika donio je u studenome 2019. opće uvjete isporuke navedenih usluga, uz suglasnost jedinice lokalne samouprave koja je jedini vlasnik navedenog isporučitelja. Cjenik komunalnog linijskog prijevoza putnika donesen je u srpnju 2018., a cjenici ostalih komunalnih usluga doneseni su tijekom 2019. Obavijesti o promjenama cijena usluga parkiranja, javnih tržnica na malo i usluga ukopa su dostavljene središnjem tijelu državne uprave i upravnom tijelu županije nadležnima za poslove gospodarstva, dok je cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova dostavljen Ministarstvu financija. Svi opći uvjeti isporuke i cjenici objavljeni su na mrežnim stranicama Grada i isporučitelja komunalnih usluga koji imaju svoje mrežne stranice (mrežne stranice nema koncesionar za obavljanje dimnjačarskih poslova).

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Zaprešića za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 36.801.695,00 kn, od čega se 501.974,00 kn odnosi na rashode za građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, a 1.138.781,00 kn odnosi se na rashode za građenje plinske mreže, distributivno telekomunikacijske kanalizacije, prostorno plansku dokumentaciju i kapitalne donacije, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 35.160.940,00 kn. Izvori financiranja nisu navedeni u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 30.870.034,00 kn, što čini 87,8 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prema pisanom očitovanju Grada, preostali izvori financiranja su sredstva Europske unije, prihodi od zakupa plinske i telekomunikacijske mreže te drugi porezni prihodi.

U tablici broj 38 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Zaprešića za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 38

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Zaprešića za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	7.007.000,00	6.983.864,00	99,7
2.	Javna rasvjeta	520.000,00	516.254,00	99,3
3.	Projektna dokumentacija za komunalnu infrastrukturu	1.444.000,00	1.304.909,00	90,4
4.	Otkup zemljišta za prometnice	1.049.000,00	933.871,00	89,0
5.	Geodetske usluge za komunalnu infrastrukturu	173.000,00	141.875,00	82,0
6.	Građevine za gospodarenje komunalnim otpadom	672.000,00	501.974,00	74,7
7.	Plinska mreža	605.000,00	655.339,00	108,3
8.	Distributivno telekomunikacijska kanalizacija	340.000,00	338.529,00	99,6
9.	Prostorno planska dokumentacija	100.000,00	43.875,00	43,9
10.	Kapitalne donacije	100.000,00	101.038,00	101,0
	Ukupno	12.010.000,00	11.521.528,00	95,9

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 11.521.528,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, javna rasvjeta, projektna dokumentacija, otkup zemljišta i geodetske usluge) odnosi 9.880.773,00 kn, a na građenje drugih građevina 1.640.755,00 kn.

U programu građenja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju iskazani su rashodi za projektnu dokumentaciju, kupnju zemljišta i geodetske usluge za komunalnu infrastrukturu kao zasebne stavke, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za građenje komunalne infrastrukture na koju se odnose, odnosno na način predviđen odredbama članaka 59. i 60. Zakona o komunalnom gospodarstvu

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za građenje komunalne infrastrukture, uključujući i rashode za izradu projektne dokumentacije, kupnju zemljišta i geodetske usluge, u programima građenja komunalne infrastrukture i u izvješćima o njihovu izvršenju planirati i iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 39 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Zaprešića za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 39

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Zaprešića za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	8.940.000,00	9.060.667,00	101,3
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	700.000,00	718.092,00	102,6
3.	Održavanje javnih zelenih površina	8.653.000,00	9.204.772,00	106,4
4.	Održavanje čistoće javnih površina (zimski služba)	1.000.000,00	1.022.906,00	102,3
5.	Održavanje javne rasvjete	4.300.000,00	4.755.573,00	110,6
6.	Održavanje semafora	500.000,00	518.157,00	103,6
	Ukupno	24.093.000,00	25.280.167,00	104,9

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture planirani su u iznosu od 24.093.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 25.280.167,00 kn, što je 1.187.167,00 kn ili 4,9 % više od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži obrazloženje za prekoračenje plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod prekoračenja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina i uređaja javne namjene, održavanje groblja, prigodno ukrašavanje gradskih naselja, poslove sanacije prekopa i održavanje čistoće dijelova javnih cesta koje prolaze kroz naselje planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje javnih zelenih površina, iako su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Grada Zaprešića.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Zaprešić ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za graditeljstvo, zaštitu okoliša, stambene i komunalne poslove. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Upravnog odjela propisane su Pravilnikom o unutarnjem redu gradske uprave Grada Zaprešića. Unutar navedenog Upravnog odjela ustrojena je Referada za komunalno prometno redarstvo, a koja, između ostalog, obavlja poslove nadzora nad provođenjem odluka i propisa o komunalnom gospodarstvu, podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnih i drugih postupaka, vodi upravni postupak i donosi rješenja u predmetima vezanim uz provedbu komunalnog reda, obavlja nadzor nad održavanjem komunalne infrastrukture i izvođenjem radova te obrađuje dnevne naloge za postupanje u sustavu „Gradsko oko“.

Grad Zaprešić organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području. Kontrola i nadzor nad održavanjem objekata i uređaja komunalne infrastrukture i provođenjem komunalnog reda utvrđeni su procedurom rada.

Prema pisanom očitovanju Grada Zaprešića, Grad provodi analizu i vrednovanje učinaka upravljanja, korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu kroz aplikaciju „Gradsko oko“. Putem navedene aplikacije zaprimaju se sve prijave problema koji se odnose na komunalno gospodarstvo, provodi se sustavna analiza prijave prekršaja, vrste i broja prekršaja kao i načina učinkovitog rješavanja komunalno prometnih problema, odnosno prate se statusi rješavanja problema. Sustavom je osigurano automatsko prosljeđivanje naloga za rješavanje problema na nadležne službe, sa zahtjevima povratnih informacija od istih. Aplikaciji imaju pristup svi komunalno prometni redari kao i dio djelatnika Upravnog odjela za graditeljstvo, zaštitu okoliša, stambene i komunalne poslove koji u opisu posla imaju obavljanje poslova i nadzora komunalno prometnih djelatnosti. Statistički izvještaji temelje se na dnevnim, mjesečnim i godišnjim izvještajima, a na temelju kojih se donose zaključci o postupanju pojedinog komunalnog problema. Spomenuta aplikacija direktno utječe na unaprjeđenje komunalne infrastrukture i obavljanja komunalnih djelatnosti te na rješavanje komunalnih problema u lokalnoj zajednici. Također olakšava rad Referadi za komunalno prometno redarstvo. Međutim, Grad ne raspolaže s podacima o provedenim analizama i vrednovanju učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Zaprešiću

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Zaprešić ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da evidentira komunalnu infrastrukturu u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama na propisan način, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Grada određeni svi propisani elementi, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da programi građenja komunalne infrastrukture sadrže sve elemente, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se gotovo sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da je ugovorio jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su doneseni i javno objavljeni opći uvjeti isporuke i cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području.

Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na programe održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na komunalni linijski prijevoz putnika koji se ne obavlja u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima, na zasebno iskazivanje svih komunalnih djelatnosti i rashoda za građenje komunalne infrastrukture prema vrsti u programu građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju, da izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Zaprešiću **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Zaprešića

Grad Zaprešić prihvatio je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Grad Zaprešić. U očitovanju navodi da su određeni propusti u međuvremenu otklonjeni. Navodi da je vlastito trgovačko društvo uspostavilo geoinformacijski sustav, računalni sustav za prikupljanje, čuvanje, obradu, analizu i prikaz prostornih podataka u dijelu koji se odnosi na zelene površine, javne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javna parkirališta, dječja igrališta, građevine i uređaje javne namjene te da će u sljedećem razdoblju dogovoriti unos podataka i način korištenja evidencije. Također navodi da je Grad uskladio program građenja komunalne infrastrukture za 2021. s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Izvješćem o stanju u prostoru na području grada Zaprešića te da su rashodi za projektnu dokumentaciju, gradnju i otkup zemljišta iskazani u okviru komunalne infrastrukture na koju se odnose, a ne kao zasebne stavke.

Općina Bedenica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Bedenica utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 22 km², a obuhvaća šest naselja s 1 432 stanovnika.

U tablici broj 40 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Bedenica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 40

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Bedenica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
			Ukupno	Općina Bedenica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	60	55	0	5
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	1	1	0	0
3.	Javna rasvjeta	Trafostanice	13	0	0	13
4.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	1	0	0
Ukupno			75	57	0	18

Općina Bedenica je do kolovoza 2020. evidentirala 75 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 57 ili 76,0 % građevina u vlasništvu Općine, a 18 ili 24,0 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Bedenica ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 74 građevine i uređaje komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na nerazvrstane ceste. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, osobi koja njome upravlja, o izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i riješenim imovinskopравnim odnosima. Evidencija ne sadrži podatke o radnjama koje su u tijeku u svrhu rješavanja imovinskopравnih odnosa i podatke o zatraženim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture.

Također, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu, kao što su rasvjetni stupovi, mrtvačnica, jedno (od dva) parkiralište i javne zelene površine koje se održavaju prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture ili su evidentirane u poslovnim knjigama. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Bedenica, nerazvrstane ceste na području Općine su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz 2018. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine. Općina je za nerazvrstane ceste ranijih godina pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, odnosno poduzimala aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Bedenica u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Bedenica evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti, osim za javnu rasvjetu i neke nerazvrstane ceste koje su evidentirane u zbirnim iznosima ulaganja, umjesto po pojedinoj infrastrukturi. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva, odnosno analitička knjigovodstvena evidencija ne sadrži inventurne brojeve za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i drugu dugotrajnu imovinu.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti inventurni broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Bedenica obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima, osim za javnu rasvjetu i neke nerazvrstane ceste koje nisu popisane pojedinačno već u zbirnim iznosima ulaganja. Komunalna infrastruktura i druga dugotrajna imovina nije popisana po inventurnim brojevima odnosno popisne liste ne sadrže podatke o inventurnom ili drugom broju pojedine imovine.

Ministarstvo financija je u prosincu 2015. donijelo Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza, a kojom su, između ostalog, utvrđene temeljite pripremne radnje koje je potrebno obaviti kako bi popis imovine i obveza bio obavljen učinkovito i točno. Pripremne radnje, između ostalog, čine i provjera postojanja inventurnih brojeva. Popis se obavlja fizičkim utvrđivanjem stvarnog stanja imovine i obveza na licu mjesta koristeći uobičajene metode brojanja, mjerenja, vaganja, procjenjivanja, obračunavanja i slično. Zadaće povjerenstva za popis su, između ostalog, utvrditi stvarno stanje, odnosno utvrditi količinu, vrstu i vrijednost imovine. Sadržaj popisnih lista nije utvrđen Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ali bi liste trebale sadržavati, između ostalog, podatke o inventurnom ili drugom broju imovine.

Državni ured za reviziju nalaže popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također nalaže kod obavljanja popisa imovine i obveza provjeriti postojanje inventurnih brojeva pojedine imovine, odnosno postupiti u skladu s Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Bedenica je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, a u srpnju 2019. njezine izmjene, koje su objavljene u službenom glasilu. Navedenom Odlukom su, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i dvije druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove deratizacije i dezinfekcije te poslove zbrinjavanja napuštenih životinja i uklanjanja životinjskih lešina s javnih površina. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 41 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Bedenica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 41

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Bedenica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje čistoće javnih površina	
4.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
5.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
6.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
7.	Održavanje groblja	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge ukopa pokojnika (do srpnja 2019.)	
10.	Deratizacija i dezinfekcija	
11.	Zbrinjavanje napuštenih životinja i uklanjanje životinjskih lešina	
12.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

U Odluci o komunalnim djelatnostima je navedeno da Općina može osnovati vlastiti pogon. Vlastiti pogon je osnovan Odlukom o osnivanju vlastitog pogona sredinom prosinca 2019., a Odluka sadrži sve elemente propisane odredbama članka 40. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Unutarnje ustrojstvo i način rada vlastitog pogona utvrđen je Pravilnikom o poslovanju vlastitog pogona iz siječnja 2020.

Odlukom o osnivanju vlastitog pogona je utvrđeno da se vlastiti pogon osniva radi obavljanja komunalnih djelatnosti održavanja javnih zelenih površina, održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanja groblja, održavanja čistoće javnih površina i obavljanja komunalnih usluga ukopa. Odlukom o komunalnim djelatnostima nisu navedene komunalne djelatnosti koje obavlja vlastiti pogon. Nadalje, usluge ukopa pokojnika su do srpnja 2019. mogle biti povjerene na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, a nakon toga su donesene izmjene Odluke o komunalnim djelatnostima kojima više nije utvrđen organizacijski oblik obavljanja navedene usluge.

Ured državne uprave u Zagrebačkoj županiji obavio je tijekom 2019. nadzor nad zakonitosti donesene Odluke o komunalnim djelatnostima. Prema izvješću o provedenom nadzoru iz veljače 2019., u postupku je utvrđeno da prema odredbama članka 48. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalne usluge ukopa pokojnika ne može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti jer se ne radi o komunalnoj djelatnosti koja se financira isključivo iz njezina proračuna, već troškove ukopa podmiruju građani. Prema pisanom očitovanju Općine Bedenica, zbog navedenog je način obavljanja uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika brisan iz Odluke o komunalnim djelatnostima. Usluge ukopa pokojnika do ožujka 2020. je obavljala fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a od ožujka 2020. usluge obavlja vlastiti pogon.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Bedenica utvrditi organizacijske oblike obavljanja svih komunalnih djelatnosti, uključujući i uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika te komunalne djelatnosti koje obavlja vlastiti pogon.

Prema Odluci o komunalnim djelatnostima, ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti može se zaključiti s pravnim i fizičkim osobama na vrijeme do četiri godine, a postupak odabira osoba s kojima se zaključuje ugovor provodi se prema propisima o javnoj nabavi. Koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova daje se prema propisima kojima se uređuju koncesije.

Općina Bedenica je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja. Programi ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja i nije vidljivo koje su ceste i druga komunalna infrastruktura obuhvaćeni programom, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg i cjeloviti opis poslova održavanja u programima održavanja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Bedenica je tijekom 2020. izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2016. – 2019.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova, ali ne sadrže opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja, odnosno iz izvješća nije vidljivo koje su ceste i druga komunalna infrastruktura održavani. Izvješća sadrže izvore i iznose financiranja iz kojih je infrastruktura održavana i građena, ali nisu detaljno navedeni svi izvori financiranja.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja te sve izvore financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana.

Općina Bedenica je u prosincu 2018, donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 8,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 7,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedna zona plaćanja komunalne naknade za sva naselja na području Općine Bedenica, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz prosinca 2018. u godišnjem iznosu od 3,00 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Bedenica je u listopadu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, korištenje javnih površina, postupanje s komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s javnih površina i krovova objekata, sanitarno komunalne mjere, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Poslove komunalnog redarstva na području Općine obavljaju komunalni redari druge jedinice lokalne samouprave, s kojom je Općina u ožujku 2018. zaključila ugovor o zajedničkom obavljanju poslova komunalnog redarstva na neodređeno vrijeme. Ugovoreno je plaćanje mjesečnih troškova obavljanja poslova zajedničkog komunalnog redarstva u visini 10,0 % plaće i materijalnih troškova komunalnih redara te u iznosu od 1.000,00 kn s osnove drugih troškova rada, na temelju ispostavljenih mjesečnih računa. Ugovorena je obveza komunalnih redara sastavljanja polugodišnjih izvješća o svom radu. Komunalno redarstvo je provodilo nadzor nad održavanjem komunalnog reda na način da je sastavljalo zapisnike o utvrđenoj kontroli te donosilo upozorenja s mjerama za uspostavu komunalnog reda i obvezne prekršajne naloge na temelju kojih su naplaćivane novčane kazne. Prema godišnjem izvješću o radu komunalnog redarstva, tijekom 2019. je obrađeno 26 predmeta, od čega je izdano 22 pisanih upozorenja, osam usmenih upozorenja i četiri obvezna prekršajna naloga. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 12 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Bedenica je tijekom 2019. obavljano šest komunalnih djelatnosti, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. nisu obavljane komunalne djelatnosti održavanja čistoće javnih površina, održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, poslovi deratizacije i dezinfekcije, poslovi zbrinjavanja napuštenih životinja i uklanjanja životinjskih lešina s javnih površina te uslužna komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova.

Sve komunalne djelatnosti su za 2019. povjerene pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje groblja, održavanje javne rasvjete te usluge ukopa pokojnika). Od 2020. dio navedenih djelatnosti (šest od 12 djelatnosti utvrđenih Odlukom o komunalnim djelatnostima) je povjeren na obavljanje vlastitom pogonu.

Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Tijekom 2019. je usluge ukopa pokojnika obavljala fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti iz siječnja 2018. Od 2020. navedenu uslužnu komunalnu djelatnost obavlja vlastiti pogon. Vlastiti pogon nije donio opće uvjete isporuke i cjenike komunalnih usluga, a usluge ukopa se obavljaju po cijenama koje su utvrđene Odlukom Općinskog vijeća iz 2016. i koje su objavljene na mrežnim stranicama Općine Bedenica.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke ukopa pokojnika odnosno svih komunalnih usluga, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Bedenica za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 3.273.448,00 kn, od čega se 41.816,00 kn odnosi na rashode za građenje i održavanje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.231.632,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalne naknade, komunalnog doprinosa i druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Bedenica je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 149.432,00 kn, što čini 4,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 42 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Bedenica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 42

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Bedenica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	2.123.875,00	1.720.158,00	81,0
2.	Groblje	411.000,00	410.911,00	100,0
3.	Javna rasvjeta	624.000,00	622.663,00	99,8
	Ukupno	3.158.875,00	2.753.732,00	87,2

U tablici broj 43 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Bedenica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 43

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Bedenica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	225.000,00	204.204,00	90,8
2.	Održavanje groblja	205.000,00	157.508,00	76,8
3.	Održavanje javne rasvjete	135.000,00	116.188,00	86,1
4.	Zaštita okoliša prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (sanacija divljih odlagališta i uređenje okoliša)	52.000,00	41.816,00	80,4
Ukupno		617.000,00	519.716,00	84,2

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 519.716,00 kn, od čega se na održavanje komunalne infrastrukture (održavanje nerazvrstanih cesta, groblja i javne rasvjete) odnosi 477.900,00 kn.

Rashodi za održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i javnih zelenih površina planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta, iako su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Bedenica.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Bedenica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela Općine Bedenica. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedininstvenog upravnog odjela Općine Bedenica.

Općina Bedenica organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Bedenica

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Bedenica ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Općine određeni svi propisani elementi, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

Također da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da je donesen i javno objavljen cjenik za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture po vrstama komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, evidentiranje manjeg dijela komunalne infrastrukture u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama, na to da komunalnoj infrastrukturi nisu dodijeljeni inventurni brojevi, da odlukom o komunalnim djelatnostima nije utvrđen organizacijski oblik obavljanja usluga ukopa pokojnika, na programe održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na donošenje općih uvjeta isporuke za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine, na to da neki rashodi u programu održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Bedenica **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Bedenica

Općina Bedenica prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Bedenica. U očitovanju navodi da će naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju početi primjenjivati i prilagoditi u izradi proračuna Općine za 2022. i projekcija za 2023. i 2024. te svih popratnih programa.

Općina Bistra

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Bistra utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 53 km², a obuhvaća šest naselja sa 6 632 stanovnika.

U tablici broj 44 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Bistra po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 44

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Bistra po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
			Ukupno	Općina Bistra	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	662	166	490	6
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	8	6	1	1
3.	Javne zelene površine	Cvjetnjaci	2	2	0	0
		Drvoredi	6	5	1	0
		Dječja igrališta	11	11	0	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	6	3	3	0
		Zelene površine uz cestu i ulicu	3	2	0	1
4.	Građevine javne namjene	Autobusna stajališta s nadstrešnicama	17	17	0	0
		Javni zdenci	4	4	0	0
		Spomenici	2	2	0	0
5.	Javna rasvjeta	Rasvjetna tijela	1 684	1 684	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	1	0	0
		Mrtvačnice	1	1	0	0
Ukupno			2 407	1 904	495	8

Općina Bistra je do kolovoza 2020. evidentirala 2 407 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 1 904 ili 79,1 % građevina u vlasništvu Općine, 495 ili 20,6 % u javnom vlasništvu, a osam ili 0,3 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Bistra ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 2 407 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na javnu rasvjetu. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Također, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu kao što su nogostupi evidentirani u glavnoj knjizi. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencije komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Bistra, Općina je u 2020. za sedam nerazvrstanih cesta donijela odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, a za koje je tijekom izrada geodetskih elaborata. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osим za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Bistra u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Uredbe o darovanju nekretnina, Općina Bistra je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Općine Bistra, Općina je do konca 2019. nadležnom ministarstvu dostavila zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za zemljišta na kojem se nalazi nekoliko nerazvrstanih cesta, a koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Do vremena obavljanja revizije (travanj 2021.) nije riješen ni jedan zahtjev.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Bistra evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima, osim za dio nogostupa i javne rasvjete koja je evidentirana u zbirnim iznosima ulaganja. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. evidentirana je imovina u pripremi u vrijednosti od 5914.681,00 kn, od čega se 567.867,00 kn odnosi na komunalnu infrastrukturu (izgradnju Brezinske ulice), čija je gradnja započeta u 2019. i još je u tijeku.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Bistra obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima te inventurnim brojevima, osim za dio komunalne infrastrukture (nogostupi, javna rasvjeta) koji je popisao u zbirnim iznosima ulaganja. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi (dječja igrališta, trgovi, sportski i rekreacijski prostori, javni zdenci, javna parkirališta), a evidentirana je u evidenciji komunalne infrastrukture ili se održava prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, a popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Bistra je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, koja je objavljena u službenom glasilu. Odlukom su, uz 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove deratizacije, poslove dezinfekcije i poslove zbrinjavanja napuštenih životinja. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 45 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Bistra, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 45

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Bistra, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Bistra
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje čistoće javnih površina	
6.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
7.	Održavanje groblja	
8.	Usluge javnih tržnica na malo	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
13.	Deratizacija	
14.	Dezinsekcija	
15.	Zbrinjavanje napuštenih životinja	

Trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Bistra povjerene su komunalne djelatnosti na temelju Odluke o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu iz travnja 2019., a koja sadrži sve elemente propisane odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Trgovačkom društvu se komunalne djelatnosti i uslužne komunalne djelatnosti povjeravaju na rok od četiri godine. Općina je u siječnju 2019. donijela Odluku o povjeravanju obavljanja javnih ovlasti trgovačkom društvu za djelatnosti održavanja groblja i usluge ukopa pokojnika.

Prema Odluci o komunalnim djelatnostima, postupak odabira osoba s kojima se zaključuje ugovor provodi se prema propisima o javnoj nabavi, a koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova daje se na rok od deset godina, prema propisima kojima se uređuju koncesije.

Općina Bistra je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja, ali ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za građenje gospodarske zone, a koji nisu komunalna infrastruktura prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Bistra je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2015. – 2018.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova, te sve izvore financiranja iz kojih je infrastruktura održavana i građena. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži opseg obavljenih poslova održavanja.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa održavanja komunalne infrastrukture, uključujući i opseg obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Općina Bistra je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 20,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 10,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 2,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedna zona plaćanja komunalne naknade za sva naselja na području Općine Bistra, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 6,00 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Bistra je u lipnju 2020. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s javnih površina i krovova zgrada, držanje životinja, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar Općine na način da sastavlja zapisnike o utvrđenoj kontroli te donoseći rješenja i upozorenja s mjerama za uspostavu komunalnog reda i obvezne prekršajne naloge s naplatom novčane kazne. Tijekom 2019. navedene kazne nisu naplaćene, a potraživanja koncem 2019. iznose 24.278,00 kn. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 15 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Bistra je tijekom 2019. obavljano 12 komunalnih djelatnosti, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Općina Bistra obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. na području Općine Bistra nisu obavljane komunalne djelatnosti održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, poslovi dezinfekcije te usluge javnih tržnica na malo.

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, obavljanje sedam komunalnih djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih zelenih površina, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje čistoće javnih površina, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje groblja te usluge ukopa pokojnika) povjereno je vlastitom trgovačkom društvu, tri djelatnosti su povjerene drugim pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti (održavanje javne rasvjete, deratizacija, zbrinjavanje napuštenih životinja), a jedna djelatnost (obavljanje dimnjačarskih poslova) povjerena je fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova dana je u prosincu 2013. na vrijeme od deset godina.

Preostalu komunalnu djelatnost koja se odnosi na komunalni linijski prijevoz putnika obavlja trgovačko društvo čiji je osnivač druga jedinica lokalne samouprave na temelju ugovora iz 2013. te 12 zaključenih dodataka ugovoru do konca 2020., uz ugovoreno plaćanje mjesečne subvencije za prijevoz putnika i prtljage. Subvencija za 2019. je iznosila 1.703.521,00 kn. Komunalni linijski prijevoz putnika ne obavlja se u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, kojima je utvrđeno da se navedena usluga obavlja na temelju koncesije koja se može dati pravnoj ili fizičkoj osobi na vrijeme od deset godina.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati obavljanje komunalnih djelatnosti, uključujući i uslužnu djelatnost komunalnog linijskog prijevoza putnika, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području Općine Bistra.

Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Bistra je uslužne komunalne djelatnosti obavljalo na temelju zaključenih ugovora, dok za obavljanje komunalnih djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture ugovori nisu zaključeni. Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor te način i rok plaćanja, ali neki ugovori ne sadrže jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji komunalnih usluga kojima su povjerene uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova, usluga ukopa pokojnika i komunalnog linijskog prijevoza putnika na području Općine Bistra donijeli su tijekom 2019. odnosno 2020. opće uvjete isporuke komunalnih usluga, koji su objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine (osim komunalnog linijskog prijevoza) te na mrežnim stranicama isporučitelja (osim koncesionara za obavljanje dimnjačarskih poslova koji nema svoje mrežne stranice). Na opće uvjete isporuke obavljanja dimnjačarskih poslova i usluga ukopa pokojnika dane su suglasnosti Općine, dok opći uvjeti isporuke komunalnog linijskog prijevoza putnika doneseni su uz suglasnost druge jedinice lokalne samouprave koja je jedini vlasnik navedenog isporučitelja. Cjenici komunalnih usluga doneseni su ranijih godina te su objavljeni na mrežnim stranicama Općine i/ili isporučitelja komunalnih usluga.

Državni ured za reviziju nalaže javno objaviti opće uvjete isporuke komunalnog linijskog prijevoza putnika odnosno svih komunalnih usluga, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Bistra za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 11.437.050,00 kn, od čega se 11.188,00 kn odnosi na rashode za građenje gospodarske zone, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 11.425.862,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalne naknade, komunalnog doprinosa i druga proračunska sredstva.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 2.472.347,00 kn, što čini 21,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prema izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja, prihodi od komunalne naknade su u cijelosti utrošeni za održavanje komunalne infrastrukture, a sredstva komunalnog doprinosa utrošena su za građenje komunalne infrastrukture u iznosu od 834.769,00 kn, a što je za 201.675,00 kn manje od ostvarenih prihoda. Neutrošena sredstva komunalnog doprinosa prenesena su kao višak prihoda u 2020.

U tablici broj 46 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Bistra za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 46

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Bistra za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste i javne prometne površine	2.673.172,00	2.498.689,00	93,5
2.	Groblja	540.000,00	306.177,00	56,7
3.	Javna rasvjeta	3.773.630,00	3.753.630,00	99,5
4.	Građevine i uređaji javne namjene	25.000,00	0,00	0,0
5.	Gospodarska zona	650.000,00	11.188,00	1,7
Ukupno		7.661.802,00	6.569.684,00	85,7

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 6.569.684,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, groblja, javna rasvjeta i građevine javne namjene) odnosi 6.558.496,00 kn. Općina Bistra je tijekom 2019. na svom području provela rekonstrukciju javne rasvjete.

U tablici broj 47 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Bistra za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 47

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Bistra za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	2.782.759,00	2.040.106,00	73,3
2.	Održavanje javnih zelenih površina	977.500,00	1.398.714,00	143,1
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	780.615,00	521.793,00	66,8
4.	Održavanje čistoće javnih površina	700.000,00	273.940,00	39,1
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	40.000,00	0,00	0,0
6.	Održavanje javne rasvjete	585.000,00	495.063,00	84,6
7.	Deratizacija	95.000,00	95.000,00	100,0
8.	Zbrinjavanje napuštenih životinja	46.000,00	42.750,00	92,9
Ukupno		6.006.874,00	4.867.366,00	81,0

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje javnih zelenih površina, iako su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima na području Općine Bistra.

U programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i u izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani rashodi za održavanje groblja jer troškove održavanja groblja iskazuje vlastito trgovačko društvo te ih podmiruje iz vlastitih prihoda (grobnih naknada).

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Bistra ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela Općine Bistra. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedininstvenog upravnog odjela Općine Bistra.

Općina Bistra organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Bistra

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Bistra ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Općine određeni svi propisani elementi, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da programi građenja komunalne infrastrukture sadrže sve elemente, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se gotovo sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su doneseni i većinom javno objavljeni opći uvjeti isporuke i cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, po vrstama komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području.

Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje manjeg dijela komunalne infrastrukture u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama tako da bude vidljiva vrijednost svake građevine ili uređaja, na programe održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na komunalni linijski prijevoz putnika koji se ne obavlja u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, na javnu objavu općih uvjeta isporuke komunalnog linijskog prijevoza putnika te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Bistra **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Bistra

Općina Bistra prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Bistra.

Općina Brckovljani

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Brckovljani utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 70 km², a obuhvaća 13 naselja sa 6 837 stanovnika.

U tablici broj 48 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Brckovljani po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 48

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Brckovljani po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Brckovljani	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Javna parkirališta	Parkirališta	6	6	0	0
2.	Javne zelene površine	Javni sportski i rekreacijski prostori	1	1	0	0
		Dječja igrališta	9	9	0	0
3.	Javna rasvjeta	Svjetiljke	1 050	1 050	0	0
4.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	2	0	0
		Mrtvačnice	2	2	0	0
Ukupno			1 070	1 070	0	0

Općina Brckovljani je do kolovoza 2020. evidentirala 1 070 građevina i uređaja komunalne infrastrukture u svom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Brckovljani ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 070 građevina komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na rasvjetna tijela (svjetiljke). U evidenciju su uneseni i podaci o nerazvrstanim cestama, ali koje nisu sistematizirane po nazivu ceste već po katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama (364 čestice), zbog čega nije vidljiv broj nerazvrstanih cesta.

U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, uključujući i nerazvrstane ceste, sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i vlasništvu Općine Brckovljani donesena je u srpnju 2020. za nerazvrstane ceste, javna parkirališta, dva groblja te javni sportski i rekreacijski prostor. U Odluci je navedeno da su podaci o nazivu komunalne infrastrukture, katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini na kojoj se infrastruktura nalazi, iskazani u evidenciji komunalne infrastrukture. Navedena Odluka nije dostavljena nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa u zemljišnim knjigama. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine (kao što su dječja igrališta, javna rasvjeta i drugo) nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljeni geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Državni ured za reviziju nalaže i nadalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Brckovljani u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Brckovljani evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, groblje i tri dječja igrališta) te su tijekom 2020. uneseni podaci i za dodatnu komunalnu infrastrukturu koja nije bila evidentirana u glavnoj knjizi (rasvjetna tijela, parkirališta, spomenik, dodatno groblje, mrtvačnice na dva groblja i dodatna dječja igrališta), na temelju obavljene procjene. Za nerazvrstane ceste nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija, već su ceste evidentirane u zbirnim iznosima ulaganja. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Brckovljani obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima. Uz popisne liste su za nerazvrstane ceste i javnu rasvjetu priložene detaljne evidencije cesta i javne rasvjete, ali bez iskazanih pojedinačnih vrijednosti.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Brckovljani je u srpnju 2020. donijela Odluku o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti vlastitom trgovačkom društvu, Odluku o određivanju komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora i Odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije. Navedene Odluke su objavljene u službenom glasilu. Odlukama su, uz devet komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeni i poslovi sanacije divljih deponija kao komunalna djelatnost od značaja za Općinu. Odlukama su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 49 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Brckovljani, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 49

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Brckovljani, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Brckovljani
2.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
3.	Usluge ukopa pokojnika	
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
5.	Održavanje javnih zelenih površina	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina (zimski služba)	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Sanacija divljih deponija	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Odlukama o povjeravanju komunalnih djelatnosti iz srpnja 2020. utvrđeno je da se vlastitom trgovačkom društvu obavljanje komunalnih djelatnosti povjerava na neodređeno vrijeme te su utvrđene obveze društva prema osnivaču, u skladu s odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Postupak odabira osoba s kojima se zaključuju ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti provodi se prema propisima o javnoj nabavi, a postupak dodjele koncesije se provodi prema propisima o koncesijama.

Općina Brckovljani je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja. Za javne površine, nerazvrstane ceste, javnu rasvjetu i groblja procjena troškova je naznačena za svaku građevinu posebno, ali ne i odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Osim toga, programima je planirana izgradnja druge komunalne infrastrukture u skupnom iznosu, a iz programa nije vidljivo na koju se komunalnu infrastrukturu odnosi. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja, procjenu pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja, ali ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja te nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste, javne površine i druga komunalna infrastruktura obuhvaćene programom. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za razvoj širokopojasne infrastrukture, održavanje nogometnih igrališta, deratizaciju te zbrinjavanje napuštenih životinja i uklanjanje životinjskih lešina s javnih površina, a koji nisu komunalna infrastruktura i djelatnost prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu zasebno i odvojeno prema izvoru njihova financiranja te opseg i cjeloviti opis poslova održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Izrada izvješća o stanju u prostoru na području Općine Brckovljani za razdoblje 2016. – 2020. je u tijeku.

Zamjenik općinskog načelnika koji je obnašao dužnost načelnika je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže izvore financiranja. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja po vrstama komunalne infrastrukture i po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture (javne prometne površine, javna rasvjeta, groblja), osim za nerazvrstane ceste i drugu komunalnu infrastrukturu za koju nije vidljivo koje su ceste i druga komunalna infrastruktura građene. Izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži iskaz troškova održavanja po vrsti komunalnih djelatnosti, ali nema opisa i opsega obavljenih poslova održavanja, odnosno nije vidljivo koje su ceste, javne površine i javna rasvjeta održavane.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući iskaz troškova građenja po pojedinoj komunalnoj infrastrukturi te opis i opseg obavljenih poslova održavanja.

Općina Brckovljani je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona plaćanja komunalnog doprinosa za sva naselja na području Općine, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 8,00 kn/m³ za pomoćne zgrade do 57,00 kn/m³ za višestambene objekte. Najviša vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 4,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedna zona plaćanja komunalne naknade za sva naselja na području Općine Brckovljani, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 3,00 kn/m² korisne površine stambenog prostora.

Općina Brckovljani je u listopadu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar Općine. U obavljanju nadzora komunalni redar sastavlja službene bilješke o provedenom nadzoru te donosi opomene, rješenja i upozorenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda.

Prema izvješću o radu komunalnog redara za 2019., tijekom 2019. je upućeno ukupno 124 opomena, rješenja ili upozorenja, a koja se najvećim dijelom odnose na privatne osobe (čišćenje zapuštenih parcela, vinograda i pašnjaka, uklanjanje drva i građevinskog materijala s bankina, uklanjanje smeća, čišćenje propusta u putnim jarcima, sječa živica i drveća koja prelaze na javno prometne površine te upozorenja za pse litalice). Osim provođenja nadzora nad komunalnim redom, komunalni redar je sudjelovao i u drugim poslovima nadzora (održavanje groblja, zimska služba, održavanje javnih zelenih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete i drugo). Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Brckovljani ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Tijekom 2019. su komunalne djelatnosti na području Općine Brckovljani obavljane na temelju Odluke o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora iz 2015. te Odluke o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti ukopa vlastitom trgovačkom društvu i Odluke o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije iz 2018. Prema navedenim Odlukama, utvrđeno je devet komunalnih djelatnosti, od čega su poslovi sanacije divljih deponija i poslovi postavljanja prometnih znakova utvrđeni kao komunalne djelatnosti od značaja za Općinu. Odluke o komunalnim djelatnostima trebale su biti usklađene s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu do veljače 2019., a usklađene su u srpnju 2020.

Na području Općine Brckovljani je tijekom 2019. obavljano svih devet komunalnih djelatnosti utvrđenih odlukama o komunalnim djelatnostima iz 2015. i 2018. te su dodatno obavljane i dvije djelatnosti koje nisu utvrđene navedenim odlukama, ali su propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda te održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene). Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje osam komunalnih djelatnosti povjereno je pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti (održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina odnosno zimska služba, održavanje javne rasvjete te poslovi sanacije deponija), dvije djelatnosti (postavljanje prometnih znakova i usluge ukopa pokojnika) povjerene su vlastitom trgovačkom društvu, a jedna djelatnost (obavljanje dimnjačarskih poslova) povjerena je fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova dana je u svibnju 2016. na vrijeme od pet godina.

Sve komunalne djelatnosti su tijekom 2019. obavljane u skladu s odlukama o komunalnim djelatnostima iz 2015. i 2018., osim poslova postavljanja prometnih znakova. Navedene poslove obavljalo je vlastito trgovačko društvo, što nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora iz 2015., a kojom je utvrđeno da se navedeni poslovi povjeravaju drugim pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odlukama o komunalnim djelatnostima iz 2020., poslovi postavljanja prometnih znakova više nisu komunalna djelatnost od lokalnog značaja. Međutim, navedeni poslovi se smatraju dijelom propisane komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta, a održavanje nerazvrstanih cesta se prema Odluci o određivanju komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora iz 2020. također povjerava drugim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati obavljanje komunalnih djelatnosti, uključujući i poslove postavljanja prometnih znakova, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Brckovljani.

Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Odredbama članka 56. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga, obvezan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge, o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva i upravno tijelo županije nadležno za poslove gospodarstva.

Komunalne usluge obavljanja dimnjačarskih poslova obavljaju se po cijenama iz veljače 2016., a ukopa pokojnika po cijenama iz kolovoza 2019. O primjeni novih cijena usluga ukopa nisu obaviještene tijela državne uprave i županije nadležna za poslove gospodarstva. Cjenici nisu objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja, jer isporučitelji nemaju svoju mrežnu stranicu, niti su objavljeni na mrežnim stranicama Općine Brckovljani. Isporučitelji komunalnih usluga nisu donijeli opće uvjete isporuke navedenih usluga.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i obavljanja dimnjačarskih poslova i ukopa pokojnika, te javno objaviti opće uvjete isporuke i cjenike svih komunalnih usluga, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Također nalaže obavijestiti nadležna tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine Brckovljani, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Brckovljani za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 7.582.917,00 kn, od čega se 1.664.429,00 kn odnosi na rashode za građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, a 2.978,00 kn odnosi se na rashode za razvoj širokopojasne infrastrukture, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 5.915.510,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 2.067.131,00 kn, što čini 34,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 50 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Brckovljani za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 50

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Brckovljani za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.000.000,00	986.892,00	98,7
2.	Javne prometne površine	200.000,00	182.496,00	91,2
3.	Javna rasvjeta	139.006,00	0,00	0,0
4.	Groblja	555.000,00	489.578,00	88,2
5.	Druga komunalna infrastruktura	1.250.000,00	1.234.678,00	98,8
6.	Građevine za gospodarenje otpadom	1.665.000,00	1.664.429,00	100,0
7.	Razvoj širokopojasnog interneta	70.000,00	2.978,00	4,3
	Ukupno	4.879.006,00	4.561.051,00	93,5

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 4.561.051,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, javne prometne površine, javna rasvjeta, groblja i druga komunalna infrastruktura) odnosi 2.893.644,00 kn, a na gradnju drugih građevina 1.667.407,00 kn.

U izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za uređenje i građenje druge komunalne infrastrukture u iznosu od 1.234.678,00 kn, a iz izvješća nije vidljivo na koju komunalnu infrastrukturu se odnose iskazani rashodi. Prema dokumentaciji Općine Brckovljani, navedeni rashodi odnose se na rekonstrukciju i sanaciju razne komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, javne prometne površine, javna rasvjeta) i druge imovine (kanalizacija). Navedene rashode trebalo je iskazati prema vrsti komunalne infrastrukture na koju se odnose, kako je utvrđeno odredbama članaka 59. i 60. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirane i ostvarene rashode za građenje komunalne infrastrukture iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 51 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Brckovljani za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 51

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Brckovljani za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	575.000,00	452.475,00	78,7
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	170.000,00	89.925,00	52,9
3.	Održavanje javnih površina	320.000,00	154.658,00	48,3
4.	Održavanje groblja	170.000,00	152.165,00	89,5
5.	Održavanje čistoće javnih površina	720.000,00	380.393,00	52,8
6.	Održavanje javne rasvjete	1.950.000,00	1.792.250,00	91,9
	Ukupno	3.905.000,00	3.021.866,00	77,4

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 883.134,00 kn ili 22,6 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Unutar rashoda za održavanje javnih površina iskazani su rashodi za uređenje dječjih igrališta koji pripadaju pod djelatnosti održavanja javnih zelenih površina, zatim rashodi za održavanje spomenika, raspela i autobusnih nadstrešnica koji pripadaju pod djelatnosti održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene te su iskazani rashodi za postavljanje prometnih znakova, a unutar rashoda za održavanje čistoće javnih površina iskazani su rashodi za sanaciju divljih deponija. Navedene rashode za komunalne djelatnosti potrebno je planirati i iskazivati zasebno prema vrsti komunalnih djelatnosti, kako je propisano odredbama članaka 22. i 23. Zakona o komunalnom gospodarstvu i utvrđeno odlukama o komunalnim djelatnostima na području Općine Brckovljani. Također, unutar rashoda za održavanje čistoće javnih površina iskazani su rashodi za zbrinjavanje napuštenih životinja i skupljanje životinjskih lešina s javnih površina (u iznosu od 171.184,00 kn), deratizaciju (rashodi su planirani, a nisu ostvareni) te odvoz kontejnera sa zelenih otoka (iskazani s odvozom kontejnera s groblja u ukupnom iznosu od 150.467,00 kn), a unutar rashoda za održavanje javnih površina iskazani su rashodi za održavanje nogometnih igrališta (u iznosu od 9.051,00 kn), a koji nisu komunalne djelatnosti prema odlukama o komunalnim djelatnostima Općine i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima na području Općine Brckovljani.

U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za rekonstrukciju javne rasvjete u iznosu od 1.430.587,00 kn, a koji su u glavnoj knjizi evidentirani u okviru rashoda za subvencije i iskazani na računima imovine. Općina Brckovljani je u veljači 2019. s vlastitim trgovačkim društvom zaključila ugovor o sufinanciranju radova na modernizaciji sustava javne rasvjete, prema kojem Općina u cijelosti financira radove u vrijednosti od 1.430.587,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno u vrijednosti od 1.788.234,00 kn s porezom. U ugovoru je navedeno da će trgovačko društvo vratiti Općini sredstva pretporeza nakon uplate porezne uprave trgovačkom društvu. Trgovačko društvo provelo je postupak javne nabave te je s izvoditeljem radova u veljači 2019. zaključilo ugovor o projektiranju i modernizaciji sustava javne rasvjete, na rok od devet mjeseci. Izvoditelj radova ugovorom jamči ispravnost i funkcionalnost sustava javne rasvjete u roku od osam godina, odnosno da će o svom trošku zamijeniti svaku neispravnu svjetiljku. Radovi na rekonstrukciji javne rasvjete su završeni u kolovozu 2019. te je Općina doznacila trgovačkom društvu sredstva u iznosu od 1.788.234,00 kn, a u prosincu 2019. obavljen je povrat poreza u iznosu od 357.647,00 kn.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Brckovljani ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela Općine Brckovljani. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinственog upravnog odjela Općine Brckovljani iz 2017. te dvjema izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika iz 2019. Prema odredbama Pravilnika, u Jedinственom upravnom odjelu ustrojena su četiri odjela, među kojima je i Odjel za razvoj, gospodarstvo, prostorno-komunalne poslove i zaštitu okoliša, u kojem se obavljaju poslovi vezani uz komunalne djelatnosti i komunalnog redarstva.

Općina Brckovljani organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana.

Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Brckovljani

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Brckovljani ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa dijela komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Općine određeni svi propisani elementi, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se gotovo sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su doneseni cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području.

Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje manjeg dijela komunalne infrastrukture u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama, na programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na to da se djelatnost postavljanja prometnih znakova ne obavlja u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima, na donošenje općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, kao i javnu objavu svih cjenika, na obavještavanje nadležnih tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine, na to da neki rashodi u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju nisu iskazani po vrstama komunalne infrastrukture odnosno kao zasebne komunalne djelatnosti, da izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Brckovljani **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Brckovljani

Općina Brckovljani prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Brckovljani. U očitovanju navodi da će i dalje nadopunjavati evidenciju komunalne infrastrukture propisanim podacima i sistematizirati je po nazivu ulica te da će nastaviti s aktivnostima u vezi s upisom komunalne infrastrukture u zemljišne knjige. Navodi da će pristupiti izradi geodetskih elaborata i upisu u katastar infrastrukture nakon što Ured za katastar Dugo Selo ustroji katastar infrastrukture (postoji samo katastar nekretnina), da će ustrojiti analitičke evidencije komunalne infrastrukture, nastaviti procjenjivati vrijednosti neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine, donositi programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture sa svim propisanim podacima, da će Odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, da će povjeravati komunalne djelatnosti u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, da su u 2021. doneseni i objavljeni opći uvjeti isporuke za poslove ukopa pokojnika i dimnjačarske poslove, da će u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženja za odstupanja od plana, obavještavati predstavničko tijelo i javnost o upravljanju komunalnom infrastrukturom te da će analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture.

Općina Brdovec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Brdovec utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 38 km², a obuhvaća 13 naselja s 11 134 stanovnika.

U tablici broj 52 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Brdovec po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 52

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Brdovec, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Brdovec	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	58	0	58	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovi	1	1	0	0
		Pješačke staze	5	5	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	1	1	0	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	14	14	0	0
5.	Javna rasvjeta	Rasvjetna tijela (svjetiljke)	1 839	1 839	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	1	1	0
		Ispraćajna mjesta (nadstrešnice)	1	0	1	0
7.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Autobusna stajališta	22	22	0	0
Ukupno			1 943	1 883	60	0

Općina Brdovec je do kolovoza 2020. evidentirala 1 943 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 1 883 ili 96,9 % građevina u vlasništvu Općine, a 60 ili 3,1 % je u javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Brdovec ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 944 građevine i uređaje komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na rasvjetna tijela. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, osobi koja njome upravlja, statusu komunalne infrastrukture, o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture te radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa.

Općina Brdovec kontinuirano provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Za nerazvrstane ceste, groblja, dječja igrališta i sportsko rekreacijske prostore tijekom 2019. i 2020., ali i ranijih godina pribavljala je geodetske elaborate izvedenog stanja koji su dostavljeni nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, donosila je odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi za koje su provedeni upisi u zemljišnim knjigama. Propisani podaci o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture unose se u evidenciju komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Dio građevina komunalne infrastrukture evidentirane u evidenciji komunalne infrastrukture evidentiran je i u glavnoj knjizi Općine Brdovec, odnosno u glavnoj knjizi evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, povezane su s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. je evidentirana izgradnja nogostupa u dvije ulice u vrijednosti 4.863.276,00 kn. Radovi su završeni tijekom 2020. i evidentirani na računima imovine u upotrebi.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Brdovec obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima. Popisom nije obuhvaćen dio građevina komunalne infrastrukture koji su evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture, a nisu evidentirani u glavnoj knjizi Općine.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Brdovec je u ožujku 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, a u studenome 2019. njezine izmjene, dok je u rujnu 2019. donijela Odluku o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, a koje su objavljene u službenom glasilu. Navedenim Odlukama utvrđeno je deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 53 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Brdovec, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 53

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Brdovec, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	-
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje javne rasvjete i prigodno ukrašavanje općinskih naselja	
8.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
9.	Usluge ukopa pokojnika (do studenoga 2019.)	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Odlukom o komunalnim djelatnostima i Odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti određene su komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, groblja, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete i prigodno ukrašavanje općinskih naselja, a nisu utvrđeni organizacijski oblici njihovog obavljanja. Od studenoga 2019. više nije utvrđen organizacijski oblik obavljanja ni usluga ukopa pokojnika. Navedenim Odlukama je utvrđeno, između ostalog, da komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Brdovec i dva trgovačka društva čiji je suosnivač Općina, da se komunalne djelatnosti povjeravaju trgovačkim društvima na neodređeno vrijeme te da će se obveze društava utvrditi ugovorima. Odlukama o komunalnim djelatnostima i povjeravanju obavljanja navedenih djelatnosti nisu utvrđene komunalne djelatnosti čije se obavljanje povjerava pojedinom trgovačkom društvu i obveze društva prema osnivaču, što nije u skladu s odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Ured državne uprave u Zagrebačkoj županiji obavio je u rujnu 2019. nadzor nad zakonitosti donesenih odluka o komunalnim djelatnostima. Prema izvješću o provedenom nadzoru iz listopada 2019., u postupku je utvrđeno da komunalne usluge ukopa pokojnika ne može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti jer se ne radi o komunalnoj djelatnosti koja se financira isključivo iz njezina proračuna, već troškove ukopa podmiruju građani, a što nije u skladu s odredbom članka 48. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema pisanom očitovanju Općine, zbog navedenog su komunalne usluge ukopa pokojnika brisane iz odluka o komunalnim djelatnostima. Usluge ukopa pokojnika na području Općine obavlja trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina, registrirano za obavljanje komunalne djelatnosti, na temelju ugovora iz prosinca 2013. i dodatka ugovoru iz siječnja 2015. Ugovorom su poslovi upravljanja grobljima (održavanje groblja i usluge ukopa) povjereni navedenom društvu na neodređeno vrijeme.

Državni ured za reviziju nalaže odlukama o komunalnim djelatnostima ili odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkim društvima čiji je osnivač ili suosnivač Općina Brdovec utvrditi, između ostalog, komunalne djelatnosti koje se povjeravaju trgovačkim društvima i obveze društva prema osnivaču, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se odlukama o komunalnim djelatnostima utvrditi sve komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, uključujući i usluge ukopa pokojnika, kao i organizacijske oblike obavljanja svih komunalnih djelatnosti, uključujući i usluga ukopa te drugih komunalnih djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture.

U okviru komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete predviđeni su i poslovi prigodnog ukrašavanja općinskih naselja, a koji prema odredbama članaka 22. i 24. Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu utvrđeni kao komunalna djelatnost od značaja za Općinu Brdovec. Odredbama članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti i drugu djelatnost koja se smatra komunalnom djelatnosti, ako su zadovoljeni uvjeti navedeni u istom članku.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti i druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu Brdovec, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Nadalje, Odluka o komunalnim djelatnostima i Odluka o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti nisu usklađene u dijelu koji se odnosi na održavanje nerazvrstanih cesta. Prema Odluci o komunalnim djelatnostima, komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta mogu se obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti, dok je u Odluci o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti navedeno da održavanje nerazvrstanih cesta može obavljati vlastito trgovačko društvo u dijelu koji se odnosi na održavanje asfaltiranih cesta te na dio zimskog održavanja cesta kojeg ne može obavljati trgovačko društvo.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukama o komunalnim djelatnostima jasno utvrditi koju vrstu poslova održavanja nerazvrstanih cesta obavlja trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Brdovec, a koja vrsta poslova održavanja cesta se može povjeriti na obavljanje drugim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema Odluci o komunalnim djelatnostima, Odluci o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, Odluci o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora iz rujna 2019. i izmjenama navedene Odluke iz studenoga 2019. te prema Odluci o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije iz rujna 2019., postupak odabira osoba s kojima se zaključuju ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti provodi se prema propisima o javnoj nabavi, a koncesija se daje na rok od pet godina prema propisima kojima se uređuju koncesije.

Općina Brdovec je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja nerazvrstanih cesta, javne rasvjete i dijela javnih zelenih površina te opis poslova održavanja groblja, procjenu pojedinih troškova po djelatnostima i izvore financiranja, a ne sadrže podatke o opisu i opsegu poslova održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda i djela javnih zelenih površina te opsegu poslova održavanja groblja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za izgradnju plinske mreže, a koji nisu komunalna infrastruktura prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opis i opseg poslova održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, groblja i svih javnih zelenih površina. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Brdovec je zadnje izvješće o stanju u prostoru na svom području izradila u studenome 2014. U izvješću je navedeno da je izrađeno kao četverogodišnji dokument praćenja stanja u prostoru.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća o izvršenju programa građenja sadrže iskaz troškova građenja po vrstama komunalne infrastrukture, ali ne i po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture. Izvješća o izvršenju programa građenja sadrže iskaz troškova održavanja po pojedinoj djelatnosti, ali ne i po vrstama radova, nema iskazanog opsega održavanja, osim za sanaciju udarnih rupa stavljanjem novog asfaltnog sloja te nema opisa poslova održavanja u smislu da nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste, javne površine i druga komunalna infrastruktura održavane. Izvješća sadrže izvore financiranja iz kojih je infrastruktura održavana i građena, ali navedeni izvori financiranja nisu pojedinačno iskazani.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući iskaz troškova građenja po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture, opis i opseg obavljenih poslova održavanja te sve izvore financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana.

Općina Brdovec je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 34,00 kn/m³, a koja se umanjuje za određeni postotak ovisno o vrsti građevine (najniža iznosi 3,40 kn/m³ za gospodarske građevine koje služe primarnoj poljodjelskoj, ratarskoj i stočarskoj proizvodnji). Najviša vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 2,5 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedna zona plaćanja komunalne naknade za sva naselja na području Općine Brdovec, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 2,40 kn/m² korisne površine stambenog prostora.

Općina je u srpnju 2018. donijela pročišćeni tekst Odluke o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, uklanjanje snijega i leda s javnih površina i krovova, držanje životinja, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar Općine. Prema izvješću o radu komunalnog redara za 2019., tijekom 2019. izdana su 83 upozorenja i naplaćene dvije kazne u prekršajnom postupku u iznosu od 5.500,00 kn te su izdana 43 rješenja po upravnom postupku kojima stranka ostvaruje prava vezana uz komunalnu infrastrukturu. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Brdovec ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od jedanaest komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama odluka o komunalnim djelatnostima, na području Općine Brdovec je tijekom 2019. obavljano devet komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. na području Općine Brdovec nisu obavljane komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima te održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene.

Obavljanje dvije komunalne djelatnosti (održavanje groblja i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda) povjereno je vlastitom trgovačkom društvu, tri djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih zelenih površina i održavanje čistoće javnih površina) povjerene su kombinirano vlastitom trgovačkom društvu i drugim pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti, dvije djelatnosti (održavanje javne rasvjete i prigodno ukrašavanje općinskih naselja) su povjerene pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti, usluga ukopa pokojnika je povjerena trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Brdovec, a obavljanje dimnjačarskih poslova povjereno je fizičkoj osobi na temelju zaključenog ugovora o koncesiji. Ugovor o koncesiji zaključen je u lipnju 2019. na vrijeme od pet godina.

Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Brdovec je komunalne djelatnosti obavljalo na temelju ugovora o održavanju zaključenog u veljači 2018. na vrijeme od četiri godine. Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Odredbama članka 56. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga, obvezan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge, o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva i upravno tijelo županije nadležno za poslove gospodarstva.

Isporučitelji komunalnih usluga kojima su povjerene uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova na području Općine Brdovec donijeli su opće uvjete isporuke komunalnih usluga, uz suglasnost Općine odnosno Grada Zaprešića kao većinskog vlasnika isporučitelja komunalnih usluga ukopa pokojnika. Opći uvjeti isporuke objavljeni su u službenom glasilu te na mrežnim stranicama Općine. Cjenici navedenih usluga su doneseni u 2019. i objavljeni su na mrežnim stranicama Općine. Cjenik usluga ukopa dostavljen je središnjem tijelu državne uprave i upravnom tijelu županije nadležnima za poslove gospodarstva, a nije dostavljen cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova.

Državni ured za reviziju nalaže obavijestiti nadležna tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine Brdovec, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Brdovec za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 7.818.569,00 kn, od čega se 6.458,00 kn odnosi na rashode za građenje plinske mreže, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 7.812.111,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 2.910.583,00 kn, što čini 37,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prema izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, navedeni prihodi nisu u cijelosti utrošeni za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. Prema pisanom očitovanju Općine, razlika neutrošenih sredstava od komunalne naknade i doprinosa je Odlukom o utvrđivanju i raspodjeli rezultata po godišnjem Izvještaju o izvršenju proračuna za 2019. prenesena u plan proračuna za 2020.

U tablici broj 54 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Brdovec za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 54

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Brdovec za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	3.666.662,00	3.648.341,00	99,5
2.	Groblja	324.742,00	5.375,00	1,7
3.	Javne prometne površine	20.000,00	0,00	0,0
4.	Plinska mreža	10.000,00	6.458,00	64,6
	Ukupno	4.021.404,00	3.660.174,00	91,0

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 3.660.174,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, groblja i javne prometne površine) odnosi 3.653.716,00 kn.

U tablici broj 55 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Brdovec za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 55

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Brdovec za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta (uključujući i prometnu signalizaciju te korištenje cestovnog pojasa)	1.544.454,00	1.469.690,00	95,2
2.	Održavanje javne rasvjete	1.000.000,00	696.406,00	69,6
3.	Održavanje javnih zelenih površina	1.482.500,00	1.372.351,00	92,6
4.	Održavanje čistoće javnih površina (zimski služba)	200.000,00	76.094,00	38,0
5.	Održavanje groblja	130.000,00	60.269,00	46,4
6.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	521.000,00	467.649,00	89,8
7.	Komunalne akcije mještana	21.000,00	15.936,00	75,9
	Ukupno	4.898.954,00	4.158.395,00	84,9

U programu održavanja komunalne infrastrukture i izvješću o izvršenju navedenog programa iskazani su rashodi za komunalne akcije mještana. Prema pisanom obrazloženju Općine Brdovec, navedeni rashodi se odnose na nabavu materijala za održavanje javnih površina oko društvenih domova, a poslove su obavili mjesni odbori. Navedene rashode trebalo je iskazati po vrstama komunalne djelatnosti na koju se odnose. Osim toga, odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije propisana mogućnost povjeravanja poslova održavanja komunalne infrastrukture zaposlenicima jedinica lokalne samouprave, osim putem vlastitog pogona kojeg Općina nije osnovala. Prema odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Nadalje, rashodi za prigodno ukrašavanje općinskih naselja nisu vidljivi iz programa održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o izvršenju navedenog programa. Prema pisanom očitovanju Općine, navedeni rashodi su tijekom 2019. ostvareni u iznosu od 21.739,00 kn i iskazani su zajedno s rashodima za održavanje javne rasvjete. Poslove prigodnog ukrašavanja potrebno je zasebno iskazivati jer se radi o komunalnim djelatnostima od lokalnog značaja.

Državni ured za reviziju nalaže komunalne djelatnosti povjeravati na načine propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima na području Općine Brdovec. Također preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i komunalne akcije mještana te prigodno ukrašavanje općinskih naselja, u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima na području Općine Brdovec.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Općina Brdovec ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika. Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za opće, pravne, komunalne i društvene poslove. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Upravnog odjela utvrđene su Pravilnikom o unutarnjem redu Upravnih odjela Općine Brdovec.

Način i postupak upravljanja komunalnom infrastrukturom utvrđeni su Procedurom upravljanja komunalnom infrastrukturom iz siječnja 2019. Općina Brdovec je u siječnju 2020. provela analizu i vrednovanje učinaka upravljanja komunalnom infrastrukturom u 2019. a koja se zapravo odnosi na provjeru aktivnosti jesu li provedene u skladu s navedenom Procedurom.

Općina Brdovec organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Također provodi analizu stanja komunalne infrastrukture na način da se navedeni podaci upisuju u sve evidencije o imovini, a koje su i programski povezane, te se opisano stanje pojedine imovine vrednuje u jedno od pet kategorija. Osim toga, započete su aktivnosti na provođenju analize i vrednovanja učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture s osnove broja korisnika, zadovoljavanja potreba mještana te osiguranja pristupačnosti građevina komunalne infrastrukture osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, te za dio komunalne infrastrukture (dječja igrališta, groblja) raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom. Dodatni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o potrebama za parkirnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti drugih javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Brdovec

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Brdovec ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture sa svim propisanim elementima, kao i s podacima o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da evidentira komunalnu infrastrukturu u knjigovodstvenim evidencijama na propisan način, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da programi građenja komunalne infrastrukture sadrže sve elemente, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su doneseni i javno objavljeni opći uvjeti isporuke i cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, po vrstama komunalne infrastrukture, da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području te provodi analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da odlukom o komunalnim djelatnostima nisu utvrđene sve komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, kao i svi organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti te nije jasno utvrđena podjela poslova u obavljanju iste komunalne djelatnosti između trgovačkog društva u vlasništvu Općine te drugih pravnih ili fizičkih osoba koje poslove mogu obavljati na temelju ugovora, da odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Općine nisu određeni svi propisani elementi, da programi održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže sve propisane elemente, da izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, održavanje javnih površina koje se na obavlja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na obavješćavanje nadležnih tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine, da neki rashodi u programu održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti te da na temelju provedenih analiza i vrednovanja učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture nisu provedene dodatne analize radi utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu i utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Brdovec **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Brdovec

Općina Brdovec prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Brdovec. U očitovanju navodi da su doneseni nacrti odluka o komunalnim djelatnostima i dopuni Odluke o komunalnom redu koje će se uputiti na donošenje Općinskom vijeću u listopadu 2021., a koji su usmjereni ka usklađenju s nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju. Nadalje navodi da su programi građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2021. doneseni sa svim propisanim elementima, kao i izvješća o izvršenju navedenih programa za 2020., da će o svim novim cijenama komunalnih usluga redovito obavještavati nadležna tijela državne uprave i županije, da će rashode za komunalne akcije mještana u budućim programima održavanja komunalne infrastrukture iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose, a poslovi prigodnog ukrašavanja donošenjem nove Odluke o komunalnim djelatnostima više neće biti određeni kao komunalna djelatnost od lokalnog značaja. Također navodi da će do kraja izvještajnog razdoblja ponovno izvršiti analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture za programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da će uvesti i kontinuirano primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom te će izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja.

Općina Dubrava

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Dubrava utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 116 km², a obuhvaća 27 naselja s 5 245 stanovnika.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Dubrava ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u kojoj su evidentirane nerazvrstane ceste, javna rasvjeta, pločnici, parkovi, šetalište, javna parkirališta, groblja i mrtvačnice. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja. Podaci o komunalnoj infrastrukturi nisu sistematizirani po nazivu odnosno po pojedinoj građevini i uređajima komunalne infrastrukture, već po katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama, zbog čega nije vidljiv ukupan broj pojedine vrste komunalne infrastrukture. U evidenciju se ne unose podaci o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Osim toga, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu kao što su autobusna stajališta i nadstrešnice, spomenici, dječja igrališta i nogostupi koji su evidentirani u poslovnim knjigama, odnosno koji se održavaju prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Općina Dubrava je u srpnju 2020. donijela Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine, koja je dostavljena nadležnom sudu radi provedbe upisa u zemljišne knjige. Međutim, uz spomenutu Odluku nije priložen popis komunalne infrastrukture koja je proglašena javnim dobrom. Nerazvrstane ceste na području Općine su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz 2014. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine. Općina je za nerazvrstane ceste ranijih godina pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, odnosno poduzimala aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Dubrava, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Dubrava u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Uredbe o darovanju nekretnina, Općina Dubrava je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Dubrava, Općina je do konca 2019. nadležnom ministarstvu dostavljala zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva, od čega se jedan odnosi na komunalnu infrastrukturu (parkiralište), a koje se nalazi na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske. Navedeni zahtjev do vremena obavljanja revizije (travanj 2021.) nije riješen.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima.

Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Dubrava evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima, osim za nerazvrstane ceste i javnu rasvjetu koja je evidentirana u zbirnim iznosima ulaganja. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Dubrava obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima, osim za nerazvrstane ceste i javnu rasvjetu koja je popisana u zbirnim iznosima ulaganja.

Državni ured za reviziju nalaže popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Dubrava je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima i Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti, koje su objavljene u službenom glasilu. Odlukom o komunalnim djelatnostima su, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove deratizacije, poslove dezinfekcije, poslove zbrinjavanja napuštenih životinja te prigodno ukrašavanje općinskih naselja. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 56 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Dubrava, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 56

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Dubrava, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih zelenih površina	Vlastiti pogon
2.	Održavanje groblja	
3.	Održavanje čistoće javnih površina	
4.	Usluge ukopa pokojnika	
5.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
6.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
7.	Održavanje javne rasvjete	
8.	Deratizacija	
9.	Dezinsekcija	
10.	Zbrinjavanje napuštenih životinja	
11.	Prigodno ukrašavanje općinskih naselja	
12.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti pogon te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
13.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
14.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Vlastiti pogon Općine Dubrava osnovan je Odlukom Općinskog vijeća u 2015. unutar Jedinog jedinog upravnog odjela Općine. Odluka sadrži odredbe propisane odredbama članka 40. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Unutarnje ustrojstvo i način rada vlastitog pogona utvrđen je Pravilnikom Općinskog vijeća iz ožujka 2019.

Odlukom o komunalnim djelatnostima i Odlukom o osnivanju vlastitog pogona je utvrđeno da se komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima te održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene povjeravaju vlastitom pogonu, ali navedene komunalne djelatnosti mogu obavljati i pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Navedenim Odlukama nije jasno utvrđena podjela poslova u obavljanju spomenutih komunalnih djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Dubrava jasno utvrditi koju vrstu poslova održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima te održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene obavlja vlastiti pogon, a koja vrsta poslova se može povjeriti na obavljanje drugim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da se koncesija daje na vrijeme od četiri godine, a postupak se provodi u skladu s odredbama Zakona o koncesijama. Prema Odluci o obavljanju komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, postupak odabira osoba s kojima se zaključuje ugovor provodi se prema propisima o javnoj nabavi.

Općina Dubrava je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom opisa izvora financiranja za svaku građevinu posebno. Programom nisu navedeni planirani iznosi izvora financiranja, što nije u skladu s odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima te opisno naznačene izvore financiranja. Programi ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja te iz programa nije vidljivo koje su javne površine, groblja i dio nerazvrstanih cesta obuhvaćeni programima, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za izgradnju vodovoda i širokopojasnog interneta, a koji nisu komunalna infrastruktura prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg i cjeloviti opis poslova održavanja komunalne infrastrukture te iznose izvora financiranja. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Dubrava je u 2020. izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2015. – 2019.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture i vrstama radova te djelomično po pojedinim građevinama. Izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži iskaz troškova održavanja po pojedinim djelatnostima i vrstama radova, ali ne sadrži opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja, zbog čega nije vidljivo koje su javne površine, groblja i dio nerazvrstanih cesta održavani. Izvješća sadrže izvore financiranja naznačene skupno, zbog čega nije vidljivo koji je iznos komunalne naknade, komunalnog doprinosa i drugih izvora utrošen na održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući iskaz troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu zasebno, opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture te sve iznose izvora financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana.

Općina Dubrava je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 11,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 8,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 5,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su tri zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu Dubrava koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u iznosu od 3,60 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Dubrava je u rujnu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s javnih površina i krovova zgrada, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, zbrinjavanje otpadnih voda i odvodnja s javnih površina, držanje životinja, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar Općine, o čemu sastavlja zapisnike, donosi opomene i rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prekršajni nalozi nisu izdavani. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 14 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Dubrava je tijekom 2019. obavljano 13 komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Na području Općine Dubrava tijekom 2019. nisu obavljane komunalne djelatnosti održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene.

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, obavljanje jedne komunalne djelatnosti (usluge ukopa pokojnika) povjereno je vlastitom pogonu, osam djelatnosti je povjereno pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i drugih ugovora ili na temelju narudžbenica (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javne rasvjete, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, poslovi deratizacije, poslovi dezinfekcije, poslovi zbrinjavanja napuštenih životinja te prigodno ukrašavanje općinskih naselja), a jedna djelatnost (obavljanje dimnjačarskih poslova) je povjerena pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Preostale tri djelatnosti (održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja i održavanje čistoće javnih površina) su povjerene vlastitom pogonu, ali i drugim pravnim i fizičkim osobama na temelju narudžbenica, što nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima prema kojoj navedene djelatnosti obavlja vlastiti pogon.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati obavljanje komunalnih djelatnosti, uključujući i održavanja javnih zelenih površina, održavanja groblja i održavanja čistoće javnih površina, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Dubrava.

Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor te način i rok plaćanja, ali neki ugovori ne sadrže jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Tijekom 2019. je zaključen ugovor o energetske učinku, na temelju kojeg je na području Općine zamijenjena sva javna rasvjeta energetske učinkovitim javnom rasvjetom, a koja ostaje u vlasništvu isporučitelja za vrijeme trajanja ugovora. Ugovor je zaključen na vrijeme od 76 mjeseci, a na temelju kojeg se od kolovoza 2019. plaća naknada za energetske uslugu, u kojoj su uključeni i troškovi održavanja javne rasvjete.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Tijekom 2019. su uslužne komunalne djelatnosti povjerene u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, odnosno usluge ukopa pokojnika je obavljao vlastiti pogon, a obavljanje dimnjačarskih poslova je povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji zaključenog u studenome 2016. na vrijeme od pet godina odnosno do studenoga 2021. Isporučitelji navedenih komunalnih usluga su ranijih godina donijeli cjenike komunalnih usluga, a tijekom 2020. donijeli su opće uvjete isporuke komunalnih usluga, koji su objavljeni na mrežnim stranicama Općine Dubrava.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Dubrava za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 4.292.702,00 kn, od čega se 10.418,00 kn odnosi se na rashode za projektantske usluge za izgradnju širokopojasnog interneta, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 4.282.284,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa te druga proračunska sredstva, ali iz izvješća nisu vidljivi iznosi izvora financiranja. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 615.399,00 kn, što čini 14,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 57 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Dubrava za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 57

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Dubrava za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne zelene površine	262.500,00	254.200,00	96,8
2.	Javna rasvjeta	300.000,00	67.333,00	22,4
3.	Javne prometne površine	438.000,00	687.744,00	157,0
4.	Nerazvrstane ceste	250.000,00	201.669,00	80,7
5.	Građevine i uređaji javne namjene	85.000,00	59.500,00	70,0
6.	Projektantske usluge za izgradnju širokopojasnog interneta	0,00	10.418,00	0,0
	Ukupno	1.335.500,00	1.280.864,00	95,9

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 1.280.864,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (javne zelene površine, javna rasvjeta, javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, nerazvrstane ceste te građevine i uređaji javne namjene) odnosi 1.270.446,00 kn.

U tablici broj 58 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Dubrava za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 58

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Dubrava za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	2.449.750,00	2.113.731,00	86,3
2.	Održavanje javnih površina	537.000,00	523.415,00	97,5
3.	Održavanje čistoće javnih površina	120.000,00	112.490,00	93,7
4.	Održavanje javne rasvjete	204.600,00	223.061,00	109,0
5.	Održavanje groblja	27.500,00	39.141,00	142,3
	Ukupno	3.338.850,00	3.011.838,00	90,2

Rashodi za održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina (košnja trave u parkovima, sadnja drveća i uređenje dječjeg igrališta), poslovi deratizacije, dezinfekcije, zbrinjavanja napuštenih životinja i prigodnog ukrašavanja općinskih naselja nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa kao zasebne komunalne djelatnosti i prema vrsti komunalnih djelatnosti kako je navedeno odredbom članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu i odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području Općine, već su navedeni rashodi iskazani zajedno s drugim vrstama komunalnih djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina i održavanje čistoće javnih površina).

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Dubrava.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Dubrava ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela Općine Dubrava. Ovlaсти i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinственog upravnog odjela Općine Dubrava.

Općina Dubrava organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Dubrava

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Dubrava ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su doneseni i javno objavljeni opći uvjeti isporuke i cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, po vrstama komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka i sistematiziranje unesenih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje manjeg dijela komunalne infrastrukture u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama, na to da odlukom o komunalnim djelatnostima nije jasno utvrđena podjela poslova u obavljanju iste komunalne djelatnosti između vlastitog pogona te drugih pravnih ili fizičkih osoba koje poslove mogu obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, na programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na to da se neke komunalne djelatnosti ne obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da neki rashodi u programu održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Dubrava **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Dubrava

Općina Dubrava prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Dubrava.

Općina Dubravica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Dubravica utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 20 km², a obuhvaća devet naselja s 1 437 stanovnika.

U tablici broj 59 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Dubravica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 59

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Dubravica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
			Ukupno	Općina Dubravica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	40	39	1	0
2.	Javne zelene površine	Parkovi	1	1	0	0
3.	Javna rasvjeta	Ormarići za mjerenje utroška električne energije javne rasvjete	21	0	21	0
4.	Groblja	Groblja	1	1	0	0
		Mrtvačnice	1	1	0	0
		Građevinska zemljišta za proširenje groblja	1	1	0	0
Ukupno			65	43	22	0

Općina Dubravica je do kolovoza 2020. evidentirala 65 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega su 43 ili 66,2 % građevine u vlasništvu Općine, a 22 ili 33,8 % je u javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Dubravica ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture i registar nerazvrstanih cesta, u koje su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 92 građevine i uređaje komunalne infrastrukture. Navedene evidencije sadrže propisane podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja, a za nerazvrstane ceste sadrži i podatke o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Za javne zelene površine, javnu rasvjetu i groblja evidencija ne sadrži podatke o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Od građevina javne rasvjete evidentirani su ormari za mjerenje utroška električne energije javne rasvjete za čije je korištenje Općina Dubravica s distributerom električne energije javne rasvjete zaključila ugovor. Rasvjetni stupovi i druga rasvjetna tijela nisu evidentirana, iako su određena ulaganja u javnu rasvjetu evidentirana u glavnoj knjizi. U vrijeme obavljanja revizije, Općina je distributeru električne energije uputila zamolbu za davanjem objašnjenja o načinu i radnjama prijenosa prava vlasništva nad javnom rasvjetom na području Općine. Prema očitovanju distributera električne energije iz ožujka 2021. Općini Dubravica, u skladu s odredbama članka 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnom gospodarstvu iz 1997. (Narodne novine 70/97), distributer je koncem 1997. i početkom 1998. s Gradom Zagrebom i sa svim jedinicama lokalne uprave i samouprave na području distributera električne energije zaključio ugovore o prijenosu vlasništva i prava služnosti – prava upotrebe bez naknade objekata i uređaja javne rasvjete. Tada je zaključen i ugovor s Općinom Dubravica, a prema kojem su Općini pripale svjetiljke javne rasvjete i stezaljke, dok razvodni ormarići za javnu rasvjetu nisu preneseni u vlasništvo Općine jer su svi bili u sastavu nadzemnih trafostanica koje su vlasništvo distributera. Osim navedenog, evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži nogostupe, autobusne nadstrešnice, dječja igrališta i table s natpisom naselja i ulica koje su evidentirane u poslovnim knjigama (ili se održavaju prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture). Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj evidencije komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Općina Dubravica za nerazvrstane ceste kontinuirano donosi odluke o proglašenju javnim dobrom u općoj uporabi na temelju pribavljenih geodetskih elaborata izvedenog stanja. U Odluci o nerazvrstanim cestama iz ožujka 2014. također je navedeno da su nerazvrstane ceste na području Općine javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema pisanom obrazloženju Općine, proglašenje komunalne infrastrukture javnim dobrom ovisi o prihodima Općine. U evidenciji komunalne infrastrukture djelomično su evidentirani provedeni postupci upisa u zemljišne knjige, odnosno za dio komunalne infrastrukture nije vidljivo je li upisan u zemljišne knjige i evidentiran u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine.

Osим za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Dubravica u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Komunalna infrastruktura evidentirana u evidenciji komunalne infrastrukture evidentirana je i u glavnoj knjizi, osim ormarića za mjerenje utroška električne energije javne rasvjete koji su u vlasništvu distributera električne energije. U glavnoj knjizi je evidentirana i druga komunalna infrastruktura, koja se odnosi na nogostup, autobusne nadstrešnice, dječja igrališta, table s natpisom naselja i ulica te ulaganja u javnu rasvjetu (rasvjetna tijela i rasvjetni stupovi). Za dio komunalne infrastrukture (uglavnom se odnosi na javnu rasvjetu i autobusne nadstrešnice) analitička knjigovodstvena evidencija nije ustrojena po pojedinoj građevini i uređajima, već je iskazana u zbirnom iznosu ulaganja. Analitička knjigovodstvena evidencija ne sadrži inventurne brojeve za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i drugu dugotrajnu imovinu, a koji su navedeni u inventurnim listama. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Dubravica obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u naturalnim i novčanim izrazima na način kao što je evidentirana u glavnoj knjizi (u zbirnim iznosima), odnosno dio građevina i uređaja komunalne infrastrukture nije pojedinačno popisani i na način da je vidljiv njihov smještaj.

Državni ured za reviziju nalaže popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Dubravica je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, koja je objavljena u službenom glasilu. Navedenom Odlukom je utvrđeno deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom nisu utvrđeni svi organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti, odnosno nisu utvrđeni organizacijski oblici obavljanja održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanja javnih zelenih površina, održavanja građevina i uređaja javne namjene te usluga ukopa pokojnika. Navedeno je ispravljeno tijekom obavljanja revizije, odnosno u ožujku 2021. donesena je nova Odluka o komunalnim djelatnostima kojom su utvrđeni svi organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 60 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Dubravica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima iz 2019.

Tablica broj 60

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Dubravica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima iz 2019.

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Dubravica
2.	Održavanje groblja	
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Održavanje javne rasvjete	
6.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
7.	Održavanje javnih zelenih površina	-
8.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
9.	Usluge ukopa pokojnika	-
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Odluka o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Dubravica prema odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu nije donesena, a Odluka o komunalnim djelatnostima iz 2019. nije sadržavala rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu i obveze društva prema osnivaču, što je ispravljeno tijekom obavljanja revizije, odnosno utvrđeno Odlukom o komunalnim djelatnostima iz ožujka 2021.

Prema Odluci o komunalnim djelatnostima iz 2019., postupak odabira osoba s kojima se zaključuju ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti provodi se prema propisima o javnoj nabavi, a koncesija se može dati pravnoj ili fizičkoj osobi na vrijeme od pet godina i prema propisima kojima se uređuju koncesije.

Općina Dubravica je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja po vrsti komunalne infrastrukture, odnosno komunalna infrastruktura iskazana je prema računima Računskog plana na četvrtoj razini. Iz Programa nije vidljiva procjena troškova građenja po pojedinoj građevini. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova održavanja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja po vrsti komunalnih djelatnosti, odnosno komunalna infrastruktura iskazana je prema računima Računskog plana na četvrtoj razini. Programi ne sadrže opis i opseg poslova održavanja. Nakon što je Općina zaprimila upute nadležnog ministarstva o načinu izrade programa građenja komunalne infrastrukture, donošenjem drugih izmjena i dopuna programa građenja komunalne infrastrukture za 2020., procjena troškova građenja iskazana je po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture. Prema pisanom očitovanju Općine iz ožujka 2021. te donošenjem prvih izmjena i dopuna programa održavanja komunalne infrastrukture za 2021., za održavanje komunalne infrastrukture utvrđen je opis i opseg poslova održavanja. Programom građenja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su rashodi za adaptaciju općinskog objekta, a koji ne predstavlja komunalnu infrastrukturu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Navedene nepravilnosti su otklonjene programima građenja komunalne infrastrukture za 2020. i 2021. koji sadrže samo građevine i uređaje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Dubravica nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te sadrže opis poslova održavanja, a ne sadrže opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture. Izvješća ne sadrže izvore financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura održavana i građena.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući opseg obavljenih poslova održavanja te izvore financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana.

Općina Dubravica je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 10,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedna zona plaćanja komunalne naknade za sva naselja na području Općine Dubravica, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 2,50 kn/m² korisne površine stambenog prostora.

Općina Dubravica je u rujnu 2018. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, korištenje javnih površina, uklanjanje snijega i leda s javnih površina i krovova objekata, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda djelomično je provodio komunalni redar Općine, donoseći opomene o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. S obzirom na to da komunalni redar na zahtjev Općine nije vodio evidenciju o provedenom nadzoru i nije provjeravao postupanje po izdanim opomenama te nije obavljao poslove koji su mu stavljeni u nadležnost, Općina je u prosincu 2020. Službeničkom sudu podnijela zahtjev radi pokretanja postupka zbog teške povrede službene dužnosti. Prema očitovanju Općine, komunalni redar je od listopada 2020. na bolovanju. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. U ožujku 2021. Općina je donijela Izmjenu i dopunu Odluke o komunalnom redu, a koja sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od deset komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima iz 2019., na području Općine Dubravica je tijekom 2019. obavljano devet komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Na području Općine Dubravica tijekom 2019. nije obavljana komunalna djelatnost održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima.

Obavljanje dvije komunalne djelatnosti (održavanje groblja i usluge ukopa pokojnika) povjereno je trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Dubravica, četiri djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete i održavanje javnih zelenih površina) povjerene su pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti ili narudžbenica, a jedna djelatnost (obavljanje dimnjačarskih poslova) povjerena je fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Ugovor o koncesiji zaključen je u prosincu 2018., na vrijeme od pet godina.

Preostale dvije komunalne djelatnosti koje se odnose na održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, prema očitovanju Općine Dubravica, obavljao je zaposlenik Općine (komunalni redar). S obzirom na to da se rashodi za održavanje navedenih djelatnosti odnose na plaće zaposlenika, u programu održavanja komunalne infrastrukture i u izvješću o izvršenju navedenog programa nisu iskazani planirani i ostvareni rashodi za održavanje spomenutih komunalnih djelatnosti. Prema odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Osim toga, komunalne djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda prema odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima iz 2019. trebalo je obavljati trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati obavljanje komunalnih djelatnosti, uključujući i održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda te održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Dubravica i na način utvrđen odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Dubravica obavlja usluge ukopa pokojnika na temelju Odluke o upravljanju grobljem i ugovora o povjeravanju komunalnih poslova iz 2014. Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor te način i rok plaćanja, ali ne sadrže jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora. Međutim, Općina je od svih pravnih i fizičkih osoba zatražila jamstvo za uredno ispunjenje ugovora, što je u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji komunalnih usluga ukopa i obavljanja dimnjačarskih poslova na području Općine Dubravica nisu donijeli opće uvjete isporuke komunalnih usluga. Cjenik dimnjačarskih usluga donesen je u studenome 2018., a cjenik usluga ukopa u srpnju 2019. Cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama Općine, a cjenik usluga ukopa i na mrežnim stranicama isporučitelja (trgovačkog društva čiji je suosnivač Općina). Cjenici su dostavljeni središnjem tijelu državne uprave i upravnom tijelu županije nadležnom za poslove gospodarstva tijekom svibnja 2021.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i obavljanja dimnjačarskih poslova i ukopa pokojnika, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Dubravica za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 1.338.984,00 kn, od čega se 204.720,00 kn odnosi na rashode za adaptaciju općinske zgrade, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.134.264,00 kn. U izvješćima nisu navedeni izvori financiranja iz kojih je građena i održavana komunalna infrastruktura. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 285.280,00 kn, što čini 25,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 61 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Dubravica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 61

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Dubravica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javna rasvjeta	28.500,00	27.971,00	98,1
2.	Groblja	32.200,00	11.250,00	34,9
3.	Građevine i uređaji javne namjene (oznake ulica i znakovi)	4.625,00	4.613,00	99,7
4.	Nerazvrstane ceste (ceste i šumski putovi)	1.696.270,00	146.413,00	8,6
5.	Javne prometne površine (nogostup)	117.500,00	117.047,00	99,6
6.	Općinska zgrada	205.000,00	204.720,00	99,9
	Ukupno	2.084.095,00	512.014,00	24,6

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 512.014,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (javna rasvjeta, groblja, građevine i uređaji javne namjene, nerazvrstane ceste te javne prometne površine) odnosi 307.294,00 kn, a na građenje drugih građevina 204.720,00 kn. Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.572.081,00 kn ili 75,4 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 62 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Dubravica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 62

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Dubravica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	833.000,00	559.328,00	67,1
2.	Održavanje javne rasvjete	272.000,00	197.353,00	72,6
3.	Održavanje javnih površina	54.000,00	42.940,00	79,5
4.	Održavanje čistoće javnih površina (zimski služba)	72.000,00	21.159,00	29,4
5.	Održavanje groblja	22.000,00	6.190,00	28,1
	Ukupno	1.253.000,00	826.970,00	66,0

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 426.030,00 kn ili 34,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Dubravica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela Općine Dubravica. Pravilnikom o radu i unutarnjem redu Jedininstvenog upravnog odjela Općine iz studenoga 2019. utvrđeni su poslovi iz samoupravnog djelokruga Općine, između ostalog, i poslovi iz područja komunalno stambenih djelatnosti. Sistematizacijom su utvrđene ovlasti i odgovornosti zaposlenika, između ostalog, i komunalnog redara koji obavlja nadzor u provođenju odluka i drugih akata iz područja komunalnog gospodarstva, nadzor nad radom poslovnih subjekata koji obavljaju komunalne djelatnosti, naplaćuje novčane kazne i predlaže pokretanje prekršajnog postupka, predlaže odluke i mjere u cilju unapređenja života stanovnika Općine te sudjeluje u održavanju javnih površina Općine.

Općina Dubravica organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Dubravica

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Dubravica ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u suvlasništvu Općine određeni svi propisani elementi, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture sa svim propisanim elementima, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su doneseni i javno objavljeni cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture po vrstama komunalne infrastrukture odnosno kao zasebne komunalne djelatnosti, te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području.

Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu cjelokupne komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, evidentiranje dijela komunalne infrastrukture u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama tako da bude vidljiva vrijednost svake građevine ili uređaja, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, da se dvije komunalne djelatnosti ne obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima, da nisu doneseni opći uvjeti isporuke i cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, da izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Dubravica **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Dubravica

Općina Dubravica prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Dubravica. U očitovanju navodi da je kolovozu 2021. ažurirana evidencija komunalne infrastrukture na način da su upisani nogostupi, dječje igralište, autobusne nadstrešnice i stajališta te znakovi s nazivom ulica odnosno naselja, te da se za navedenu komunalnu infrastrukturu planira provesti postupak proglašenja komunalnom infrastrukturom. Nadalje navodi da je izmjenama i dopunama programa građenja komunalne infrastrukture za 2021. planirana izrada geodetskih elaborata za groblja radi proglašenja groblja komunalnom infrastrukturom te upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Navodi da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju u vezi s vođenjem analitičkih knjigovodstvenih evidencija, obavljanja popisa imovine te sadržaja izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, a da je u ožujku 2021. donesena nova Odluka o komunalnim djelatnostima kojom održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda nije navedeno kao komunalna djelatnost i kojom je komunalna djelatnost održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene povjerena trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina. Navodi da su u srpnju 2021. usvojeni i objavljeni opći uvjeti isporuke komunalnih usluga ukopa pokojnika te da je isporučitelj komunalne usluge obavljanja dimnjačarskih poslova u rujnu 2021. Općini dostavio prijedlog općih uvjeta isporuke koji će se razmatrati na sljedećoj sjednici općinskog vijeća, a koja se očekuje u studenome 2021. Također navodi da će u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture ubuduće navoditi obrazloženje za odstupanje od plana, kao i analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture.

Općina Farkaševac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Farkaševac utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 74 km², a obuhvaća jedanaest naselja s 1 937 stanovnika.

U tablici broj 63 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Farkaševac po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 63

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Farkaševac po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
			Ukupno	Općina Farkaševac	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	43	24	16	3
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	1	1	0	0
3.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	6	2	4	0
Ukupno			50	27	20	3

Općina Farkaševac je do kolovoza 2020. evidentirala 50 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 27 ili 54,0 % građevina u vlasništvu Općine, 20 ili 40,0 % u javnom vlasništvu, a tri ili 6,0 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Farkaševac ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 50 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, osobi koja njome upravlja te podaci o sudskim sporovima i teretima. U evidenciju se ne unose podaci o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Također, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu kao što su javna rasvjeta, autobusne nadstrešnice, spomenici, dječja igrališta i javne zelene površine (park) koje se održavaju prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture, odnosno koje su evidentirane u poslovnim knjigama. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Općina Farkaševac nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nije pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, odnosno nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige te njeno evidentiranje u katastru. Prema očitovanju Općine, u tijeku je izrada dva geodetska elaborata za nerazvrstane ceste. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Farkaševac u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Farkaševac evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički, ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima, osim za javnu rasvjetu i autobusne nadstrešnice koje su evidentirane u zbirnim iznosima ulaganja, umjesto po pojedinoj infrastrukturi. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. evidentirana je imovina u pripremi u vrijednosti od 17.500,00 kn i odnosi se na projektnu dokumentaciju za izgradnju nogostupa, koja je u tijeku.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Farkaševac obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine, uređaji i oprema komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima, osim za javnu rasvjetu koja je popisana u zbirnim iznosima ulaganja te za autobusne nadstrešnice koje nisu popisane pojedinačno.

Državni ured za reviziju nalaže popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Farkaševac je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima i Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, koje su objavljene u službenom glasilu. Odlukom o komunalnim djelatnostima su, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove deratizacije, poslove dezinfekcije, poslove zbrinjavanja napuštenih životinja te prigodno ukrašavanje općinskih naselja. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici 64 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Farkaševac, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica 64

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Farkaševac, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje groblja	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Farkaševac
2.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
6.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
10.	Usluge ukopa pokojnika	
11.	Deratizacija	
12.	Dezinsekcija	
13.	Zbrinjavanje napuštenih životinja	
14.	Prigodno ukrašavanje općinskih naselja	

Odluka o komunalnim djelatnostima i Odluka o obavljanju komunalnih djelatnosti na temelju ugovora nisu usklađene. Organizacijski oblici odnosno način povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda i prigodnog ukrašavanja općinskih naselja nije utvrđen Odlukom o komunalnim djelatnostima, a prema Odluci o obavljanju komunalnih djelatnosti na temelju ugovora, navedene djelatnosti obavljaju pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora. Također, komunalne djelatnosti održavanja javnih zelenih površina i čistoće javnih površina prema Odluci o komunalnim djelatnostima obavljaju pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora, a navedene djelatnosti nisu obuhvaćene Odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti na temelju ugovora.

Državni ured za reviziju preporučuje uskladiti Odluku o komunalnim djelatnostima na području Općine Farkaševac i Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, u dijelu koji se odnosi na organizacijske oblike odnosno način povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti.

Trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Farkaševac su povjerene komunalne djelatnosti na temelju Odluke o komunalnim djelatnostima, a koja ne sadrži tvrtku društva kojom se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisano da odluka kojom se obavljanje komunalne djelatnosti povjerava trgovačkom društvu treba sadržavati, između ostalog, tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču. Za komunalne djelatnosti održavanja groblja (košnja trave) s trgovačkim društvom je zaključen ugovor u ožujku 2019., kojim su utvrđena međusobna prava i obveze, ali nije ugovoren rok na kojim se povjerava obavljanje spomenute djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnim djelatnostima ili odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Farkaševac utvrditi, između ostalog, tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu i obveze društva prema osnivaču, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnim djelatnostima je utvrđeno da se uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika mogu povjeriti pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Međutim, prema odredbama članka 48. Zakona o komunalnom gospodarstvu, navedene usluge ne može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti jer se ne radi o komunalnoj djelatnosti koja se financira isključivo iz proračuna jedinice lokalne samouprave, već troškove ukopa podmiruju građani. Navedenu komunalnu uslugu na području Općine Farkaševac, primjenjujući odredbe članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, može obavljati trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina. Usluge ukopa su povjerene trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina na temelju ugovora zaključenog u prosincu 2017. na vrijeme od četiri godine (odnosno do prosinca 2021.) i prethodno provedenog postupka prikupljanja ponuda.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Farkaševac utvrditi organizacijski oblik obavljanja uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema Odluci o obavljanju komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, postupak odabira osoba s kojima se zaključuje ugovor provodi se prema propisima o javnoj nabavi.

Općina Farkaševac je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja. Programi ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja te iz programa nije vidljivo koje su sve javne površine, groblja i nerazvrstane ceste obuhvaćene programima, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za konzultantske usluge za izgradnju širokopojasnog interneta, a koji nisu komunalna infrastruktura prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg i cjeloviti opis poslova održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Farkaševac nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova, a ne sadrže opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja, zbog čega nije vidljivo koje su javne površine, groblja i nerazvrstane ceste održavani. U izvješćima o izvršenju programa održavanja i građenja komunalne infrastrukture nisu navedeni izvori financiranja iz kojih je infrastruktura održavana i građena.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja te izvore financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana.

Općina je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 8,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 5,70 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,6 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su dvije zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu Farkaševac koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u iznosu od 3,60 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Farkaševac je u prosincu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s javnih površina i krovova zgrada, zbrinjavanje otpadnih voda i odvodnja s javnih površina, držanje životinja, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar Općine, donoseći opomene i rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prekršajni nalozi nisu izdavani. Prema izvješću o radu komunalnog redara za 2019., nadzor se provodio redovnim putem ili na temelju prijave mještana. Nadzor je obuhvaćao neuredno držanje okućnica, neobrađeno poljoprivredno zemljište, zbrinjavanje napuštenih životinja s javnih površina, uklanjanje nepropisno parkiranih vozila i olupina vozila s javnih površina, zamjenu rasvjetnih tijela javne rasvjete te održavanje cesta i javnih površina. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže Odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 14 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Farkaševac je tijekom 2019. obavljano jedanaest komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Na području Općine Farkaševac tijekom 2019. nisu obavljane komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene te održavanja čistoće javnih površina.

U skladu s odlukama o komunalnim djelatnostima, obavljanje tri komunalne djelatnosti (održavanje groblja, usluge ukopa pokojnika i obavljanje dimnjačarskih poslova) povjerene su trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Farkaševac, a preostalih osam djelatnosti su povjerene pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti ili na temelju narudžbenica.

Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor te način i rok plaćanja, ali ne sadrže jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasniku jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Farkaševac, kao isporučitelj komunalnih usluga ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova na području Općine, donio je u ožujku 2021. opće uvjete isporuke usluga ukopa pokojnika, uz suglasnost jedinice lokalne samouprave koja je većinski vlasnik navedenog društva, a ranijih godina i cjenike usluga ukopa i obavljanja dimnjačarskih poslova, koji su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja. Opći uvjeti isporuke usluga ukopa pokojnika nisu objavljeni u službenom glasniku i na mrežnim stranicama Općine. Isporučitelj nije donio opće uvjete isporuke obavljanja dimnjačarskih poslova.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i obavljanja dimnjačarskih poslova te javno objaviti opće uvjete isporuke svih komunalnih usluga, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Farkaševac za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 4.755.343,00 kn, od čega se 2.475.755,00 kn odnosi na rashode za građenje i održavanje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, a 3.736,00 kn odnosi se na rashode za konzultantske usluge za izgradnju širokopojsnog interneta, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.275.852,00 kn. Izvori financiranja nisu vidljivi iz izvješća, a prema programima izvori su sredstva komunalne naknade, komunalnog doprinosa te druga proračunska sredstva.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 1.013.744,00 kn, što čini 44,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 65 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Farkaševac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 65

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Farkaševac za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Javne zelene površine	52.834,00	15.334,00	29,0
2.	Groblja	410.000,00	351.468,00	85,7
3.	Javna rasvjeta	1.065.000,00	993.181,00	93,3
4.	Javne prometne površine	20.000,00	17.500,00	87,5
5.	Konzultantske usluge za izgradnju širokopoljnog interneta	5.000,00	3.736,00	74,7
6.	Građevine za gospodarenje komunalnim otpadom	2.455.440,00	2.454.115,00	99,9
		4.008.274,00	3.835.334,00	95,7

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 3.835.334,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (javne zelene površine, groblja, javna rasvjeta i javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima) odnosi 1.377.483,00 kn, a na građenje drugih građevina 2.457.851,00 kn. Rashodi za građenje komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture i u izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani prema vrsti komunalne infrastrukture, odnosno kako je navedeno odredbama članaka 59. i 60. Zakona o komunalnom gospodarstvu, zbog čega su podaci iz izvješća za potrebe Tablice 65 grupirani prema vrsti komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za građenje komunalne infrastrukture u programima građenja komunalne infrastrukture i u izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 66 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Farkaševac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 66

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Farkaševac za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javnih površina	234.000,00	167.978,00	71,8
2.	Održavanje groblja	68.000,00	49.472,00	72,8
3.	Održavanje javne rasvjete	160.000,00	154.286,00	96,4
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.045.000,00	526.633,00	50,4
5.	Zaštita okoliša prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (kapitalne pomoći za sanaciju odlagališta otpada, sanacija divljih odlagališta otpada)	40.000,00	21.640,00	54,1
		1.547.000,00	920.009,00	59,5

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 920.009,00 kn, od čega se na održavanje komunalne infrastrukture (održavanje javnih zelenih površina, groblja, javne rasvjete i nerazvrstanih cesta) odnosi 898.369,00 kn, a na održavanje drugih građevina 21.640,00 kn. Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 626.991,00 kn ili 40,5 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za poslove zbrinjavanja napuštenih životinja planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o njegovu izvršenju u okviru rashoda za održavanje javnih površina, umjesto kao zasebna komunalna djelatnost (od lokalnog značaja), u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima. Rashodi za prigodno ukrašavanje općinskih naselja su pogrešno iskazani unutar izvješća o izvršenju programa građenja, umjesto unutar izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, a rashodi za deratizaciju i dezinfekciju ostvareni u iznosu od 66.000,00 kn nisu iskazani u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture. Navedene rashode trebalo je iskazati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i za poslove zbrinjavanja napuštenih životinja, u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Farkaševac. Također preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju iskazivati sve rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i poslove deratizacije i dezinfekcije, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Farkaševac ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela Općine Farkaševac. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedininstvenog upravnog odjela Općine Farkaševac.

Općina Farkaševac organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Farkaševac

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Farkaševac ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da programi građenja komunalne infrastrukture sadrže sve propisane elemente, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su doneseni i javno objavljeni cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, a dijelom i opći uvjeti isporuke te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje dijela komunalne infrastrukture u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama, na to da odlukom o komunalnim djelatnostima nije utvrđen organizacijski oblik obavljanja ukopa pokojnika, na usklađivanje pojedinačnih odluka o komunalnim djelatnostima u dijelu koji se odnosi na organizacijske oblike odnosno način povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti, na odluku o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u suvlasništvu Općine kojom nisu određeni svi propisani elementi, na programe održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, na donošenje i objavu dijela općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, na to da programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju nisu obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, po vrstama komunalne infrastrukture odnosno kao zasebne komunalne djelatnosti, da izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Farkaševac **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Farkaševac

Općina Farkaševac prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Farkaševac.

Općina Gradec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Gradec utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 88 km², a obuhvaća 20 naselja s 3 681 stanovnika.

U tablici broj 67 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Gradec po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 67

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Gradec po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
			Ukupno	Općina Gradec	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	85	79	6	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Nogostupi	1	0	1	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	1	1	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	1	0	1	0
		Dječja igrališta	21	5	16	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	4	0	4	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	5	0	0
		Mrtvačnice	4	4	0	0
7.	Javna rasvjeta	Trafostanice (obračunska mjerna mjesta)	26	1	25	0
8.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Autobusna stajališta	15	1	14	0
Ukupno			163	96	67	0

Općina Gradec je do kolovoza 2020. evidentirala 163 građevine i uređaje komunalne infrastrukture, od čega je 96 ili 58,9 % građevina u vlasništvu Općine, a 67 ili 41,1 % je u javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Gradec ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 163 građevine i uređaje komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na nerazvrstane ceste. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, vlasništvu i statusu komunalne infrastrukture, a za nerazvrstane ceste, javne zelene površine, groblja i građevine javne namjene i podaci o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini. U evidenciju se ne unose podaci o osobi koja njome upravlja, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, a za nogostup, parkiralište, javnu rasvjetu i građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza ne unose se ni podaci o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj evidencije komunalne infrastrukture. Od javne rasvjete, u evidenciji su evidentirane samo trafostanice kao obračunska mjerna mjesta, s obzirom na to da je sva javna rasvjeta na području Općine tijekom 2019. zamijenjena ekološkom štednom javnom rasvjetom, na temelju ugovora o energetskom učinku, prema kojoj zamijenjene građevine, uređaji i oprema javne rasvjete ostaju u vlasništvu isporučitelja do isteka zaključenog ugovora. Spomenuti ugovor je zaključen u siječnju 2019. na vrijeme od deset godina i devet mjeseci.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Gradec, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Nerazvrstane ceste na području Općine su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz 2015. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine, a za groblje je u siječnju 2021. donesena Odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi. Općina je za nerazvrstane ceste ranijih godina pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, odnosno poduzimala aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osим za nerazvrstane ceste i groblja, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Gradec u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Gradec evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički, nije ustrojena analitička evidencija po vrsti, količini i vrijednosti. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti inventurni broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. evidentirana je imovina u pripremi u vrijednosti od 5.469.614,00 kn, od čega se 105.000,00 kn odnosi na projektnu dokumentaciju za izgradnju parkirališta i pješačke zone. Projektna dokumentacija za izgradnju parkirališta izrađena je u 2017., a za izgradnju pješačke zone u 2018. te je tijekom 2020. prenesena na račune imovine u upotrebi.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Gradec obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine, uređaji i oprema komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima. Dio građevina i uređaja komunalne infrastrukture popisani su pojedinačno, a dio je popisani u zbirnom iznosu ulaganja (javna rasvjeta, dječja igrališta i dio nerazvrstanih cesta). Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi, kao što su spomenici, park i autobusna stajališta, a koji su evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, a popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Gradec je u ožujku 2020. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, koja je objavljena u službenom glasilu.

Odlukom je, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i pet drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na zimsku službu, prigodno ukrašavanje općinskih naselja, poslove uklanjanja životinjskih lešina s javnih površina, poslove zbrinjavanja napuštenih životinja te poslove deratizacije, dezinsekcije i dezinfekcije. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 68 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Gradec, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 68

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Gradec, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Gradec
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Zimska služba	
8.	Prigodno ukrašavanje općinskih naselja	
9.	Održavanje groblja	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
11.	Usluge ukopa pokojnika	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Gradec te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Održavanje javne rasvjete	
13.	Uklanjanje životinjskih lešina s javnih površina	
14.	Zbrinjavanje napuštenih životinja	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
15.	Deratizacija, dezinsekcija i dezinfekcija	

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da se komunalne djelatnosti povjeravaju trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Gradec na neodređeno vrijeme, a trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina na vrijeme od dvije godine. Odlukom su utvrđene obveze trgovačkih društava prema Općini te nadzor nad obavljanjem komunalnih djelatnosti. S vlastitim trgovačkim društvom je u 2014. zaključen ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti, na neodređeno vrijeme, dok ugovor s trgovačkim društvom čiji je suosnivač Općina zaključen je u 2021. Prema Odluci o komunalnim djelatnostima, postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti provodi se prema propisima o javnoj nabavi.

Odlukom o komunalnim djelatnostima je utvrđeno da se komunalna djelatnost održavanja javne rasvjete povjerava vlastitom trgovačkom društvu, ali i pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odlukom nije jasno utvrđeno koji su poslovi održavanja javne rasvjete povjereni trgovačkom društvu, a koje poslove obavlja pravna ili fizička osoba na temelju ugovora.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Gradec jasno utvrditi koju vrstu poslova održavanja javne rasvjete obavlja trgovačko društvo čiji je osnivač Općina, a koja vrsta navedenih poslova se može povjeriti na obavljanje drugim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Općina Gradec je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja odvojeno za svaku građevinu komunalne infrastrukture, osim za nerazvrstane ceste za koje je procjena troškova iskazana ukupno te nije vidljivo na koje se ceste planirani radovi odnose. U programima je navedeno da su sredstva planirana iz proračuna Općine i drugih izvora, odnosno nisu jasno navedeni svi izvori financiranja, s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu odvojeno. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova po djelatnostima i vrstama radova, ali ne sadrže opis i opseg poslova održavanja. U programima održavanja komunalne infrastrukture je navedeno da se održavanje financira iz sredstava komunalne naknade i drugih izvora, odnosno nisu jasno navedeni svi izvori financiranja. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. planirani su rashodi za održavanje vodovodne mreže, a koji nisu komunalna djelatnost prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja odvojeno za svaku građevinu i odvojeno prema izvoru njihova financiranja, opis i opseg poslova održavanja te sve izvore i iznose izvora financiranja. Preporučuje se u programima održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Gradec nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinska načelnica je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnijela predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim djelatnostima, odnosno iskaz troškova građenja po pojedinim građevinama, osim za nerazvrstane ceste.

Troškovi građenja nerazvrstanih cesta su iskazani u ukupnom iznosu te nije vidljivo koje su ceste građene ili modernizirane. Izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži opis i opseg obavljenih poslova održavanja, odnosno iz izvješća nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druga komunalna infrastruktura održavani. U izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture nisu navedeni izvori financiranja iz kojih je infrastruktura održavana i građena.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući iskaz troškova građenja odvojeno za svaku građevinu i odvojeno prema izvoru njihova financiranja, opis i opseg obavljenih poslova održavanja te sve izvore financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana.

Općina Gradec je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, a u prosincu 2019. izmjene i dopune navedene Odluke te je u studenome 2018. donijela Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 8,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 5,70 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,6 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su tri zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu Gradec koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u iznosu od 1,70 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Gradec je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu, a u rujnu 2019. izmjene i dopune navedene Odluke, kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s javnih površina i krovova zgrada, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar Općine, donoseći opomene i rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prekršajni nalozi nisu izdavani. Prema izvješću o radu komunalnog redara za 2019., tijekom 2019. izdano je 47 rješenja kojima je naloženo poduzimanje mjera u svrhu održavanja komunalnog reda, održavanja cesta, zaštite okoliša i zaštite životinja. Slane su opomene zbog spaljivanja građevinskog otpada na privatnim dvorištima i za uklanjanje ambrozije. Obavljane su kontrole u održavanju komunalne infrastrukture (uglavnom u održavanju cesta). Također su odrađene brojne intervencije na zahtjev drugih institucija (policije, službe 112) i mještana (zbog neispravne javne rasvjete).

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Gradec sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Tijekom 2019. su komunalne djelatnosti na području Općine Gradec obavljane na temelju Odluke o komunalnim djelatnostima iz 2013. te izmjena i dopuna navedene Odluke iz rujna 2019., a prema kojoj je utvrđeno devet komunalnih djelatnosti propisanih odredbama sada važećeg Zakona o komunalnom gospodarstvu i dvije djelatnosti koje se više ne smatraju komunalnim djelatnostima. Odluka o komunalnim djelatnostima trebala je biti usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu do veljače 2019., a usklađena je u ožujku 2020.

Tijekom 2019. je obavljano svih devet komunalnih djelatnosti utvrđenih Odlukom o komunalnim djelatnostima iz 2013. te izmjenama i dopunama navedene Odluke iz 2019., od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Gradec obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. U skladu sa spomenutom Odlukom, obavljanje četiri komunalnih djelatnosti (održavanje javnih zelenih površina, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje čistoće javnih površina te održavanje javne rasvjete) povjereno je vlastitom trgovačkom društvu, a tri djelatnosti (održavanje groblja, usluge ukopa pokojnika i obavljanje dimnjačarskih poslova) povjerene su trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina. Uslužna komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova se do srpnja 2019. obavljala na temelju ugovora o koncesiji iz srpnja 2014., u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima iz 2013., nakon čega je navedena djelatnost povjerena trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Gradec, u skladu s izmjenama i dopunama navedene Odluke iz 2019.

Preostale dvije komunalne djelatnosti nisu obavljane u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima iz 2013. Komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta je tijekom 2019. obavljalo vlastito trgovačko društvo, ali i druge pravne i fizičke osobe na temelju zaključenih ugovora ili na temelju narudžbenica, a komunalne djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda obavljala je fizička osoba na temelju zaključenog ugovora. Prema odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima iz 2013., vlastito trgovačko društvo trebalo je obavljati komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta, a trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Gradec komunalne djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati obavljanje komunalnih djelatnosti, uključujući i održavanje nerazvrstanih cesta te održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Gradec.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Gradec kao isporučitelj komunalne usluge ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova je u ožujku 2021. donio opće uvjete isporuke, uz suglasnost Općine. Opći uvjeti isporuke objavljeni su na mrežnim stranicama isporučitelja te su objavljeni u službenom glasniku i na mrežnim stranicama Općine. Cjenik usluga ukopa donesen je u 2013., a obavljanja dimnjačarskih poslova u srpnju 2018., nakon čega se cijene nisu mijenjale. Navedeni cjenici objavljeni su na mrežnim stranicama isporučitelja.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Gradec za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 1.877.375,00 kn, od čega se 7.753,00 kn odnosi na rashode za građenje širokopojasne telekomunikacijske mreže, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.869.622,00 kn. Osim toga, programom održavanja planirani su rashodi za održavanje vodovodne mreže u iznosu od 40.000,00 kn koji nisu ostvareni, a koji također nisu komunalna djelatnost prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz izvješća nisu vidljivi izvori financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 1.195.789,00 kn, što čini 64,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 69 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Gradec za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 69

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Gradec za 2019.,

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.000.000,00	377.518,00	37,8
2.	Javne prometne površine	410.000,00	398.634,00	97,2
3.	Javna rasvjeta	70.000,00	44.369,00	63,4
4.	Izgradnja širokopojasne telekomunikacijske infrastrukture	0,00	7.753,00	0,0
	Ukupno	1.480.000,00	828.274,00	56,0

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 828.274,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, javne prometne površine i javna rasvjeta) odnosi 820.521,00 kn. Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su 651.726,00 kn ili 44,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 70 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Gradec za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 70

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Gradec za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	60.000,00	98.147,00	163,6
2.	Održavanje javnih površina	110.000,00	122.359,00	111,2
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	740.000,00	570.364,00	77,1
4.	Održavanje javne rasvjete	290.000,00	258.231,00	89,0
5.	Održavanje vodovodne mreže	40.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	1.240.000,00	1.049.101,00	84,6

Rashodi za održavanje javnih zelenih površina, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje čistoće javnih površina planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o njegovu izvršenju u okviru rashoda za održavanje javnih površina, iako su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Gradec.

Dio rashoda za održavanje javne rasvjete odnosi se na naknadu za energetska uslugu, na temelju ugovora o energetska učinku zaključenom u siječnju 2019., a prema kojem isporučitelj za vrijeme trajanja navedenog ugovora se obvezuje održavati javnu rasvjetu u funkcionalnom stanju.

U programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i u izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani rashodi za održavanje groblja jer troškove održavanja groblja iskazuje trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Gradec te ih podmiruje iz vlastitih prihoda (grobnih naknada).

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara.

Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Gradec ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela Općine Gradec. Ovlaсти i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinственog upravnog odjela Općine Gradec.

Općina Gradec organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Gradec

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Gradec ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta i groblja u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkim društvima u vlasništvu i suvlasništvu Općine određeni svi propisani elementi, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinska načelnica podnijela predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su doneseni i javno objavljeni opći uvjeti isporuke i cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, po vrstama komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste i groblja u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na ustrojavanje analitičkih knjigovodstvenih evidencija komunalne infrastrukture i druge imovine, na to da odlukom o komunalnim djelatnostima nije jasno utvrđena podjela poslova u obavljanju iste komunalne djelatnosti između trgovačkog društva u vlasništvu Općine te drugih pravnih ili fizičkih osoba koje poslove mogu obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, na programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na to da se neke komunalne djelatnosti ne obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima, da neki rashodi u programu održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti, da izvješća o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrže obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Gradec **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Gradec

Općina Gradec prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Gradec. U očitovanju navodi da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, odnosno da će evidenciju komunalne infrastrukture dopuniti propisanim podacima, provoditi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju komunalne infrastrukture i druge imovine koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, procijeniti vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati registar nekretnina koji se vodi od 2019., kao i poslovne knjige. Nadalje navodi da će se građevinama i uređajima komunalne infrastrukture dodijeliti inventurni brojevi, da će se analitička knjigovodstvena evidencija putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture, da su programi građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2021. doneseni sa svim propisanim elementima te da će izvješća o izvršenju navedenih programa donijeti na isti način, da će komunalne djelatnosti povjeravati u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, da će u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženja za odstupanja od plana, a rashode za održavanje komunalne infrastrukture iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti. Također navodi da će analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture, uvesti kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom te izvještavati o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama.

Općina Jakovlje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Jakovlje utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 36 km², a obuhvaća tri naselja s 3 930 stanovnika.

U tablici broj 71 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Jakovlje po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 71

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Jakovlje po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Jakovlje	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	158	158	0	0
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	5	5	0	0
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	1	1	0	0
		Parkovi	3	3	0	0
		Travnjaci	3	3	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	3	3	0	0
		Autobusne nadstrešnice	17	17	0	0
		Javni zdenci	2	2	0	0
5.	Javna rasvjeta	Trafostanice (obračunska mjerna mjesta)	22	22	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	1	0	0
Ukupno			215	215	0	0

Općina Jakovlje je do kolovoza 2020. evidentirala 215 građevina i uređaja komunalne infrastrukture koji su u vlasništvu Općine.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Jakovlje ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 215 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na nerazvrstane ceste. Od javne rasvjete, u evidenciji su evidentirane samo trafostanice kao obračunska mjerna mjesta, s obzirom na to da je sva javna rasvjeta na području Općine tijekom 2018. zamijenjena ekološkom štednom javnom rasvjetom, na temelju ugovora o energetskom učinku, prema kojem zamijenjene građevine, uređaji i oprema javne rasvjete ostaju u vlasništvu isporučitelja do isteka zaključenog ugovora. Spomenuti ugovor je zaključen na vrijeme od sedam godina. U evidenciju komunalne infrastrukture unose se propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Također, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu kao što su nogostupi, a koji su evidentirani u poslovnim knjigama. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Jakovlje, nerazvrstane ceste na području Općine su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz studenoga 2014. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi i u vlasništvu Općine. Općina je za nerazvrstane ceste, groblje, dječje igralište i park pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, odnosno poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osим za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Jakovlje u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Uredbe o darovanju nekretnina, Općina Jakovlje je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Općine Jakovlje, Općina je do konca 2019. nadležnom ministarstvu dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za tri nekretnine na svom području, a koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, od čega se jedna odnosi na građevinu komunalne infrastrukture (park). Za park je u siječnju 2019. izdana tabularna isprava te je upisan u zemljišne knjige u vlasništvu Općine.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Jakovlje evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički ručno se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti i vrijednosti, ali ne i po količini odnosno po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture. Navedena evidencija ne sadrži inventurne brojeve pojedine imovine, a koji su upisani u inventurnim listama. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Jakovlje obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su uneseni podaci o imovini u novčanim izrazima, a u pojedinim slučajevima i u naturalnim izrazima (količine), ali nerazvrstane ceste i autobusna stajališta (nadstrešnice) nisu pojedinačno popisani.

Državni ured za reviziju nalaže popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Jakovlje je u rujnu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, a u studenome 2018. njezine izmjene, koje su objavljene u službenom glasilu. Navedenom Odlukom je utvrđeno jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 72 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Jakovlje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 72

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Jakovlje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti pogon
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje čistoće javnih površina	
6.	Usluge ukopa pokojnika	
7.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
8.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da vlastiti pogon obavlja komunalne djelatnosti u skladu s propisima i općim aktima Općine Jakovlje. Koncesija za komunalni linijski prijevoz putnika i obavljanje dimnjačarskih poslova daje se na vrijeme od dvije godine, a postupak dodjele koncesija provodi se prema propisima o koncesijama. Postupak odabira osoba s kojima se zaključuju ugovori o obavljanju komunalnih poslova provodi se prema propisima o javnoj nabavi.

Vlastiti pogon je osnovan u rujnu 2018. odlukom Općinskog vijeća, kao organizacijska jedinica Jedinistvenog upravnog odjela Općine. Vlastiti pogon je samostalan u obavljanju komunalnih djelatnosti.

Općina Jakovlje je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja po vrsti komunalne infrastrukture, ali ne i za svaku građevinu posebno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja, procjenu pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja. Iz programa nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druga komunalna infrastruktura obuhvaćene programom, a programi ne sadrže i podatke o opsegu poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programi građenja i održavanja komunalne infrastrukture sadrže izvore i iznose izvora financiranja koji su navedeni na razini podskupine računskog plana proračuna (odnosno na trećoj razini), zbog čega nisu vidljivi pojedinačni izvori i iznosi financiranja komunalnih djelatnosti i komunalne infrastrukture (nije vidljiv iznos komunalne naknade, iznos komunalnog doprinosa, iznos šumskog doprinosa, drugo).

Programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za izradu dokumenata prostornog uređenja, uvođenje širokopojasnog interneta, prigodnu blagdansku rasvjetu i vodovodnu mrežu, a koji nisu komunalna infrastruktura i djelatnost prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu zasebno, opseg i cjeloviti opis poslova održavanja komunalne infrastrukture te sve izvore financiranja. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Zadnje izvješće o stanju u prostoru na području Općine Jakovlje izrađeno je za razdoblje 2009. – 2013.

Općinska načelnica je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnijela predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja po vrstama komunalne infrastrukture, ali ne i po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture. Izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture i cjeloviti opis poslova održavanja jer nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druge građevine komunalne infrastrukture održavane. Izvješća sadrže izvore i iznose izvora financiranja koji su navedeni na razini podskupine računskog plana (odnosno na trećoj razini), zbog čega nisu vidljivi pojedinačni izvori i iznosi financiranja komunalnih djelatnosti i komunalne infrastrukture (nije vidljiv iznos komunalne naknade, iznos komunalnog doprinosa, iznos šumskog doprinosa, drugo).

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući iskaz troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu zasebno, opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture te sve izvore financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana.

Općina Jakovlje je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona plaćanja komunalnog doprinosa za sva naselja na području Općine Jakovlje, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je od 15,00 kn/m³ za pomoćne građevine do 28,00 kn/m³ za građevine trgovačke djelatnosti i skladišne prostore. Najviša vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 2,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedna zona plaćanja komunalne naknade za sva naselja na području Općine Jakovlje, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 3,60 kn/m² korisne površine stambenog prostora.

Općina Jakovlje je u lipnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće, čuvanje i korištenje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda s krovova i javnih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, sanitarno komunalne mjere (čišćenje septičkih jama, deratizacija), skupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, držanje kućnih ljubimaca, obavljanje dimnjačarskih poslova, prodaja robe izvan prodavaonica, agrotehničke mjere, uvjeti korištenja nerazvrstanih cesta i održavanje javno prometnih površina, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar Općine. U obavljanju nadzora komunalni redar sastavlja zapisnike o provedenom nadzoru te donosi opomene i upozorenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od jedanaest komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Jakovlje je tijekom 2019. obavljano deset komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. i 2020. nije se obavljala uslužna djelatnost komunalnog linijskog prijevoza putnika.

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, obavljanje šest komunalnih djelatnosti (održavanje javnih zelenih površina, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina te usluge ukopa pokojnika) povjereno je vlastitom pogonu, tri djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i održavanje javne rasvjete) su povjerene pravnim osobama na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i drugih ugovora, a jedna djelatnosti (obavljanje dimnjačarskih poslova) povjerena je fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Ugovor o koncesiji zaključen je u listopadu 2016. na vrijeme od pet godina, što nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima iz 2018., prema kojoj se koncesija daje na razdoblje od dvije godine. Općina Jakovlje je u veljači 2021. donijela Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o komunalnim djelatnostima, a kojima su promijenjene odredbe o koncesiji na način da se koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova i komunalni linijski prijevoz putnika daje na vrijeme od pet godina.

Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge obavljanja dimnjačarskih poslova (koncesionar) je u studenome 2018. donio opće uvjete isporuke obavljanja dimnjačarskih poslova, a u listopadu 2016. cjenik navedenih usluga, koji su objavljeni na mrežnim stranicama Općine Jakovlje. Cjenik je donesen uz suglasnost Općine, a na opće uvjete isporuke nije pribavljena suglasnost Općinskog vijeća. Opći uvjeti isporuke obavljanja dimnjačarskih poslova nisu objavljeni u službenom glasilu Općine. Navedeni opći uvjeti isporuke i cjenik nisu objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja jer koncesionar nema svoju mrežnu stranicu. Vlastiti pogon kao isporučitelj komunalne usluge ukopa pokojnika nije donio opće uvjete isporuke i cjenik usluga ukopa, a ukop se obavlja po cijenama koje su navedene u Odluci o visini cijena usluga na groblju Kraljev Vrh, koju je donijelo Općinsko vijeće u rujnu 2013.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i ukopa pokojnika, uz suglasnost Općine Jakovlje te opće uvjete isporuke objaviti u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Jakovlje za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 5.217.751,00 kn, od čega se 2.015.447,00 kn odnosi na rashode za građenje i održavanje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, a 167.902,00 kn odnosi se na rashode za izradu dokumenata prostornog uređenja, uvođenje širokopojasnog interneta, održavanje vodovodne i plinske mreže te prigodnu blagdansku rasvjetu, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.034.402,00 kn. U izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture nisu detaljno navedeni izvori financiranja. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 702.303,00 kn, što čini 23,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 73 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Jakovlje za 2019., prema podacima iz izvješću o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 73

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Jakovlje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.735.000,00	1.430.479,00	82,4
2.	Javne zelene površine	245.000,00	239.142,00	97,6
3.	Javna rasvjeta	92.000,00	91.824,00	99,8
4.	Groblja	20.000,00	13.750,00	68,8
5.	Građevine i oprema za gospodarenje komunalnim otpadom	2.035.000,00	2.000.779,00	98,3
6.	Izrada dokumenata prostornog uređenja	106.500,00	24.000,00	22,5
7.	Uvođenje širokopojasnog interneta	192.500,00	79.575,00	41,3
	Ukupno	4.426.000,00	3.879.549,00	87,7

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 3.879.549,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, javne zelene površine, javna rasvjeta i groblja) odnosi 1.775.195,00 kn, a na građenje drugih građevina 2.104.354,00 kn.

U okviru rashoda za građenje i rekonstrukciju cesta evidentirani su i radovi na uređenju autobusnih nadstrešnica, a koje je trebalo iskazati u okviru rashoda za građenje građevina i uređaja javne namjene, odnosno u okviru rashoda za građenje komunalne infrastrukture na koju se odnose, kako je navedeno odredbom članka 59. i 60. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za građenje komunalne infrastrukture u programima građenja komunalne infrastrukture i u izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 74 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Jakovlje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 74

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Jakovlje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	400.000,00	364.344,00	91,1
2.	Održavanje groblja	126.000,00	107.687,00	85,5
3.	Održavanje i čišćenje javnih površina	150.000,00	141.067,00	94,0
4.	Održavanje javne rasvjete	545.000,00	544.490,00	99,9
5.	Komunalne akcije	105.000,00	101.619,00	98,7
6.	Gospodarenje komunalnim otpadom	103.000,00	14.668,00	14,2
7.	Održavanje vodovodne i plinske mreže	7.000,00	1.582,00	22,6
8.	Prigodna blagdanska rasvjeta	80.000,00	62.745,00	78,4
	Ukupno	1.516.000,00	1.338.202,00	88,3

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 1.338.202,00 kn, od čega se na održavanje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, groblja, javne površine, javna rasvjeta i komunalne akcije) odnosi 1.259.207,00 kn.

U programu održavanja komunalne infrastrukture i u izvješću o izvršenju navedenog programa su u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta iskazani i rashodi za održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, a u okviru rashoda za održavanje i čišćenje javnih površina iskazani su i rashodi za održavanje javnih zelenih površina (održavanje parka i drugih javnih površina) te rashodi za održavanje građevina i uređaja javne namjene (natpisi ulica). Nadalje, prema pisanom obrazloženju Općine Jakovlje, ostvareni rashodi za komunalne akcije u iznosu od 101.619,00 kn odnose se na nabavu materijala i opreme za održavanje javnih površina na temelju zahtjeva tri mjesna odbora, a poslove su obavili vlastiti pogon i druge pravne osobe na temelju narudžbenica. Nadalje, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture vlastitog pogona kao što su gorivo za kosilicu, radna i zaštitna odjeća i obuća te drugi materijalni rashodi. Navedeni rashodi su iskazani unutar rashoda za održavanje groblja umjesto po vrstama komunalne djelatnosti te nisu iskazani i pripadajući rashodi za plaće zaposlenika vlastitog pogona. Sve spomenute rashode za komunalne djelatnosti trebalo je planirati i iskazivati zasebno prema vrstama komunalnih djelatnosti, kako je propisano odredbama članaka 22. i 23. Zakona o komunalnom gospodarstvu i utvrđeno Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Jakovlje.

Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni u iznosu od 544.490,00 kn odnose se na naknadu za energetske usluge na temelju zaključenog ugovora o energetskom učinku i troškove električne energije javne rasvjete.

Tijekom 2018. je na čitavom području Općine Jakovlje izvršena zamjena svih rasvjetnih tijela ekološkom štednom javnom rasvjetom te za sva nova rasvjetna tijela postoji jamstveni rok od sedam godina.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Jakovlje ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela Općine Jakovlje. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedininstvenog upravnog odjela Općine Jakovlje.

Općina Jakovlje organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Jakovlje

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Jakovlje ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta i groblja u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinska načelnica podnijela predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su doneseni i javno objavljeni cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, a dijelom i opći uvjeti isporuke, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste i groblja u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje dijela komunalne infrastrukture u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama tako da bude vidljiva vrijednost svake građevine ili uređaja, na programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na donošenje i objavu dijela općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine.

Također se propusti odnose i na iskazivanje rashoda u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju po vrstama komunalne infrastrukture odnosno kao zasebne komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Jakovlje **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Jakovlje

Općina Jakovlje prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Jakovlje.

Općina Klinča Sela

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Klinča Sela utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 77 km², a obuhvaća 14 naselja s 5 231 stanovnika.

U tablici broj 75 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Klinča Sela po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 75

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Klinča Sela po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Klinča Sela	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	125	70	3	52
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovi	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	2	2	0	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	6	3	1	2
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Autobusne nadstrešnice	38	12	26	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	1	0	2
		Mrtvačnice	3	0	2	1
Ukupno			178	89	32	57

Općina Klinča Sela je do kolovoza 2020. evidentirala 178 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 89 ili 50,0 % građevina u vlasništvu Općine, 32 ili 18,0 % u javnom vlasništvu, a 57 ili 32,0 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Klinča Sela ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 178 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na nerazvrstane ceste.

U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini, o vlasništvu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja te napomene kod pojedinih građevina za koje je u tijeku postupak usklađenja zemljišnih knjiga. Evidencija ne sadrži podatke o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Također, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu kao što su javna rasvjeta, pješačke staze, spomenici, oglasne ploče, parkovi i druge javne zelene površine koje su evidentirane u poslovnim knjigama ili se održavaju prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj evidencije komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Klinča Sela, nerazvrstane ceste na području Općine su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz 2014. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi i u vlasništvu Općine. Općina je za nerazvrstane ceste pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, odnosno poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Klinča Sela u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Klinča Sela evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima, osim za dio javne rasvjete, nerazvrstanih cesta te autobusnih nadstrešnica i stajališta koji su evidentirani u zbirnim iznosima ulaganja. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. evidentirana je imovina u pripremi u iznosu od 9.133.410,00 kn, od čega se 8.193.178,00 kn odnosi na komunalnu infrastrukturu. Prema podacima Općine Klinča Sela, komunalna infrastruktura u iznosu od 4.978.988,00 kn prenesena je tijekom 2020. na račune imovine u upotrebi, izrada projektne i druge dokumentacije za komunalnu infrastrukturu u iznosu od 799.240,00 kn je u tijeku, a za infrastrukturu u iznosu od 2.330.705,00 kn je izrađena projektna i druga dokumentacija ili je završen dio radova u skladu s ugovorom te se planira nastavak radova. Za preostalu komunalnu infrastrukturu u iznosu od 84.245,00 kn izrađena je projektna i druga dokumentacija ranijih godina, ali se odustalo od nastavka projekta.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Klinča Sela obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima, osim za dio nerazvrstanih cesta, javne rasvjete te autobusnih stajališta koji su popisani po vrijednosti obavljenih ulaganja.

Državni ured za reviziju nalaže popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Klinča Sela je u rujnu 2020. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, koja je objavljena u službenom glasilu. Navedenom Odlukom su, uz jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarske poslove (zbrinjavanje napuštenih životinja i uklanjanje životinjskih lešina s javnih površina) te prigodno ukrašavanje naselja. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 76 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Klinča Sela, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 76

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Klinča Sela, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Klinča Sela
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluge ukopa pokojnika	
9.	Prigodno ukrašavanje općinskih naselja	
10.	Održavanje javne rasvjete	
11.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
13.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	
14.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	

Odlukom o komunalnim djelatnostima je utvrđeno da se vlastitom trgovačkom društvu obavljanje komunalnih djelatnosti povjerava na neodređeno vrijeme, a na temelju ugovora koji se zaključuje u skladu s godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture kojim se utvrđuje i opseg obavljanja komunalnih poslova. Odluka sadrži sve elemente u skladu s odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Također je utvrđeno da se ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti može se zaključiti s pravnim i fizičkim osobama na vrijeme do četiri godine, a prema propisima o javnoj nabavi.

Općina Klinča Sela je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja, procjenu pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja, a ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja te nije vidljivo koje su ceste i javne površine obuhvaćene programom, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programom građenja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su rashodi za izgradnju vodovoda, a koji nije komunalna infrastruktura prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg i cjeloviti opis poslova održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Klinča Sela je u siječnju 2021. izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2017. – 2020., koje je usvojilo Općinsko vijeće u ožujku 2021.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te izvore i iznose izvora financiranja. Izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja jer iz izvješća nije vidljivo koje su ceste, zelene i javne površine te druge građevine komunalne infrastrukture održavane (vidljivo je samo za pojačano održavanje nerazvrstanih cesta).

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa održavanja komunalne infrastrukture, uključujući opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja.

Općina Klinča Sela je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 0,50 kn/m³ za gospodarsko poljoprivredne objekte do 20,00 kn/m³ za stambene prostore, za drugu zonu u iznosu od 0,50 kn/m³ za gospodarsko poljoprivredne objekte do 16,00 kn/m³ za stambene prostore, a za treću zonu u iznosu od 25,00 kn/m³ za poslovne prostore u gospodarskoj zoni. Najviša vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn). Jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa prema Odluci o komunalnom doprinosu nisu utvrđene u skladu s odredbama članka 79. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima se jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određuje za pojedine zone tako da je ta vrijednost najviša za prvu zonu, a manja za svaku iduću zonu. Zone u jedinici lokalne samouprave za plaćanje komunalnog doprinosa određuju se s obzirom na uređenost i opremljenost zone komunalnom infrastrukturom i položaj područja zone u jedinici lokalne samouprave, u skladu s odredbama članka 80. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa na području Općine Klinča Sela u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su dvije zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu Klinča Sela koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 1,80 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Klinča Sela je u listopadu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, uređenje i korištenje javnih površina, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda s krovova i javnih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, zbrinjavanje otpadnih voda i odvodnja s javnih površina, držanje životinja, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar Općine. U obavljanju nadzora komunalni redar sastavlja zapisnike o provedenom nadzoru te donosi opomene za uspostavu i održavanje komunalnog reda.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Klinča Sela ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Tijekom 2019. su komunalne djelatnosti na području Općine Klinča Sela obavljane na temelju Odluke o načinu obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine iz 2010., a prema kojoj je utvrđeno devet komunalnih djelatnosti propisanih odredbama sada važećeg Zakona o komunalnom gospodarstvu, šest djelatnosti od lokalnog značaja i pet djelatnosti koje se više ne smatraju komunalnim djelatnostima (opskrba pitkom vodom, crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih i sabirnih jama, skupljanje i odvoz komunalnog otpada, odlaganje komunalnog otpada te prijevoz pokojnika). Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti trebalo je uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu do veljače 2019., a usklađena je u rujnu 2020.

Tijekom 2019. nisu se obavljale komunalne djelatnosti postave ploča s imenima ulica i oznakama naselja te prigodnog ukrašavanja naselja.

Od 15 komunalnih djelatnosti utvrđenih tada važećom Odlukom (bez djelatnosti koje se ne smatraju komunalnim djelatnostima), tijekom 2019. je obavljano 13 komunalnih djelatnosti i jedna djelatnost koja nije predviđena tada važećom Odlukom, ali je propisana Zakonom o komunalnom gospodarstvu (usluge ukopa pokojnika), od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

U skladu s Odlukom o načinu obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine Klinča Sela iz 2010., vlastitom trgovačkom društvu je tijekom 2019. povjereno obavljanje devet komunalnih djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, zimska služba, održavanje spomenika i spomen obilježja te usluge ukopa pokojnika), četiri djelatnosti su povjerene pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti i ugovora o subvenciji ili na temelju narudžbenica (održavanje javne rasvjete, veterinarsko-higijeničarski poslovi, poslovi deratizacije i komunalni linijski prijevoz), a jedna djelatnost (obavljanje dimnjačarskih poslova) je povjerena fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Ugovor o koncesiji zaključen je u rujnu 2018. na vrijeme od četiri godine.

Uslužna komunalna djelatnost ukopa pokojnika (koja nije predviđena Odlukom o načinu obavljanja komunalnih djelatnosti iz 2010.) povjerena je vlastitom trgovačkom društvu, na temelju Odluke o upravljanju mjesnim grobljima iz 2008. Od rujna 2020. se navedena usluga obavlja u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima iz rujna 2020.

Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Klinča Sela je komunalne djelatnosti obavljalo na temelju ugovora zaključenog u siječnju 2019. Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor te način i rok plaćanja, ali neki ugovori ne sadrže jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Uslužnu djelatnost komunalnog linijskog prijevoza putnika je tijekom 2019. obavljalo trgovačko društvo čiji je osnivač druga jedinica lokalne samouprave na temelju ugovora o subvenciji iz 2013. te sedam zaključenih dodataka ugovoru do konca 2019., uz ugovoreno plaćanje mjesečne subvencije za prijevoz putnika i prtljage. Subvencija za 2019. je ugovorena u iznosu od 120.000,00 kn. S obzirom na to da je spomenuto trgovačko društvo tražilo povećanje plaćanja subvencije za 2020., od 2020. navedenu djelatnost obavlja druga fizička osoba na temelju zaključenog ugovora, a dnevna cijena prijevoza za područje naselja Kupinec za ugovoreni broj dnevnih linija je ugovorena u iznosu od 1.750,00 kn. Usluga je omogućena svim korisnicima (putnicima) bez naknade.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Odredbama članka 56. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga, obvezan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge, o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva i upravno tijelo županije nadležno za poslove gospodarstva.

Isporučitelj usluge komunalnog linijskog prijevoza putnika koji je navedenu uslugu obavljao tijekom 2019., donio je u studenome 2019. opće uvjete isporuke, a u srpnju 2018. cjenik navedenih usluga, uz suglasnost druge jedinice lokalne samouprave, koja je osnivač navedenog isporučitelja komunalne usluge. Isporučitelj komunalnog linijskog prijevoza putnika koji navedenu uslugu obavlja od 2020. te isporučitelji komunalnih usluga ukopa pokojnika (vlastito trgovačko društvo) i obavljanja dimnjačarskih poslova nisu donijeli opće uvjete isporuke komunalnih usluga. Cjenik usluga ukopa donesen je u veljači 2019., a obavljanja dimnjačarskih poslova u veljači 2017., uz suglasnost Općine. Cjenik usluga ukopa objavljen je na mrežnim stranicama isporučitelja, dok cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja jer isporučitelj nema svoju mrežnu stranicu, niti je objavljen na mrežnim stranicama Općine. O promjenama cijene ukopa nisu obaviještena nadležna tijela državne uprave i županije.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga te javno objaviti cjenike dimnjačarskih usluga, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Također nalaže obavijestiti nadležna tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine Klinča Sela, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Klinča Sela za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 8.946.250,00 kn, od čega se 532.749,00 kn odnosi se na rashode za građenje vodovoda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 8.413.501,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 917.778,00 kn, što čini 10,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 77 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Klinča Sela za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 77

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Klinča Sela za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	5.708.000,00	5.637.440,00	98,8
2.	Javna rasvjeta	10.000,00	4.688,00	46,9
3.	Vodovod	568.000,00	532.749,00	93,8
	Ukupno	6.286.000,00	6.174.877,00	98,2

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 6.174.877,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste i javna rasvjeta) odnosi u iznosu 5.642.128,00 kn.

U tablici broj 78 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Klinča Sela za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 78

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Klinča Sela za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta (i zimska služba)	1.355.000,00	916.344,00	067,6
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima (nogostup)	5.000,00	0,00	0,0
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	820.000,00	758.186,00	92,5
4.	Održavanje javnih zelenih površina i održavanje čistoće	150.000,00	148.247,00	98,8
5.	Održavanje groblja	536.000,00	454.308,00	87,8
6.	Održavanje javne rasvjete	605.000,00	494.288,00	81,7
	Ukupno	3.471.000,00	2.771.373,00	79,8

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 699.627,00 kn ili 20,2 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture nisu iskazani rashodi za poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije ostvareni u iznosu od 40.781,00 kn i rashodi za veterinarsko-higijeničarske poslove u iznosu od 54.761,00 kn, zbog čega su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u izvješću iskazani manje za 95.542,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju iskazivati sve rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarske poslove, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Klinča Sela.

Rashodi za održavanje čistoće javnih površina planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o njegovu izvršenju zajedno s rashodima za održavanje javnih zelenih površina, a rashodi za održavanje spomen ploča i spomenika su iskazani u okviru rashoda za održavanje groblja, iako su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i za održavanje čistoće javnih površina, u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Klinča Sela.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Klinča Sela ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela Općine Klinča Sela. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedininstvenog upravnog odjela Općine iz 2017.

Općina Klinča Sela organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Klinča Sela

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Klinča Sela ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Općine određeni svi propisani elementi, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da programi građenja komunalne infrastrukture sadrže sve propisane elemente, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su doneseni, a većinom i javno objavljeni cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture po vrstama komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, evidentiranje manjeg dijela komunalne infrastrukture u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama tako da bude vidljiva vrijednost svake građevine ili uređaja, na programe održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na to da odlukom o komunalnom doprinosu nisu utvrđene jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa na području Općine u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, na donošenje općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i javnu objavu cjenika obavljanja dimnjačarskih poslova, na obavješćavanje nadležnih tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine, na to da neki rashodi u programu održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti, da izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane.

Također se propusti odnose i na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Klinča Sela **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Klinča Sela

Općina Klinča Sela prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Klinča Sela. U očitovanju navodi da javna rasvjeta nije upisana u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji po vrsti, količini i vrijednosti, jer nije u vlasništvu Općine, u skladu s odredbama ugovora o energetske učinku zaključenom u svibnju 2019.

Općina Kloštar Ivanić

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Kloštar Ivanić utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 78 km², a obuhvaća jedanaest naselja sa 6 091 stanovnika.

U tablici broj 79 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Kloštar Ivanić po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 79

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Kloštar Ivanić po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Kloštar Ivanić	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovi	1	0	1	0
		Pješačke staze	10	0	10	0
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	1	1	0	0
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	1	1	0	0
		Parkovi	1	1	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	1	0	1	0
		Autobusne nadstrešnice	36	0	36	0
		Javni zdenci	1	1	0	0
		Ploče s planom naselja	1	0	1	0
5.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi sa svjetiljkama	1 243	1 243	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	4	4	0	0
		Mrtvačnice	1	1	0	0
Ukupno			1 301	1 252	49	0

Općina Kloštar Ivanić je do kolovoza 2020. evidentirala 1 301 građevinu i uređaje komunalne infrastrukture, od čega je 1 252 ili 96,2 % građevina u vlasništvu Općine, a 49 ili 3,8 % je u javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Kloštar Ivanić ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 301 građevinu i uređaje komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na rasvjetne stupove. Također su u evidenciju uneseni podaci o nerazvrstanim cestama, ali nisu sistematizirani po nazivu nerazvrstane ceste već po katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama, zbog čega nije vidljiv broj nerazvrstanih cesta na području Općine. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom te radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, ali ne i podaci o osobi koja upravlja komunalnom infrastrukturom, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, uključujući i nerazvrstane ceste, sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Općina Kloštar Ivanić je za nerazvrstane ceste, parkiralište i groblje provodila aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, osim što za navedenu infrastrukturu nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi. Za drugu komunalnu infrastrukturu Općina nije pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, odnosno nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Državni ured za reviziju nalaže i nadalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Kloštar Ivanić u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Kloštar Ivanić evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Kloštar Ivanić obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Kloštar Ivanić je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, a u travnju 2019. njezine izmjene, koje su objavljene u službenom glasilu. Navedenom Odlukom je, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i pet drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarske poslove (zbrinjavanje napuštenih životinja i uklanjanje životinjskih lešina s javnih površina), prigodno ukrašavanje općinskih naselja, sanaciju divljih odlagališta te poslove postave ploča s nazivom naselja, ulica i slično. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 80 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kloštar Ivanić, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 80

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kloštar Ivanić, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge ukopa pokojnika (do travnja 2019.)	
10.	Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	
11.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
12.	Prigodno ukrašavanje općinskih naselja	
13.	Sanacija divljih odlagališta	
14.	Postava ploča s nazivima ulica, naselja i slično	
15.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Prema odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, sve komunalne djelatnosti, osim obavljanja dimnjačarskih poslova, povjeravaju se pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti. Ugovor se može zaključiti na vrijeme do četiri godine, a postupak odabira osoba provodi se prema propisima o javnoj nabavi. Koncesija se može dati za obavljanje dimnjačarskih poslova, na temelju ugovora o koncesiji, na vrijeme do pet godina. Postupak davanja koncesije provodi se prema propisima o koncesijama i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da se na području Općine Kloštar Ivanić obavlja uslužna komunalna djelatnost ukopa pokojnika, koja se može povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti.

Odlukom o izmjenama Odluke o komunalnim djelatnostima iz travnja 2019. više nije utvrđen organizacijski oblik obavljanja navedene djelatnosti. Usluge ukopa su povjerene pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Međutim, prema odredbama članka 48. Zakona o komunalnom gospodarstvu, navedene usluge ne može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti jer se ne radi o komunalnoj djelatnosti koja se financira isključivo iz proračuna jedinice lokalne samouprave, već troškove ukopa podmiruju građani.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Kloštar Ivanić utvrditi organizacijski oblik obavljanja uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Kloštar Ivanić je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno, osim za javnu rasvjetu. Za javnu rasvjetu procjena troškova iskazana je ukupno, ali ne i za svaku građevinu javne rasvjete odvojeno. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja, opseg poslova održavanja javnih zelenih površina i dijela nerazvrstanih cesta, procjenu pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja. Programi ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja javne rasvjete, groblja i druge komunalne infrastrukture te iz programa nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste, javne površine i druga komunalna infrastruktura obuhvaćene održavanjem, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Izvori financiranja u programima su navedeni na razini podskupine računskog plana (odnosno na trećoj razini), zbog čega nisu vidljivi pojedinačni izvori i iznosi financiranja komunalnih djelatnosti i komunalne infrastrukture (nije vidljiv iznos komunalne naknade, iznos komunalnog doprinosa, iznos šumskog doprinosa, drugo). Programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za kapitalne pomoći trgovačkom društvu za sanaciju deponija, a što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja javne rasvjete zasebno po uređajima te cjeloviti opis i opseg poslova održavanja. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Kloštar Ivanić je u prosincu 2020. izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2016. – 2020., koje u vrijeme obavljanja revizije (travanj 2021.) nije još usvojilo Općinsko vijeće.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži opseg troškova održavanja te nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druge građevine komunalne infrastrukture održavani. Izvješća sadrže izvore i iznose izvora financiranja koji su navedeni na razini podskupine računskog plana (odnosno na trećoj razini), zbog čega nisu vidljivi pojedinačni izvori i iznosi financiranja komunalnih djelatnosti i komunalne infrastrukture (nije vidljiv iznos komunalne naknade, iznos komunalnog doprinosa, iznos šumskog doprinosa, drugo).

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući opis i opseg obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture te sve izvore financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana.

Općina Kloštar Ivanić je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 31,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 26,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 20,00 kn/m³ i za četvrtu zonu u iznosu od 16,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 2,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su četiri zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu Kloštar Ivanić koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz prosinca 2018. u godišnjem iznosu od 4,20 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Kloštar Ivanić je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar Općine. U obavljanju nadzora komunalni redar sastavlja zapisnike o obavljenom nadzoru, donosi opomene i rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda te izdaje obvezne prekršajne naloge i naplaćuje novčane kazne. Prihodi od novčanih kazni za prekršaje propisane Odlukom o komunalnom redu u 2019. ostvareni su u iznosu od 15.883,00 kn. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Kloštar Ivanić sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 15 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Kloštar Ivanić je tijekom 2019. obavljano 13 komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. na području Općine Kloštar Ivanić nisu obavljane komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima te održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene.

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, sve komunalne djelatnosti, osim obavljanja dimnjačarskih poslova, tijekom 2019. su obavljale pravne i fizičke osobe na temelju zaključenih ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete, poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarski poslovi, prigodno ukrašavanje općinskih naselja, sanacija divljih odlagališta, poslovi postave ploča s nazivima ulica, naselja i slično te usluge ukopa pokojnika).

Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti. Za obavljanje dimnjačarskih poslova dana je koncesija u srpnju 2019. pravnoj osobi na vrijeme od četiri godine.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Odredbama članka 56. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga, obvezan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge, o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva i upravno tijelo županije nadležno za poslove gospodarstva.

Isporučitelji komunalnih usluga su cjenik ukopa pokojnika donijeli u veljači 2018., a cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova u travnju 2019., uz suglasnost Općine Kloštar Ivanić. Cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama Općine. O primjeni novih cijena dimnjačarskih usluga nisu obaviještena tijela državne uprave i županije nadležna za poslove gospodarstva. Isporučitelji navedenih komunalnih usluga nisu donijeli opće uvjete isporuke komunalnih usluga.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Također nalaže obavijestiti nadležna tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine Kloštar Ivanić, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Kloštar Ivanić za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 5.075.169,00 kn, od čega se 2.475.755,00 kn odnosi na rashode za građenje i održavanje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, a 337.872,00 kn odnosi se na rashode za kapitalne pomoći trgovačkom društvu za sanaciju deponija otpada Tarno, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 4.737.297,00 kn. U izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture nisu detaljno navedeni izvori financiranja. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 2.316.324,00 kn, što čini 48,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 81 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Kloštar Ivanić za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 81

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Kloštar Ivanić za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne prometne površine	2.800.000,00	9.400,00	0,3
2.	Javna rasvjeta	2.232.200,00	21.140,00	0,9
3.	Groblja	540.000,00	444.045,00	82,2
4.	Kapitalne pomoći trgovačkom društvu za sanaciju deponija otpada	380.000,00	337.872,00	88,9
	Ukupno	5.952.200,00	812.457,00	13,6

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 812.457,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (javne prometne površine, javna rasvjeta i groblja) odnosi 474.585,00 kn, a na građenje drugih građevina 337.872,00 kn. Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su 5.139.743,00 kn ili 86,4 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 82 daju se podaci o izvršenju program održavanja komunalne infrastrukture Općine Kloštar Ivanić za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 82

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Kloštar Ivanić za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	3.340.000,00	3.031.046,00	0,9
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	1.000,00	0,00	0,0
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	400.000,00	375.786,00	93,9
4.	Održavanje javnih zelenih površina	120.000,00	119.787,00	99,8
5.	Održavanje groblja	160.500,00	153.947,00	95,9
6.	Održavanje čistoće javnih površina (zimski služba)	300.000,00	147.597,00	49,2
7.	Održavanje javne rasvjete	470.000,00	434.549,00	92,5
8.	Sanacija divljih odlagališta	50.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	4.841.500,00	4.262.712,00	88,0

U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture nisu iskazani planirani i ostvareni rashodi za poslove deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije ostvareni u iznosu od 80.036,00 kn te rashodi za veterinarsko-higijeničarke poslove ostvareni u iznosu od 191.962,00 kn, zbog čega su ostvareni rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u izvješću iskazani manje za 271.998,00 kn.

Rashodi za prigodno ukrašavanje općinskih naselja iskazani su u programu održavanja komunalne infrastrukture i izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje javne rasvjete, a rashodi za poslove postave ploča s nazivima ulica, naselja i slično iskazani su u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta. Navedene rashode trebalo je iskazati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju iskazivati sve rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i poslove deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije te veterinarsko-higijeničarske poslove, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Kloštar Ivanić. Također preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i poslove prigodnog ukrašavanja općinskih naselja te poslove postave ploča s nazivima ulica i naselja, u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Kloštar Ivanić.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Kloštar Ivanić ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela Općine Kloštar Ivanić. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika utvrđene su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinственog upravnog odjela Općine.

Općina Kloštar Ivanić organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana.

Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Kloštar Ivanić

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Kloštar Ivanić ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa dijela komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da evidentira komunalnu infrastrukturu u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama na propisan način, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su doneseni i javno objavljeni cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području.

Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na odluku o komunalnim djelatnostima kojima nije utvrđen organizacijski oblik obavljanja djelatnosti ukopa pokojnika, na programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na donošenje općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, na obavještanje nadležnih tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine, na to da programima održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju nisu obuhvaćeni svi rashodi za održavanje komunalne infrastrukture te neki rashodi nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti, da izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Kloštar Ivanić **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Kloštar Ivanić

Općina Kloštar Ivanić prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Kloštar Ivanić. U očitovanju navodi da će poduzeti sve mjere i radnje kako bi se povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Općina Krašić

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Krašić utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 71 km², a obuhvaća 33 naselja s 2 640 stanovnika.

Općina Krašić nije evidentirala građevine i uređaje komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Krašić do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) nije ustrojila i ne vodi evidenciju komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestiti i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Prema odredbi članka 131. navedenog Zakona, jedinice lokalne samouprave trebale su ustrojiti evidenciju komunalne infrastrukture u roku godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, odnosno do kolovoza 2019.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju komunalne infrastrukture koja će sadržavati propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima i očitovanju Općine Krašić, Općina kontinuirano provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta, javnih površina, groblja, javnih parkirališta i druge komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, ali nema evidenciju iz koje bi bilo vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Državni ured za reviziju preporučuje, nakon ustrojavanja evidencije komunalne infrastrukture, unositi podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom u evidenciju tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Krašić evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture. Za nerazvrstane ceste i javnu rasvjetu koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti. Analitičke evidencije ne sadrže inventurne brojeve pojedine imovine, a koji su upisani u popisnim (inventurnim) listama.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se, nakon izrade evidencije komunalne infrastrukture na području Općine Krašić, analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Krašić obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisne liste za komunalnu infrastrukturu i drugu dugotrajnu imovinu sadrže naziv (opis) imovine i inventurne brojeve te su uneseni podaci o javnoj rasvjeti u naturalnim i novčanim izrazima. Popisne liste za ostalu komunalnu infrastrukturu i drugu imovinu ne sadrže podatke u naturalnim izrazima (količinu) niti su iskazane pojedinačne vrijednosti dugotrajne imovine. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi, kao što su nogostupi, dječja igrališta, groblja i autobusna stajališta.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, a popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Krašić je u srpnju 2019. donijela Odluku o određivanju djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima na području Općine i Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih djelatnosti, koje su objavljene u službenom glasilu. Odlukom o određivanju djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima na području Općine utvrđene su, osim djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu. Odnose se na poslove deratizacije, poslove dezinfekcije, poslove zbrinjavanja napuštenih životinja i prigodno ukrašavanje općinskih naselja.

U tablici broj 83 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Krašić, prema odluka o komunalnim djelatnostima i Odluke o osnivanju vlastitog pogona.

Tablica broj 83

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Krašić, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje čistoće javnih površina	
6.	Održavanje javne rasvjete	
7.	Deratizacija	
8.	Dezinsekcija	
9.	Zbrinjavanje napuštenih životinja	
10.	Prigodno ukrašavanje općinskih naselja	
11.	Održavanje javnih zelenih površina	
12.	Održavanje groblja	
13.	Usluge parkiranja	
14.	Usluge javnih tržnica na malo	
15.	Usluge ukopa pokojnika	
16.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
17.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih djelatnosti utvrđeno je da pravne i fizičke osobe na temelju ugovora obavljaju komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta, održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete, deratizaciju, dezinfekciju, zbrinjavanje napuštenih životinja i prigodno ukrašavanje općinskih naselja. Odlukom je također utvrđeno da se postupci odabira osoba s kojima se zaključuju ugovori provode prema propisima o javnoj nabavi. Za druge komunalne djelatnosti (održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja te za uslužne komunalne djelatnosti) nisu utvrđeni organizacijski oblici odnosno način obavljanja djelatnosti. Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti propisani su odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže odlukama o komunalnim djelatnostima utvrditi organizacijske oblike odnosno način obavljanja svih komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Krašić.

Općina Krašić je u ožujku 2001. donijela Odluku o osnivanju vlastitog pogona, prema kojoj se vlastiti pogon osniva za obavljanje komunalnih djelatnosti. Odlukom je utvrđeno da vlastiti pogon može obavljati opskrbu vodom, pogrebne poslove (poslovi preuzimanja, opremanja i prijevoza pokojnika) te komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta, održavanja javnih površina (javnih zelenih i prometnih površina), održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanja groblja, održavanja čistoće javnih površina, održavanja javne rasvjete, usluge tržnica na malo te sve komunalne djelatnosti koje će biti određene kao djelatnosti od lokalnog značaja. Odluka o osnivanju vlastitog pogona nije usklađena s odlukama o komunalnim djelatnostima te odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odredbama članka 133. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da će jedinica lokalne samouprave uskladiti akte o osnivanju i druge opće akte s ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Nadalje, Odlukom o osnivanju vlastitog pogona utvrđeno je da će komunalne djelatnosti obavljati četiri djelatnika. Vlastitim pogonom upravlja upravitelj kojeg imenuje općinski načelnik. Prema očitovanju Općine, vlastiti pogon ne obavlja poslove jer nema upravitelja ni zaposlenih.

Državni ured za reviziju preporučuje Odluku o osnivanju vlastitog pogona Općine Krašić uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, odnosno preispitati Odluku o osnivanju vlastitog pogona, s obzirom da vlastiti pogon ne obavlja poslove i nema upravitelja ni zaposlenih.

Općina Krašić je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja. Programi ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja te iz programa nije u cijelosti vidljivo koje sve javne površine i groblja su planirani programima, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za rekonstrukciju i uređenje mjesnih domova i etno muzeja, a koji nisu komunalna infrastruktura prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg i cjeloviti opis poslova održavanja. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Krašić nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Općinsko vijeće usvojilo je izvješće o izvršenju programa građenja, a nije usvojilo izvješće o izvršenju programa održavanja, kao ni godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2019. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture objavljeno je u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Sadrži iskaz troškova građenja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama, ali ne i prema vrsti komunalne infrastrukture kako je navedeno odredbom članka 59. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Navedeno izvješće sadrži izvore i iznose izvora financiranja koji su navedeni na razini skupine računskog plana (odnosno na drugoj razini), zbog čega nisu vidljivi pojedinačni izvori i iznosi financiranja komunalnih djelatnosti i komunalne infrastrukture (nije vidljiv iznos komunalne naknade, iznos komunalnog doprinosa, iznos šumskog doprinosa, drugo).

Državni ured za reviziju preporučuje sastavljati izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture tako da sadrži sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja komunalne infrastrukture, uključujući i iskaz troškova građenja komunalne infrastrukture prema vrsti komunalne infrastrukture te sve izvore financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena.

Općina Krašić je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 18,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 16,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 14,00 kn/m³, a za četvrtu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su tri zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu Krašić koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz 2002. u godišnjem iznosu od 2,40 kn/m² korisne površine stambenog prostora. Prema odredbama članka 129. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odluke o vrijednosti boda komunalne naknade doneseni do stupanja na snagu ovog Zakona važe do isteka kalendarske godine za koju su doneseni. Jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti odluku o vrijednosti boda komunalne naknade najkasnije 30 dana prije dana isteka kalendarske godine za koju su donesene odluke. Općina je novu odluku o vrijednosti boda komunalne naknade donijela u rujnu 2020.

Općina Krašić je u 1999. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, čišćenje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Odluka o komunalnom redu nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbama članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti odluke o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja na snagu ovoga Zakona. Općina nema zaposlenog komunalnog redara, a nadzor nad održavanjem komunalnog reda dijelom provode zaposlenici Općine.

S obzirom na to da nije bilo izdanih opomena i rješenja za uspostavu komunalnog reda te nisu sastavljeni zapisnici o provođenom nadzoru, nije vidljivo u kojem obimu je nadzor proveden. Navedeno nije u skladu s odredbama Odluke o komunalnom redu i odredbama članka 109. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima komunalni redari provode poslove nadzora nad provedbom odluke o komunalnom redu. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Krašić ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odluku o komunalnom redu uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te provoditi mjere propisane navedenom odlukom radi održavanja komunalnog reda na području Općine Krašić. Također nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 17 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o određivanju djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima na području Općine Krašić, tijekom 2019. je obavljano osam komunalnih djelatnosti, od čega je sedam djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja, održavanje javne rasvjete i poslovi deratizacije) povjereno pravnim i fizičkim osobama na temelju narudžbenica, a jedna djelatnost (zimski služba odnosno održavanje čistoće javnih površina) je povjerena fizičkoj osobi na temelju ugovora. Komunalne djelatnosti, za koje su organizacijski oblici utvrđeni odlukama o komunalnim djelatnostima, obavljane su u skladu sa spomenutim odlukama.

Tijekom 2019. na području Općine Krašić nisu obavljane komunalne djelatnosti održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, poslovi dezinfekcije, poslovi zbrinjavanja napuštenih životinja, prigodno ukrašavanje općinskih naselja te uslužne komunalne djelatnosti (usluge parkiranja, javnih tržnica na malo, ukopa pokojnika, komunalnog linijskog prijevoza putnika i obavljanja dimnjačarskih poslova).

Iako Općina ima šest groblja koja održava i na kojima se obavlja ukop pokojnika, Općina nije povjerila na obavljanje usluge ukopa pokojnika, već navedene usluge, prema obrazloženju načelnika Općine, obavljaju vatrogasci i razne druge fizičke osobe. Način obavljanja navedenih djelatnosti propisan je odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati obavljanje komunalnih djelatnosti, uključujući i usluge ukopa pokojnika, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Krašić za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 3.084.955,00 kn, od čega se 9.884,00 kn odnosi se na rashode za uređenje mjesnih domova i etno muzeja, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.075.071,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 184.021,00 kn, što čini 6,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 84 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Krašić za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 84

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Krašić za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.741.952,00	1.615.235,00	92,7
2.	Javne prometne površine	559.500,00	193.399,00	34,6
3.	Javna parkirališta	389.392,00	379.392,00	97,4
4.	Javna rasvjeta	260.000,00	22.137,00	8,5
5.	Groblja	10.000,00	0,00	0,0
6.	Građevine i uređaji javne namjene (spomenik)	200.000,00	200.000,00	100,0
7.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza (autobusna stajališta)	70.000,00	0,00	0,0
8.	Mjesni domovi i etno muzej	489.500,00	9.884,00	2,0
	Ukupno	3.720.344,00	2.420.047,00	65,0

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 2.420.047,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (bez mjesnih domova i etno muzeja) odnosi 2.410.163,00 kn. Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su 1.300.297,00 kn ili 35,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. S obzirom na to da u izvješću o izvršenju programa građenja nisu iskazani troškovi građenja prema vrsti komunalne infrastrukture, kako je utvrđeno odredbama članaka 59. i 60. Zakona o komunalnom gospodarstvu, podaci su grupirani za potrebe tablice broj 84 na temelju očitovanja Općine.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Također preporučuje rashode za građenje komunalne infrastrukture u programima građenja komunalne infrastrukture i u izvješćima o njihovu izvršenju planirati i iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 85 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Krašić za 2019., prema podacima iz sastavljenog izvješća o izvršenju navedenog programa, a kojeg nije usvojilo Općinsko vijeće.

Tablica broj 85

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Krašić za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta (i zimska služba	195.000,00	182.480,00	93,6
2.	Održavanje javnih površina	140.000,00	98.966,00	70,7
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	30.000,00	30.000,00	100,0
4.	Održavanje groblja	121.000,00	35.346,00	29,2
5.	Održavanje javne rasvjete	280.000,00	298.782,00	106,7
6.	Deratizacija	25.000,00	19.334,00	77,3
7.	Dezinsekcija	0,00	0,00	0,0
8.	Zbrinjavanje napuštenih životinja	15.000,00	0,00	0,0
9.	Prigodno ukrašavanje općinskih naselja	0,00	0,00	0,0
	Ukupno	806.000,00	664.908,00	82,5

Rashodi za održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda su u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture i u poslovnim knjigama iskazani u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta, a rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima (pješačke staze, trgovi), rashodi za održavanje javnih zelenih površina i groblja (parkovi, dječja igrališta, košnja, obrezivanje drveća, sadnja cvijeća), rashodi za održavanje čistoće javnih površina te rashodi za održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene (uređenje autobusnih stajališta) nisu zasebno planirani programom održavanja komunalne infrastrukture i zasebno iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa, već su iskazani u okviru rashoda za održavanje javnih površina, iako su Odlukom o određivanju djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima na području Općine Krašić i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o određivanju djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima na području Općine Krašić.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Krašić ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog upravnog odjela Općine Krašić. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinog upravnog odjela Općine Krašić.

Općina Krašić organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te djelomično provodi nadzor nad održavanjem komunalnog reda na svom području. Također ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Krašić

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da Općina Krašić provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta i dijela druge komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da programi građenja komunalne infrastrukture sadrže sve propisane elemente, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, da se komunalne djelatnosti uglavnom obavljaju u skladu s odlukama o komunalnim djelatnostima te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na upravljanje komunalnom infrastrukturom, a odnose se na to da nije ustrojila i ne vodi evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje svih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u poslovnim knjigama, na ustrojavanje analitičkih knjigovodstvenih evidencija komunalne infrastrukture i druge imovine, na to da odlukama o komunalnim djelatnostima nisu utvrđeni svi organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti, na usklađenost odluke o osnivanju vlastitog pogona s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, na programe održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je snazi i u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na provođenje mjera utvrđenih odlukom o komunalnom redu, na uslužnu komunalnu djelatnost ukopa pokojnika koja se ne obavlja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na to da rashodi u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju nisu iskazani po vrstama komunalne infrastrukture odnosno kao zasebne komunalne djelatnosti, na to da izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Krašić **neučinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Krašić

Općina Krašić prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Krašić. U očitovanju navodi da će nastojati maksimalnu pažnju posvetiti usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima te unutarnjim aktima Općine, a sve u vezi s evidentiranjem komunalne infrastrukture, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom i nadzorom nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Nadalje navodi da su za brojne građevine i uređaje komunalne infrastrukture na području Općine u posljednjih nekoliko godina provedene aktivnosti upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te je ugovoreno da se ustroje i evidencije komunalne infrastrukture. Navodi da će ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju na propisan način, da će uskoro donijeti odluku o osnivanju komunalnog društva koje će obavljati komunalne djelatnosti iz nadležnosti lokalne samouprave, da će novim programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture donijeti i detaljnije smjernice i podatke u vezi s održavanjem, odnosno opseg poslova, njihovu količinu i učestalost planiranih radova te na isti način sastavljati i izvješća o izvršenju navedenih programa, da je u pripremi nova odluka u komunalnom redu te da se provode aktivnosti kako bi se obavljanje komunalnih djelatnosti uskladilo s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Općina navodi da se provode aktivnosti na sređivanju stanja i vlasništva nad grobljima i mrtvačnicama, da vode evidenciju javne rasvjete s brojem rasvjetnih tijela po mjernim mjestima i pojedinačnoj vrijednosti, a da se obrazloženja za odstupanje ostvarenih u odnosu na planirane rashode prema izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture detaljno obrazlažu na odborima i sjednicama općinskog vijeća, a što je vidljivo iz zapisnika sjednica. Također navodi da Općina nije imala popunjeno radno mjesto voditelja upravnog odjela te zbog toga nije kvalitetnije odrađeno područje komunalnog gospodarstva, a koje je vrlo obimno, te da će sve potrebno što je navedeno kao nedostatak nastojati uskladiti kroz uključivanje vanjskih suradnika.

Općina Kravarsko

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Kravarsko utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 58 km², a obuhvaća deset naselja s 1 987 stanovnika.

U tablici broj 86 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Kravarsko po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 86

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Kravarsko po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Kravarsko	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	106	45	22	39
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	3	3	0	0
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	5	3	2	0
		Javni športski i rekreacijski prostori	7	5	1	1
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Autobusne nadstrešnice	18	2	10	6
5.	Javna rasvjeta	Svjetiljke	753	753	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	1	1	0
		Mrtvačnice	2	2	0	0
Ukupno			896	814	36	46

Općina Kravarsko je do kolovoza 2020. evidentirala 896 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 814 ili 90,9 % građevina u vlasništvu Općine, 36 ili 4,0 % u javnom vlasništvu, a 46 ili 5,1 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Kravarsko ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 896 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na javnu rasvjetu.

U evidenciju unose se propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Općina Kravarsko provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Nerazvrstane ceste na području Općine su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz 2014. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine te su za nerazvrstane ceste ranijih godina pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja. Također su za zemljište za sport i rekreaciju u Donjem Hruševcu poduzimane aktivnosti te je navedeno zemljište upisano u zemljišne knjige. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Kravarsko u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Uredbe o darovanju nekretnina, Općina Kravarsko je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske.

Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Općine Kravarsko, Općina je do konca 2019. nadležnom ministarstvu dostavila četiri zahtjeva za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za nekretnine koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske, od čega se tri zahtjeva odnose na komunalnu infrastrukturu (zemljišta za sport i rekreaciju). Do vremena obavljanja revizije (travanj 2021.) riješena su dva zahtjeva po kojima je Općina zaprimila tabularne izjave te su navedena zemljišta upisana u zemljišne knjige.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Kravarsko evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Kravarsko obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi kao što su javna parkirališta, a koja su evidentirana u evidenciji komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Kravarsko je u prosincu 2017. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima i načinu njihova obavljanja na području Općine, a u svibnju 2020. njezine izmjene. Odlukom je, uz četiri komunalne djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i pet drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na održavanje i čišćenje otvorenih kanala i hitne intervencije, održavanje poljskih i šumskih putova, prigodno ukrašavanje općinskih naselja, održavanje nogometnih i dječjih igrališta i druge urbane opreme te poslovi postave i održavanja oznaka ulica, parkova i trgova.

U tablici broj 87 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kravarsko, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 87

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Kravarsko, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje javnih površina	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Kravarsko i vlastiti pogon
2.	Održavanje otvorenih kanala i hitne intervencije na cestama	
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Kravarsko te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti i
4.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
5.	Prijevoz putnika u javnom prometu	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
6.	Održavanje poljskih i šumskih putova	-
7.	Prigodno ukrašavanje općinskih naselja	
8.	Održavanje igrališta i autobusnih stajališta	
9.	Održavanje oznaka ulica, parkova i trgova	

Odlukom o komunalnim djelatnostima nisu utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti održavanja poljskih i šumskih putova, prigodnog ukrašavanja općinskih naselja, održavanja igrališta i autobusnih stajališta te održavanja oznaka ulica, parkova i trgova. Dio navedenih djelatnosti (održavanje poljskih i šumskih putova, održavanje dječjih igrališta i autobusnih stanica i nadstrešnica te održavanje oznaka ulica, parkova i trgova) sastavni su dio propisanih komunalnih djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, odnosno javnih zelenih površina, odnosno održavanje građevina javne namjene). Odlukom o komunalnim djelatnostima nisu utvrđene usluge ukopa pokojnika kao komunalna djelatnost koja se obavlja na području Općine Kravarsko, iako Općina ima dva groblja na svom području. Spomenute usluge su povjerene u 2013. trgovačkom društvu čiji je osnivač druga jedinica lokalne samouprave na temelju ugovora o koncesiji na rok od deset godina.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Kravarsko utvrditi usluge ukopa pokojnika kao komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine te utvrditi organizacijske oblike obavljanja svih komunalnih djelatnosti, uključujući i održavanja poljskih i šumskih putova, prigodnog ukrašavanja općinskih naselja, održavanja igrališta i autobusnih stajališta, održavanja oznaka ulica, parkova i trgova te usluga ukopa pokojnika, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Vlastiti pogon Općine Kravarsko osnovan je Odlukom iz 1996., a poslove koje vlastiti pogon obavlja utvrđene su Odlukom o izmjeni Odluke o osnivanju vlastitog pogona iz 2015.

Komunalne djelatnosti utvrđene Odlukom o komunalnim djelatnostima i Odlukom o osnivanju Vlastitog nisu usklađene s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i nisu međusobno usklađene.

Prema odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, poslovi održavanja otvorenih kanala i hitne intervencije na cestama, održavanja poljskih i šumskih putova, održavanja igrališta i autobusnih stajališta te održavanja oznaka ulica, parkova i trgova utvrđeni su kao komunalne djelatnosti od značaja za Općinu, iako navedeni poslovi prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu sastavni su dio propisanih komunalnih djelatnosti (poslovi spadaju u održavanje nerazvrstanih cesta, odnosno građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina te građevina i uređaja javne namjene). Nadalje, prema odredbama Odluke o osnivanju vlastitog pogona, vlastiti pogon obavlja komunalne poslove ljetnog i zimskog održavanja nerazvrstanih cesta, poljskih i šumskih putova, javnih površina, održavanja oznaka ulica, parkova i trgova, održavanja spomenika i spomen obilježja, održavanja sportskih terena te sanaciju divljih odlagališta. Prema odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, poslove održavanja nerazvrstanih cesta može obavljati trgovačko društvo i pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti, a održavanje javnih površina i otvorenih kanala može obavljati trgovačko društvo i vlastiti pogon. Odlukama nisu jasno utvrđeni poslovi koje obavlja vlastiti pogon, poslovi koje obavlja trgovačko društvo te poslovi koji se mogu povjeriti drugim osobama na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti. Osim toga, Odlukom o komunalnim djelatnostima nije jasno utvrđeno što se podrazumijeva pod poslovima održavanja javnih površina. Odluku o komunalnim djelatnostima trebalo je uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu do veljače 2019. Prema Odluci o komunalnim djelatnostima, vlastiti pogon obavlja iste komunalne djelatnosti kao i vlastito trgovačko društvo (dio poslova održavanja nerazvrstanih cesta i održavanje javnih površina). Prema obrazloženju Općine, vlastiti pogon tijekom 2019. i 2020. nije obavljao djelatnosti i nema zaposlenih.

Državni ured za reviziju preporučuje Odluku o osnivanju vlastitog pogona uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Kravarsko. S obzirom na to da je Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno da su vlastitom trgovačkom društvu povjerene iste komunalne djelatnosti kao i vlastitom pogonu, te da vlastiti pogon ne obavlja djelatnosti i nema zaposlenih, Državni ured za reviziju preporučuje preispitati Odluku o osnivanju vlastitog pogona.

Općina Kravarsko nije donijela zasebnu odluku o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu, a Odluka o komunalnim djelatnostima ne sadrži tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, rok na koji se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti te obveze društva prema osnivaču, što nije u skladu s odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti vlastitom trgovačkom društvu utvrditi, između ostalog, tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnim djelatnostima je utvrđeno da vlastito trgovačko društvo obavlja komunalne djelatnosti na temelju zaključenog ugovora, postupak odabira osoba s kojima se zaključuju ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti provodi se prema propisima o javnoj nabavi, a postupak dodjele koncesija se provodi prema propisima o koncesijama.

Općina Kravarsko je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno, osim za javnu rasvjetu i mrtvačnice za koje je procjena troškova iskazana ukupno. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja, procjenu pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja. Programi ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja te iz programa nije vidljivo koje su ceste, uređaji javne rasvjete i javne površine planirane održavanjem. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programom građenja komunalne infrastrukture za 2020. planirani su rashodi za izgradnju vodovoda i kanalizacije te izgradnju energetskih postrojenja, a koji nisu komunalna infrastruktura prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu zasebno te opseg i cjeloviti opis poslova održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Kravarsko nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže izvore i iznose izvora financiranja iz kojih je infrastruktura održavana i građena. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja po vrstama komunalne infrastrukture, ali za javnu rasvjetu i mrtvačnice troškovi nisu iskazani po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture. Izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži iskaz troškova održavanja po vrsti komunalnih djelatnosti i vrsti radova, ali nema iskazanog opsega održavanja te nije vidljivo koje su ceste, građevine javne rasvjete i javne površine održavane.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući iskaz troškova građenja po pojedinoj komunalnoj infrastrukturi te opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja.

Općina Kravarsko je u prosincu 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 8,00 kn/m³ do 10,00 kn/m³. Najviša vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedna zona plaćanja komunalne naknade za sva naselja na području Općine Kravarsko, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 3,60 kn/m² korisne površine stambenog prostora.

Općina Kravarsko je u lipnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje i korištenje javnih površina, uređaja i objekata, skupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s krovova i javnih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Općina nema zaposlenog komunalnog redara, a nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni izvidnik i pročelnica Jedinog upravnog odjela Općine. Kod obavljanja nadzora sastavljaju se zapisnici o obavljenom nadzoru i donose se opomene za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Tijekom 2019. i 2020. nisu izdavani obvezni prekršajni nalozi jer su prekršitelji postupili po izdanim opomenama. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Kravarsko sadrži odredbe o nepropisno parkiranim vozilima koji ometaju pristup prolazima i objektima za osobe s invaliditetom, a ne sadrži druge odredbe o građenju pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od devet komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Kravarsko su tijekom 2019. obavljane tri komunalne djelatnosti te usluge ukopa pokojnika koje nisu navedenom Odlukom utvrđene kao komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. na području Općine Kravarsko nisu se obavljale komunalne djelatnosti održavanja poljskih i šumskih putova, održavanja i čišćenja otvorenih kanala i hitne intervencije na cestama, prigodnog ukrašavanja općinskih naselja, održavanja igrališta i autobusnih stajališta, održavanja oznaka ulica, parkova i trgova te uslužna djelatnost komunalnog linijskog prijevoza putnika.

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, obavljanje dijela komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta povjereno je vlastitom trgovačkom društvu, a drugi dio navedene djelatnosti i održavanje javne rasvjete povjereno je drugim pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora. Komunalne djelatnosti održavanja javnih površina nisu obavljane prema Odluci o komunalnim djelatnostima, s obzirom na to da su navedene poslove tijekom 2019. obavljali zaposleni na određeno vrijeme prema programu javnih radova. Usluge ukopa pokojnika povjerene su trgovačkom društvu čiji je osnivač druga jedinica lokalne samouprave na temelju ugovora o koncesiji.

Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika obavljaju se na području Općine Kravarsko po cijenama donesenima u 2013. Cjenik ukopa pokojnika nije objavljen na mrežnim stranicama koncesionara i Općine. Koncesionar nije donio opće uvjete isporuke navedenih usluga za područje Općine.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke ukopa pokojnika odnosno svih komunalnih usluga te javno objaviti cjenike svih komunalnih usluga, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Kravarsko za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 7.152.211,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Kravarsko je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 404.781,00 kn, što čini 5,7 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 88 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Kravarsko za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 88

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Kravarsko za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	6.077.930,00	6.077.764,00	100,0
2.	Javna rasvjeta	15.600,00	15.488,00	99,3
3.	Groblja (mrtvačnice)	5.000,00	4.562,00	91,2
	Ukupno	6.098.530,00	6.097.814,00	100,0

U tablici broj 89 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Kravarsko za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 89

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Kravarsko za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	632.000,00	609.466,00	96,4
2.	Održavanje javnih površina (program javnih radova)	91.780,00	86.845,00	94,6
3.	Održavanje javne rasvjete	387.500,00	358.086,00	92,4
	Ukupno	1.111.280,00	1.054.397,00	94,9

Rashodi za održavanje javnih površina odnose se na javne radove, odnosno na plaće i druge troškove (gorivo, radna odjeća i obuća te materijal) zaposlenih na određeno vrijeme (dio godine) na održavanju javnih površina prema Programu javnih radova. Plaće i naknade zaposlenih na javnim radovima financirane su sredstvima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Kravarsko ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika. Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela Općine Kravarsko. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Općine Kravarsko.

Općina Kravarsko organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Kravarsko

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Kravarsko ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta i sportskih terena u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da evidentira komunalnu infrastrukturu u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama na propisan način, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da je donesen cjenik za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovom izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture po vrstama komunalne infrastrukture odnosno kao zasebne komunalne djelatnosti te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste i sportske terene u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje svih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u poslovnim knjigama, na odluku o komunalnim djelatnostima kojom nisu određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, na usklađenost odluke o osnivanju vlastitog pogona s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukom o komunalnim djelatnostima, na odluku o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Općine kojom nisu određeni svi propisani elementi, na to da odlukom o komunalnim djelatnostima nije jasno utvrđena podjela poslova u obavljanju iste komunalne djelatnosti između trgovačkog društva u vlasništvu Općine i vlastitog pogona, na programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na donošenje općih uvjeta isporuke za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine i javnu objavu cjenika te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Kravarsko **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Kravarsko

Općina Kravarsko prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Kravarsko. U očitovanju navodi da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju. Također navodi da je u međuvremenu, odnosno u travnju 2021. donijela Odluku o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti vlastitom trgovačkom društvu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te da su programi građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2021. doneseni s propisanim elementima.

Općina Križ

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Križ utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 119 km², a obuhvaća 16 naselja sa 6 963 stanovnika.

U tablici broj 90 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Križ po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 90

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Križ po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Križ	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	165	157	6	2
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovi	1	1	0	0
		Javne stube	4	3	1	0
		Pješačke staze	3	3	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	11	8	3	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	1	1	0
		Parkovi	3	3	0	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	7	7	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Autobusne nadstrešnice	16	0	0	16
		Autobusna stajališta	1	1	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	4	4	0	0
		Mrtvačnice	1	1	0	0
		Odarnice	1	1	0	0
Ukupno			219	190	11	18

Općina Križ je do kolovoza 2020. evidentirala 219 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 190 ili 86,8 % građevina u vlasništvu Općine, jedanaest ili 5,0 % u javnom vlasništvu, a 18 ili 8,2 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Križ ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 219 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na nerazvrstane ceste. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Osim navedenog, Općina je ustrojila evidenciju javne rasvjete u kojoj je evidentirano 1 216 svjetiljki javne rasvjete prema identifikacijskom broju, opisu i smještaju (naziv ulice i naziv naselja) te slikovnim prikazima smještaja, dok podaci o vlasništvu i drugi propisani podaci nisu navedeni. Evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu kao što su spomenici i spomen obilježja, pločnik i druge javne zelene površine koje su evidentirane u poslovnim knjigama ili se održavaju prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj evidencije komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Nerazvrstane ceste na području Općine Križ su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz 2016. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Križ u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Križ evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Križ obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Križ je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, koja je objavljena u službenom glasilu. Navedenom Odlukom je utvrđeno 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 91 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Križ, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 91

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Križ, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Križ
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluge parkiranja	
9.	Usluge javnih tržnica na malo	
10.	Usluge ukopa pokojnika	
11.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Odlukom o komunalnim djelatnostima je utvrđeno da se trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Križ obavljanje komunalnih djelatnosti povjerava na neodređeno vrijeme, a na temelju godišnjih ugovora koji se zaključuju prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture, a kojim se utvrđuje opseg i dinamika obavljanja komunalnih djelatnosti. Odluka sadrži sve elemente prema odredbi članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Koncesija se daje za komunalni linijski prijevoz putnika i obavljanje dimnjačarskih poslova na vrijeme od četiri godine, prema propisima o koncesijama. Komunalnu djelatnost održavanja javne rasvjete obavljati će druge pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a postupak odabira osoba provodi se prema propisima o javnoj nabavi.

Općina Križ je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja i procjenu pojedinih troškova po djelatnostima.

Programi ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja te nije vidljivo koje su ceste, javne površine i građevine javne rasvjete planirane održavanjem. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Izvori financiranja u programima su naznačeni na razini podskupine (odnosno na trećoj razini Računskog plana proračuna), zbog čega nisu vidljivi pojedinačni izvori i iznosi financiranja (planirani iznos komunalne naknade, iznos komunalnog doprinosa, drugo). Programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za izgradnju i uređenje javnih ustanova, mjesnih domova, kupnju zemljišta, izradu tehničke dokumentacije te planova, studija i strategija, a što ne predstavlja komunalnu infrastrukturu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg i cjeloviti opis poslova održavanja te sve izvore financiranja građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Križ nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim djelatnostima, odnosno iskaz troškova građenja po pojedinim građevinama. Izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja, odnosno iz izvješća nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druga komunalna infrastruktura održavani. U izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture nisu detaljnije navedeni izvori financiranja iz kojih je infrastruktura održavana i građena.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture te sve izvore financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana.

Općina Križ je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, a u studenome 2018. Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 60,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 25,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 20,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³ te za petu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 4,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su četiri zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu Križ koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 4,20 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Križ je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s krovova i javnih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar Općine. U obavljanju nadzora komunalni redar sastavlja zapisnike o očevidu, donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje obvezne prekršajne naloge i naplaćuje novčane kazne. Prema izvješću o radu komunalnog redara za 2019., nadzorom je obuhvaćeno područje svih 16 naselja na području Općine, a nadzorom je najvećim dijelom obuhvaćeno građevinsko područje naselja. Opseg postupanja obuhvaćao je provedbu Odluke o komunalnom redu te provedbu drugih odluka Općine kojima su utvrđeni uvjeti držanja pasa i mačaka te domaćih životinja, zbrinjavanje napuštenih životinja, agrotehničke mjere i mjere zaštite od požara na poljoprivrednom i drugom zemljištu te nerazvrstane ceste. Tijekom 2019. nisu ostvareni prihodi od novčanih kazni za prekršaje propisane Odlukom o komunalnom redu. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Križ ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 13 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Križ je tijekom 2019. obavljano deset komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Uslužne komunalne djelatnosti parkiranja, javnih tržnica na malo i komunalnog linijskog prijevoza putnika tijekom 2019. nisu se obavljale.

U skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, obavljanje osam komunalnih djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina te usluge ukopa pokojnika) povjereno je vlastitom trgovačkom društvu, jedna djelatnost (javna rasvjeta) je povjerena drugim pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora i narudžbenica, a jedna djelatnost (obavljanje dimnjačarskih poslova) je povjerena pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji.

S vlastitim trgovačkim društvom su u srpnju 2019. zaključeni ugovori za svaku vrstu obavljanja komunalnih djelatnosti, na neodređeno vrijeme. Dio poslova održavanja nerazvrstanih cesta tijekom 2019. obavljale su i druge osobe na temelju ugovora zaključenih ranijih godina odnosno prije stupanja na snagu važeće Odluke o komunalnim djelatnostima Ugovor o koncesiji za obavljanje dimnjačarskih poslova zaključen je u studenome 2018. na vrijeme od četiri godine.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Odredbama članka 56. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga, obvezan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge, o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva i upravno tijelo županije nadležno za poslove gospodarstva.

Cjenik usluga ukopa donesen je u 2012., a obavljanja dimnjačarskih poslova u studenome 2018., uz suglasnost Općine Križ. Cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama Općine, a cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova i na mrežnim stranicama isporučitelja (koncesionara), dok isporučitelj usluga ukopa (vlastito trgovačko društvo) nema svoju mrežnu stranicu. O primjeni novih cijena dimnjačarskih usluga nisu obaviještena tijela državne uprave i županije nadležna za poslove gospodarstva. Isporučitelji komunalnih usluga ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova na području Općine nisu donijeli opće uvjete isporuke komunalnih usluga.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Također nalaže obavijestiti nadležna tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine Križ, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Križ za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 3.364.562,00 kn, od čega se 586.656,00 kn odnosi se na rashode za građenje i uređenje javnih ustanova, mjesnih domova, kupnju zemljišta, izradu tehničke dokumentacije te planova, studija i strategija, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.777.906,00 kn. U izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture nisu detaljno navedeni izvori i iznosi izvora financiranja. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 2.387.395,00 kn, što čini 85,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 92 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Križ za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 92

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Križ za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	2.050.000,00	166.471,00	8,1
2.	Javne prometne površine (pješačke staze)	150.000,00	94.745,00	63,2
3.	Građevine i uređaji javne namjene (tržnica, nadstrešnice)	380.000,00	343.347,00	90,4
4.	Javna rasvjeta (naknada za energetske usluge)	400.000,00	382.500,00	95,6
5.	Kupnja zemljišta	50.000,00	0,00	0,0
6.	Dom kulture	200.000,00	170.356,00	85,2
7.	Dječji vrtić	200.000,00	50.000,00	25,0
8.	Sportska građevina u sportskom parku Križ	400.000,00	100.000,00	25,0
9.	Izrada planova, studija i strategija	80.000,00	39.928,00	49,9
10.	Tehnička dokumentacija	230.000,00	193.025,00	83,9
11.	Mjesni domovi	100.000,00	33.347,00	33,3
	Ukupno	4.240.000,00	1.573.719,00	37,1

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 1.573.719,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, javne prometne površine, građevine javne namjene i javna rasvjeta) odnosi 987.063,00 kn, a na građenje drugih građevina 586.656,00 kn. Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su 2.666.281,00 kn ili 62,9 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na rashode za građenje nerazvrstanih cesta, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 93 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Križ za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 93

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Križ za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	750.000,00	607.754,00	81,0
2.	Održavanje javnih površina	1.000.000,00	954.313,00	95,4
3.	Održavanje javne rasvjete	260.000,00	228.776,00	88,0
	Ukupno	2.010.000,00	1.790.843,00	89,1

Rashodi za održavanje javnih površina koji su iskazani u skupnom iznosu od 954.313,00 kn, obuhvaćaju održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina i uređaja javne namjene te održavanje čistoće javnih površina. Navedene rashode trebalo je iskazati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području Općine Križ i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Križ.

Rashodi za održavanje groblja nisu ostvareni jer vlastito trgovačko društvo, kojem su ranijih godina groblja dana na upravljanje, podmiruje troškove održavanja groblja iz grobnih naknada i drugih vlastitih prihoda.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Križ ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela Općine Križ. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinственog upravnog odjela Općine Križ.

Općina Križ organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Križ

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravlja li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Križ ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, evidentiranje komunalne infrastrukture u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama na propisan način, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Općine određeni svi propisani elementi, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da programi građenja komunalne infrastrukture sadrže sve propisane elemente, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su doneseni i javno objavljeni cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture po vrstama komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na programe održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na donošenje općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, na obavještanje nadležnih tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine, na to da neki rashodi u programu održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti, da izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Križ **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Križ

Općina Križ prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Križ. U očitovanju navodi da će, nakon ažuriranja evidencije komunalne infrastrukture, povezati spomenutu evidenciju s analitičkom knjigovodstvenom evidencijom putem inventurnih brojeva, da će voditi računa da programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže sve propisane podatke te da će postupiti po svim ostalim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Luka

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Luka utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 17 km², a obuhvaća pet naselja s 1 351 stanovnika.

U tablici broj 94 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Luka po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 94

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Luka po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Luka	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	57	1	38	18
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	4	1	1	2
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	0	2	0
		Parkovi	2	1	1	0
		Cvjetnjaci	1	1	0	0
		Travnjaci	1	0	1	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	3	0	2	1
		Autobusne nadstrešnice	3	1	0	2
		Fontane	1	1	0	0
5.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	573	0	0	573
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	0	0	2
		Mrtvačnice	2	0	1	1
Ukupno			651	6	46	599

Općina Luka je do kolovoza 2020. evidentirala 651 građevinu i uređaje komunalne infrastrukture, od čega je šest ili 0,9 % građevina u vlasništvu Općine, 46 ili 7,1 % u javnom vlasništvu, a 599 ili 92,0 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Luka ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 651 građevinu i uređaje komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na javnu rasvjetu. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja, osim za javnu rasvjetu koja je evidentirana po nazivu naselja, a nema podataka o vlasništvu ni podataka iz zemljišnih knjiga. U evidenciju se ne unose podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Nerazvrstane ceste na području Općine Luka su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz 2016. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi i u vlasništvu Općine. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi. Općina nije pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture i poduzimala druge aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi u svom vlasništvu, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Luka u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturuom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Luka evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima. Građevinama i uređajima komunalne infrastrukture, kao i drugoj dugotrajnoj imovini, nisu dodijeljeni popisni ili inventurni brojevi.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti inventurni broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Luka obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje za dio komunalne infrastrukture nisu pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima. Komunalna infrastruktura i druga dugotrajna imovina nije popisana po inventurnim brojevima odnosno popisne liste ne sadrže podatke o inventurnom ili drugom broju pojedine imovine.

Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi, kao što su neka parkirališta i spomenici koji su evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture (u glavnoj knjizi je evidentirano jedno parkiralište i jedno spomen obilježje).

Ministarstvo financija je u prosincu 2015. donijelo Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza, a kojom su, između ostalog, utvrđene temeljite pripremne radnje koje je potrebno obaviti kako bi popis imovine i obveza bio obavljen učinkovito i točno. Pripremne radnje, između ostalog, čine i provjera postojanja inventurnih brojeva. Popis se obavlja fizičkim utvrđivanjem stvarnog stanja imovine i obveza na licu mjesta koristeći uobičajene metode brojanja, mjerenja, vaganja, procjenjivanja, obračunavanja i slično. Zadaće povjerenstva za popis su, između ostalog, utvrditi stvarno stanje, odnosno utvrditi količinu, vrstu i vrijednost imovine. Sadržaj popisnih lista nije utvrđen Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ali bi liste trebale sadržavati, između ostalog, podatke o inventurnom ili drugom broju imovine.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, a popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Također nalaže kod obavljanja popisa imovine i obveza provjeriti postojanje inventurnih brojeva pojedine imovine, odnosno postupiti u skladu s Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Luka je u travnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, koja je objavljena u službenom glasilu. Navedenom Odlukom je utvrđeno jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 95 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Luka, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 95

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Luka, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti pogon
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje čistoće javnih površina	
6.	Usluge ukopa pokojnika	
7.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
8.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Odlukom o komunalnim djelatnostima je utvrđeno da se postupak dodjele koncesija provodi prema propisima o koncesijama, a postupak odabira osoba s kojima se zaključuju ugovori o obavljanju komunalnih poslova provodi se prema propisima o javnoj nabavi.

Općina Luka je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja, procjenu pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja. Programi ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja te iz programa nije vidljivo na koje građevine javne rasvjete, ceste i javne površine se odnose planirani iznosi, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima održavanja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za deratizaciju i dezinsekciju, a koji nisu komunalna djelatnost prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg i cjeloviti opis poslova održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Luka nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja po vrstama komunalne infrastrukture, ali ne i po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture. Izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži iskaz troškova održavanja po vrsti komunalnih djelatnosti i po vrsti radova te opseg poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Izvješće ne sadrži opseg poslova održavanja druge komunalne djelatnosti. Također nije vidljivo koje su ceste, zelene i javne površine te druge građevine komunalne infrastrukture održavane. Izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja ne sadrže izvore i iznose izvora financiranja iz kojih je infrastruktura održavana i građena.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući iskaz troškova građenja po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture, opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja te izvore financiranja iz kojih je infrastruktura održavana i građena.

Općina Luka je u veljači 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³, a za treću zonu (gospodarska zona) u iznosu od 25,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn). Jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa prema Odluci o komunalnom doprinosu nisu utvrđene u skladu s odredbama članka 79. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima se jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određuje za pojedine zone tako da je ta vrijednost najviša za prvu zonu, a manja za svaku iduću zonu. Zone u jedinici lokalne samouprave za plaćanje komunalnog doprinosa određuju se s obzirom na uređenost i opremljenost zone komunalnom infrastrukturom i položaj područja zone u jedinici lokalne samouprave, u skladu s odredbama članka 80. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa na području Općine Luka u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su dvije zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu Luka koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. i dopune odluke iz ožujka 2019. u godišnjem iznosu od 5,28 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Luka je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda s javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, držanje kućnih ljubimaca, obavljanje dimnjačarskih poslova, prodaja robe izvan prodavaonica, agrotehničke mjere, korištenje nerazvrstanih cesta i održavanje javno prometnih površina, odvodnja otpadnih voda, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Općina nema zaposlenog komunalnog redara, a nadzor nad održavanjem komunalnog reda dijelom provodi komunalni djelatnik. S obzirom na to da nije bilo izdanih opomena i rješenja za uspostavu komunalnog reda te nisu sastavljeni zapisnici o provedenom nadzoru, nije vidljivo u kojem obimu je nadzor proveden. Navedeno nije u skladu s odredbama Odluke o komunalnom redu i odredbama članka 109. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima komunalni redari provode poslove nadzora nad provedbom odluke o komunalnom redu. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi mjere propisane odlukom o komunalnom redu radi održavanja komunalnog reda na području Općine Luka.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od jedanaest komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Luka je tijekom 2019. obavljano deset komunalnih djelatnosti, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. na području Općine Luka nisu obavljane komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima.

Obavljanje pet komunalnih djelatnosti (održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina te usluge ukopa pokojnika) povjereno je vlastitom pogonu, četiri djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javne rasvjete te komunalni linijski prijevoz putnika) povjerene su drugim pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti i drugih ugovora.

Preostala djelatnost (obavljanje dimnjačarskih poslova) povjerena je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova dana je u prosincu 2015. na vrijeme od pet godina. Komunalne djelatnosti su povjerene u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, osim komunalnog linijskog prijevoza putnika.

Komunalni linijski prijevoz putnika obavlja trgovačko društvo čiji je osnivač druga jedinica lokalne samouprave na temelju ugovora iz 2013. te osam zaključenih dodataka ugovoru do konca 2020., uz ugovoreno plaćanje mjesečne subvencije za prijevoz putnika i prtljage. Subvencija za 2019. je iznosila 360.000,00 kn. Komunalni linijski prijevoz putnika ne obavlja se u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, kojima je utvrđeno da se navedena usluga obavlja na temelju koncesije koja se može dati pravnoj ili fizičkoj osobi u skladu s propisima o koncesijama.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati obavljanje komunalnih djelatnosti, uključujući i uslužnu djelatnost komunalnog linijskog prijevoza putnika, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Luka.

Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalnog linijskog prijevoza putnika donio je u studenome 2019. opće uvjete isporuke navedenih usluga, a u 2018. cjenik usluga, uz suglasnost jedinice lokalne samouprave koja je jedini vlasnik navedenog isporučitelja te su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja. Navedeni opći uvjeti isporuke nisu objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine. Isporučitelji komunalnih usluga kojima su povjerene uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova nisu donijeli opće uvjete isporuke komunalnih usluga, a usluge se obavljaju po cijenama donesenima ranijih godina.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova, te javno objaviti opće uvjete isporuke svih komunalnih usluga, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Luka za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 2.275.642,00 kn, od čega se 83.311,00 kn odnosi se na rashode za rekonstrukciju cjevovoda, zaštitu okoliša te deratizaciju i dezinsekciju, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.192.331,00 kn. U izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture nisu navedeni izvori financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 1.113.755,00 kn, što čini 50,8 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 96 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Luka za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 96

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Luka za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.202.000,00	899.595,00	74,8
2.	Javna rasvjeta	200.000,00	164.509,00	82,3
3.	Groblja	180.000,00	50.662,00	28,1
4.	Rekonstrukcija cjevovoda	70.000,00	14.536,00	20,8
	Ukupno	1.652.000,00	1.129.302,00	68,4

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 1.129.302,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (bez rekonstrukcije cjevovoda) odnosi 1.114.766,00 kn. Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su 522.698,00 kn ili 31,6 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 97 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Luka za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 97

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Luka za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	578.000,00	494.355,00	85,5
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	40.000,00	28.807,00	72,0
3.	Održavanje javnih površina	35.000,00	34.119,00	97,5
4.	Održavanje javnih zelenih površina	33.000,00	2.700,00	8,2
5.	Održavanje groblja	55.000,00	46.516,00	84,6
6.	Održavanje javne rasvjete	500.000,00	111.068,00	22,2
7.	Projekt zaštite okoliša	45.000,00	14.985,00	33,3
8.	Deratizacija i dezinfekcija	82.000,00	53.790,00	65,6
9.	Sufinanciranje komunalnog linijskog prijevoza putnika	0,00	360.000,00	0,0
	Ukupno	1.368.000,00	1.146.340,00	83,8

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 1.146.340,00 kn, od čega se na održavanje komunalne infrastrukture (bez projekta zaštite okoliša te deratizacije i dezinfekcije) odnosi 1.077.565,00 kn.

Rashodi za održavanje javnih površina odnose se na poslove održavanja groblja, održavanja javnih zelenih površina (parkovi, košnja trave i održavanje cvjetnjaka), održavanja građevina javne namjene (autobusne nadstrešnice i fontana) te održavanje čistoće javnih površina. Navedene poslove trebalo je iskazati zasebno po vrsti komunalne djelatnosti, kako je propisano odredbama članka 22. i 23. Zakona o komunalnom gospodarstvu i utvrđeno Odlukom o komunalnim djelatnostima. Osim navedenog, rashodi za održavanje javne rasvjete obuhvaćaju, između ostalog, i poslove postavljanja i skidanja uličnog nakita, što nije komunalna djelatnost prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i za održavanje groblja, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina javne namjene i održavanje čistoće javnih površina, u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Luka.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Luka ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela Općine Luka. Ovlaсти i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinственog upravnog odjela Općine Luka.

Općina Luka organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te djelomično provodi nadzor nad održavanjem komunalnog reda na svom području. Također ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Luka

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravlja li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Luka ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da programi građenja komunalne infrastrukture sadrže sve propisane elemente, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, da se gotovo sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su doneseni i javno objavljeni cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, a dijelom i opći uvjeti isporuke, da su programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, po vrstama komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na ustrojavanje analitičkih knjigovodstvenih evidencija komunalne infrastrukture i druge imovine, na to da komunalnoj infrastrukturi nisu dodijeljeni inventurni brojevi, na programe održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na provođenje mjera utvrđenih odlukom o komunalnom redu, na komunalni linijski prijevoz putnika koji se ne obavlja u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima, na donošenje i objavu dijela općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, na to da neki rashodi u programu održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti, da izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Luka **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Luka

Općina Luka prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Luka.

Općina Marija Gorica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Marija Gorica utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 17 km², a obuhvaća deset naselja s 2 233 stanovnika.

U tablici broj 98 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Marija Gorica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 98

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Marija Gorica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Marija Gorica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	157	23	0	134
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovi	1	0	1	0
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	2	0	0
4.	Javna rasvjeta	Ormarići za mjerenje utroška električne energije javne rasvjete	34	0	34	0
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	0	2	0
		Mrtvačnice	2	1	1	0
Ukupno			198	26	38	134

Općina Marija Gorica je do kolovoza 2020. evidentirala 198 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 26 ili 13,1 % građevina u vlasništvu Općine, 38 ili 19,2 % u javnom vlasništvu, a 134 ili 67,7 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Marija Gorica ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 198 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na nerazvrstane ceste.

U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja. Za dio nerazvrstanih cesta, trg i groblja evidencija sadrži i podatke o imovinsko pravnim odnosima. U evidenciju se ne unose podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, a za dio komunalne infrastrukture ni podaci o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Osim toga, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu evidentiranu u poslovnim knjigama, kao što su rasvjetni stupovi i druga rasvjetna tijela, dječje igralište u Trsteniku i autobusne nadstrešnice. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj evidencije komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Općina Marija Gorica provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na kontinuirano donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, dječja igrališta, zemljište za sport i rekreaciju) javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine, na temelju izrađenih geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta, a koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar odnosno zemljišnoknjižnom sudu radi provedbe upisa u zemljišne knjige. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Marija Gorica, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Marija Gorica evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima, osim za dio nerazvrstanih cesta i dio uređaja javne rasvjete koji su evidentirani u zbirnim iznosima ulaganja. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Marija Gorica obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima, osim za dio nerazvrstanih cesta i dio uređaja javne rasvjete koji su popisani u zbirnim iznosima ulaganja.

Državni ured za reviziju nalaže popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Marija Gorica je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, koja je objavljena u službenom glasilu. Navedenom Odlukom su, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i dvije druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije te poslove zbrinjavanja napuštenih životinja. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 99 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Marija Gorica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 99

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Marija Gorica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti pogon
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Marija Gorica
6.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge ukopa pokojnika (do studenoga 2019.)	
10.	Deratizacija, dezinfekcija i dezinfekcija	
11.	Zbrinjavanje napuštenih životinja	
12.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Odlukom o komunalnim djelatnostima određeni su organizacijski oblici obavljanja poslova deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije te poslova zbrinjavanja napuštenih životinja, a Odlukom nije utvrđeno da se navedene djelatnosti smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu Marija Gorica. Odredbama članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da, osim djelatnosti iz članka 22. i 24. ovog Zakona, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti i drugu djelatnost koja se smatra komunalnom djelatnosti, pod uvjetima navedenima u članku 26. spomenutog Zakona. Osim navedenog, Odlukom o komunalnim djelatnostima su određeni i organizacijski oblici obavljanja poslova prikupljanja, odvoza, odlaganja i sanacije komunalnog otpada te opskrbe pitkom vodom, a koji se ne smatraju komunalnim djelatnostima prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, već se obavljaju po drugim propisima.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Marija Gorica utvrditi druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, u slučaju kada su utvrđeni organizacijski oblici njihovog obavljanja.

Odlukom o komunalnim djelatnostima je utvrđeno da se komunalne djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda povjeravaju na obavljanje trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Marija Gorica. Odlukom nije naveden rok na koji se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti i obveze društva prema osnivaču odnosno prema Općini kao suosnivaču, što nije u skladu s odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnim djelatnostima ili odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Marija Gorica utvrditi rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti te obveze društva prema osnivaču, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, postupak odabira osoba s kojima se zaključuju ugovori o obavljanju komunalne djelatnosti provodi se prema propisima o javnoj nabavi, a postupak dodjele koncesije provodi se prema propisima o koncesijama. Koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova može se dati na vrijeme od pet godina.

Općina Marija Gorica je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture prema vrsti komunalne infrastrukture. Programi ne sadrže procjenu troškova građenja za svaku građevinu posebno te izvore financiranja. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja i procjenu pojedinih troškova po djelatnostima. Programi ne sadrže izvore financiranja, podatke o opsegu poslova održavanja te iz programa nije vidljivo koji uređaji javne rasvjete, nerazvrstane ceste i javne površine su obuhvaćene programima. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za kapitalne pomoći, izgradnju vodovoda i nabavu traktora, a koji nisu komunalna infrastruktura i djelatnost prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja za svaku građevinu posebno, opseg i cjeloviti opis poslova održavanja te izvore financiranja. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Marija Gorica nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinska načelnica je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnijela predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Izvješća sadrže izvore i iznose izvora financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture. Izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži iskaz troškova održavanja, ali nisu jasno naznačene vrste komunalne djelatnosti te nisu navedene vrste radova i opseg poslova održavanja. Također nije vidljivo koje su ceste, građevine javne rasvjete, javne površine i groblja održavani.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa održavanja komunalne infrastrukture, uključujući opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture prema vrsti komunalnih djelatnosti.

Općina Marija Gorica je u studenome 2018. donijela Odluku o komunalnoj naknadi, a u siječnju 2019. Odluku o komunalnom doprinosu, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona plaćanja komunalnog doprinosa za sva naselja na području Općine, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 30,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 2,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedna zona plaćanja komunalne naknade za sva naselja na području Općine, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 3,00 kn/m² korisne površine stambenog prostora.

Općina Marija Gorica je u svibnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje javnih površina, uklanjanje snijega i leda s krovova i javnih površina, sanitarno komunalne mjere, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Općina nema zaposlenog komunalnog redara, a nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi pročelnica Jedininstvenog upravnog odjela Općine. Kod obavljanja nadzora sastavljaju se zapisnici o obavljenom nadzoru i donose se opomene za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Tijekom 2019. i 2020. nisu izdavani obvezni prekršajni nalozi jer su prekršitelji postupili po izdanim opomenama. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Marija Gorica ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 12 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Marija Gorica tijekom 2019. je obavljano osam komunalnih djelatnosti, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. na području Općine Marija Gorica nisu obavljane komunalne djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, poslovi deratizacije i dezinfekcije te uslužna komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova. Koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova dana je u svibnju 2020. pravnoj osobi na vrijeme od pet godina.

Obavljanje dviju komunalnih djelatnosti (održavanje groblja i usluge ukopa pokojnika) i dijela komunalne djelatnosti održavanja javnih zelenih površina povjerene su trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Marija Gorica, a pet djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dozvoljen promet motornim vozilima, zimska služba odnosno održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete i poslovi zbrinjavanja napuštenih životinja) i dio djelatnosti održavanja javnih zelenih površina povjereni su drugim pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ili na temelju narudžbenica.

Četiri komunalne djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje čistoće javnih površina odnosno zimska služba, održavanje javne rasvjete i poslovi zbrinjavanja napuštenih životinja) povjerene su u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, dok komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanja javnih zelenih površina, održavanja groblja i usluge ukopa pokojnika nisu povjerene u skladu s navedenom Odlukom. Navedene djelatnosti prema spomenutoj Odluci trebao je obavljati vlastiti pogon, a obavljalo je trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina te druge pravne i fizičke osobe. Prema obrazloženju Općine, Općina nema osnovan vlastiti pogon.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati obavljanje komunalnih djelatnosti, uključujući i održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja i usluge ukopa pokojnika, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Marija Gorica ili navedenom Odlukom izmijeniti organizacijske oblike obavljanja djelatnosti, s obzirom na to da vlastiti pogon nije osnovan.

Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor te način i rok plaćanja. Osim navedenog, ugovor za poslove zimske službe sadrži jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, dok ugovor za održavanje nerazvrstanih cesta ne sadrži odredbe o jamstvu izvršitelja, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Odredbama članka 56. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga, obvezan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge, o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva i upravno tijelo županije nadležno za poslove gospodarstva.

Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Marija Gorica obavlja usluge ukopa pokojnika na području Općine po cijenama koje je donijelo Općinsko vijeće u 2002. Cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova donesen je u svibnju 2020., uz suglasnost Općine. Cjenici nisu objavljeni na mrežnim stranicama Općine i isporučitelja. Cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova nije dostavljen tijelima županije i ministarstva koja su nadležna za poslove gospodarstva. Isporučitelji navedenih komunalnih usluga nisu donijeli opće uvjete isporuke usluga.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova te javno objaviti opće uvjete isporuke i cjenike svih komunalnih usluga, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Također nalaže obavijestiti nadležna tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine Marija Gorica, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Marija Gorica za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 2.189.227,00 kn, od čega se 1.140.097,00 kn odnosi se na rashode za građenje vodovoda i nabavu traktora, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.049.130,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 489.109,00 kn, što čini 46,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 100 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Marija Gorica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 100

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Marija Gorica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.005.000,00	261.415,00	26,0
2.	Vodovod	855.386,00	400.472,00	46,8
	Ukupno	1.860.386,00	661.887,00	35,6

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 661.887,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste) odnosi 261.415,00 kn. Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su 1.198.499,00 kn ili 64,4 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 101 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Marija Gorica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 101

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Marija Gorica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	267.766,00	244.870,00	91,4
2.	Održavanje javnih zelenih površina	116.250,00	116.250,00	100,0
3.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	21.500,00	16.781,00	78,1
4.	Održavanje groblja	59.000,00	34.168,00	57,9
5.	Održavanje čistoće javnih površina (zimski služba)	60.000,00	18.362,00	30,6
6.	Održavanje javne rasvjete	345.000,00	352.312,00	102,1
7.	Zbrinjavanje napuštenih životinja	8.000,00	4.972,00	62,2
8.	Nabava traktora	740.000,00	739.625,00	99,9
	Ukupno	1.617.516,00	1.527.340,00	94,4

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 1.527.340,00 kn, od čega se na održavanje komunalne infrastrukture (bez nabave traktora) odnosi 787.715,00 kn.

S obzirom na to da u izvješću o izvršenju programa održavanja nisu jasno naznačene vrste komunalne djelatnosti i vrste radova, odnosno nema opisa obavljenih komunalnih djelatnosti, otežano je praćenje navedenih djelatnosti, a vrste komunalnih djelatnosti za potrebe tablice broj 4 su sastavljene na temelju očitovanja Općine i podataka iz poslovnih knjiga.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Marija Gorica.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Marija Gorica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela Općine Marija Gorica. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinstvenog upravnog odjela Općine Marija Gorica.

Općina Marija Gorica organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Marija Gorica

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Marija Gorica ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određeni organizacijski oblici obavljanja djelatnosti, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinska načelnica podnijela predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su doneseni cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, po vrstama komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje manjeg dijela komunalne infrastrukture u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama tako da bude vidljiva vrijednost svake građevine ili uređaja, na odluku o komunalnim djelatnostima kojom nisu određene sve komunalne djelatnosti koje se obavljaju na njezinu području, na odluku o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u suvlasništvu Općine kojom nisu određeni svi propisani elementi, na programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente.

Također, propusti se odnose i na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na neke komunalne djelatnosti koje se ne obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, na donošenje općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine te javnu objavu cjenika, na obavještanje nadležnih tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine, na to da neki rashodi u programu održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti, da izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Marija Gorica **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Marija Gorica

Općina Marija Gorica prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Marija Gorica. U očitovanju navodi da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju kako bi se otklonili propusti i povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Općina Orle

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Orle utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 58 km², a obuhvaća deset naselja s 1 975 stanovnika.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Orle ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za nerazvrstane ceste te tri groblja i tri mrtvačnice. Jedno groblje i mrtvačnica u vlasništvu je Općine, a dva groblja s pripadajućim mrtvačnicama u javnom su vlasništvu. Nerazvrstane ceste nisu evidentirane po nazivu pojedine ceste, već katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama, zbog čega nije vidljiv ukupan broj nerazvrstanih cesta, dok je u evidenciji nerazvrstanih cesta evidentirano samo pet cesta. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi te o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, a za groblja se unose i podaci o osobi koja upravlja grobljima. U evidenciju se ne unose podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, a za nerazvrstane ceste ni podaci o osobi koja upravlja cestama. Osim navedenog, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu evidentiranu u poslovnim knjigama ili koja se održava prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture, kao što su javna rasvjeta i mostovi. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj evidencije komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, uključujući i nerazvrstane ceste, sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Nerazvrstane ceste na području Općine Orle su Odlukom o nerazvrstanim cestama na području Općine iz 2014. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osим za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Orle u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Uredbe o darovanju nekretnina, Općina Orle je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine, Općina je do konca 2019. nadležnom ministarstvu dostavila zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za tri nerazvrstane ceste i dvije javne zelene površine koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske, a koje do vremena obavljanja revizije (ožujak 2021.) nisu riješene.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Orle evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost) i inventurnim brojevima.

Za dio komunalne infrastrukture analitička knjigovodstvena evidencija nije ustrojena po pojedinoj građevini i uređajima, već je iskazana u zbirnom iznosu ulaganja (nerazvrstane ceste i javna rasvjeta). Navedena evidencija ne sadrži inventurne brojeve pojedine imovine, a koji su upisani u popisnim (inventurnim) listama.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Orle obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima. Dio građevina i uređaja komunalne infrastrukture nije popisano pojedinačno. Popisom nisu obuhvaćena groblja (zemljište) koja nisu evidentirana u glavnoj knjizi, a evidentirana su u evidenciji komunalne infrastrukture i koja Općina održava prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, a popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Orle je u rujnu 2012. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, kojom su, uz šest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije, održavanje oglasnih mjesta, održavanje komunalne opreme te poslove izvođenja manjih građevinskih radova. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 102 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Orle, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 102

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Orle, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Vlastiti pogon
2.	Održavanje javnih površina	
3.	Održavanje čistoće javnih površina	
4.	Održavanje oglasnih mjesta	
5.	Održavanje komunalne opreme	
6.	Izvođenje manjih građevinskih radova	
7.	Održavanje groblja	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Deratizacija, dezinfekcija i dezinfekcija	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Odluku o komunalnim djelatnostima trebalo je uskladiti s odredbama važećeg Zakona o komunalnom gospodarstvu do veljače 2019. Prema odredbi članka 133. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, jedinica lokalne samouprave uskladit će akte o osnivanju, statute i druge opće akte s ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Tako je odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, a koje su važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Pod komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu utvrđena je djelatnost održavanja komunalne opreme koja obuhvaća djelatnosti održavanja čistoće javnih površina (postavljanje košarica za otpatke), održavanja javnih zelenih površina (održavanje dječjih igrališta) i održavanja građevina javne namjene (održavanje autobusnih nadstrešnica), dok poslovi izvođenja manjih građevinskih radova obuhvaćaju održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, a navedene djelatnosti su propisane komunalne djelatnosti utvrđene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, također kao zasebne komunalne djelatnosti.

Nadalje, Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalna djelatnost određena je djelatnost odlaganja komunalnog otpada, dok u okviru komunalne djelatnosti održavanja groblja predviđena je djelatnost prijevoza pokojnika, a koje prema važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Osim navedenog, na području Općine obavljaju se usluge ukopa pokojnika. Navedene usluge obavlja fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Usluge ukopa pokojnika nisu utvrđene Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalna djelatnost koja se obavlja na području Općine i nije utvrđen organizacijski oblik obavljanja navedene djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Orle i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Vlastiti pogon osnovan je 1998. na temelju Odluke o osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti. Navedena Odluka nije usklađena s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima u pogledu djelatnosti koje obavlja vlastiti pogon. Odlukom o osnivanju vlastitog pogona je utvrđeno da vlastiti pogon obavlja poslove održavanja groblja i obavljanja pogrebnih poslova, dok prema odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, poslove održavanja groblja obavljaju druge pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje Odluku o osnivanju vlastitog pogona uskladiti s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području Općine Orle u pogledu komunalnih djelatnosti koje obavlja vlastiti pogon.

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da komunalne djelatnosti održavanja groblja i javne rasvjete te deratizaciju, dezinfekciju i dezinskciju mogu obavljati pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, koji se može zaključiti na vrijeme do pet godina, a postupak odabira navedenih osoba provodi se prema propisima o javnoj nabavi. Koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova može se dati na vrijeme do pet godina, a postupak dodjele koncesije provodi se prema propisima o koncesijama.

Općina Orle je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. Doneseni programi za 2019. objavljeni su u službenom glasilu, dok programi građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2020. nisu objavljeni u službenom glasilu. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojima se programi objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. sadrži procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture prema vrsti rashoda za nabavu nefinancijske imovine i po vrsti komunalne infrastrukture. Program ne sadrži procjenu troškova po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture i prema izvoru financiranja odvojeno za svaku građevinu.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. sadrži procjenu troškova održavanja komunalne infrastrukture po vrsti komunalnih djelatnosti. Program ne sadrži opis i opseg poslova održavanja, odnosno iz programa nije vidljivo na koje građevine javne rasvjete, ceste i javne površine se odnose planirani iznosi.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programi građenja i održavanja komunalne infrastrukture sadrže izvore i iznose izvora financiranja koji su navedeni na razini podskupine računskog plana proračuna (odnosno na trećoj razini), zbog čega nisu vidljivi pojedinačni izvori i iznosi financiranja komunalnih djelatnosti i komunalne infrastrukture (nije vidljiv iznos komunalne naknade, iznos komunalnog doprinosa, iznos šumskog doprinosa, drugo). Programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za uređenje i građenje školskog sportskog igrališta te održavanje sustava vodoopskrbe, a koji nisu komunalna infrastruktura i djelatnost prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture objaviti u službenom glasilu i donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture odvojeno za svaku građevinu i prema izvoru njihova financiranja, opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture te detaljnije planirati izvore i iznose izvora financiranja. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Orle nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja prema vrsti rashoda za nabavu nefinancijske imovine, po vrsti komunalne infrastrukture i izvorima financiranja. Izvješće ne sadrži iskaz troškova građenja po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture. Izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži iskaz troškova održavanja po vrsti komunalnih djelatnosti i izvorima financiranja, ali ne i po vrstama radova. Također nema iskazanog opsega održavanja i nije vidljivo koje su ceste, zelene i javne površine, građevine javne rasvjete i groblja održavani.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući iskaz troškova građenja komunalne infrastrukture odvojeno za svaku građevinu te opis i opseg obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Općina Orle je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona plaćanja komunalnog doprinosa za sva naselja na području Općine Orle, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa utvrđena je u iznosu od 5,00 kn/m³ za poslovni prostor i pomoćne zgrade do 12,00 kn/m³ za stambeni prostor. Najviša vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,9 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedna zona plaćanja komunalne naknade za sva naselja na području Općine, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz prosinca 2018. u godišnjem iznosu od 3,00 kn/m² korisne površine stambenog prostora.

Općina Orle je u prosincu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, uređenje i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, skupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar Općine. U obavljanju nadzora komunalni redar sastavlja zapisnike o provedenom nadzoru i donosi opomene za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Obvezni prekršajni nalozi tijekom 2019. nisu izdavani. Komunalni redar je tijekom 2019. obavio 24 nadzora. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Orle ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od deset komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Orle je tijekom 2019. obavljano pet komunalnih djelatnosti i jedna uslužna komunalna djelatnost koja nije utvrđena odredbama spomenute Odluke. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. nisu se obavljale komunalne djelatnosti održavanja čistoće javnih površina, održavanje oglasnih mjesta, održavanje komunalne opreme (klupe, košarice za otpatke, dječja igrališta, autobusne nadstrešnice, reklamni panoji, prometni znakovi), poslovi izvođenja manjih građevinskih radova (održavanje kanala za odvodnju, prekopi ulica, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta) te uslužna komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova.

Obavljanje dvije komunalne djelatnosti povjereno je vlastitom pogonu (održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javnih površina), a četiri djelatnosti su povjerene pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti ili na temelju narudžbenica (održavanje groblja, održavanje javne rasvjete, poslovi deratizacije i usluge ukopa pokojnika). Komunalne djelatnosti su povjerene u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, osim usluga ukopa pokojnika.

Tijekom 2019. i 2020. obavljena je usluga ukopa pokojnika, a koja Odlukom o komunalnim djelatnostima nije utvrđena kao komunalna djelatnost koja se obavlja na području Općine Orle. Usluge ukopa na području Općine obavlja fizička osoba, na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti, zaključenog u siječnju 2018. na vrijeme od pet godina. Komunalne usluge ukopa pokojnika ne može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti jer se ne radi o komunalnoj djelatnosti koja se financira isključivo iz proračuna jedinice lokalne samouprave, već troškove ukopa podmiruju građani, a što nije u skladu s odredbom članka 48. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Navedenu komunalnu uslugu na području Općine, primjenjujući odredbe članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, može obavljati vlastiti pogon.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati obavljanje komunalnih djelatnosti, uključujući i uslužnu djelatnost ukopa pokojnika, na način utvrđen odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor te način i rok plaćanja, ali ugovor za održavanje groblja ne sadrži jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Usluge ukopa pokojnika na području Općine Orle obavljaju se na temelju cjenika isporučitelja iz siječnja 2018. Cjenik nije objavljen na mrežnim stranicama Općine i isporučitelja. Isporučitelj nije donio opće uvjete isporuke usluga ukopa.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke ukopa pokojnika odnosno svih komunalnih usluga te javno objaviti opće uvjete isporuke i cjenike svih komunalnih usluga, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Orle za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 1.566.095,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajnije kapitalne pomoći iz državnog i županijskog proračuna. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 258.149,00 kn, što čini 16,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 103 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Orle za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 103

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Orle za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	800.000,00	768.799,00	96,1
2.	Javne prometne površine (most na Odri)	610.000,00	543.026,00	89,0
3.	Javne zelene površine	80.000,00	0,00	0,0
4.	Javna rasvjeta	110.000,00	116.155,00	105,6
5.	Groblja	3.000,00	0,00	0,0
6.	Sportsko školsko igralište Bukevje	70.000,00	0,00	0,0
7.	Građevine za gospodarenje komunalnim otpadom	10.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	1.683.000,00	1.427.980,00	84,8

Rashodi za građenje javnih zelenih površina i groblja planirani su u iznosu 83.000,00 kn, a nisu ostvareni, pri čemu izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Prema pisanom očitovanju Općine, rashodi za građenje javnih zelenih površina (projekt sportsko rekreacijskog centra) i groblja nisu ostvareni jer nisu riješeni imovinskopravni odnosi oko zemljišta i zbog toga što nisu odobrena sredstva Europske unije na koje je projekt prijavljen.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 104 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Orle za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 104

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Orle za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	65.000,00	51.938,00	79,9
2.	Održavanje javnih zelenih površina	56.000,00	54.043,00	96,5
3.	Održavanje groblja	10.000,00	8.500,00	85,0
4.	Održavanje javne rasvjete	25.000,00	23.634,00	94,5
5.	Održavanje sustava vodoopkrbe	10.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	166.000,00	138.115,00	83,2

U programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i u izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani rashodi za električnu energiju javne rasvjete u iznosu od 123.291,00 kn i rashodi za deratizaciju i dezinsekciju u iznosu od 61.156,00 kn, zbog čega su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u izvješću iskazani manje za 184.447,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju iskazivati sve rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Orle.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Orle ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela Općine Orle. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinственog upravnog odjela Općine Orle. Općina organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Orle

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Orle ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se komunalne djelatnosti uglavnom obavljaju u skladu s odlukama o komunalnim djelatnostima, da je donesen cjenik za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine.

Također, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju iskazani rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture po vrstama komunalne infrastrukture odnosno kao zasebne komunalne djelatnosti te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka i sistematiziranje unesenih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama, na donošenje odluke o komunalnim djelatnostima u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, na usklađenost odluke o osnivanju vlastitog pogona s odlukom o komunalnim djelatnostima, na programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, a za 2020. nisu ni javno objavljeni, na izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na uslužnu komunalnu djelatnost ukopa pokojnika koja se ne obavlja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, na donošenje općih uvjeta isporuke i javnu objavu cjenika za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine, na to da programom održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćem o njegovu izvršenju nisu obuhvaćeni svi rashodi za održavanje komunalne infrastrukture, da izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Orle **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Orle

Općina Orle prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Orle. U očitovanju navodi da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju čijom će se provedbom povećati učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Općina Pisarovina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Pisarovina utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 145 km², a obuhvaća 14 naselja s 3 689 stanovnika.

U tablici broj 105 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Pisarovina po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 105

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Pisarovina po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
			Ukupno	Općina Pisarovina	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	170	148	5	17
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovi	1	1	0	0
		Staze do groblja	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	4	4	0	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	4	1	3	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	3	1	1	1
6.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta	11	0	0	11
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	6	3	1	2
		Mrtvačnice	4	4	0	0
Ukupno			204	163	10	31

Općina Pisarovina je do kolovoza 2020. evidentirala 204 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 163 ili 79,9 % građevina u vlasništvu Općine, deset ili 4,9 % u javnom vlasništvu, a 31 ili 15,2 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Pisarovina ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 204 građevine i uređaje komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na nerazvrstane ceste.

U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom (osim za javnu rasvjetu), osobi koja njome upravlja te radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa. Za dio komunalne infrastrukture nema podataka o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, a javna rasvjeta nije evidentirana s brojem rasvjetnih stupova i drugih rasvjetnih tijela, već je evidentirana s nazivom naselja. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj evidencije komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Nerazvrstane ceste na području Općine Pisarovina su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz 2013. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi i u vlasništvu Općine. Općina je za nerazvrstane ceste pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja te ih dostavljala nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Pisarovina u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Uredbe o darovanju nekretnina, Općina Pisarovina je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske.

Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Općine Pisarovina, Općina je do konca 2019. nadležnom ministarstvu dostavila zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za zemljište na kojem se nalazi spomenik, a koje se nalazi na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske. Do konca 2020. navedeni zahtjev nije riješen.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Komunalna infrastruktura evidentirana u evidenciji komunalne infrastrukture evidentirana je i u glavnoj knjizi. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazani sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. je evidentirana imovina u vrijednosti od 3.586.587,00 kn, od čega se na komunalnu infrastrukturu odnosi 842.831,00 kn, a obuhvaća projektну dokumentaciju i radove na izgradnji dviju prometnica, javne rasvjete i parkirališta u poduzetničkoj zoni, projektну dokumentaciju za šetnicu te projektну dokumentaciju za jednu i radove na izgradnji druge mrtvačnice. Navedeni radovi su započeti odnosno projektна dokumentacija je izrađena 2017. ili ranijih godina. Prema pisanom obrazloženju Općine Pisarovina, radovi na izgradnji su u tijeku, za dio infrastrukture se planira nastavak projektiranja i priprema za natječaj na fondove Europske unije, a od gradnje jedne mrtvačnice se privremeno odustalo zbog nedostatka sredstava.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Pisarovina obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Pisarovina je u veljači 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, a u listopadu 2020. njezine izmjene, koje su objavljene u službenom glasilu. Odlukom su, uz 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarske poslove (zbrinjavanje napuštenih životinja i uklanjanje životinjskih lešina s javnih površina), prigodno ukrašavanje općinskih naselja te sanaciju divljih odlagališta. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine

U tablici broj 106 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Pisarovina, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 106

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Pisarovina, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Pisarovina
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluge parkiranja (do studenoga 2020.)	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Prigodno ukrašavanje općinskih naselja	
11.	Sanacija divljih odlagališta	
12.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
13.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	
14.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
15.	Komunalni linijski prijevoz putnika (do studenoga 2020.)	
16.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Prema Odluci o komunalnim djelatnostima, trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Pisarovina su komunalne djelatnosti povjerene na neodređeno vrijeme, a poslove će obavljati na temelju zaključenog ugovora i godišnjeg programa održavanja komunalne infrastrukture kojim se utvrđuje opseg obavljanja komunalnih poslova. Odluka sadrži sve elemente propisane odredbom članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema Odluci o komunalnim djelatnostima, ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti s pravnim ili fizičkim osobama može se zaključiti na vrijeme do četiri godine, a postupak odabira osoba provodi se prema propisima o javnoj nabavi. Koncesija se može dati pravnoj ili fizičkoj osobi registriranoj za obavljanje djelatnosti, na vrijeme do pet godina, a prema propisima kojima se uređuju koncesije.

Općina Pisarovina je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja. Iz programa nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druga komunalna infrastruktura obuhvaćene programom, a programi ne sadrže i podatke o opsegu poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima su opisno navedeni izvori financiranja, a nisu detaljnije navedeni svi izvori financiranja i iznosi izvora financiranja. Programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za izgradnju vodovodne i kanalizacijske mreže, izgradnju sportskih objekata te izgradnju i održavanje općinskih objekata, a koji nisu komunalna infrastruktura i djelatnost prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg i cjeloviti opis poslova održavanja te sve iznose izvora financiranja za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Pisarovina je u rujnu 2020. izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2016. – 2020.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Izvešća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova. Izvešća sadrže izvore i iznose izvora financiranja koji su navedeni na razini podskupine računskog plana (odnosno na trećoj razini), zbog čega nisu vidljivi pojedinačni izvori i iznosi financiranja komunalnih djelatnosti i komunalne infrastrukture (nije vidljiv iznos komunalne naknade, iznos komunalnog doprinosa, iznos šumskog doprinosa, drugo). Izvešće o izvršenju programa održavanja ne sadrži opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture i cjeloviti opis poslova održavanja jer nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druge građevine komunalne infrastrukture održavane.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja te sve iznose izvora financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana.

Općina Pisarovina je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 21,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 17,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 12,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,5 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su tri zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu Pisarovina koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 2,40 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Pisarovina je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar Općine. U obavljanju nadzora komunalni redar sastavlja zapisnike o obavljenom nadzoru, donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda te izdaje obvezne prekršajne naloge i naplaćuje novčane kazne. Tijekom 2019. izdano je 14 prekršajnih naloga, od čega je devet naplaćeno. Prihodi od novčanih kazni za prekršaje propisane Odlukom o komunalnom redu u 2019. ostvareni su u iznosu od 2.800,00 kn, a potraživanja koncem 2019. iznose 5.600,00 kn.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Pisarovina ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 16 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Pisarovina je tijekom 2019. obavljano 14 komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. nisu obavljane komunalne usluge parkiranja i komunalni linijski prijevoz putnika, a Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o komunalnim djelatnostima iz listopada 2020., navedene djelatnosti se više ne smatraju komunalnim djelatnostima na području Općine Pisarovina.

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, obavljanje deset komunalnih djelatnosti povjereno je vlastitom trgovačkom društvu (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, prigodno ukrašavanje općinskih naselja, sanacija divljih odlagališta te usluge ukopa pokojnika), tri djelatnosti (održavanje javne rasvjete, poslovi deratizacije i veterinarsko-higijeničarski poslovi) povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti, a jedna djelatnost (obavljanje dimnjačarskih poslova) povjerena je fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Ugovor o koncesiji zaključen je u studenome 2015. na vrijeme od pet godina.

Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Pisarovina je komunalne djelatnosti obavljalo na temelju zaključenog godišnjeg ugovora. Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji komunalnih usluga kojima su povjerene uslužne komunalne djelatnosti usluga ukopa i obavljanja dimnjačarskih poslova na području Općine Pisarovina nisu donijeli opće uvjete isporuke komunalnih usluga. Na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge ukopa pokojnika objavljen je cjenik ukopa, donesen ranijih godina, a na mrežnim stranicama Općine objavljen je cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova iz 2015., s obzirom na to da koncesionar nema svoju mrežnu stranicu.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Pisarovina za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 6.221.480,00 kn, od čega se 1.932.761,00 kn odnosi na rashode za građenje kanalizacijske mreže i društvenih prostora, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 4.288.719,00 kn. Izvori financiranja prema izvješćima su pomoći, prihodi za posebne namjene, prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine te opći prihodi i primici, odnosno iz izvješća nisu vidljivi iznosi utrošenih sredstava komunalne naknade, komunalnog doprinosa, šumskog doprinosa i drugih prihoda. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 1.387.042,00 kn, što čini 32,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 107 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Pisarovina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 107

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Pisarovina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne prometne zelene površine	1.206.000,00	1.127.403,00	93,5
2.	Nerazvrstane ceste	1.360.000,00	1.352.663,00	99,5
3.	Groblja	27.000,00	26.977,00	99,9
4.	Javna rasvjeta	61.000,00	60.375,00	99,0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	32.000,00	31.242,00	97,6
5.	Izgradnja kanalizacijske mreže	1.205.000,00	1.203.885,00	99,9
6.	Društveni prostori	770.000,00	728.876,00	94,7
	Ukupno	4.661.000,00	4.531.421,00	97,2

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 4.531.421,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (javne prometne površine, nerazvrstane ceste, groblja, javna rasvjeta te građevine i uređaji javne namjene) odnosi 2.598.660,00 kn.

U tablici broj 108 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Pisarovina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 108

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Pisarovina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	900.000,00	797.115,00	88,6
2.	Održavanje javne rasvjete	580.000,00	523.089,00	90,2
3.	Održavanje javnih površina	410.000,00	369.855,00	90,2
	Ukupno	1.890.000,00	1.690.059,00	89,4

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, poslovi prigodnog ukrašavanja općinskih naselja, sanacije divljih odlagališta, poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarski poslovi planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o njegovu izvršenju u okviru rashoda za održavanje javnih površina. Navedene rashode trebalo je iskazati kao zasebne komunalne djelatnosti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Pisarovina.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Pisarovina ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinistvenog upravnog odjela Općine Pisarovina. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Upravnog odjela utvrđene su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinistvenog upravnog odjela Općine Pisarovina iz 2013.

Općina Pisarovina organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Pisarovina

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Pisarovina ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da evidentira komunalnu infrastrukturu u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama na propisan način, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Općine određeni svi propisani elementi, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

Također da programi građenja komunalne infrastrukture sadrže sve propisane elemente, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su doneseni i javno objavljeni cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture po vrstama komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na programe održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na donošenje općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, na to da neki rashodi u programu održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Pisarovina **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Pisarovina

Općina Pisarovina prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Pisarovina. U očitovanju navodi da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Pokupsko

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Pokupsko utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 106 km², a obuhvaća 14 naselja s 2 224 stanovnika.

Općina Pokupsko nije evidentirala građevine i uređaje komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Pokupsko do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) nije ustrojila i ne vodi evidenciju komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestiti i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Prema odredbi članka 131. navedenog Zakona, jedinice lokalne samouprave trebale su ustrojiti evidenciju komunalne infrastrukture u roku godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, odnosno do kolovoza 2019.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju komunalne infrastrukture koja će sadržavati propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Nerazvrstane ceste na području Općine Pokupsko su Odlukom o nerazvrstanim cestama na području Općine iz 2014. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine. Općina je za nerazvrstane ceste ranijih godina pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, odnosno poduzimala aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osим za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Pokupsko u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Pokupsko evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima.

Državni ured za reviziju preporučuje, nakon izrade evidencije komunalne infrastrukture na području Općine Pokupsko, analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. evidentirana je imovina u pripremi u iznosu od 83.162.394,00 kn, od čega se 791.236,00 kn odnosi na završene radove na nerazvrstanim cestama, a koji su tijekom 2020. preneseni na račune imovine u upotrebi.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Pokupsko obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i vrijednosnim izrazima. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi, kao što su dječja igrališta, pješačke staze, autobusna stajališta, javni zdenci, parkovi i druge javne zelene površine koje Općina održava prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Pokupsko je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, koja je objavljena u službenom glasilu. Odlukom je, uz pet komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i pet drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na održavanje groblja, održavanje poljskih i šumskih putova, usluge ukopa pokojnika, usluge isporuke toplinske energije te prigodno ukrašavanje općinskih naselja. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 109 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Pokupsko, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 109

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Pokupsko, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje javnih zelenih površina	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Pokupsko
2.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
3.	Isporuka toplinske energije	
4.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
5.	Održavanje groblja	
6.	Usluge ukopa pokojnika	
7.	Održavanje poljskih i šumskih putova	
8.	Prigodno ukrašavanje općinskih naselja	
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Pokupsko te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Prema Odluci o komunalnim djelatnostima, Općina Pokupsko je za komunalne djelatnosti održavanja groblja, usluge ukopa pokojnika te održavanje poljskih i šumskih putova utvrdila da su od lokalnog značaja, iako se radi o redovnim komunalnim djelatnostima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da vlastito trgovačko društvo obavlja dio poslova održavanja nerazvrstanih cesta, a dio navedenih poslova obavlja pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti, i to u skladu s programom održavanja komunalne infrastrukture. Odlukom nije utvrđeno koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjereni trgovačkom društvu, a koje poslove obavlja pravna ili fizička osoba na temelju ugovora. U programima održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. je navedeno da se komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta u cijelosti obavljaju na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Pokupsko jasno utvrditi koju vrstu poslova održavanja nerazvrstanih cesta obavlja trgovačko društvo čiji je osnivač Općina, a koja vrsta poslova se može povjeriti na obavljanje drugim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Komunalne djelatnosti su vlastitom trgovačkom društvu povjerene na temelju Odluke o komunalnim djelatnostima, a koja ne sadrži rok na koji se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti i obveze društva prema osnivaču, što nije u skladu s odredbom članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o povjeravanju komunalne djelatnosti trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Pokupsko, između ostalog, utvrditi rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema Odluci o komunalnim djelatnostima, postupak odabira osoba s kojima se zaključuje ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti provodi se prema propisima o javnoj nabavi, a koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova daje se prema propisima kojima se uređuju koncesije.

Općina Pokupsko je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, opseg poslova održavanja javnih površina te izvore financiranja, a ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja druge komunalne infrastrukture (nerazvrstanih cesta, javne rasvjete), što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za izgradnju vodovoda i eko etno parka, a koji nisu komunalna infrastruktura prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja nerazvrstanih cesta, javne rasvjete i druge komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Pokupsko nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja komunalne infrastrukture po vrsti komunalne infrastrukture, ali ne i po pojedinim građevinama. Izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži iskaz troškova održavanja po vrsti djelatnosti, a ne sadrži opis i opseg obavljenih poslova održavanja te vrste radova, zbog čega nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druge građevine komunalne infrastrukture održavane. Izvješća sadrže izvore i iznose izvora financiranja koji su navedeni na razini podskupine računskog plana (odnosno na trećoj razini), zbog čega nisu vidljivi pojedinačni izvori i iznosi financiranja komunalnih djelatnosti i komunalne infrastrukture (nije vidljiv iznos komunalne naknade, iznos komunalnog doprinosa, iznos šumskog doprinosa, drugo).

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući iskaz troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu zasebno, opseg i opis obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture te sve izvore financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana.

Općina Pokupsko je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, a u siječnju 2019. Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je od 1,00 kn/m³ do 20,00 kn/m³. Najviša vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 1,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su dvije zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu Pokupsko koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Odlukom o komunalnoj naknadi utvrđena je vrijednost boda komunalne naknade u iznosu od 0,60 kn/m² korisne površine stambenog prostora.

Općina Pokupsko je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom redu, a u ožujku 2020. izmjene i dopune navedene Odluke, kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, korištenje javnih površina, uklanjanje snijega i leda s javnih površina i krovova, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Općina ima zaposlenog komunalnog redara na pola radnog vremena, a koji je tijekom 2019. i 2020. provodio nadzor nad poslovima održavanja javnih površina. Iz dokumentacije Općine nije vidljivo da li je i u kojoj mjeri provodjen nadzor prema odredbama Odluke o komunalnom redu, s obzirom na to da nije bilo izdanih opomena i rješenja za uspostavu komunalnog reda te nisu sastavljeni zapisnici o provedenom nadzoru. Prema odredbi članka 73. spomenute Odluke, komunalni redar obavlja poslove komunalnog redarstva i provodi nadzor nad provedbom ove Odluke. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Pokupsko ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi mjere propisane odlukom o komunalnom redu radi održavanja komunalnog reda na području Općine Pokupsko. Također nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od deset komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Pokupsko je tijekom 2019. obavljano osam komunalnih djelatnosti, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Na području Općine Pokupsko tijekom 2019. nisu obavljane uslužne djelatnosti komunalnog linijskog prijevoza putnika i obavljanja dimnjačarskih poslova.

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, obavljanje dvije komunalne djelatnosti (održavanje javnih zelenih površina i usluge isporuke toplinske energije) povjerene su vlastitom trgovačkom društvu, a šest djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje poljskih i šumskih putova, održavanje javne rasvjete, prigodno ukrašavanje općinskih naselja, održavanje groblja te usluge ukopa pokojnika) povjerene su pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti.

Vlastito trgovačko društvo je komunalnu djelatnost održavanja javnih zelenih površina obavljalo na temelju zaključenog godišnjeg ugovora, a usluge isporuke toplinske energije na temelju javno objavljenih općih uvjeta za opskrbu toplinskom energijom iz 2016. Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti, što je u skladu s odredbama članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika je u 2017. donio cjenik navedenih usluga, nakon čega se cijene nisu mijenjale. Cjenik je objavljen na mrežnim stranicama Općine Pokupsko. Isporučitelj nije donio opće uvjete isporuke usluga ukopa na području Općine.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i ukopa pokojnika, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Pokupsko za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 2.592.023,00 kn, od čega se 35.375,00 kn odnosi na rashode za građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, a 1.293.775,00 kn odnosi se na rashode za građenje vodovoda i eko etno parka, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.262.873,00 kn. Izvori financiranja u izvješćima nisu detaljnije navedeni, a prema programima građenja i održavanja su sredstva komunalne naknade, šumskog doprinosa i druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 485.478,00 kn, što čini 38,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 110 daju se podaci o izvršenju program građenja komunalne infrastrukture Općine Pokupsko za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 110

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Pokupsko za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste (šumski putovi)	28.000,00	12.500,00	44,6
2.	Javna rasvjeta	72.000,00	62.083,00	86,2
3.	Groblja i mrtvačnice	148.000,00	87.780,00	59,3
4.	Građevine i uređaji javne namjene (spomenik)	210.000,00	171.077,00	81,5
5.	Vodovod	1.287.000,00	1.279.775,00	99,4
6.	Eko etno park	16.500,00	14.000,00	84,8
7.	Građevine za gospodarenje komunalnim otpadom	37.000,00	35.375,00	90,2
	Ukupno	1.798.500,00	1.662.590,00	92,4

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 1.662.590,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (ceste, javna rasvjeta groblja i građevine javne namjene) odnosi 333.440,00 kn.

U tablici broj 111 daju se podaci o izvršenju program održavanja komunalne infrastrukture Općine Pokupsko za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 111

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Pokupsko za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	443.000,00	305.334,00	68,9
2.	Održavanje javnih zelenih površina	180.500,00	164.095,00	90,9
3.	Održavanje javne rasvjete i prigodno ukrašavanje naselja	536.000,00	460.004,00	85,8
	Ukupno	1.159.500,00	929.433,00	80,2

Prema pisanom očitovanju Općine Pokupsko, rashodi za komunalne djelatnosti prigodnog ukrašavanja općinskih naselja su u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture iskazani u okviru rashoda za održavanje javne rasvjete u iznosu od 2.100,00 kn, iako su Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i poslove prigodnog ukrašavanja općinskih naselja, u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Pokupsko.

U programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i u izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani rashodi za održavanje groblja jer se navedene djelatnosti financiraju iz grobne naknade koju plaćaju korisnici grobnih mjesta izravno pravnoj osobi, a što je i navedeno u ugovoru zaključenom s pravnom osobom kojoj su povjerene komunalne djelatnosti održavanja groblja i usluge ukopa.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Pokupsko ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela Općine Pokupsko. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedininstvenog upravnog odjela Općine Pokupsko iz veljače 2020.

Općina Pokupsko organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture, ali nije vidljivo da li se i u kojoj mjeri provodi nadzor nad održavanjem komunalnog reda na području Općine. Također ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Pokupsko

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da Općina Pokupsko provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da evidentira komunalnu infrastrukturu u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama na propisan način, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da programi građenja komunalne infrastrukture sadrže sve propisane elemente, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

Također da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, da se komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da je donesen i javno objavljen cjenik za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, po vrstama komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da nije ustrojila i ne vodi evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na odluku o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Općine kojom nisu određeni svi propisani elementi, na odluku o komunalnim djelatnostima kojom nije jasno utvrđena podjela poslova u obavljanju iste komunalne djelatnosti između trgovačkog društva u vlasništvu Općine te drugih pravnih ili fizičkih osoba koje poslove mogu obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, na programe održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na provođenje mjera utvrđenih odlukom o komunalnom redu, na donošenje općih uvjeta isporuke za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine, na to da neki rashodi u programu održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Pokupsko **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Pokupsko

Općina Pokupsko prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Pokupsko. U očitovanju navodi da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Preseka

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Preseka utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 46 km², a obuhvaća 15 naselja s 1 448 stanovnika.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Preseka ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u kojoj je evidentirano groblje s mrtvačnicom u javnom vlasništvu, 1 026 rasvjetnih stupova (492 u vlasništvu Općine, a za preostalih 534 stupa vlasništvo nije navedeno) te su evidentirane nerazvrstane ceste. Nerazvrstane ceste nisu evidentirane po nazivu pojedine ceste, već po katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama, zbog čega nije vidljiv ukupan broj nerazvrstanih cesta. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, osobi koja njome upravlja te podaci o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini, osim za javnu rasvjetu za koju većim dijelom nisu navedeni podaci o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se javna rasvjeta nalazi. U evidenciju se ne unose podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Osim navedenog, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu, kao što su mjestopisne ploče i parkiralište uz mrtvačnicu, a koji su evidentirani u poslovnim knjigama. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj evidencije komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, uključujući i nerazvrstane ceste, sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Nerazvrstane ceste na području Općine Preseka su Odlukom o nerazvrstanim cestama na području Općine iz 2015. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, nisu pribavljeni geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osим za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Preseka u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Preseka evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost) i inventurnim brojevima. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Preseka obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima. Popisom nije obuhvaćeno groblje te nisu popisane sve nerazvrstane ceste i svi rasvjetni stupovi, koji su evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Preseka je u veljači 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, kojom je, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određena i zimsko služba kao komunalna djelatnost od značaja za Općinu.

U tablici broj 112 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Preseka, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 112

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Preseka, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje javne rasvjete	
5.	Zimska služba	
6.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	-
7.	Održavanje javnih zelenih površina	
8.	Održavanje čistoće javnih površina	
9.	Održavanje groblja	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Preseka
11.	Usluge ukopa pokojnika	

Odlukom o komunalnim djelatnostima nisu utvrđeni organizacijski oblici obavljanja svih komunalnih djelatnosti odnosno organizacijski oblici ili način obavljanja djelatnosti nisu utvrđeni za komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet vozilima, održavanja javnih zelenih površina te održavanja čistoće javnih površina.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Preseka utvrditi organizacijske oblike obavljanja svih komunalnih djelatnosti, uključujući i za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina te za održavanje čistoće javnih površina.

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da pravne i fizičke osobe obavljaju komunalne djelatnosti na temelju ugovora zaključenog na vrijeme od četiri godine, a postupak odabira osoba provodi se prema propisima o javnoj nabavi. Također je utvrđeno da trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Preseka obavlja komunalne djelatnosti na vrijeme od četiri godine. Odlukom su utvrđene obveze društva prema Općini koje se odnose na donošenje općih uvjeta isporuke i donošenje cjenika.

Općina Preseka je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja za svaku vrstu komunalne infrastrukture, s naznakom izvora financiranja, ali ne i za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava te izvore financiranja. Programi ne sadrže opseg poslova održavanja, a za održavanje javne rasvjete i veći dio održavanja nerazvrstanih cesta nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste i uređaji javne rasvjete obuhvaćeni programima. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture.

Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima održavanja i građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za održavanje mjesnih domova, odlaganje otpada (ili skupljanje i odvoz otpada) i sanaciju klizišta, a koji nisu komunalna infrastruktura i djelatnost prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Skupljanje i odvoz otpada se prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom smatra javnom uslugom.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu zasebno te opseg i cjeloviti opis poslova održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Preseka nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže izvore financiranja. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste i javna rasvjeta), ali ne i po pojedinim građevinama i vrstama radova, zbog čega nije vidljivo na koje se nerazvrstane ceste i javnu rasvjetu radovi odnose kao ni vrsta radova. Izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži iskaz troškova održavanja po pojedinim djelatnostima, ali ne sadrži opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja, zbog čega nije vidljivo koje su ceste i druge građevine komunalne infrastrukture održavane.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući iskaz troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu zasebno te opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Općina Preseka je u veljači 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 6,50 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su dvije zona plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu Preseka koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade za 2019. utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u iznosu od 0,50 kn/m², a za 2020. je utvrđena odlukom iz listopada 2019. u iznosu od 2,40 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Preseka je u listopadu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu, a u prosincu 2019. izmjene i dopune navedene Odluke, kojom je propisano uređenje naselja, uređenje i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, skupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Općina nema zaposlenog komunalnog redara. Prema očitovanju Općine, tijekom 2019. i 2020. nije bilo potreba za obavljanje nadzora nad komunalnim redom jer nisu uočene ni prijavljene povrede u održavanju komunalnog reda. Navedeno nije u skladu s odredbama Odluke o komunalnom redu te odredbama članka 107. i 109. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima upravno tijelo jedinice lokalne samouprave obavlja poslove provedbe odluke o komunalnom redu, a poslove nadzora provodi komunalni redar. Odredbom članka 110. Zakona je propisano da jedinice lokalne samouprave mogu ugovorom ustrojiti zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Preseka sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi mjere propisane odlukom o komunalnom redu radi održavanja komunalnog reda na području Općine Preseka.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od jedanaest komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Preseka je tijekom 2019. obavljano devet komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Na području Općine Preseka tijekom 2019. nisu obavljane komunalne djelatnosti održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene te održavanja čistoće javnih površina.

Obavljanje četiri komunalne djelatnosti (zimski služba, održavanje groblja, usluge ukopa pokojnika i obavljanje dimnjačarskih poslova) povjerene su trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Preseka, a pet djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevine javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javne rasvjete, održavanje javnih zelenih površina i održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima) povjerene su pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti ili na temelju narudžbenica.

Komunalne djelatnosti su povjerene u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, osim poslova zimski službe. Poslove zimski službe obavljalo je trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Preseka, što nije u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, prema kojima se poslovi zimski službe povjeravaju pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti i provedenog postupka javne nabave.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati obavljanje komunalnih djelatnosti, uključujući i poslove zimski službe, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području Općine Preseka.

Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Preseka obavljalo je komunalne djelatnosti na temelju ugovora zaključenih u ožujku 2019. na vrijeme od četiri godine. Ugovor o povjeravanju obavljanja djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta zaključen s drugom pravnom osobom sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Trgovačko društvo je u veljači, odnosno u ožujku 2021. donijelo opće uvjete isporuke navedenih usluga, uz suglasnost Općine Preseka, koji su objavljeni na mrežnim stranicama trgovačkog društva, a opći uvjeti isporuke dimnjačarskih usluga objavljeni su i na mrežnim stranicama Općine. Cjenik usluga ukopa donesen je u 2013., a obavljanja dimnjačarskih poslova u srpnju 2018. te su objavljeni na mrežnim stranicama trgovačkog društva. Opći uvjeti isporuke usluga ukopa nisu objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine.

Državni ured za reviziju nalaže javno objaviti opće uvjete isporuke ukopa pokojnika u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine Preseka, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Preseka za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 1.510.474,00 kn, od čega se 29.033,00 kn odnosi na rashode za održavanje mjesnih domova i drugih objekata, odlaganje otpada i zbrinjavanje napuštenih životinja, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.481.441,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 345.837,00 kn, što čini 23,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 113 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Preseka za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 113

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Preseka za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste (sanacija i asfaltiranje)	635.000,00	608.344,00	95,8
2.	Javna rasvjeta (dogradnja)	50.000,00	2.837,00	5,7
	Ukupno	685.000,00	611.181,00	89,2

U tablici 114 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Preseka za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 114

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Preseka za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	792.000,00	714.038,00	90,2
2.	Održavanje javne rasvjete	155.000,00	127.820,00	82,4
3.	Uređenje centra	20.000,00	8.917,00	44,6
4.	Zimska služba	85.000,00	19.485,00	22,9
5.	Održavanje javnih površina	26.000,00	5.974,00	23,0
6.	Održavanje objekata, postrojenja i opreme	16.140,00	9.761,00	60,5
7.	Odlaganje otpada	15.000,00	10.592,00	70,6
8.	Sanacija klizišta	10.000,00	0,00	0,0
9.	Održavanje mjesnih domova	133.000,00	2.706,00	2,0
	Ukupno	1.252.140,00	899.293,00	71,8

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 899.293,00 kn, od čega se na održavanje komunalne infrastrukture (održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete, uređenje centra i zimska služba) odnosi 870.260,00 kn.

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture ostvareni su 352.847,00 kn ili 28,2 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Većina rashoda za održavanje komunalne infrastrukture nije planirana programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazana u izvješću o izvršenju navedenog programa prema vrsti komunalnih djelatnosti kako je navedeno odredbom članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine, zbog čega je otežano praćenje rashoda za održavanje komunalne infrastrukture bez uvida u kartice rashoda glavne knjige. Unutar rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta iskazani su rashodi za održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, a rashodi za uređenje centra odnose se na rashode za održavanje javnih zelenih površina (sadnja cvijeća) i održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima (radovi na uređenju centra), dok pod održavanjem javnih površina su iskazani rashodi za zbrinjavanje napuštenih životinja, što nije komunalna djelatnost prema odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području Općine.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Preseka.

U programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i u izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani rashodi za održavanje groblja jer trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Preseka, kojem su ranijih godina groblja dana na upravljanje, podmiruje troškove održavanja groblja iz grobnih naknada i drugih vlastitih prihoda.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Preseka ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Odlukom o ustrojstvu Jedinственog upravnog odjela Općine Preseka iz 2010. utvrđeni su poslovi iz samoupravnog djelokruga Općine, između ostalog, i poslovi iz područja komunalnog gospodarstva koji se odnose na provedbu komunalnog reda i komunalni nadzor, izradu i provedbu programa gradnje i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, pripremu prijedloga odluka iz područja komunalnog gospodarstva, provođenja zakona, odluka i drugih propisa iz područja komunalnog gospodarstva te uređenje naselja i javnih površina.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela Općine Preseka. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinственog upravnog odjela Općine Preseka iz 2010.

Općina Preseka organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture, ali ne provodi nadzor nad održavanjem komunalnog reda na svom području. Također ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Preseka

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Preseka ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da evidentira komunalnu infrastrukturu u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama na propisan način, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u suvlasništvu Općine određeni svi propisani elementi, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, da se gotovo sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su doneseni i uglavnom javno objavljeni opći uvjeti isporuke i cjenici za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovom izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, po vrstama komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka i sistematiziranje unesenih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na odluku o komunalnim djelatnostima kojom nisu određeni svi organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti, na programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na provođenje mjera utvrđenih odlukom o komunalnom redu, na to da se poslovi zimske službe ne obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima, na javnu objavu općih uvjeta isporuke za uslužnu komunalnu djelatnost ukopa pokojnika, na to da neki rashodi u programu održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti, da izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Preseka **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Preseka

Općina Preseka prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Preseka. U očitovanju navodi da nema primjedbi na Nacrt izvješća.

Općina Pušća

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Pušća utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 17 km², a obuhvaća osam naselja s 2 700 stanovnika.

U tablici broj 115 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Pušća po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 115

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Pušća po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Pušća	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	164	164	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovi	1	1	0	0
		Javne stube	1	1	0	0
		Pješačke staze	1	1	0	0
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	5	5	0	0
		Parkovi	1	1	0	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	1	1	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	3	3	0	0
		Autobusna stajališta	6	6	0	0
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	2	0	0
Ukupno			185	185	0	0

Općina Pušća je do kolovoza 2020. evidentirala 185 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, koji su u vlasništvu Općine.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Pušća ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 185 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na nerazvrstane ceste.

U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Osim toga, evidencija ne sadrži svu komunalnu infrastrukturu evidentiranu u poslovnim knjigama, kao što su javna rasvjeta i parkirališta. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj evidencije komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Općina Pušća provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na kontinuirano donošenje odluka o proglašenju pojedinih nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine, na temelju izrađenih geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta, a koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar odnosno zemljišnoknjižnom sudu. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Pušća u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturu, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Pušća evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima, osim za javnu rasvjetu i dio nerazvrstanih cesta koje su evidentirane u zbirnim iznosima ulaganja. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Pušća obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima, osim za javnu rasvjetu i dio nerazvrstanih cesta koje su popisane u zbirnim iznosima ulaganja. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi, kao što su spomenici, javne stube, pješačka staza i sportsko rekreacijski prostor, a koji su evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, a popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Pušća je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, kojom su uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeni i poslovi održavanja spomen obilježja koji se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 116 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Pušća, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 116

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Pušća, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Dva trgovačka društva čiji je suosnivač Općina Pušća
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Usluge prijevoza i ukopa pokojnika	
8.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Održavanje spomen obilježja	
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da se komunalne djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda povjeravaju trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Pušća, registriranom za opskrbu vodom, a preostale komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture te uslužne komunalne djelatnosti prijevoza i ukopa pokojnika povjeravaju se trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina, registriranom za obavljanje komunalnih poslova. Trgovačka društva imaju status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom. Odlukom o komunalnim djelatnostima nije utvrđen rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču odnosno prema Općini kao suosnivaču, što nije u skladu s odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnim djelatnostima ili odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Pušća utvrditi, između ostalog, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču odnosno suosnivaču, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnim djelatnostima je, uz propisanu uslužnu djelatnost ukopa pokojnika, utvrđena i uslužna djelatnost prijevoza pokojnika, koja je povjerena na obavljanje trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Pušća. Usluge prijevoza pokojnika nisu komunalna djelatnost prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje Odluku o komunalnim djelatnostima na području Općine Pušća uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu obavljanja usluga prijevoza pokojnika.

Prema odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, postupak odabira osoba s kojima se zaključuju ugovori o obavljanju komunalnih djelatnosti provodi se prema propisima o javnoj nabavi, a postupak dodjele koncesije provodi se prema propisima o koncesijama.

Općina Pušća je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno, osim za manji dio nerazvrstanih cesta (modernizacija). Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja i izvore financiranja. Programi ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja i nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste, uređaji javne rasvjete i javne površine obuhvaćene programom. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za izgradnju vodovoda i kanalizacije te uvođenje širokopojasnog interneta, a koji nisu komunalna infrastruktura prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg i cjeloviti opis poslova održavanja. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Izvješće o stanju u prostoru na području Općine Pušća za razdoblje 2016. – 2020. izrađeno je i objavljeno u službenom glasilu Općine u studenome 2020.

Općinska načelnica je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnijela predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja prema vrsti komunalne infrastrukture, po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture i izvorima financiranja. Izvješće ne sadrži izvore financiranja odvojeno po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture. Izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži iskaz troškova održavanja po vrsti komunalnih djelatnosti i izvorima financiranja te djelomično opis poslova održavanja. Izvješće ne sadrži opseg obavljenih poslova održavanja te nije vidljivo koje su ceste i javne površine održavani.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa održavanja komunalne infrastrukture, uključujući opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Općina Pušća je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona plaćanja komunalnog doprinosa za sva naselja na području Općine Pušća, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa utvrđena je u iznosu od 15,00 kn/m³ za pomoćne građevine do 30,00 kn/m³ za stambeni prostor. Najviša vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 2,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedna zona plaćanja komunalne naknade za sva naselja na području Općine Pušća, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 4,80 kn/m² korisne površine stambenog prostora.

Općina Pušća je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, uređenje i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine, održavanje i korištenje javnih površina, održavanje čistoće javnih površina, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Prema obrazloženju Općine, Općina nema zaposlenog komunalnog redara, ali ima zaposlenog domara-komunalnog izvidnika koji, osim poslova održavanja komunalne infrastrukture, na temelju prijave mještana obavlja i nadzor nad održavanjem komunalnog reda, a prijave prosljeđuje nadležnim tijelima. Prihodi od novčanih kazni za prekršaje propisane Odlukom o komunalnom redu u 2019. nisu ostvareni. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od jedanaest komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Pušća je tijekom 2019. obavljano sedam komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. na području Općine Pušća nisu obavljane komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene te održavanja spomen obilježja.

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, obavljanje jedne komunalne djelatnosti (usluge ukopa pokojnika) povjereno je trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Pušća, dvije djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete) povjerene su drugim pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a jedna djelatnost (obavljanje dimnjačarskih poslova) povjerena je fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Koncesija je dana u studenome 2016. na vrijeme od pet godina. Preostale tri komunalne djelatnosti (održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina i održavanje groblja) nisu povjerene u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, prema kojoj je navedene poslove trebalo obavljati trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina, a povjerene su drugim pravnim i fizičkim osobama na temelju narudžbenica. Osim toga, dio navedenih djelatnosti obavljao je zaposlenik Općine (komunalni izvidnik).

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalne djelatnosti ne mogu obavljati zaposlenici Općine. Prema odredbama članka 33. spomenutog Zakona, komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati obavljanje komunalnih djelatnosti, uključujući i održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina i održavanje groblja, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Pušća.

Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji komunalnih usluga ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova ranijih godina donijeli su cjenike usluga. Cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova objavljen je na mrežnim stranicama Općine (jer isporučitelj nema svoje mrežne stranice), a cjenik usluga ukopa nije javno objavljen. Isporučitelji navedenih usluga nisu donijeli opće uvjete isporuke usluga.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i usluga ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova te javnu objavu cjenika komunalnih usluga, uključujući i ukopa pokojnika, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Pušća za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 4.238.629,00 kn, od čega se 24.033,00 kn odnosi se na rashode za građenje kanalizacije i vodovoda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 4.214.596,00 kn. U izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture nisu detaljno navedeni izvori financiranja. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 869.212,00 kn, što čini 20,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 117 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Pušća infrastrukture za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 117

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Pušća za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	3.106.945,00	1.688.687,00	54,4
2.	Groblja	292.000,00	287.218,00	98,4
3.	Kanalizacija	50.000,00	17.646,00	35,3
4.	Vodovod	20.000,00	6.387,00	31,9
	Ukupno	3.468.945,00	1.999.938,00	57,7

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 1.999.938,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste i groblja) odnosi 1.975.905,00 kn. Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su 1.469.007,00 kn ili 42,3 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 118 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Pušća za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 118

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Pušća za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.761.950,00	1.787.606,00	101,5
2.	Održavanje javnih površina	60.000,00	48.228,00	80,4
4.	Održavanje javne rasvjete	408.000,00	402.857,00	98,7
	Ukupno	2.229.950,00	2.238.691,00	100,4

Rashodi za održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih zelenih površina i održavanje groblja planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o njegovu izvršenju u okviru rashoda za održavanje javnih površina, iako su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i za održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih zelenih površina i održavanje groblja, u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Pušća.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Pušća ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela Općine Pušća. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedininstvenog upravnog odjela Općine Pušća.

Općina Pušća organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Pušća

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Pušća ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da provodi mjere utvrđene odlukom o komunalnom redu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture po vrstama komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje dijela komunalne infrastrukture u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama, da neke građevine i uređaji komunalne infrastrukture pri obavljanju popisa imovine i obveza nisu popisani pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, na odluku o komunalnim djelatnostima koja nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u dijelu koji se odnosi na obavljanje usluge prijevoza pokojnika, na odluku o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Općine kojom nisu određeni svi propisani elementi, na programe održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa.

Propusti se odnose i na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na to da se neke komunalne djelatnosti ne obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima, na donošenje općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i javnu objavu cjenika ukopa pokojnika, na to da neki rashodi u programu održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti, da izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Pušća **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Pušća

Općina Pušća prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Pušća.

Općina Rakovec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Rakovec utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 35 km², a obuhvaća 12 naselja s 1 252 stanovnika.

U tablici broj 119 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Rakovec po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 119

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Rakovec po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
			Ukupno	Općina Rakovec	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	63	63	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Pješačke staze	2	2	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	1	0	0	1
		Parkovi	1	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	2	0	0
4.	Javne zelene površine	Zelene površine (kraj općinske zgrade, mjesnih domova, sportskog objekta i za gradnju komunalne i druge infrastrukture)	11	10	0	1
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Autobusne nadstrešnice	2	2	0	0
6.	Javna rasvjeta	Svjetiljke	320	320	0	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	1	0	0
		Mrtvačnice	1	1	0	0
Ukupno			404	402	0	2

Općina Rakovec je do kolovoza 2020. evidentirala 404 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 402 ili 99,5 % građevina u vlasništvu Općine, a dvije ili 0,5 % su na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Rakovec ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 404 građevine i uređaje komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na svjetiljke javne rasvjete. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu komunalne infrastrukture, osobi koja njome upravlja i statusu komunalne infrastrukture, a tijekom obavljanja revizije je evidencija dopunjena podacima o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture te radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa. U evidenciji je navedeno da postoji 320 svjetiljki u vlasništvu Općine, a koje su uglavnom montirane na stupove javne rasvjete koji su u vlasništvu distributera električne energije.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Općina Rakovec je ranijih godina za nerazvrstane ceste poduzimala aktivnosti radi upisa vlasništva u zemljišne knjige te je za dio nerazvrstanih cesta nadležnom sudu predan parcelacijski elaborat na provedbu. Nerazvrstane ceste na području Općine proglašene su javnih dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine na temelju Odluke o nerazvrstanim cestama iz 2013. te izmjena i dopuna iz 2017. Za drugu komunalnu infrastrukturu nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi u svom vlasništvu, odnosno Općina nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nije pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljala nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za dio građevina komunalne infrastrukture u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Rakovec u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturu, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Uredbe o darovanju nekretnina, Općina Rakovec je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Općine Rakovec, Općina je do konca 2019. nadležnom ministarstvu dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za pet nekretnina na svom području, a koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske (groblje, cesta, mjesni dom sa zelenom površinom, parkiralište i zelena površina). Do konca 2020. riješena su tri zahtjeva po kojima je proveden upis u zemljišne knjige.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Rakovec evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi evidentirana je projektna dokumentacija za izgradnju mrtvačnice u Rakovcu u vrijednosti 38.084,00 kn. Prema pisanom očitovanju Općine, gradnji mrtvačnice pristupit će se nakon rješavanja imovinskopravnih odnosa.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Rakovec obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi, kao što su parkiralište, autobusna stajališta, park i druge javne zelene površine koje Općina održava prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture ili su evidentirana u evidenciji komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Rakovec je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, koja je objavljena u službenom glasilu. Navedenom Odlukom je, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i šest drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na zimsku službu, poslove dezinfekcije, poslove deratizacije, poslove zbrinjavanja napuštenih životinja, poslove uklanjanja životinjskih lešina s javnih površina te prigodno ukrašavanje općinskih naselja.

U tablici broj 120 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Rakovec, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 120

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Rakovec, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje javnih zelenih površina	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Rakovec
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Održavanje groblja	
6.	Usluge ukopa pokojnika	
7.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
10.	Zimska služba	
11.	Deratizacija	
12.	Dezinsekcija	
13.	Prigodno ukrašavanje općinskih naselja	
14.	Zbrinjavanje napuštenih životinja	
15.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
16.	Uklanjanje životinjskih lešina	-

Odlukom o komunalnim djelatnostima su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja svih komunalnih djelatnosti, osim za poslove uklanjanja životinjskih lešina s javnih površina, za koju nije utvrđen način obavljanja djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Rakovec utvrditi organizacijske oblike obavljanja svih komunalnih djelatnosti, uključujući i za poslove uklanjanja životinjskih lešina s javnih površina.

Odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti iz siječnja 2019. utvrđeno je da se vlastitom trgovačkom društvu obavljanje komunalnih djelatnosti povjerava na neodređeno vrijeme. Odluka sadrži sve elemente propisane odredbom članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da se postupak odabira osoba s kojima se zaključuju ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti provodi prema propisima o javnoj nabavi. Koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova daje se na rok od četiri godine, a postupak davanja koncesije provodi se u skladu s odredbama Zakona o koncesijama.

Općina Rakovec je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu posebno.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava te izvore financiranja, a za održavanje nerazvrstanih cesta i javnih površina sadrže i podatke o opsegu poslova održavanja. Podaci o opsegu poslova nisu navedeni za održavanje javne rasvjete i održavanje autobusnih stajališta. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za izgradnju malonogometnog igrališta, a što nije komunalna infrastruktura prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i opseg poslova održavanja. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Rakovec je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2013. – 2016.

Općinska načelnica je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnijela predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova. U izvješćima su opisno navedeni izvori financiranja iz kojih je infrastruktura održavana i građena, ali nisu navedeni iznosi izvora financiranja.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući iznose izvora financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura građena i održavana.

Općina Rakovec je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 40,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 6,50 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 6,20 kn/m³.

Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 2,9 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedna zona plaćanja komunalne naknade za sva naselja na području Općine Rakovec, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u iznosu od 3,12 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Rakovec je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje javnih površina, postupanje s komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s javnih površina i krovova objekata, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, zbrinjavanje otpadnih voda, držanje životinja, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Općina nije provodila nadzor nad komunalnim redom. U rujnu 2020. Općina je donijela novi Pravilnik o unutarnjem redu jedinstvenog upravnog odjela Općine Rakovec kojim je dopunjena sistematizacija za obavljanje komunalnog reda, odnosno sistematizirano je radno mjesto referenta za komunalne poslove i komunalnog redara. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Rakovec ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi mjere propisane odlukom o komunalnom redu radi održavanja komunalnog reda na području Općine Rakovec. Također nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 16 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Rakovec je tijekom 2019. obavljano deset komunalnih djelatnosti, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Na području Općine Rakovec tijekom 2019. nisu obavljane komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanja čistoće javnih površina, održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, poslovi uklanjanja životinjskih lešina s javnih površina te uslužna djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova.

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, obavljanje tri komunalne djelatnosti (održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja i usluge ukopa pokojnika) povjereno je vlastitom trgovačkom društvu, a sedam djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete, zimska služba, poslovi deratizacije, poslovi dezinfekcije, prigodno ukrašavanje općinskih naselja te poslovi zbrinjavanja napuštenih životinja) povjerene su pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti ili na temelju narudžbenica.

Vlastito trgovačko društvo obavljalo je komunalne djelatnosti na temelju ugovora zaključenog u veljači 2019. na vrijeme od četiri godine. Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Vlastito trgovačko društvo kojem je povjerena uslužna komunalna djelatnost ukopa pokojnika na području Općine Rakovec donijelo je cjenik usluga ukopa u 2015. i u prosincu 2019. dopune cjenika te je u prosincu 2020. donijelo opće uvjete isporuke. Opći uvjeti isporuke objavljeni su u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. S obzirom na to da isporučitelj komunalne usluge nema svoje mrežne stranice, opći uvjeti isporuke i cjenik usluga ukopa su objavljeni na mrežnim stranicama Općine. O dopunama cjenika nije obavješteno središnje tijelo državne uprave i upravno tijelo županije, nadležna za poslove gospodarstva.

Državni ured za reviziju nalaže obavijestiti nadležna tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine Rakovec, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Rakovec za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 1.027.733,00 kn, a izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade te druga proračunska sredstva. Iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture nisu vidljivi iznosi izvora financiranja. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 195.308,00 kn, što čini 19,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 121 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Rakovec za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 121

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Rakovec za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	815.000,00	373.823,00	45,9
2.	Javne zelene površine (dječja igrališta)	147.892,00	147.892,00	100,0
3.	Groblja	115.282,00	115.282,00	100,0
4.	Javne prometne površine (nogostup)	108.750,00	88.750,00	81,6
5.	Malonogometno igralište	325.900,00	0,00	0,0
	Ukupno	1.512.824,00	725.747,00	48,0

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 787.077,00 kn ili 52,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 122 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Rakovec za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 122

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Rakovec za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javnih zelenih površina	142.000,00	106.182,00	74,8
2.	Održavanje javne rasvjete	80.000,00	87.945,00	109,9
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	390.000,00	80.190,00	20,5
4.	Zimska služba	18.669,00	18.669,00	100,0
5.	Zbrinjavanje napuštenih životinja	9.250,00	9.000,00	97,3
	Ukupno	639.919,00	301.986,00	47,2

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su za 337.933,00 kn ili 52,8 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje groblja i prigodno ukrašavanje općinskih naselja planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje javnih zelenih površina, iako su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti. Rashodi za deratizaciju i dezinfekciju ostvareni su u iznosu od 26.163,00 kn te nisu planirani programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i za održavanje groblja te poslove prigodnog ukrašavanja općinskih naselja, u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Rakovec. Također preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju iskazivati sve rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i poslove deratizacije i dezinfekcije, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Rakovec ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Odlukom o ustrojstvu Jedinственog upravnog odjela Općine Rakovec utvrđeni su poslovi iz samoupravnog djelokruga Općine, između ostalog, i poslovi iz područja komunalnog gospodarstva koji se odnose na izradu programa održavanja i građenja komunalne infrastrukture, upravne postupke iz područja komunalnog gospodarstva, provedbu komunalnog reda te uređenje naselja i javnih površina.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela Općine. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Upravnog odjela utvrđene su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinственog upravnog odjela Općine Rakovec iz svibnja 2019. i rujna 2020.

Općina Rakovec organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture, ali ne provodi nadzor nad održavanjem komunalnog reda na svom području. Također ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana.

Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Rakovec

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Rakovec ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture sa svim propisanim elementima, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da evidentira komunalnu infrastrukturu u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama na propisan način, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Općine određeni svi propisani elementi, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da programi građenja komunalne infrastrukture sadrže sve propisane elemente, da je općinska načelnica podnijela predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, da se komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su doneseni i javno objavljeni opći uvjeti isporuke i cjenik za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području.

Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje cjelovitih podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na programe održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na neprovođenje mjera utvrđenih Odlukom o komunalnom redu, na obavješćavanje nadležnih tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine, na to da programom održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovom izvršenju nisu obuhvaćeni svi rashodi za održavanje komunalne infrastrukture, da neki rashodi u programu održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti, da izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Rakovec **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Rakovec

Općina Rakovec prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Rakovec. U očitovanju navodi da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Rugvica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Rugvica utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 94 km², a obuhvaća 23 naselja sa 7 871 stanovnika.

U tablici broj 123 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Rugvica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 123

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Rugvica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Rugvica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	779	779	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovi	1	1	0	0
		Pješačke staze	18	0	18	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	5	2	3	0
5.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	21	12	6	3
		Javni sportski i rekreacijski prostori	2	2	0	0
6.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	2	1	1	0
		Autobusna stajališta	68	0	68	0
7.	Javna rasvjeta	Svjetiljke	1 869	1 869	0	0
8.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	3	0	0
		Mrtvačnice	3	3	0	0
Ukupno			2 771	2 672	96	3

Općina Rugvica je do kolovoza 2020. evidentirala 2 771 građevinu i uređaje komunalne infrastrukture, od čega je 2 672 ili 96,4 % građevina u vlasništvu Općine, 96 ili 3,5 % u javnom vlasništvu, a tri ili 0,1 % na zemljištu u privatnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Rugvica ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 2 771 građevinu i uređaje komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na javnu rasvjetu, a zatim i na nerazvrstane ceste. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Općina Rugvica je za nerazvrstane ceste ranijih godina poduzimala aktivnosti radi upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te su, prema očitovanju Općine, sve ceste upisane kao vlasništvo Općine. Za komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja, odnosno nisu poduzimane aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Rugvica u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Rugvica evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture, u zbirnim iznosima ulaganja. Analitička knjigovodstvena evidencija komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine nije ustrojena, a glavna knjiga ne osigurava potrebne podatke. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva, jer inventurni brojevi nisu dodijeljeni.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti inventurni broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Rugvica obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. U popisne liste nisu pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima već u zbirnim iznosima ulaganja. Komunalna infrastruktura i druga dugotrajna imovina nije popisana po inventurnim brojevima odnosno popisne liste ne sadrže podatke o inventurnom ili drugom broju pojedine imovine.

Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi, kao što su dječja igrališta, spomenici te sva javna i javna rasvjeta, a koja je evidentirana u evidenciji komunalne infrastrukture.

Ministarstvo financija je u prosincu 2015. donijelo Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza, a kojom su, između ostalog, utvrđene temeljite pripremne radnje koje je potrebno obaviti kako bi popis imovine i obveza bio obavljen učinkovito i točno. Pripremne radnje, između ostalog, čine i provjera postojanja inventurnih brojeva. Popis se obavlja fizičkim utvrđivanjem stvarnog stanja imovine i obveza na licu mjesta koristeći uobičajene metode brojanja, mjerenja, vaganja, procjenjivanja, obračunavanja i slično. Zadaće povjerenstva za popis su, između ostalog, utvrditi stvarno stanje, odnosno utvrditi količinu, vrstu i vrijednost imovine. Sadržaj popisnih lista nije utvrđen Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ali bi liste trebale sadržavati, između ostalog, podatke o inventurnom ili drugom broju imovine.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, a popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Također nalaže kod obavljanja popisa imovine i obveza provjeriti postojanje inventurnih brojeva pojedine imovine, odnosno postupiti u skladu s Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Rugvica je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, a u ožujku 2019. njezine izmjene, koje su objavljene u službenom glasilu. Navedenom Odlukom su, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i dvije druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na zimsku službu te poslove deratizacije i dezinsekcije. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 124 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Rugvica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 124

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Rugvica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Rugvica
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje groblja	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Deratizacija i dezinsekcija	
6.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
7.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
8.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
9.	Zimska služba	
10.	Usluge parkiranja	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji (do ožujka 2019.)
11.	Usluge ukopa pokojnika	
12.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
14.	Usluge javnih tržnica na malo	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Rugvica i pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
15.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Prema Odluci o komunalnim djelatnostima, usluge ukopa pokojnika na području Općine Rugvica do ožujka 2019. mogle su obavljati pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o koncesiji. Izmjenama Odluke o komunalnim djelatnostima, od ožujka 2019. više nije utvrđen organizacijski oblik obavljanja usluga ukopa pokojnika. Ured državne uprave u Zagrebačkoj županiji obavio je u ožujku 2019. nadzor nad zakonitosti Odluke o komunalnim djelatnostima i drugih općih akata Općine. Prema izvješću o provedenom nadzoru, u postupku je utvrđeno da komunalne usluge ukopa pokojnika ne može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji. Usluge ukopa pokojnika nisu povjerene na obavljanje, iako Općina ima tri groblja s mrtvačnicama koje održava i na kojima se obavljaju navedene usluge. Navedenu komunalnu uslugu na području Općine, primjenjujući odredbe članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, može obavljati vlastito trgovačko društvo.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Rugvica utvrditi organizacijske oblike obavljanja svih komunalnih djelatnosti, uključujući i za usluge ukopa pokojnika, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete mogu obavljati pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o koncesiji, ali i pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, dok usluge javnih tržnica na malo može obavljati vlastito trgovačko društvo, ali i druge pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o koncesiji. Odlukom nije jasno utvrđeno koje se usluge javnih tržnica na malo povjeravaju trgovačkom društvu, a koje usluge obavlja pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Prema očitovanju Općine, u Odluci o komunalnim djelatnostima namjerno je utvrđeno da usluge javnih tržnica na malo može obavljati trgovačko društvo čiji je osnivač Općina ili druga osoba na temelju ugovora o koncesiji, kako bi u slučaju otvaranja tržnice Općina imala mogućnost biranja bolje ponude. Iako je odredbom članka 44. Zakona o komunalnim gospodarstvu propisano da se pravo obavljanja komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete može steći koncesijom, Državni ured za reviziju je mišljenja da povjeravanje obavljanja komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete na temelju ugovora o koncesiji nema osnove jer se radi o komunalnoj djelatnosti koja se financira isključivo iz općinskog proračuna, a ne o uslužnoj komunalnoj djelatnosti čijim bi obavljanjem koncesionar ostvario prihode, naplatom cijene komunalne usluge, iz kojih bi mogao plaćati koncesijsku naknadu.

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da se vlastitom trgovačkom društvu obavljanje komunalnih djelatnosti povjerava na neodređeno vrijeme. Odluka sadrži sve elemente propisane odredbom članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Ugovor o obavljanju komunalnih djelatnosti može se zaključiti na vrijeme do četiri godine, a postupak odabira osoba provodi se prema propisima o javnoj nabavi. Postupak dodjele koncesije se provodi prema propisima o koncesijama. Odluka sadrži sve elemente prema odredbi članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom je nadalje utvrđeno da komunalne djelatnosti može obavljati i vlastiti pogon, a Odlukom nije utvrđeno koje djelatnosti se povjeravaju na obavljanje vlastitom pogonu. Prema Odluci o osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti, iz lipnja 1998. te izmjenama i dopunama navedene Odluke iz lipnja 2003., odnosno studenoga 2011., vlastiti pogon obavlja djelatnosti uređenja i održavanja nerazvrstanih cesta i trgova, obavljanje dimnjačarskih poslova, održavanje javne rasvjete, uređenje i održavanje groblja i obavljanje pogrebnih poslova, uređenje i održavanje javnih površina, dječjih i drugih igrališta te održavanje i gospodarenje objektima u vlasništvu Općine Rugvica. Odluka o osnivanju vlastitog pogona nije usklađena s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima u pogledu organizacijskog oblika odnosno načina obavljanja komunalnih djelatnosti. Prema pisanom obrazloženju Općine, vlastiti pogon nema zaposlenih te Općina planira ukinuti vlastiti pogon do konca 2021.

Općina Rugvica je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu posebno, ali izvori financiranja nisu navedeni odvojeno za svaku građevinu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja, procjenu pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja, ali ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja građevina komunalne infrastrukture i iz programa nije vidljivo na koje ceste i javne površine se odnose planirani iznosi, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za izgradnju vodovoda i kanalizacije, nogometnog igrališta, sportskih građevina, garaža za strojeve, stanova iz programa društveno poticane stanogradnje, izradu prostornog plana i širokopoljasni Internet, a koji nisu komunalna infrastruktura prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući izvore financiranja po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture te opseg i cjeloviti opis poslova održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Izvješće o stanju u prostoru na području Općine Rugvica za razdoblje 2016. – 2019. izrađeno je i objavljeno u ožujku 2021. u službenom glasilu.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture i izvorima financiranja. Izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži iskaz troškova održavanja po vrsti komunalnih djelatnosti i vrstama radova te izvore financiranja, ali nema iskazanog opsega održavanja i nije vidljivo koje su ceste i građevine javne rasvjete obuhvaćene održavanjem.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa održavanja komunalne infrastrukture, uključujući opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja.

Općina Rugvica je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 60,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 50,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 4,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su tri zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu Rugvica koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade.

Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 14,40 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Rugvica je u svibnju 2015. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće, uređenje i korištenje javnih površina, sakupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s krovova i javnih površina, sanitarne mjere (septičke jame), držanje životinja, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta na javnim površinama, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar Općine. Komunalni redar je tijekom 2019. donio 282 upozorenja te 155 upozorenja tijekom 2020., a koja su se odnosila na čišćenje zapuštenih parcela, uklanjanje raznog materijala s nogostupa i drugo. Također je komunalni redar kontinuirano sudjelovao i u drugim poslovima nadzora kao što je nadzor nad radom zimske službe, održavanjem nerazvrstanih cesta, dječjih igrališta i druge komunalne infrastrukture. Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Općina nije učinila. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Rugvica ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti novu odluku o komunalnom redu usklađenu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, a kojom je potrebno osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Od 15 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Rugvica je tijekom 2019. obavljano devet komunalnih djelatnosti, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. na području Općine Rugvica nisu se obavljale komunalne djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima te uslužne komunalne djelatnosti parkiranja, javnih tržnica na malo, ukopa pokojnika i komunalnog linijskog prijevoza putnika.

Obavljanje dvije komunalne djelatnosti (održavanje javnih zelenih površina i održavanje čistoće javnih površina) i dijela djelatnosti održavanja groblja povjereno je vlastitom trgovačkom društvu, pet djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevina javne namjene odnosno autobusnih nadstrešnica, održavanje javne rasvjete, zimska služba te poslove deratizacije i dezinfekcije) i dio djelatnosti održavanja groblja povjereni su drugim pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ili na temelju narudžbenica, a jedna djelatnost (obavljanje dimnjačarskih poslova) je povjerena fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji.

Koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova dana je u prosincu 2015. na vrijeme od četiri godine, a po isteku navedenog ugovora, nova koncesija dana je u ožujku 2020., također na vrijeme od četiri godine.

Komunalne djelatnosti povjerene su u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, osim poslova deratizacije i dezinfekcije te dijela poslova održavanja groblja koji su povjereni drugim pravnim i fizičkim osobama na temelju zaključenih ugovora ili ispostavljenih narudžbenica, a prema Odluci o komunalnim djelatnostima, navedene poslove je trebalo obavljati vlastito trgovačko društvo.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati obavljanje komunalnih djelatnosti, uključujući i poslove deratizacije i dezinfekcije te cjelokupne poslove održavanja groblja, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Rugvica.

Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrže druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Odredbama članka 56. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga, obvezan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge, o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva i upravno tijelo županije nadležno za poslove gospodarstva.

Cjenik za obavljanje dimnjačarskih poslova donesen je u prosincu 2015., odnosno novi cjenik s izmijenjenim cijenama u ožujku 2020. te je objavljen na mrežnim stranicama Općine Rugvica, jer isporučitelj nema svoju mrežnu stranicu. O primjeni novih cijena nisu obavještena tijela županije i ministarstva nadležna za poslove gospodarstva. Koncesionar odnosno isporučitelj navedene komunalne usluge nije donio opće uvjete isporuke.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke obavljanja dimnjačarskih poslova odnosno svih komunalnih usluga, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Također nalaže obavijestiti nadležna tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine Rugvica, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Rugvica za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 8.736.025,00 kn, od čega se 2.683.464,00 kn odnosi na rashode za građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, a 258.217,00 kn odnosi se na rashode za građenje vodovoda i kanalizacije te izradu prostornog plana, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 5.794.344,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalne naknade, komunalnog doprinosa i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 4.695.538,00 kn, što čini 81,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 125 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Rugvica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 125

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Rugvica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.500.000,00	1.190.465,00	79,4
2.	Javne površine	4.607.000,00	2.234.474,00	48,5
3.	Groblja	300.000,00	205.450,00	68,5
4.	Javna rasvjeta	170.000,00	168.650,00	99,2
5.	Građevine i uređaji za gospodarenje komunalnim otpadom	3.200.000,00	2.683.464,00	83,9
6.	Vodne građevine (vodovod i kanalizacija)	720.000,00	223.842,00	31,1
7.	Prostorni plan	200.000,00	34.375,00	17,2
	Ukupno	10.697.000,00	6.740.720,00	63,0

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 6.740.720,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, javne površine groblja i javna rasvjeta) odnosi 3.799.039,00 kn, a na građenje drugih građevina 2.941.681,00 kn. Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su 3.956.280,00 kn ili 37,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Rashodi za izgradnju javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, parkirališta te građevina, uređaja i predmeta javne namjene planirani su programom građenja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za izgradnju javnih površina. Navedene rashode trebalo je iskazati u okviru rashoda za građenje komunalne infrastrukture prema vrsti komunalne infrastrukture na koju se odnose, kako je utvrđeno odredbama članaka 59. i 60. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za građenje komunalne infrastrukture u programima građenja komunalne infrastrukture i u izvješćima o njihovu izvršenju planirati i iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 126 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Rugvica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 126

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Rugvica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.556.000,00	631.512,00	40,6
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	200.000,00	0,00	0,0
3.	Održavanje javnih površina (održavanje autobusnih nadstrešnica, dječjih igrališta i košnja trave)	85.000,00	27.899,00	32,8
4.	Održavanje groblja	350.000,00	110.083,00	31,5
5.	Održavanje javne rasvjete	1.350.000,00	1.225.811,00	90,8
	Ukupno	3.541.000,00	1.995.305,00	56,3

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.545.695,00 kn ili 43,7 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U programu održavanja komunalne infrastrukture i u izvješću o izvršenju navedenog programa nisu iskazani rashodi za deratizaciju i dezinfekciju, koji su ostvareni u iznosu od 86.250,00 kn, zbog čega su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u izvješću iskazani manje za navedeni iznos.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju iskazivati sve rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i rashode za deratizaciju i dezinfekciju kao djelatnosti od lokalnog značaja, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Rugvica.

Nadalje, u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i u izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani rashodi za održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina i dio rashoda za održavanje groblja. Prema obrazloženju Općine Rugvica, vlastito trgovačko društvo je tijekom 2019. u manjem obimu obavljalo spomenute poslove, ali za obavljene poslove nije ispostavilo račune Općini zbog čega nisu evidentirani rashodi za obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti.

Rashodi za održavanje autobusnih nadstrešnica ostvareni u iznosu od 27.899,00 kn pogrešno su iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture i u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje javnih površina, umjesto u okviru rashoda za održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene. Rashodi za održavanje dječjih igrališta i košnju trave nisu ostvareni, ali su pogrešno planirani unutar rashoda za održavanje javnih površina, umjesto u okviru održavanja javnih zelenih površina. Također, u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta iskazani su rashodi za radove po naseljima po zahtjevima građana, ostvareni u iznosu od 141.514,00 kn. Odnose se na održavanje poljskih putova, javne rasvjete i javnih zelenih površina, ali i na održavanje društvenih domova što nije komunalna djelatnost. Navedene rashode trebalo je iskazati u okviru komunalnih djelatnosti na koje se odnose, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Rugvica.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Rugvica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog jedinog upravnog odjela Općine Rugvica. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinog jedinog upravnog odjela Općine Rugvica.

Općina Rugvica organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana.

Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Rugvica

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Rugvica ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Općine određeni svi propisani elementi, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da je donesen cjenik za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na upravljanje komunalnom infrastrukturom, a odnose se na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na ustrojavanje analitičkih knjigovodstvenih evidencija komunalne infrastrukture i druge imovine.

Također, nepravilnosti i propusti se odnose na to da komunalnoj infrastrukturi nisu dodijeljeni inventurni brojevi, na to da odlukom o komunalnim djelatnostima nije utvrđen organizacijski oblik obavljanja uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika, na programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi i u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, na to da se neke komunalne djelatnosti ne obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima, na donošenje općih uvjeta isporuke i javnu objavu cjenika za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine, na obavještavanje nadležnih tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području Općine, da programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju nisu obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, po vrstama komunalne infrastrukture odnosno kao zasebne komunalne djelatnosti, da izvješće o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Rugvica **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Rugvica

Općina Rugvica prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Rugvica.

Općina Stupnik

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Stupnik utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 25 km², a obuhvaća tri naselja s 3 735 stanovnika.

U tablici broj 127 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Stupnik po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 127

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Stupnik po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Stupnik	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	165	37	32	96
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovi	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	1	0	1	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	4	1	3	0
		Parkovi	5	1	4	0
		Jezera	1	0	1	0
		Zelene površine uz ceste i ulice	3	0	3	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Autobusne nadstrešnice	23	23	0	0
		Zeleni otoci	1	0	1	0
6.	Javna rasvjeta	Svjetiljke	972	972	0	0
Ukupno			1 176	1 035	45	96

Općina Stupnik je do kolovoza 2020. evidentirala 1 176 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 1 035 ili 88,0 % građevina u vlasništvu Općine, 45 ili 3,8 % u javnom vlasništvu, a 96 ili 8,2 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Stupnik ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 176 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega se najveći broj odnosi na javnu rasvjetu. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa, statusu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Na temelju pribavljenih geodetskih elaborata, Općina Stupnik je ranijih godina upisivala nerazvrstane ceste kao javno dobro u općoj uporabi u zemljišne knjige, na temelju odredbi Zakona o cestama. Nerazvrstane ceste na području Općine su Odlukom o nerazvrstanim cestama iz 2014. proglašene javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine. Za drugu komunalnu infrastrukturu koja u zemljišnim knjigama nije upisana kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine nisu donesene odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te nisu pribavljani geodetski elaborati izvedenog stanja radi upisa u katastru i zemljišnim knjigama, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a za koje je građevine postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa u tijeku. Međutim, prema pisanom očitovanju Općine, u tijeku je postupak obnove zemljišnih knjiga za cjelokupno područje Općine te se druga komunalna infrastruktura upisuje kroz navedeni postupak.

Osim za nerazvrstane ceste, Državni ured za reviziju nalaže, nakon završetka postupka obnove zemljišnih knjiga, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Stupnik u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Uredbe o darovanju nekretnina, Općina Stupnik je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Općine Stupnik, Općina je do konca 2019. nadležnom ministarstvu dostavila zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za zemljišta na kojem se nalaze četiri dječja igrališta i dvije javne zelene površine, a koja su u zemljišnim knjigama upisana kao vlasništvo Republike Hrvatske. Do konca 2020. dobivena je tabularna isprava za jedno dječje igralište, na temelju koje je obavljen upis u zemljišne knjige.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Stupnik evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti te inventurnim brojevima, osim za dio nerazvrstanih cesta, dio javne rasvjete i dio autobusnih nadstrešnica, koji su evidentirani u zbirnim iznosima ulaganja. Evidencija komunalne infrastrukture, kao i druge evidencije o imovini, nisu povezane s knjigovodstvenim evidencijama putem inventurnih brojeva.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičke knjigovodstvene evidencije cjelokupne komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

U glavnoj knjizi na računima imovine u pripremi koncem 2019. evidentirana je imovina u pripremi u vrijednosti od 8.591.379,00 kn, od čega se 4.078.581,00 kn odnosi na komunalnu infrastrukturu. Prema podacima Općine Stupnik, komunalna infrastruktura u iznosu od 351.840,00 kn prenesena je tijekom 2020. na račune imovine u upotrebi, izrada projektne i druge dokumentacije ili radovi za komunalnu infrastrukturu u iznosu od 1.450.001,00 kn su u tijeku, a za infrastrukturu u iznosu od 1.650.196,00 kn je izrađena projektna i druga dokumentacija, ali su projekti u fazi mirovanja te se planiraju radovi u sljedećem razdoblju. Za preostalu komunalnu infrastrukturu u iznosu od 626.544,00 kn izrađena je projektna i druga dokumentacija ranijih godina, ali projekti izgradnje i rekonstrukcije nisu realizirani po navedenoj dokumentaciji već su realizirani kroz druge projekte.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Stupnik obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima, osim dijela nerazvrstanih cesta, javne rasvjete i autobusnih nadstrešnica koji nisu popisani pojedinačno. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi, kao što su parkovi, parkiralište i trg, a koji su evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture. Osim toga, za komunalnu infrastrukturu i drugu dugotrajnu materijalnu imovinu u pripremi (investicije u tijeku) popisom nije provjeren i procijenjen stupanj dovršenosti imovine.

Prema Uputi o obavljanju popisa imovine i obveza koju je donio ministar financija u 2015., potrebno je obaviti temeljite pripreme povjerenstva za popis kako bi popis imovine i obveza bio obavljen učinkovito i točno. Za dugotrajnu imovinu u pripremi, zadaća povjerenstva za popis je u posebne popisne liste popisati dugotrajnu materijalnu imovinu u pripremi (investicije u tijeku), provjeriti i procijeniti stupanj dovršenosti te predvidjeti rok završetka ili predložiti drukčiji način rješavanja.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mf.in.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, a popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Također nalaže kod obavljanja popisa imovine i obveza koncem godine u posebne popisne liste popisati dugotrajnu imovinu u pripremi, provjeriti i procijeniti stupanj dovršenosti te predvidjeti rok završetka ili predložiti drukčiji način rješavanja, u skladu s Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Stupnik je u siječnju 2020. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, koja je objavljena u službenom glasilu. Navedenom Odlukom su, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove deratizacije, dezinsekcije i dezinfekcije, veterinarsko-higijeničarsku službu (zbrinjavanje napuštenih životinja i skupljanje životinjskih lešina s javnih površina) te prigodno ukrašavanje naselja. Odlukom su utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine.

U tablici broj 128 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Stupnik, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 128

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Stupnik, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1		2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Stupnik
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluge parkiranja	
9.	Usluge javnih tržnica na malo	
10.	Usluge ukopa pokojnika	
11.	Prigodno ukrašavanje naselja	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Stupnik i pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
14.	Deratizacija, dezinfekcija i dezinfekcija	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
15.	Veterinarsko-higijeničarska služba	
16.	Održavanje javne rasvjete	

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da komunalne djelatnosti prigodnog ukrašavanja naselja može obavljati vlastito trgovačko društvo, ali i druge pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odlukom nije jasno utvrđeno koje vrste poslova prigodnog ukrašavanja naselja može obavljati trgovačko društvo, a koje vrste poslova mogu se povjeriti na obavljanje drugim pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Stupnik jasno utvrditi koju vrstu poslova prigodnog ukrašavanja naselja obavlja trgovačko društvo čiji je osnivač Općina, a koja vrsta navedenih poslova se može povjeriti na obavljanje drugim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno je da se vlastitom trgovačkom društvu obavljanje komunalnih djelatnosti povjerava na neodređeno vrijeme. Odluka sadrži sve elemente propisane odredbom članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Koncesija se može dati na vrijeme do pet godina, a postupak dodjele koncesija se provodi prema propisima o koncesijama. Postupak odabira osoba s kojima se zaključuju ugovori o obavljanju komunalne djelatnosti provodi se prema propisima o javnoj nabavi.

Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Stupnik osnovano je u ožujku 2019., na temelju Odluke o osnivanju trgovačkog društva koju je donijelo Općinsko vijeće. Trgovačko društvo obavlja komunalne djelatnosti od srpnja 2019., kada je ukidanjem vlastitog pogona, preuzelo komunalne djelatnosti od vlastitog pogona.

Općina Stupnik je s trgovačkim društvom u srpnju 2019. zaključila ugovor o povjeravanju komunalnih djelatnosti, kojim su utvrđena međusobna prava i obveze u obavljanju komunalnih djelatnosti.

Općina Stupnik je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture po vrsti komunalne infrastrukture, osim za projektnu dokumentaciju čija izrada nije planirana po vrsti komunalne infrastrukture. Procjena troškova građenja je dijelom planirana za svaku građevinu posebno, a dijelom u zbirnom iznosu prema vrsti komunalne infrastrukture. Programi sadrže izvore financiranja, ali izvori financiranja nisu navedeni odvojeno za svaku građevinu. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže djelomično opis poslova održavanja, procjenu troškova po djelatnostima i izvore financiranja, ali ne sadrže podatke o opsegu poslova održavanja građevina komunalne infrastrukture te nije vidljivo koje su ceste, javne površine i druga komunalna infrastruktura obuhvaćene programima, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojim je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za izgradnju kanalizacije i odvodnje, izradu urbanističkog plana uređenja, izgradnju širokopojasne telekomunikacijske infrastrukture, a što ne predstavlja komunalnu infrastrukturu odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući planiranje projektne dokumentacije prema vrsti komunalne infrastrukture, procjenu troškova građenja po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture, planiranje izvora financiranja za svaku građevinu zasebno, te utvrditi opseg i cjeloviti opis poslova održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Izvješće o stanju u prostoru na području Općine Stupnik izrađeno je za razdoblje 2016. – 2020. te je u siječnju 2021. objavljeno u službenom glasilu.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Izvešće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja po vrstama komunalne infrastrukture i većim dijelom po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture te izvore financiranja. Izvešće o izvršenju programa održavanja sadrži iskaz troškova održavanja po vrsti komunalnih djelatnosti i vrste radova, ali nema iskazanog opsega održavanja. Također nije vidljivo koje su ceste, javne površine i građevine javne rasvjete održavane.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući iskaz troškova građenja po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture te opseg i cjeloviti opis obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Općina Stupnik je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su zamijenjene novim Odlukama u 2020. Odluke su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu iz veljače 2020. određena je jedna zona plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 11,25 kn/m³ za poljoprivredne i jednostavne poslovne objekte do 28,00 kn/m³ za stambene objekte. Najviša vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 2,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi iz siječnja 2020. određene su tri zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu Stupnik koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade za 2019. utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u godišnjem iznosu od 3,00 kn/m², a za 2020. utvrđena je odlukom iz studenoga 2019. u godišnjem iznosu od 3,36 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Stupnik je u siječnju 2020. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, zbrinjavanje fekalnih voda, držanje životinja, korištenje javnih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor da uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar Općine. U obavljanju nadzora komunalni redar sastavlja zapisnike o provedenom nadzoru, donosi opomene o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda te izdaje obvezne prekršajne naloge i naplaćuje novčane kazne. Prihodi od novčanih kazni za prekršaje propisane Odlukom o komunalnom redu u 2019. ostvareni su u iznosu od 12.823,00 kn. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Stupnik ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Tijekom 2019. su komunalne djelatnosti na području Općine Stupnik obavljane na temelju Odluke o komunalnim djelatnostima iz siječnja 2019. i Odluke o komunalnim djelatnostima iz travnja 2019., a prema kojima su utvrđene iste komunalne djelatnosti kao i Odlukom donesenom u siječnju 2020.

Od 16 komunalnih djelatnosti utvrđenih odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, na području Općine Stupnik je tijekom 2019. obavljano jedanaest komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Tijekom 2019. na području Općine Stupnik nisu obavljane komunalne djelatnosti održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanja groblja te uslužne komunalne djelatnosti parkiranja, javnih tržnica na malo i ukopa pokojnika. S obzirom na to da Općina Stupnik na svom području nema groblja (groblje u Stupniku je u postupku ishoda lokacijske dozvole), usluge ukopa mještana s područja Općine obavljaju se na groblju na području druge jedinice lokalne samouprave.

Obavljanje pet komunalnih djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina i održavanje čistoće javnih površina) povjereno je vlastitom trgovačkom društvu, pet djelatnosti (održavanje javne rasvjete, poslovi deratizacije i dezinfekcije, veterinarsko-higijeničarska služba, prigodno ukrašavanje naselja i komunalni linijski prijevoz putnika) povjereno je drugim pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti i drugih ugovora, a jedna djelatnost (obavljanje dimnjačarskih poslova) povjerena je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova dana je u kolovozu 2017. na vrijeme od pet godina.

Komunalne djelatnosti na području Općine Stupnik su tijekom 2019. obavljane u skladu s Odlukama o komunalnim djelatnostima, osim dijela poslova održavanja nerazvrstanih cesta i komunalnog linijskog prijevoza putnika. Dio poslova održavanja nerazvrstanih cesta, osim vlastitom trgovačkom društvu, povjeren je i drugim pravnim osobama na temelju narudžbenica, a komunalni linijski prijevoz putnika povjeren je trgovačkom društvu čiji je osnivač druga jedinica lokalne samouprave na temelju ugovora o subvenciji iz 2013. te 13 zaključenih dodataka ugovoru do konca 2020., uz ugovoreno plaćanje mjesečne subvencije za prijevoz putnika i prtljage. Subvencija za 2019. je iznosila 1.330.476,00 kn. Navedeno nije u skladu s Odlukama o komunalnim djelatnostima, prema kojima se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjeravaju vlastitom trgovačkom društvu, a komunalni linijski prijevoz putnika obavlja se na temelju koncesije koja se može dati pravnoj ili fizičkoj osobi na vrijeme od pet godina.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati obavljanje komunalnih djelatnosti, uključujući i održavanja nerazvrstanih cesta te komunalnog linijskog prijevoza putnika, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Stupnik.

Vlastito trgovačko društvo obavljalo je komunalne djelatnosti na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti zaključenog u srpnju 2019. Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s drugim pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te sadrži druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova donesen je u 2017., uz suglasnost Općine Stupnik te je objavljen na mrežnim stranicama Općine, a cjenik komunalnog linijskog prijevoza putnika donesen je u srpnju 2018. te je objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja. Isporučitelj komunalnog linijskog prijevoza putnika donio je u studenome 2019. opće uvjete isporuke navedenih usluga, uz suglasnost jedinice lokalne samouprave koja je jedini vlasnik navedenog isporučitelja te su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja. Navedeni opći uvjeti isporuke nisu objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine. Koncesionar za obavljanje dimnjačarskih poslova nije donio opće uvjete isporuke.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i obavljanja dimnjačarskih poslova te javno objaviti opće uvjete isporuke svih komunalnih usluga, uključujući i komunalnog linijskog prijevoza putnika, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Stupnik za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 8.024.799,00 kn, od čega se 2.414.545,00 kn odnosi na rashode za građenje objekata vodoopskrbe i odvodnje te unapređenje stanovanja i zajednice, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 5.610.254,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa i druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 11.729.297,00 kn, što čini 209,1 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada se može na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Općinsko vijeće Općine Stupnik je u 2015. donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade, prema kojoj se sredstva komunalne naknade mogu koristiti za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu Općine, kao i za financiranje poslova vatrogastva i sufinanciranje javnog prijevoza.

Prema podacima Općine Stupnik, sredstva komunalne naknade, komunalnog doprinosa i šumskog doprinosa su tijekom 2019. utrošena za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 5.610.254,00 kn te za građenje objekata vodoopskrbe i odvodnje i građevina za gospodarenje komunalnim otpadom u iznosu od 1.204.548,00 kn, a sredstva komunalne naknade dodatno su utrošena i za namjene utvrđene Odlukom Općinskog vijeća iz 2015. u iznosu od 2.608.404,00 kn, što ukupno iznosi 9.423.206,00 kn. Koncem 2019. ostala su neutrošena sredstva iz 2019. i prethodnih godina ukupno u iznosu od 10.934.801,00 kn, a koja su prenesena kao višak prihoda u 2020.

U tablici broj 129 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Stupnik za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 129

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Stupnik za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	4.793.000,00	338.830,00	7,1
2.	Javne prometne površine	813.000,00	425.625,00	52,4
3.	Javne zelene površine	4.596.000,00	213.971,00	4,7
4.	Građevine i uređaji javne namjene	260.000,00	112.000,00	43,1
5.	Javna rasvjeta	254.000,00	30.881,00	12,2
6.	Groblja	250.000,00	0,00	0,0
7.	Unapređenje stanovanja i zajednice	499.061,00	391.204,00	78,4
8.	Objekti vodoopskrbe	480.000,00	168.423,00	35,1
9.	Objekti odvodnje	2.499.060,00	1.854.918,00	74,2
	Ukupno	14.444.121,00	3.535.852,00	24,5

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 3.535.852,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, javne prometne i zelene površine, građevine i uređaji javne namjene, javna rasvjeta i groblja) odnosi 1.121.307,00 kn, a na građenje drugih građevina 2.414.545,00 kn. Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture ostvareni su 10.908.269,00 kn ili 75,5 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 130 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Stupnik za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 130

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Stupnik za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	4.957.000,00	3.370.623,00	68,0
2.	Održavanje javnih površina	1.175.000,00	708.519,00	60,3
3.	Održavanje javne rasvjete	895.000,00	302.090,00	33,8
4.	Deratizacija i dezinsekcija	100.000,00	39.250,00	39,3
5.	Veterinarsko-higijeničarska služba	99.000,00	68.465,00	69,2
	Ukupno	7.226.000,00	4.488.947,00	62,1

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 2.737.053,00 kn ili 37,9 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina i poslovi prigodnog ukrašavanja naselja planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje javnih površina, a održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda iskazani su u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta, iako su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Stupnik.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Stupnik ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela Općine Stupnik. Ovlaсти i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinственog upravnog odjela Općine Stupnik iz lipnja 2019.

Općina Stupnik organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Stupnik

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Stupnik ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene sve komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici njihova obavljanja, da su odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Općine određeni svi propisani elementi, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da se gotovo sve komunalne djelatnosti obavljaju u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da su ugovorena jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, da su doneseni cjenici i djelomično opći uvjeti isporuke za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, da su programom građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, po vrstama komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje dijela komunalne infrastrukture u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama, na to da odlukom o komunalnim djelatnostima nije jasno utvrđena podjela poslova u obavljanju iste komunalne djelatnosti između trgovačkog društva u vlasništvu Općine te drugih pravnih ili fizičkih osoba koje poslove mogu obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, na programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji ne sadrže sve propisane elemente, na izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture koja ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u pogledu korištenja površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama, da se dvije komunalne djelatnosti ne obavljaju u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, na donošenje i javnu objavu dijela općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, na to da neki rashodi u programu održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješću o njegovu izvršenju nisu iskazani kao zasebne komunalne djelatnosti, da izvješće o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja u slučajevima značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Stupnik **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Stupnik

Općina Stupnik prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Stupnik. U očitovanju navodi da će u što skorijem roku postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju koji se odnose na vođenje evidencije komunalne infrastrukture, poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te evidentiranja navedenih aktivnosti u evidenciji komunalne infrastrukture radi praćenja statusa komunalne infrastrukture. Također navodi da će voditi analitičku knjigovodstvenu evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture i provoditi popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, procjenjivati vrijednosti neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine, donijeti programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture sa svim propisanim podacima, Odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, povjeravati komunalne djelatnosti u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, donijeti i objaviti opće uvjete isporuke svih komunalnih usluga, navoditi u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture obrazloženja za odstupanje od plana, rashode za održavanje komunalne infrastrukture planirati i iskazivati u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju kao zasebne komunalne djelatnosti, analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja.

Općina Žumberak

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Žumberak utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Zagrebačke županije. Površina Općine je 110 km², a obuhvaća 35 naselja s 883 stanovnika.

Općina Žumberak nije evidentirala građevine i uređaje komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Žumberak je u rujnu 2019. donijela Odluku o evidenciji komunalne infrastrukture kojom je utvrđeno ustrojavanje i način vođenja evidencije. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.), Općina nije ustrojila i ne vodi evidenciju komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestiti i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Prema odredbi članka 131. navedenog Zakona, jedinice lokalne samouprave trebale su ustrojiti evidenciju komunalne infrastrukture u roku godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, odnosno do kolovoza 2019.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju komunalne infrastrukture koja će sadržavati propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Općina Žumberak nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nije pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, odnosno nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Žumberak u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Žumberak evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički nije ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija po vrsti, količini i vrijednosti. Građevinama i uređajima komunalne infrastrukture te drugoj dugotrajnoj imovini nisu dodijeljeni inventurni brojevi.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti inventurni broj te nakon izrade evidencije komunalne infrastrukture na području Općine Žumberak, analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Žumberak obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima, osim za javnu rasvjetu i dio nerazvrstanih cesta koji su navedeni u zbirnim iznosima ulaganja. Komunalna infrastruktura i druga dugotrajna imovina nije popisana po inventurnim brojevima odnosno popisne liste ne sadrže podatke o inventurnom ili drugom broju pojedine imovine. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi, kao što su groblja (12 groblja prema pisanom očitovanju Općine) i park koji se održavaju prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture.

Ministarstvo financija je u prosincu 2015. donijelo Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza, a kojom su, između ostalog, utvrđene temeljite pripreme radnje koje je potrebno obaviti kako bi popis imovine i obveza bio obavljen učinkovito i točno. Pripreme radnje, između ostalog, čine i provjera postojanja inventurnih brojeva. Popis se obavlja fizičkim utvrđivanjem stvarnog stanja imovine i obveza na licu mjesta koristeći uobičajene metode brojanja, mjerenja, vaganja, procjenjivanja, obračunavanja i slično. Zadaće povjerenstva za popis su, između ostalog, utvrditi stvarno stanje, odnosno utvrditi količinu, vrstu i vrijednost imovine. Sadržaj popisnih lista nije utvrđen Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ali bi liste trebale sadržavati, između ostalog, podatke o inventurnom ili drugom broju imovine.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, a popis imovine i obveza koncem godine obaviti na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Također nalaže kod obavljanja popisa imovine i obveza provjeriti postojanje inventurnih brojeva pojedine imovine, odnosno postupiti u skladu s Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Žumberak je u prosincu 2018. i prosincu 2019. donijela odluke o povjeravanju obavljanja poslova zimske službe trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina, na jednogodišnje razdoblje.

Prema odredbi članka 23. stavka 7. Zakona o komunalnom gospodarstvu, poslovi zimske službe sastavni su dio propisanih komunalnih djelatnosti održavanja čistoće javnih površina.

Općina Žumberak nije donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi odredila poslove koji se smatraju komunalnim djelatnostima na području Općine i organizacijske oblike odnosno način obavljanja navedenih djelatnosti (osim za zimsku službu). Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti propisani su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se odrediti sve komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Žumberak, kao i organizacijski oblici njihova obavljanja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Vlastitom trgovačkom društvu, osim poslova zimske službe, tijekom 2019. povjerene su još četiri komunalne djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, a odnose se na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih zelenih površina (park), održavanje groblja i usluge ukopa pokojnika. Za povjeravanje navedenih djelatnosti, osim za zimsku službu, Općina Žumberak nije donijela odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu, što nije u skladu s odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu, a prema kojima spomenutu odluku donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, a odluka sadrži tvrtku trgovačkog društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, komunalne djelatnosti koje se povjeravaju trgovačkom društvu, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati komunalne djelatnosti trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Žumberak na temelju odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, kojom je potrebno utvrditi tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, komunalne djelatnosti koje se povjeravaju trgovačkom društvu, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Žumberak je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja po vrsti komunalne infrastrukture, ali ne i za svaku građevinu posebno. Programi ne sadrže izvore financiranja. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova održavanja po vrsti komunalne djelatnosti. Programi ne sadrže opis i opseg poslova održavanja (nije vidljivo koje su ceste, građevine javne rasvjete i groblja planirane za održavanje), vrstu radova te izvore financiranja. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima.

Programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za uvođenje širokopojasnog interneta, održavanje vodovodne mreže i održavanje općinskih objekata, a koji nisu komunalna infrastruktura i djelatnost prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu zasebno, opis i opseg poslova održavanja te izvore financiranja. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Žumberak nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja nerazvrstanih cesta prema vrsti radova, ali ne i po pojedinoj nerazvrstanoj cesti. Izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži iskaz troškova održavanja po vrsti komunalnih djelatnosti, ali ne i po vrstama radova te nema iskazanog opisa i opsega obavljenih poslova održavanja (nije vidljivo koje su ceste, građevine javne rasvjete i groblja održavani). Izvješća ne sadrže izvore financiranja iz kojih je infrastruktura održavana i građena.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući iskaz ostvarenih troškova građenja po pojedinoj građevini komunalne infrastrukture, opis i opseg obavljenih poslova održavanja te izvore financiranja iz kojih je komunalna infrastruktura održavana i građena.

Općina Žumberak je u veljači 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, koje su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78. i 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone plaćanja komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 0,50 kn/m³ do 20,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 0,50 kn/m³ do 14,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 0,00 kn/m³.

Najviša vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj (prema podacima nadležnog ministarstva iz 2018. iznose 1.382,86 kn).

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su dvije zone plaćanja komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu Žumberak koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz veljače 2019. u godišnjem iznosu od 1,00 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Žumberak je u rujnu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, način uređenja i korištenja površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda s krovova i javnih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, sanitarno komunalne mjere, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Općinsko vijeće Općine Žumberak je u prosincu 2015. donijelo Odluku o zajedničkom obavljanju poslova komunalnog redarstva s drugom jedinicom lokalne samouprave, a prema kojoj će komunalni redar Općine obavljati poslove na pola radnog vremena u Općini i na pola radnog vremena u drugoj jedinici lokalne samouprave, na temelju zaključenog ugovora. Navedena Odluka nije provedena jer ugovor o zajedničkom obavljanju poslova komunalnog redarstva s drugom jedinicom lokalne samouprave nije zaključen i nije zaposlen komunalni redar. Prema očitovanju Općine, održavanje komunalnog reda prema potrebi provodi načelnik Općine te na licu mjesta rješava njegovu uspostavu. Međutim, s obzirom na to da nije bilo izdanih opomena i rješenja za uspostavu komunalnog reda te nisu sastavljeni zapisnici o provođenom nadzoru, nije vidljivo u kojem obimu je nadzor proveden. Navedeno nije u skladu s odredbama Odluke o komunalnom redu i odredbama članka 109. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima poslove nadzora provodi komunalni redar. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Žumberak sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi mjere propisane odlukom o komunalnom redu radi održavanja komunalnog reda na području Općine Žumberak.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Osim zimske službe utvrđene odlukama o povjeravanju obavljanja poslova zimske službe, na području Općine Žumberak je tijekom 2019. obavljano još i pet komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Obavljanje pet komunalnih djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje čistoće javnih površina odnosno zimska služba, održavanja parka odnosno javnih zelenih površina, održavanje groblja i usluge ukopa pokojnika), povjereno je vlastitom trgovačkom društvu, a jedna djelatnost (održavanje javne rasvjete) povjerena je fizičkoj osobi. Sve navedene djelatnosti su povjerene na temelju narudžbenica.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Vlastito trgovačko društvo kao isporučitelji komunalne usluge ukopa pokojnika na području Općine Žumberak nije donijelo opće uvjete isporuke usluge ukopa, a usluge se obavljaju po cjeniku iz 2012., na kojeg je dana suglasnost Općine. Cjenik nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja, jer trgovačko društvo nema svoju mrežnu stranicu, niti je objavljen na mrežnim stranicama Općine.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke ukopa pokojnika odnosno svih komunalnih usluga te javno objaviti opće uvjete isporuke i cjenike svih komunalnih usluga, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Žumberak za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 2.144.249,00 kn, od čega se 114.498,00 kn odnosi se na rashode za uvođenje širokopojasnog interneta te održavanje vodovodne mreže i općinskih objekata, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.029.751,00 kn. U izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture nisu navedeni izvori financiranja. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 198.732,00 kn, što čini 9,8 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prihodi od komunalne naknade nisu ostvareni, iako je donesena Odluka o komunalnoj naknadi. Prema obrazloženju Općine, komunalna naknada se ne naplaćuje na području Općine zbog pretežno starijih domaćinstava i jer su područje posebne državne skrbi te zbog nedostatka ljudskih resursa, ali su pokrenute aktivnosti na evidentiranju nekretnina na području Općine.

U tablici broj 131 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Žumberak za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 131

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Žumberak za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.626.000,00	1.624.006,00	99,9
2.	Širokopojasni internet	105.000,00	104.390,00	99,4
	Ukupno	1.731.000,00	1.728.396,00	99,9

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 1.728.396,00 kn, od čega se na građenje komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste) odnosi 1.624.006,00 kn.

U izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture nisu iskazani rashodi za modernizaciju i asfaltiranje dviju nerazvrstanih cesta ostvareni u iznosu od 664.380,00 kn, a koji su pogrešno iskazani u poslovnim knjigama na računu rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta, umjesto na računu rashoda za nabavu nefinancijske imovine, zbog čega su rashodi za građenje komunalne infrastrukture u izvješću iskazani manje za navedeni iznos ili manje za 38,4 %.

U tablici broj 132 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Žumberak za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 132

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Žumberak za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	163.000,00	162.101,00	99,4
2.	Održavanje groblja	97.000,00	96.674,00	99,7
3.	Održavanje čistoće javnih površina (zimski služba)	101.000,00	100.437,00	99,4
4.	Održavanje javne rasvjete	14.000,00	13.263,00	94,7
5.	Komunalne akcije na uređenju parka	34.000,00	33.270,00	97,9
6.	Održavanje vodovodne mreže	8.000,00	7.687,00	96,1
7.	Održavanje objekata Općine	3.000,00	2.421,00	80,7
	Ukupno	420.000,00	415.853,00	99,0

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su u iznosu 415.853,00 kn, od čega se na održavanje komunalne infrastrukture (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje groblja, zimski služba, održavanje javne rasvjete i komunalne akcije na uređenju parka) odnosi 439.015,00 kn.

U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture nisu iskazani rashodi za troškove električne energije javne rasvjete u iznosu od 72.696,00 kn, zbog čega su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u izvješću također iskazani manje za navedeni iznos ili manje za 17,5 %. Prema odredbi članka 23. stavka 8. Zakona o komunalnom gospodarstvu, pod održavanjem javne rasvjete podrazumijeva se upravljanje i održavanje instalacija javne rasvjete, uključujući podmirivanje troškova električne energije, za rasvjetljavanje površina javne namjene.

Državni ured za reviziju nalaže u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju iskazivati sve rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i sve rashode za građenje i modernizaciju nerazvrstanih cesta te rashode za električnu energiju javne rasvjete, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U programu održavanja komunalne infrastrukture i u izvješću o izvršenju navedenog programa iskazani su rashodi za komunalne akcije na uređenju parka, ostvareni u iznosu od 33.270,00 kn. Prema pisanom obrazloženju Općine Žumberak, navedene poslove je obavilo komunalno društvo u vlasništvu Općine.

U skladu s odredbama članka 22. i 23. Zakona o komunalnom gospodarstvu, spomenuti poslovi smatraju se sastavnim dijelom održavanja javnih zelenih površina.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje komunalne infrastrukture, uključujući i rashode za komunalne akcije, u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirati i iskazivati po vrsti komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Žumberak ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela Općine Žumberak. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem redu iz 2009. te izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika iz 2014. i 2017.

Općina Žumberak organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture, ali nije vidljivo da li se i u kojoj mjeri provodi nadzor nad održavanjem komunalnog reda na području Općine. Također ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Žumberak

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Žumberak donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, da je donesen cjenik za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na upravljanje komunalnom infrastrukturom, a odnose se na to da nije ustrojila i ne vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da ne provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da nije ustrojila analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge imovine, da građevinama i uređajima komunalne infrastrukture nisu dodijeljeni inventurni brojevi, da nije donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom se određuju komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu u vlasništvu Općine nisu određeni svi propisani elementi, da programi građenja i održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže sve propisane elemente, da izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa, da ne provodi mjere utvrđene Odlukom o komunalnom redu, da nisu doneseni opći uvjeti isporuke i javno objavljen cjenik za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine (usluge ukopa pokojnika), da programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnosno izvješćima o njihovu izvršenju nisu obuhvaćeni svi rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, da neki rashodi za održavanje komunalne infrastrukture nisu iskazani po vrsti komunalnih djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Žumberak **neučinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Žumberak

Općina Žumberak prihvatila je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije, a koji se odnosi na Općinu Žumberak.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je većina jedinica lokalne samouprave na području Zagrebačke županije ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provode aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da su donijele odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njihovu području i organizacijski oblici obavljanja, da su donijele godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i da su gradonačelnici i općinski načelnici podnijeli predstavničkim tijelima izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da su donijele i da primjenjuju odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organiziraju na propisani način, da se opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga donose uz njihovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da organiziraju i financiraju građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadziru građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da neke jedinice lokalne samouprave nisu ustrojile evidenciju komunalne infrastrukture, da neke jedinice nisu poduzimale aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na unošenje propisanih podataka u evidencije komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u gradovima Samobor, Sveti Ivan Zelina i Vrbovec **učinkovito**, u gradovima Dugo Selo, Ivanić Grad, Jastrebarsko, Velika Gorica i Zaprešić te općinama Bistra, Brdovec, Dubravica, Kloštar Ivanić, Križ, Pisarovina i Rakovec **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, u Gradu Sveta Nedelja te općinama Bedenica, Brckovljani, Dubrava, Farkaševac, Gradec, Jakovlje, Klinča Sela, Kravarsko, Luka, Marija Gorica, Orle, Pokupsko, Preseka, Pušća, Rugvica i Stupnik **djelomično učinkovito**, a u općinama Krašić i Žumberak **neučinkovito**, te su jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije dani sljedeći nalozi i preporuke, prema područjima revizije:

1. Evidentiranje komunalne infrastrukture
  - 1.1. Ustrojiti evidenciju komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, kontinuirano je nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja te je voditi tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
  - 1.2. Unesene podatke za evidentiranu komunalnu infrastrukturu sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.
  - 1.3. Poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave u zemljišnim knjigama i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
  - 1.4. Podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.
  - 1.5. Ustrojiti i voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.
  - 1.6. Za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti inventurni broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem inventurnih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

- 1.7. Procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.
- 1.8. Na kraju svake poslovne godine popisivati imovinu i obveze na način da se u popisne liste unose podaci o građevinama komunalne infrastrukture i drugoj dugotrajnoj imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a u posebne popisne liste popisati dugotrajnu imovinu u pripremi, provjeriti i procijeniti stupanj dovršenosti te predvidjeti rok završetka ili predložiti drukčiji način rješavanja, u skladu s Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

2. Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

- 2.1. Odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti sve komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području jedinice lokalne samouprave, kao i organizacijske oblike obavljanja navedenih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.
- 2.2. Odlukom o komunalnim djelatnostima jasno utvrditi podjelu poslova u obavljanju iste komunalne djelatnosti između trgovačkog društva čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave odnosno vlastitog pogona i drugih pravnih ili fizičkih osoba koje poslove mogu obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.
- 2.3. Odluku o osnivanju vlastitog pogona i druge odluke kojima je određeno obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti uskladiti s odlukama o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, odnosno uskladiti ih međusobno u dijelu koji se odnosi na organizacijske oblike obavljanja komunalnih djelatnosti te preispitati odluku o osnivanju vlastitog pogona u slučajevima kada vlastiti pogon ne obavlja djelatnosti i nema zaposlenih.
- 2.4. Odlukom o komunalnim djelatnostima ili odlukom o povjeravanju komunalnih djelatnosti trgovačkim društvima čiji je osnivač ili suosnivač jedinica lokalne samouprave utvrditi tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, komunalne djelatnosti koje se povjeravaju trgovačkim društvima, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 2.5. Programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 2.6. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

- 2.7. Izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente koji su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani i kod izrade programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture.
  - 2.8. Utvrditi jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa na području jedinice lokalne samouprave u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
  - 2.9. Odluku o komunalnom redu uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te odlukom osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama.
  - 2.10. Provoditi mjere propisane odlukom o komunalnom redu radi održavanja komunalnog reda na području jedinice lokalne samouprave.
3. Upravljanje komunalnom infrastrukturom
- 3.1. Povjeravati obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima, odnosno na način utvrđen odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
  - 3.2. Kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
  - 3.3. Osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalnih usluga za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
  - 3.4. Obavijestiti nadležna tijela državne uprave i županije o primjeni novih cijena komunalnih usluga na području jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
  - 3.5. Kod značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.
  - 3.6. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirati i iskazivati rashode za građenje komunalne infrastrukture po vrstama komunalne infrastrukture, a rashode za održavanje komunalne infrastrukture po vrstama komunalnih djelatnosti, u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

3.7. Programom održavanja komunalne infrastrukture i izvješćem o njegovu izvršenju obuhvatiti sve rashode za održavanje koji su odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu utvrđeni kao komunalne djelatnosti.

4. Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

4.1. Analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

4.2. Uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka postigla poboljšanja u vezi s evidentiranjem i upravljanjem komunalnom infrastrukturom te funkcioniranjem sustava nadzora nad učinkovitošću u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije.

Prilog 1

Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije u 2019., prema organizacijskim oblicima obavljanja

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti prema organizacijskim oblicima obavljanja propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu					Broj komunalnih djelatnosti prema drugim oblicima obavljanja				Broj komunalnih djelatnosti koje jedinica lokalne samouprave obavlja zajednički s drugim jedinicama	
			Trgovačko društvo čiji je osnivač jedna ili više jedinica lokalne samouprave	Javna ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave	Vlastiti pogon	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti	Ukupno	Zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona	Javni radovi	Drugi način (razni izvođači bez zaključivanja ugovora)		Ukupno
	1	2	3	4	5	6	7	8 (3+4+5+6+7)	9	10	11	12 (9+10+11)	13
1.	Grad Dugo Selo	15	7	0	0	2	6	15	0	0	0	0	0
2.	Grad Ivanić Grad	13	11	0	0	0	2	13	0	0	0	0	0
3.	Grad Jastrebarsko	10	9	0	0	1	0	10	0	0	0	0	0
4.	Grad Samobor	17	14	0	0	3	0	17	0	0	0	0	0
5.	Grad Sveta Nedelja	10	7	0	0	1	2	10	0	0	0	0	0
6.	Grad Sveti Ivan Zelina	9	*7	0	0	1	*1	9	0	0	0	0	0
7.	Grad Velika Gorica	13	11	0	0	1	1	13	0	0	0	0	0
8.	Grad Vrbovec	15	12	0	0	0	3	15	0	0	0	0	0
9.	Grad Zaprešić	17	12	0	0	1	4	17	0	0	0	0	0
10.	Općina Bedenica	6	0	0	0	0	6	6	0	0	0	0	0
11.	Općina Bistra	12	7	0	0	1	4	12	0	0	0	0	0
12.	Općina Brckovljani	11	2	0	0	1	8	11	0	0	0	0	0
13.	Općina Brdovec	9	*6	0	0	1	*2	9	0	0	0	0	0
14.	Općina Dubrava	13	0	0	*4	1	*8	13	0	0	0	0	0
15.	Općina Dubrava	9	2	0	0	1	4	7	2	0	0	2	0
16.	Općina Farkaševac	11	3	0	0	0	8	11	0	0	0	0	0
17.	Općina Gradec	9	*8	0	0	0	*1	9	0	0	0	0	0
18.	Općina Jakovlje	10	0	0	6	1	3	10	0	0	0	0	0
19.	Općina Klinča Sela	14	9	0	0	1	4	14	0	0	0	0	0
20.	Općina Kloštar Ivanić	13	0	0	0	1	12	13	0	0	0	0	0
21.	Općina Krašić	8	0	0	0	0	8	8	0	0	0	0	0
22.	Općina Kravarsko	4	*1	0	0	1	*1	3	0	1	0	1	0
23.	Općina Križ	10	8	0	0	1	1	10	0	0	0	0	0
24.	Općina Luka	10	0	0	5	1	4	10	0	0	0	0	0
25.	Općina Marija Gorica	8	*3	0	0	0	*5	8	0	0	0	0	0
26.	Općina Orle	6	0	0	2	0	4	6	0	0	0	0	0
27.	Općina Pisarovina	14	10	0	0	1	3	14	0	0	0	0	0

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti prema organizacijskim oblicima obavljanja propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu					Broj komunalnih djelatnosti prema drugim oblicima obavljanja				Broj komunalnih djelatnosti koje jedinica lokalne samouprave obavlja zajednički s drugim jedinicama	
			Trgovačko društvo čiji je osnivač jedna ili više jedinica lokalne samouprave	Javna ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave	Vlastiti pogon	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti	Ukupno	Zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona	Javni radovi	Drugi način (razni izvoditelji bez zaključivanja ugovora)		Ukupno
	1	2	3	4	5	6	7	8 (3+4+5+6+7)	9	10	11	12 (9+10+11)	13
28.	Općina Pokupsko	8	2	0	0	0	6	8	0	0	0	0	0
29.	Općina Preseka	9	4	0	0	0	5	9	0	0	0	0	0
30.	Općina Pušća	7	1	0	0	1	*2	4	*3	0	0	3	0
31.	Općina Rakovec	10	3	0	0	0	7	10	0	0	0	0	0
32.	Općina Rugvica	9	2	0	0	1	6	9	0	0	0	0	0
33.	Općina Stupnik	11	5	0	0	1	5	11	0	0	0	0	0
34.	Općina Žumberak	6	5	0	0	0	1	6	0	0	0	0	0

* U Gradu Svetom Ivanu Zelini je jednu djelatnost dijelom obavljalo trgovačko društvo, a dijelom druge pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora (obavljanje navedene djelatnosti je pribrojeno trgovačkom društvu). U Općini Brdovec je tri djelatnosti dijelom obavljalo trgovačko društvo, a dijelom druge pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora (obavljanje navedene djelatnosti je pribrojeno trgovačkom društvu). U Općini Dubrava je tri djelatnosti dijelom obavljao vlastiti pogon, a dijelom druge pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora (obavljanje navedene djelatnosti je pribrojeno vlastitom pogonu). U Općini Gradec je dio jedne djelatnosti obavljalo trgovačko društvo, a drugi dio iste djelatnosti obavljale su druge osobe na temelju ugovora (obavljanje navedene djelatnosti je navedeno kod pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora). U Općini Kravarsko je djelatnost dijelom obavljalo trgovačko društvo, a dijelom druge pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora (obavljanje djelatnosti je navedeno kod trgovačkog društva). U Općini Marija Gorica je jednu djelatnost dijelom obavljalo trgovačko društvo, a dijelom druge pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora (obavljanje djelatnosti je pribrojeno trgovačkom društvu). U Općini Pušća su tri djelatnosti dijelom obavljali zaposlenici Općine, a dijelom druge pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora (obavljanje djelatnosti je navedeno kod zaposlenika Općine).

Prilog 2

Podaci o obavljanju uslužnih komunalnih djelatnosti u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije u 2019.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupan broj uslužnih komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke i/ili cjenik doneseni uz suglasnost jedinice lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke objavljeni u službenom glasilu/na mrežnim stranicama JLS i/ili na mrežnim stranicama isporučitelja	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su cjenici objavljeni u službenom glasilu/na mrežnim stranicama JLS i/ili na mrežnim stranicama isporučitelja	Jedinica lokalne samouprave je o primjeni nove cijene obavještavala nadležno središnje tijelo državne uprave i/ili upravno tijelo županije (da/ne)
	1	2	3	4	5	6
1.	Grad Dugo Selo	4	*4	3	4	da
2.	Grad Ivanić Grad	3	3	3	3	da
3.	Grad Jastrebarsko	3	3	3	3	da
4.	Grad Samobor	5	5	5	5	da
5.	Grad Sveta Nedelja	2	*2	1	1	-
6.	Grad Sveti Ivan Zelina	2	2	2	2	da
7.	Grad Velika Gorica	5	*5	4	5	-
8.	Grad Vrbovec	3	3	1	3	-
9.	Grad Zaprešić	5	5	5	5	da
10.	Općina Bedenica	1	*1	0	1	-
11.	Općina Bistra	3	3	2	3	-
12.	Općina Brckovljani	2	*2	0	0	ne
13.	Općina Brdovec	2	2	2	2	**da/ne
14.	Općina Dubrava	2	2	2	2	-
15.	Općina Dubravica	2	*2	0	2	ne
16.	Općina Farkaševac	2	*2	0	2	-
17.	Općina Gradec	2	2	2	2	-
18.	Općina Jakovlje	2	*2	0	1	-
19.	Općina Klinča Sela	3	*3	0	3	ne
20.	Općina Kloštar Ivanić	2	*2	0	2	ne
21.	Općina Krašić	0	-	-	-	-
22.	Općina Kravarsko	1	*1	0	0	-
23.	Općina Križ	2	*2	0	2	ne
24.	Općina Luka	3	*3	0	1	-
25.	Općina Marija Gorica***	1	*1	0	0	-
26.	Općina Orle	1	*1	0	0	-
27.	Općina Pisarovina	2	*2	0	2	-
28.	Općina Pokupsko	1	*1	0	1	-
29.	Općina Preseka	2	2	0	2	-
30.	Općina Pušća	2	*2	0	1	-
31.	Općina Rakovec	1	1	1	1	ne
32.	Općina Rugvica	1	*1	0	1	-
33.	Općina Stupnik	2	*2	1	2	-
34.	Općina Žumberak	1	*1	0	0	-

* Za uslužne komunalne djelatnosti navedene u stupcu 3 doneseni su cjenici uz suglasnost jedinice lokalne samouprave, ali nisu doneseni opći uvjeti isporuke za sve ili dio uslužnih djelatnosti (opći uvjeti isporuke nisu doneseni za uslužne djelatnosti koje se obavljaju na području općina Bedenica, Brckovljani, Dubravica, Klinča Sela, Kloštar Ivanić, Kravarsko, Križ, Luka, Marija Gorica, Orle, Pisarovina, Pokupsko, Pušća, Rugvica i Žumberak, zatim opći uvjeti isporuke za gradove Dugo Selo, Velika Gorica i Sveta Nedelja te općinu Stupnik nisu doneseni za jednu uslužnu djelatnost, za Općinu Farkaševac opći uvjeti isporuke nisu doneseni za jednu djelatnost, dok za drugu djelatnost nisu objavljeni u službenom glasilu i mrežnim stranicama, za Općinu Jakovlje opći uvjeti isporuke nisu doneseni za jednu djelatnost, a na opće uvjete isporuke druge djelatnosti nije pribavljena suglasnost Općinskog vijeća te za Općinu Luka opći uvjeti isporuke nisu doneseni za dvije djelatnosti, dok za treću djelatnost opći uvjeti isporuke nisu objavljeni u službenom glasilu i mrežnim stranicama).

** Općina Brdovec je o primjeni novih cijena za jednu uslužnu djelatnost obavijestila nadležna tijela državne uprave i županije, a nije obavijestila o primjeni novih cijena za drugu uslužnu djelatnost.

*** U Općini Marija Gorica od 2020. se obavljaju dvije uslužne djelatnosti, za koje nisu doneseni opći uvjeti isporuke, a cjenik za uslužnu djelatnost koja se počela obavljati u 2020. nije dostavljen nadležnim tijelima državne uprave i županije.

Prilog 3

Podaci o donošenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvještavanju o njihovu izvršenju u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Donošenje programa (da/ne)	Objava programa u službenom glasilu (da/ne)	Podneseno izvješće o izvršenju programa predstavničkom tijelu (da/ne)	Objava izvješća u službenom glasilu (da/ne)	Izrađeno izvješće o stanju u prostoru (da/ne)
	1	2	3	4	5	6
1.	Grad Dugo Selo	da	da	da	da	da
2.	Grad Ivanić Grad	da	da	da	da	da
3.	Grad Jastrebarsko	da	da	da	da	da
4.	Grad Samobor	da	da	da	da	da
5.	Grad Sveta Nedelja	da	da	da	da	da
6.	Grad Sveti Ivan Zelina	da	da	da	da	da
7.	Grad Velika Gorica	da	da	da	da	da
8.	Grad Vrbovec	da	da	da	da	ne
9.	Grad Zaprešić	da	da	da	da	*ne
10.	Općina Bedenica	da	da	da	da	da
11.	Općina Bistra	da	da	da	da	da
12.	Općina Brckovljani	da	da	da	da	*ne
13.	Općina Brdovec	da	da	da	da	da
14.	Općina Dubrava	da	da	da	da	da
15.	Općina Dubravica	da	da	da	da	ne
16.	Općina Farkaševac	da	da	da	da	ne
17.	Općina Gradec	da	da	da	da	ne
18.	Općina Jakovlje	da	da	da	da	da
19.	Općina Klinča Sela	da	da	da	da	da
20.	Općina Kloštar Ivanić	da	da	da	da	da
21.	Općina Krašić	da	da	da	da	ne
22.	Općina Kravarsko	da	da	da	da	ne
23.	Općina Križ	da	da	da	da	ne
24.	Općina Luka	da	da	da	da	ne
25.	Općina Marija Gorica	da	da	da	da	ne
26.	Općina Orle	da	da	da	da	ne
27.	Općina Pisarovina	da	da	da	da	da
28.	Općina Pokupsko	da	da	da	da	ne
29.	Općina Preseka	da	da	da	da	ne
30.	Općina Pušća	da	da	da	da	da
31.	Općina Rakovec	da	da	da	da	da
32.	Općina Rugvica	da	da	da	da	da
33.	Općina Stupnik	da	da	da	da	da
34.	Općina Žumberak	da	da	da	da	ne

* Izrada izvješća o stanju u prostoru za Grad Zaprešić i Općinu Brckovljani su u tijeku.

Prilog 4

Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije u 2019.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (3 + 4 + 5)	7	8	9 (7 + 8)	10
1.	Grad Dugo Selo	17 466	4.257.768,00	5.058.546,00	35.636,00	9.351.950,00	1.547.556,00	8.039.863,00	9.587.419,00	97,5
2.	Grad Ivanić Grad	14 548	1.147.363,00	8.902.387,00	75.082,00	10.124.832,00	2.923.039,00	7.159.252,00	10.082.291,00	100,4
3.	Grad Jastrebarsko	15 866	1.190.379,00	15.911.652,00	460.750,00	17.562.781,00	7.591.921,00	9.879.741,00	17.471.662,00	100,5
4.	Grad Samobor*	37 633	6.652.902,00	25.144.735,00	151.084,00	31.948.721,00	2.238.132,00	52.355.578,00	54.593.710,00	58,8
5.	Grad Sveta Nedelja	18 059	3.051.458,00	10.047.861,00	0,00	13.099.319,00	25.944.263,00	20.735.406,00	46.679.669,00	28,1
6.	Grad Sveti Ivan Zelina	15 959	868.701,00	5.519.790,00	65.879,00	6.454.370,00	5.962.334,00	9.416.859,00	15.379.193,00	42,0
7.	Grad Velika Gorica	63 517	17.706.893,00	30.686.173,00	786.836,00	49.179.902,00	21.432.587,00	45.789.737,00	67.222.324,00	73,2
8.	Grad Vrbovec	14 797	1.477.514,00	4.458.259,00	76.503,00	6.012.276,00	7.282.909,00	6.260.714,00	13.543.623,00	44,4
9.	Grad Zaprešić	25 223	4.701.092,00	26.167.464,00	1.478,00	30.870.034,00	9.880.773,00	25.280.167,00	35.160.940,00	87,8
10.	Općina Bedenica	1 432	45.997,00	103.391,00	44,00	149.432,00	2.753.732,00	477.900,00	3.231.632,00	4,6
11.	Općina Bistra	6 632	1.036.444,00	1.435.784,00	119,00	2.472.347,00	6.558.496,00	4.867.366,00	11.425.862,00	21,6
12.	Općina Brckovljani	6 837	667.617,00	1.259.603,00	139.911,00	2.067.131,00	2.893.644,00	3.021.866,00	5.915.510,00	34,9
13.	Općina Brdovec	11 134	695.687,00	2.214.896,00	0,00	2.910.583,00	3.653.716,00	4.158.395,00	7.812.111,00	37,3
14.	Općina Dubrava	5 245	32.444,00	251.250,00	331.705,00	615.399,00	1.270.446,00	3.011.838,00	4.282.284,00	14,4
15.	Općina Dubravica	1 437	38.855,00	246.425,00	0,00	285.280,00	307.294,00	826.970,00	1.134.264,00	25,2
16.	Općina Farkaševac	1 937	29.420,00	159.364,00	824.960,00	1.013.744,00	1.377.483,00	898.369,00	2.275.852,00	44,5
17.	Općina Gradec	3 681	25.417,00	298.710,00	871.662,00	1.195.789,00	820.521,00	1.049.101,00	1.869.622,00	64,0
18.	Općina Jakovlje	3 930	107.386,00	583.965,00	10.952,00	702.303,00	1.775.195,00	1.259.207,00	3.034.402,00	23,1
19.	Općina Klinča Sela	5 231	409.051,00	498.795,00	9.932,00	917.778,00	5.642.128,00	2.771.373,00	8.413.501,00	10,9
20.	Općina Kloštar Ivanić	6 091	151.957,00	1.694.130,00	470.237,00	2.316.324,00	474.585,00	4.262.712,00	4.737.297,00	48,9

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8	9 (7+8)	10
21.	Općina Krašić	2 640	48.752,00	108.886,00	26.383,00	184.021,00	2.410.163,00	664.908,00	3.075.071,00	6,0
22.	Općina Kravarsko	1 987	44.311,00	303.214,00	57.256,00	404.781,00	6.097.814,00	1.054.397,00	7.152.211,00	5,7
23.	Općina Križ	6 963	243.429,00	1.645.725,00	498.241,00	2.387.395,00	987.063,00	1.790.843,00	2.777.906,00	85,9
24.	Općina Luka	1 351	116.896,00	996.859,00	0,00	1.113.755,00	1.114.766,00	1.077.565,00	2.192.331,00	50,8
25.	Općina Marija Gorica	2 233	172.982,00	292.925,00	23.202,00	489.109,00	261.415,00	787.715,00	1.049.130,00	46,6
26.	Općina Orle	1 975	68.344,00	189.805,00	0,00	258.149,00	1.427.980,00	138.115,00	1.566.095,00	16,5
27.	Općina Pisarovina	3 689	166.272,00	939.490,00	281.280,00	1.387.042,00	2.598.660,00	1.690.059,00	4.288.719,00	32,3
28.	Općina Pokupsko	2 224	92.784,00	370.598,00	22.096,00	485.478,00	333.440,00	929.433,00	1.262.873,00	38,4
29.	Općina Preseka	1 448	46.507,00	247.649,00	51.681,00	345.837,00	611.181,00	870.260,00	1.481.441,00	23,3
30.	Općina Pušća	2 700	313.586,00	553.064,00	2.562,00	869.212,00	1.975.905,00	2.238.691,00	4.214.596,00	20,6
31.	Općina Rakovec	1 252	23.762,00	171.546,00	0,00	195.308,00	725.747,00	301.986,00	1.027.733,00	19,0
32.	Općina Rugvica	7 871	148.619,00	4.527.610,00	19.309,00	4.695.538,00	3.799.039,00	1.995.305,00	5.794.344,00	81,0
33.	Općina Stupnik	3 735	4.435.606,00	7.005.953,00	287.738,00	11.729.297,00	1.121.307,00	4.488.947,00	5.610.254,00	209,1
34.	Općina Žumberak	883	6.412,00	0,00	192.320,00	198.732,00	1.624.006,00	405.745,00	2.029.751,00	9,8
	Ukupno	317 606	50.222.607,00	157.996.504,00	5.774.838,00	213.993.949,00	137.419.240,00	229.956.383,00	367.375.623,00	58,2

*Na temelju Zakona o cestama i Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, Grad Samobor je u 2019. ostvario i sredstva naknade za uporabu javnih cesta u iznosu od 8.999.854,00 kn, koja se koriste za financiranje građenja i održavanja nerazvrstanih cesta. Tako je Grad Samobor sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa i naknade za uporabu javnih cesta ostvario u iznosu od 40.948.575,00 kn što je 9.645.135,00 kn ili 17,7 % manje od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prilog 5

Podaci o jediničnoj vrijednosti komunalnog doprinosa i vrijednosti boda komunalne naknade u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije koncem 2020.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za 1. zonu u kn/m ³		Postotak najviše jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa za 1. zonu u odnosu na prosječne troškove građenja m ³ građevine u RH	Godišnja vrijednost boda komunalne naknade u kn/m ²
		Najniža	Najviša		
	1	2	3	4	5
1.	Grad Dugo Selo	14,00	70,00	5,1	4,80
2.	Grad Ivanić Grad	55,00	55,00	4,0	4,68
3.	Grad Jastrebarsko	57,00	57,00	4,1	5,52
4.	Grad Samobor	110,00	138,00	10,0	10,20
5.	Grad Sveta Nedelja	40,00	40,00	2,9	2,88
6.	Grad Sveti Ivan Zelina	50,00	50,00	3,6	4,80
7.	Grad Velika Gorica	78,00	78,00	5,6	7,60
8.	Grad Vrbovec	50,00	50,00	3,6	4,80
9.	Grad Zaprešić	58,00	58,00	1,5	7,20
10.	Općina Bedenica	10,00	10,00	0,7	3,00
11.	Općina Bistra	30,00	30,00	2,2	6,00
12.	Općina Brckovljani	8,00	57,00	4,1	3,00
13.	Općina Brdovec	3,40	34,00	2,5	2,40
14.	Općina Dubrava	1,00	11,00	0,8	3,60
15.	Općina Dubravica	10,00	10,00	0,7	2,50
16.	Općina Farkaševac	8,00	8,00	0,6	3,60
17.	Općina Gradec	8,00	8,00	0,6	1,70
18.	Općina Jakovlje	15,00	28,00	2,0	3,60
19.	Općina Klinča Sela	0,50	20,00	1,4	1,80
20.	Općina Kloštar Ivanić	31,00	31,00	2,2	4,20
21.	Općina Krašić	18,00	18,00	1,3	2,40
22.	Općina Kravarsko	8,00	10,00	0,7	3,60
23.	Općina Križ	60,00	60,00	4,3	4,20
24.	Općina Luka	15,00	15,00	1,1	5,28
25.	Općina Marija Gorica	30,00	30,00	2,2	3,00
26.	Općina Orle	5,00	12,00	0,9	3,00
27.	Općina Pisarovina	21,00	21,00	1,5	2,40
28.	Općina Pokupsko	1,00	20,00	1,4	0,60
29.	Općina Preseka	10,00	10,00	0,7	2,40
30.	Općina Pušća	15,00	30,00	2,2	4,80
31.	Općina Rakovec	40,00	40,00	2,9	13,12
32.	Općina Rugvica	60,00	60,00	4,3	14,40
33.	Općina Stupnik	11,25	28,00	2,0	3,36
34.	Općina Žumberak	0,50	20,00	1,4	1,00